

RAPORTI VJETROR I PERFORMANCËS KLSH 2015

ALSAI

EUROSAI

INTOSAI

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLI I LARTË I SHTETIT

RAPORTI VJETOR I PERFORMANCËS, KLSH 2015

Tiranë, 2016

Titulli:

RAPORTI VJETOR I PERFORMANCËS, KLSH 2015

Përgatitën botimin:

Irena ISLAMI

Armanda BEGAJ

Realizoi në komjuter

Armanda BEGAJ

Seria e botimeve KLSH

14/2016/65

©Copyright KLSH

ISBN: 978-9928-159-52-6

Shtypur në shtypshkronjën "ILAR"

Tiranë, 2016

PËRMBAJTJA		Faqe
PJESA e I-rë		
	Mesazh i Kryetarit të KLSH-së	5 - 7
	Misioni dhe Vizioni i KLSH-së	9 - 10
	Gjetjet e KLSH-së për vitin 2015, analizuar mbi bazën e Kornizës së Matjes së Performancës së Institucioneve Supreme të Auditimit – Diskutimi i Kryetarit të KLSH-së në Komisionin për Ekonominë dhe Financat në Kuvendin e Shqipërisë	11 - 26
	Korrespondencë me Kuvendin e Shqipërisë	27 - 28
RAPORTI MBI VEPRIMTARINË E KONTROLLIT TË LARTË TË SHTETIT PËR VITIN 2015		
	1. Analiza SWOT	29 - 39
	2. Rezultatet e veprimtarisë audituese për vitin 2015	40 - 104
	3. Menaxhimi institucional	105 - 152
	4. Fokusi drejt së ardhmes: Perspektiva dhe sfida 2016	153 - 155
	5. Analiza e realizimit të buxhetit të KLSH-së për vitin 2015	156 - 161
	Pasqyrat financiare vjetore të vitit ushtrimor 2015	162 - 169
	Njësitë publike të audituara nga KLSH gjatë vitit 2015	170 - 178
	Korrespondencë me Kuvendin e Shqipërisë	179 - 180
	Diskutime të deputetëve në Komisionin për Ekonominë dhe Financat në Kuvendin e Shqipërisë	181 - 218
	Rezolutë për vlerësimin e veprimtarisë së Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015	219 - 228

SHTOJCA		
	Evidenca përmbledhëse e shkeljeve me dëm ekonomik të konstatuar gjatë auditimeve të ushtruara për të ardhurat dhe shpenzimet, gjatë vitit 2015	229 - 244
	Evidenca e kallëzimeve penale të përcjella në Prokurori nga Kontrolli i Lartë i Shtetit, për vitin 2015	245 - 252
	Evidenca e shqyrtimit të ankesave dhe kërkesave drejtuar Kontrollit të Lartë të Shtetit, për vitin 2015	253
	Pasqyrimi në media i Analizës Vjetore dhe i Raportit të Performancës së KLSH-së për vitin 2015	255 - 260
	Lista e shkrimeve të stafit të KLSH-së, të botuara në shtypin e shkruar gjatë vitit 2015	261 - 268
	Fjalori i shkurtimeve	269 - 273

MESAZH I KRYETARIT TË KLSH-së

Qëndrueshmëria e financave publike dhe besueshmëria e qeverisjes, janë kthyer sot në sfida dhe objektiva qendrore për Bashkimin Europian, për vendet e tjera të zhvilluara dhe vendet në zhvillim. Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës së Kombeve të Bashkuara, Ban Ki-Moon ka theksuar se: *“Besimi ndërmjet qytetarëve, ndërmjet shteteve, dhe në vetë konceptin e qeverisjes është një nga nevojat më vitale për paqen dhe prosperitetin e njerëzimit”*.

E ndodhur përpara pasojave të krizës botërore ekonomike dhe financiare 2008-2012 (e cila u shkaktua dhe nga informacioni i mangët apo i devijuar fiskal dhe financiar) dhe domosdoshmërisë së disiplinimit të mëtejshëm të financave publike dhe rritjes së transparencës fiskale e financiare të qeverisjes kudo në botë, OKB ka gjykuar se partnerët më të rëndësishëm të qeverive në botë, *në përballimin e këtyre sfidave janë SAI-t dhe organizata e tyre mbarëbotërore, INTOSAI*. Më 22 dhjetor 2011 dhe me 19 dhjetor 2014, në kuadrin e Axhendës së saj të Zhvillimit Post 2015, Organizata e Kombeve të Bashkuara (OKB) ka miratuar dy rezoluta për institucionet supreme të auditimit, Rezoluta A/66/209 *"Nxitja e eficiencës, përgjegjshmërisë, efektivitetit dhe transparencës së administratës publike, duke forcuar Institucionet Supreme të Auditimit"* dhe Rezoluta A/69/228: *"Promovimi dhe fuqizimi i eficiencës, përgjegjshmërisë, efektivitetit dhe transparencës së administratës publike, me anë të forcimit të Institucioneve Supreme të Auditimit"*.

Një çështje thelbësore sot në punën e një SAI, është përcaktimi i saktë i matësve të performancës dhe efektivitetit të auditimit. Treguesit më të mirë dhe më gjithëpërfshirës janë treguesit që marrin parasysh efektivitetin dhe rrezikun, me

gjithë problemet që shoqërojnë auditimin.

Në përshëndetjen e tij drejtuar KLSH në 90 vjetorin e krijimit në maj 2015, Kontrollori i Përgjithshëm i Zyrës së Auditimit Qeveritar të SHBA-së, z. Gene L. Dodaro theksoi se: *“Institucionet Supreme të Auditimit janë vitalë për të ndihmuar përmirësimin e performancës së qeverisë, për të arritur më shumë transparencë, si dhe për të siguruar përgjegjshmëri në kontekstin e sfidave aktuale”*.

Një dimension tjetër, atë këshillues të SAI-ve, e ka përcaktuar Dr. Jozef Moser, Sekretari i Përgjithshëm i INTOSAI-t, në Simpoziumin OKB-INTOSAI të vitit 2013, i cili ka cilësuar se: *“SAI-t mund të shfrytëzojnë plotësisht potencialin e tyre për të kontribuar në qeverisjen e mirë publike vetëm nëse, duke u bazuar në punën e tyre të auditimit, ata gjithashtu angazhohen në veprimtari këshillimore dhe ofrojnë rekomandime specifike për subjektet e audituara dhe për vendim-marrësit”*.

Raporti i performancës vjetore të KLSH-së, është një përmbledhje e rezultateve kryesore të arritura nga Kontrolli i Lartë i Shtetit gjatë ushtrimit të veprimtarisë së tij për periudhën Janar - Dhjetor 2015, duke u fokusuar në kryerjen e analizës SWOT dhe mbi bazën e Kuadrit të Matjes së Performancës (PMF) së SAI-ve.

Matja e punës nëpërmjet treguesve të performancës, të cilët përmbledhin standardet ISSAI dhe praktikat e tjera më të mira të përcaktuara nga INTOSAI, jep një pasqyrë të të gjitha fushave më të rëndësishme të aktivitetit dhe rezultateve të një SAI. Ajo përfshin si proceset e brendshme të institucionit (mënyrën e organizimit, zbatimin e rregullores së brendshme, zhvillimin e burimeve njerëzore, etj), ashtu edhe komunikimet me jashtë (partneritetet, komunikimin me qytetarët dhe publikun, etj.) dhe rezultatet e veprimtarisë audituese. Matjet objektive të performancës në formën e treguesve, e bëjnë të përshtatshëm edhe krahasimin e performancës së aktivitetit të SAI-t në intervale të dhëna kohe.

Orientuar nga këto drejtime bazë të punës së një SAI, raporti i performancës së

KLSH-së, për vitin 2015, është kryer bazuar në Dokumentin Standard të Matjes së Performancës së SAI-ve (dokument ky i lançuar dhe promovuar nga Kongresi INCOSAI 21 i organizatës INTOSAI i tetorit 2013, i cili po përdoret gjerësisht nga SAI-t e zhvilluara për të vlerësuar rezultatet e tyre por që është ende i pazyrtaizuar), si dhe në Analizën SWOT, e cila na lejon të identifikojmë pikat e forta dhe të dobëta të aktivitetit auditues dhe të menaxhimit institucional.

Dokumenti standard i INTOSAI-t ka një grup prej 24 treguesish për të matur performancën e SAI-ve kundrejt praktikave më të mira ndërkombëtare në shtatë fusha:

(1) Performanca e SAI-ve, (2) Pavarësia dhe Korniza Ligjore, (3) Strategjia për Zhvillimin Organizativ, (4) Standardet e Auditimit dhe Metodologjia, (5) Menaxhimi dhe Strukturat Mbështetëse, (6) Burimet Njerëzore dhe Komunikimi, si dhe (7) Menaxhimi i Palëve të Interesuara.

KLSH, në bazë të kornizës së treguesve të performancës së SAI-ve, si dhe të mjedisit dhe kushteve specifike të vendit, ka përcaktuar 14 tregues kryesore performance në dy kolonat e veprimtarisë së tij: puna audituese dhe menaxhimi institucional, dhe pikërisht: 1. Auditimet dhe ecuria e tyre; 2. Dëmi ekonomik i zbuluar dhe dobishmëria; 3. Rekomandimet me impakt të lartë; 4. Numri i rekomandimeve; 5. Niveli i zbatimit të rekomandimeve; 6. Kallëzimet penale; 7. Auditimet e performancës; 8. Kuadri ligjor; 9. Strategjia e KLSH-së; 10. Zhvillimi i burimeve njerëzore; 11. Kontrolli i cilësisë; 12. Transparenca dhe komunikimi; 13. Aftësia për partneritet (me partnerë vendas dhe të huaj); 14. Kërkimi shkencor dhe botimet.

Treguesit, në Raportin e Performancës së KLSH-së për vitin 2015, krahas niveleve të arritura vjetore, janë vendosur në raporte krahasimore dinamike me treguesit e veprimtarisë së viteve të mëparshme, ç'ka mundëson një informacion të shtrirë në kohë dhe ndihmon në perceptimin e tendencave dhe ritmeve të zhvillimit të

procesit auditues.

Raporti jep edhe fokusin e veprimtarisë audituese të KLSH në vitin 2016, i cili, krahas konsolidimit të auditimeve të përputhshmërisë, të performancës e auditimeve të teknologjisë dhe informacionit do të zhvillojë më tej auditimin financiar por jo vetëm. Krahas veprimtarisë audituese KLSH do të fokusohet në ndjekjen me përkushtim të realizimit të rekomandimeve të institucionit për largimin nga puna të zyrtareve të lartë përgjegjës për shkeljet e rënda të konstatuara dhe që përmbajnë edhe elementë të veprave penale, si dhe do të kryejë auditimet e performancës të përqendruara kryesisht në marrëveshjet koncesionare, në partneritetet publik-privat, në zbatimin e proceseve të privatizimit në fushën e hidrokarbureve, në performancën e ekspertizave kontabël të shoqërive publike, zbatimin e reformës së ndarjes së re administrative territoriale, etj., me synim shëndoshjen e mëtejshme të financave publike të vendit dhe uljen e risqeve fiskale.

Kontrolli i Lartë i Shtetit, si Institucioni më i Lartë i Auditimit Publik në vend, do të vijojë në rrugën e reformimit institucional, në funksion të një auditim sa më cilësor, në shërbim të qytetarit, të orientuar drejt rritjes së përgjegjshmërisë, mirëqeverisjes dhe transparencës në përdorimin e fondeve publike.

Bujar LESKAJ

MISIONI DHE VIZIONI i KLSH-së

I përkushtuar në përmbushjen e misionit të tij kushtetues dhe me vizion të qartë drejt së ardhmes, KLSH prezanton profilin e tij si institucion i pavarur në shërbim të qeverisjes së mirë dhe publikut.

Misioni i Kontrollit të Lartë të Shtetit është:

Informimi i publikut dhe i Kuvendit të Shqipërisë në lidhje me përdorimin e burimeve me ekonomikitet, efektivitet dhe eficiencë nga pushteti qendror e lokal dhe nga njësi të tjera publike, si dhe nxitja e përgjegjshmërisë në të gjithë sektorin publik, në përputhje me praktikat më të mira të BE dhe me standardet ndërkombëtare të INTOSAI, duke kontribuar për qeverisjen e mirë, nëpërmjet luftës kundër korrupsionit.

Vizioni i Kontrollit të Lartë të Shtetit shpalos:

Aspiratat tona, qëllimet që do të arrijmë dhe objektivat që duhet të përmbushim në të ardhmen duke synuar që të jetë një trupë profesionale që i kontribuon shtimit dhe kursimit të vlerës së parave publike, duke dhënë siguri mbi llogaritë financiare të përdoruesve të tyre dhe duke ndihmuar në përmirësimin e menaxhimit të Qeverisë e të enteve të tjera publike nëpërmjet auditimit, duke fituar në këtë mënyrë besim të plotë tek qytetarët shqiptarë dhe të audituarit.

 Si veprojmë: ne rrisim aftësitë profesionale dhe etikën e punës së audituesve tanë, në një qasje pozitive të orientuar nga të mësuarit, duke përmirësuar në vijimësi marrëdhëniet tona të ngushta me palët e interesit: Kuvendin, qytetarët, partnerët e tjerë vendorë dhe ndërkombëtarë.

 Jemi të përkushtuar që jo vetëm të ofrojmë informacion cilësor mbi përdorimin e fondeve publike, por edhe të ndihmojmë institucionet e audituara prej nesh që të përmirësojnë sistemet e tyre të menaxhimit financiar, duke i shtuar vlerë të ndjeshme shërbimeve që ofrojnë.

 Jemi të angazhuar që të ndihmojmë në fuqizimin e qeverisjes së mirë në administratën publike të vendit dhe t'i përgjigjemi me seriozitetin maksimal pritshmërive të Kuvendit dhe të qytetarëve.

GJETJET E KLSH-SË PËR VITIN 2015

ANALIZUAR MBI BAZËN E KORNIZËS SË MATJES SË PERFORMANCËS SË INSTITUCIONEVE SUPREME TË AUDITIMIT

Diskutimi i Kryetarit të KLSH-së, z. Bujar LESKAJ mbajtur në mbledhjen e Komisionit për Ekonominë dhe Financat të Kuvendit, më 28.06.2016.

Raportojmë për aktivitetin e KLSH-së, gjatë vitit 2015, në bazë të strukturës së standardizuar të Kornizës së Matjes së Performancës së Institucioneve Supreme të Auditimit (SAI-t), dokument i cili përbën një projekt pilot të INTOSAI-t, që do të miratohet si standard ISSAI në Kongresin INCOSAI XXII në dhjetor të këtij viti.

Korniza është e bazuar në ISSAI 12, “Vlerat dhe Përfitimet nga Institucionet Supreme të Auditimit – Të bësh ndryshimin në jetën e qytetarëve”, i cili thekson se: *“Të vepruarit në interes të publikut i vendos SAI-t me një përgjegjësi të mëtejshme për të demonstruar rëndësinë e aktivitetit të tyre përpara qytetarëve, Parlamentit dhe veprimtarëve të tjerë”¹*

Ky dokument përdoret nga shumica e SAI-ve të zhvilluara në matjen dhe interpretimin e rezultateve të tyre përpara Parlamenteve përkatëse dhe qytetarëve.

I. Kolona e Parë e Kornizës është “A. Performanca e SAI-t”.

Brenda kësaj kolone janë rezultatet e Auditimit Financiar, të Përputhshmërisë, të Performancës dhe shërbimet që i japin vlerë të shtuar institucionit.

1. Auditimet

Për vitin 2015, Kontrolli i Lartë i Shtetit ka përfunduar dhe evaduar 158 auditime, ose 8.8% më shumë nga viti 2014. Në punën tonë audituese, ne po orientohejmë gjithnjë e më fort drejt auditimeve të performancës, të cilat njohën një rritje me 25%, në krahasim me 2014-ën, por ende kemi shumë për të bërë për të arritur 15%

¹ ISSAI 12, faqe 4, paragrafi i parafundit, <http://www.issai.org/media/84539/issai-12-e.pdf>

të totalit të auditimeve të zhvilluara përgjatë një viti, objektiv të cilin mendojmë ta arrijmë në vitin 2018. Sot jemi në 8% auditime të performancës kundrejt totalit.

Për periudhën 2012-2015, Auditimet e Performancës u shtuan si numër 3 herë në krahasim me periudhën 2008-2011 dhe afro 4 herë për nga numri i institucioneve të mbuluara me këtë lloj auditimi. Zhvillimi i tyre është në përputhje të plotë me objektivat e planit strategjik të KLSH 2013-2017, i rishikuar. Gjithnjë duke e mbajtur vëmendjen tek shtimi dhe rritja e cilësisë së auditimeve financiare dhe auditimeve të përputhshmërisë, auditimet e performancës po shndërrohen në një nga shtyllat e zhvillimit dhe modernizimit të institucionit. KLSH po përballët çdo ditë me një sfidë të fortë për ta përqendruar punën tek auditimi i performancës, për arsye se ai i shërben vlerësimit të përgjegjshmërisë publike. Sfida më e madhe me këtë lloj auditimi është që ai mos të zbatohet thjesht si procedurë, por të konceptohet si një filozofi e të menduarit dhe vepruarit nga i gjithë stafi i KLSH-së. Një filozofi pune që konsideron se auditimi nuk është një qëllim në vetvete, por në radhë të parë një instrument parandalimi, instrument korigjimi dhe këshillimi për institucionin që auditohet, në mënyrë që ai të kuptojë ku i ka mangësitë kryesore dhe t'i plotësojë ato, duke përmirësuar menaxhimin dhe shtuar performancën.

Gjatë vitit 2015, kemi realizuar 12 auditime performance në reformat qeveritare, në projektet dhe shërbimet social-ekonomike, në projektet infrastrukturore, projektet energjetike dhe mjedisore, si dhe projektet dhe shërbimet social-kulturore. Për këtë vit do t'i përqendrojmë auditimet e performancës në marrëveshjet koncesionare, në partneritetet publik-privat, në performancën e borxhit publik, etj.

Auditimet e Përputhshmërisë (kemi evaduar 120 auditime të tilla gjatë vitit 2015) arritën të plotësonin kriteret metodologjike ndërkombëtare, duke garantuar siguri sipas standardeve ISSAI 400, 4000 dhe 4100 të INTOSAI-it.

Për herë të parë në vitin 2015, gjatë auditimeve financiare (u realizuan 12 të tilla), KLSH dha opinion për pasqyrat financiare të përgatitura nga institucionet publike, pavarësisht se opinionin u dha në disa njësi varësie dhe jo në Institucione qendrore, për të minimizuar riskun operacional në realizimin e këtij lloj auditimi pilot. Ky opinion i shton besueshmërinë pozicionit financiar të raportuar nga institucionet buxhetore dhe shëndosh më tej financat e Shtetit.

Institucioni realizoi po për herë të parë dy Auditime të Teknologjisë së Informacionit (njërin auditim pilot me ndihmën e Institutit të Zhvillimit IDI të INTOSAI-t). Edhe pse

në hapat e para në këtë fushë auditimi, KLSH ka ngritur Drejtorinë e Auditimit të TI dhe investuar në përmirësimin e infrastrukturës së TI.

2. Dëmi ekonomik i zbuluar dhe dobishmëria

Institucioni ka zbuluar gjatë vitit 2015:

A. Parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhurat dhe në shpenzimet e kryera, me dëm ekonomik të përgjithshëm në shumën totale prej 125.8 miliard lekë ose 919.9 milion euro.²

B. Shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ në performancën e subjekteve të audituara, në shumën e përgjithshme **35.3 miliard lekë ose 257.7 milion euro**. Dëmi ekonomik i zbuluar për periudhën 2012-2015 është **8 herë më i madh** se vlera e dëmit të zbuluar për periudhën e katër viteve 2008-2011.

Një pasqyrë të mirëfilltë të nivelit të performancës e përbën efienca në auditim, një nga treguesit kryesore të performancës së SAI-eve të zhvilluara sot në botë. Ky tregues **i eficiencës, dobisë së rezultateve të auditimit**, që vë në raport sasinë e fondeve të kërkuara për zhdëmtim në Buxhetin e Shtetit nga KLSH me shpenzimet buxhetore të vetë institucionit (pra sa ai u ka kushtuar taksapaguesve), për vitin 2015 paraqitet: *për çdo një lek të shpenzuar për institucionin, kemi kërkuar për t'u zhdëmtuar në Buxhetin e Shtetit 180 lek (këtu nuk është përfshirë dëmi i konstatuar në Ministrinë e Energjetikës dhe Industrisë), ose në vlerë totale 58.7 miliard lekë, apo 428.4 milion euro. Kjo shifër dëshmon për eficiencën, dobinë e lartë të aktivitetit auditues dhe renditet në nivele të ngjashëm me treguesit e eficiencës së SAI-ve të zhvilluara.*

Krahasuar në vite, mesatarja e treguesit të eficiencës (dobishmërisë) së institucionit për vitet 2012-2015 është **4.2 herë më e lartë** se mesatarja e viteve 2008-2011. Dëmi mesatar i kërkuar për t'u zhdëmtuar në Buxhetin e Shtetit për dyvjeçarin 2010-2011 është 19.1 lekë për dyvjeçarin 2012-2013 52.1 lekë dhe për 2014-2015 109.5 lekë (*Shih grafikun në Raportin e Performancës KLSH 2015*). Thënë ndryshe, në katër vitet e fundit, për çdo lek të taksapaguesit shqiptar që harxhohet për KLSH-në kemi zbuluar dhe kërkuar për zhdëmtim e arkëtim në Buxhet mbi 4 herë më shumë fonde se sa në katër vitet 2008-2011.

² Për më shumë shiko materialin "Performanca e KLSH 2015".

Raporti vjetor i KLSH-së mbi Zbatimin e Buxhetit të Konsoliduar të Shtetit për vitin 2014, përgatitur me 2015 dhe paraqitur përpara Komisionit Tuaj në tetor 2015, dha një sërë rekomandimesh me impakt të lartë. Një performancë institucioni nuk mund të kuptohet plotësisht pa impaktin e punës së tij. Shifrat mund të tregojnë shumë, por edhe pak ose asgjë, në rast se nuk lidhen me impaktin e rezultateve. Për këtë arsye, Kolona **“A. Performanca e SAI-t”** është e bashkëngjitur në Kornizën e Matjes së Performancës së SAI-t, **me nënkolonën e “Impaktit”**, në formën e **kontributeve të SAI-t në Disiplinën Fiskale, Ndarjen Efikase të Burimeve, Qeverisjen e Mirë, Përgjegjshmërinë dhe Luftën kundër Korrupsionit.**

Në Simpoziumin e 22-të të OKB-INTOSAI të vitit 2013, Dr. Jozef Moser, Sekretari i Përgjithshëm i INTOSAIT ka cilësuar se: *“SAI-t mund të shfrytëzojnë plotësisht potencialin e tyre për të kontribuar në qeverisjen e mirë publike vetëm nëse, duke u bazuar në punën e tyre të auditimit, ata gjithashtu angazhohen në veprimtari këshillimore dhe ofrojnë rekomandime specifike për subjektet e audituara dhe për vendimmarrësit”*.

Për vitin 2015, përpjekja jonë për **rekomandime konstruktive dhe me impakt të lartë** ka rezultuar në:

- a. Për të realizuar një qëndrueshmëri dhe kredibilitet të financave publike, për të përmirësuar planifikimin e treguesve makroekonomikë dhe të parashikimeve buxhetore, të ndërgjegjshëm për risqet fiskale që kalon vendi, kemi rekomanduar marrjen e nismës ligjore për ngritjen e një Këshilli Fiskal, i cili të gëzojë statusin e një institucioni publik të pavarur dhe të ketë një pavarësi operacionale të qartë e rigoroze nga politika. Një rekomandim të tillë, i cili do t'i sigurojë vendit atë oponencë të pavarur dhe profesionale të munguar në politikat tona fiskale, e dha në janar 2016 edhe Fondi Monetar Ndërkombëtar, në Raportin e tij “Country Report” Nr. 16/5 për Vlerësimin e Transparencës Fiskale.
- b. Për të disiplinuar financat publike dhe rritur kredibilitetin financiar të vendit, kemi dhënë për të tretin vit në vijimësi rekomandimin që Ministria e Financës të paraqesë në Kuvend një nismë ligjore për vendosjen në Kushtetutë dhe në Ligjin “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” të treguesit të **borxhit publik në nivelin tavan 60% ndaj PBB-së**, si dhe arritjen e këtij niveli gradualisht, në përputhje me objektivat dhe fazat e reduktimit të borxhit të përcaktuara në Strategjinë “Për Menaxhimin e Financave Publike 2014-2020”. Ky rekomandim gjykojmë se ka shërbyer si presion pozitiv në këto tri vitet e fundit, duke nxitur ndryshimet e propozuara kohët e fundit nga Ministria e Financave në

Ligjin organik të Buxhetit, me nenin që i detyron të gjitha qeveritë të ulin borxhin publik. Megjithë ndryshimin e propozuar, mendojmë se nuk është mjaftueshëm dhe do të vazhdojmë të insistojmë për këtë nismë, që e konsiderojmë thelbësore për të përmirësuar imazhin dhe seriozitetin e reformës në financat publike të vendit.

c. Në kushtet e përgjegjësisë së ulët financiare të zyrtarëve publikë, i kemi rekomanduar Qeverisë dhe Kuvendit për të dytin vit në vijimësi hartimin e Ligjit "Për Përgjegjësinë Materiale", në të cilin të trajtohet përgjegjësia financiare e punonjësve të njësive publike (zyrtarët e lartë dhe punonjësit e të gjithë niveleve) për dëmet ekonomike të shkaktuara qëllimisht apo nga neglizhenca, gjatë ose në lidhje me kryerjen e detyrave zyrtare. Mungesën e theksuar të përgjegjshmërisë financiare në vend e kanë evidentuar edhe Progres Raportet e Bashkimit Evropian të viteve 2014 dhe 2015. Jemi të sigurt se me hapat për realizimin e plotë të reformës në drejtësi, kjo përgjegjësi do të shtohet, pasi reforma duhet të vijojë edhe në këtë drejtim. Gjykojmë se ka ardhur koha që Komisioni për Ekonominë dhe Financat të marrë nismën për hartimin e këtij ligji kyç në rritjen e përgjegjësisë, llogaridhënies dhe në disiplinimin e vendimmarrësve dhe menaxherëve kryesore të financave tona publike.

d. Me qëllim rritjen e cilësisë dhe profesionalizmit në përgatitjen dhe dhënien e informacionit financiar dhe fiskal, duke synuar uljen e risqeve fiskale, kemi kërkuar pranë Komisionit për Ekonominë dhe Financat, në tetor 2015, që të publikohen menjëherë nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit Publik IPSAS, si baza kryesore metodologjike, mbi të cilën do të hartohen pasqyrat financiare të Shtetit. Kemi rekomanduar që të ngrihet një sektor i veçantë, brenda Drejtorisë së Thesarit në Ministrinë e Financave, i cili të mundësojë përshtatjen e pasqyrave të nxjerra nga sistemi i integruar në formën e Pasqyrave të Konsoliduara të Shtetit. Ky sektor duhet të ketë si funksion edhe kontrollin e saktësisë së pasqyrave të përgatitura nga institucionet publike, për ta vënë nën monitorim dhe kontroll profesional këtë proces të rëndësishëm, për mbarëvajtjen e të cilit ka ngritur shqetësim edhe FMN në Raportin e sipërpërmendur.

e. Kemi kërkuar që privatizimi i Albpetrol të realizohet, duke ftuar kompani me potenciale dhe kredenciale të larta profesionale nga aleatët strategjikë të vendit tonë (veçanërisht ato me traditë të konsoliduar në sektorin e naftës, si SHBA, Mbretëria e Bashkuar apo Gjermania).

f. Kemi rekomanduar po ashtu që të ringrihet Instituti i Kërkimeve të Naftës, si një institut shkencor, i cili të mbështesë të gjitha vendimmarrjet për zhvillimet e

sektorit të hidrokarbureve në vendin tonë dhe të bashkëpunojë me Kuvendin dhe Qeverinë për hartimin e strategjive afatmesme dhe afatgjata në këtë sektor.

g. Kemi rekomanduar ngritjen e një komisioni ad-hoc të pavarur, me ekspertë teknikë dhe ekonomikë, i cili të mund të vlerësojë realisht dhe saktësisht dëmin nga aktiviteti nën administrimin e CEZ a.s., si edhe mundësinë më të mirë për një rimëkëmbje të OSHEE-së mbi baza të monitorimit të kujdesshëm të të gjithë treguesve. Kemi kërkuar një disiplinë të fortë financiare dhe një kontroll të vazhdueshëm nga Kuvendi, për çdo investim dhe vendim-marrje strategjike për OSHEE-në.

h. Kemi kërkuar nga Avokatura e Shtetit të veproje me shpejtësi në drejtim të ndjekjes së arkëtimit të garancisë nga shoqëria “Vetro Energy PTE Ltd”, pas dështimit të procedurave të privatizimit të shoqërisë “Albpetrol sh.a. Patos”. Shtyrja e mëtejshme e koordinimit të institucioneve shtetërore apo krijimi i vonesave artificiale rrezikon seriozisht dhe në mënyrë të pajustificueshme tejkalimin e afateve përkatëse procedurale të kerkimit dhe arkëtimit të garancisë prej 85 milion euro.

i. Kemi konstatuar se kompanitë hidrokarbure kanë hartuar e lidhur kontrata në vlera të konsiderueshme me nënkontraktorë të ndryshëm, vendas dhe të huaj, për shërbime për procese teknologjike hidrokarbure, shërbime konsulence teknike ose juridike, për shërbime pune ndërtim civile (rrugë për sheshe ose godina), etj., të cilat janë përfshirë më pas në Cost Recovery (Rikuperimin e Kostos) dhe duke e larguar Faktorin R nga vlera 1. Pas gjetjeve të përsëritura nga auditimet tona të vitit 2013 dhe 2014 që dëshmonin evazionin e qartë fiskal, përsëritje vendimin e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve që e konsideroi vitin 2011 me Faktorin R më të madh se 1 për koncesionarin kryesor në shfrytëzimin e naftës, duke e detyruar të paguante 57 milion USD detyrime ndaj Buxhetit të Shtetit dhe besojmë që puna do të vazhdojë për zbulimin e rasteve të tjera flagrante të evazionit në zbatimin e marrëveshjeve dhe licencave hidrokarbure.

Pasojat e krizës ekonomike e financiare botërore të viteve 2008-2012 dhe rastet e dukurive abuzive deri në skandale në përdorimin e fondeve publike në institucione, kompani e korporata shtetërore, të evidentuara dhe nga Samiti i Londrës i 12 majit 2016, për një Aleancë Ndërkombëtare kundër Korrupsionit, kanë sjellë një rënie të ndjeshme të besimit të qytetareve ndaj qeverive. Si KLSH ndajmë shqetësimin e partnereve tanë ndërkombëtare dhe të shoqërisë civile se besimi i qytetarëve shqiptarë në politikat qeveritare antikorrupsion është shumë i ulët. Nga shkeljet

ligjore dhe abuzimet e konstatuara në auditimet tona për vitin 2015, kemi dërguar në Prokurori 51 kallëzime penale për 159 punonjës të administratës shtetërore (krahasuar me 41 kallëzime për 149 punonjës për vitin 2014), ose afërsisht një kallzim në çdo tre auditime dhe në çdo javë kalendarike, duke vazhduar me të njëjtin trend dhe ritëm si institucion, në këto katër vite. **Dëmi ekonomik për 51 kallëzimet penale të bëra gjatë vitit 2015 është 85,837,736,000 lekë.** Kemi kallëzuar zyrtarë të rangut të lartë dhe të mesëm. Si KLSH kemi rritur cilësinë e përgatitjes së dosjes për kallëzim penal dhe shkurtuar kohën e përgatitjes së kallëzimit. Kjo është e rëndësishme për ne. Krahasuar me periudhën katërvjeçare 2008-2011, kur kemi patur 52 kallëzime penale, kallëzimet e katër viteve 2012-2015 janë 170, ose 3.2 herë më shumë.

Shqetësim kryesor për ne është **niveli i ulët i zbatueshmërisë së masave të propozuara nga KLSH për largim nga detyra apo nga shërbimi civil për zyrtarë të lartë të Shtetit, të cilët janë kallëzuar në Prokurori.**

Numri i tyre është i konsiderueshëm. Mbasi i kemi përcjellë dhe ripërcjellë listat me emrat dhe pozicionet e këtyre zyrtarëve të lartë që ende mbahen në punë në Ministrinë përkatëse dhe në Departamentin e Administratës Publike, do t'i paraqesim listat pranë Komisioneve të Kuvendit. Nisur nga moto e Kongresit INCOSAI XXI "Auditimi kombëtar në shërbim të Qeverisjes kombëtare" dhe obligimet ndaj mandatit tonë kushtetues e ligjor për kontributin që pritet prej nesh në mirëqeverisjen e vendit dhe në forcimin e përgjegjshmërisë dhe transparencës në qeverisje, do të punojmë fort që antikultura e pandëshkueshmërisë në vend të goditet dhe çrrënjohet. Në rekomandimet e tij në Progres Raportet e fundit për Shqipërinë, Komisioni Evropian i mëshon ndjekjes sistematike dhe zbatimit të rekomandimeve të institucionit më të lartë të auditimit. Mund të themi me keqardhje se ndjekja e rekomandimeve të KLSH-së vijon të mbetet një proces formal, i bazuar në përpilim urdhrash dhe planesh veprimi nga titullari, por pa konkretizim final, sidomos në largimin e drejtuesve të lartë të kapur në shkelje dhe abuzim. Ndjekja joefektive e derisotme e rekomandimeve sjell mbi të gjitha fatura financiare të pashlyera në Buxhetin e Shtetit në shuma të konsiderueshme. Ligji "Për Përgjegjësinë Materiale të Nëpunësit Publik", apo edhe një Urdhër i Ekzekutivit për largimin nga detyra të atyre që rezultojnë, pas auditimeve tona, me shkelje flagrante të ligjeve dhe dëmtim të ndjeshëm të interesave financiare të Shtetit, do të mund t'i kthenin efektivitetin rekomandimeve të KLSH.

II. Kolona e Dytë e Kornizës së Performancës së SAI-t “B. Pavarësia dhe Kuadri Ligjor”, e cila perceptohet si mjedisi ligjor, i krijuar nga Legjislativi dhe Ekzekutivi, ku vepron SAI dhe që përfshin 1. Pavarësinë e SAI-t; 2. Pavarësinë e Kreut dhe të punonjësve të SAI-t dhe 3. Mandatin e SAI-t, është sot më e plotë se kurrë ndonjëherë më parë, në sajë të mbështetjes së dhënë nga Kuvendi me miratimin e ligjit të ri organik të KLSH-së, në radhë të parë në sajë të mirëkuptimit dhe ndihmës Suaj, të deputetëve të Komisionit për Ekonominë dhe Financat, gjë për të cilën Ju falenderojmë.

Menjëherë pas miratimit të ligjit, ngritëm grupet e punës për përgatitjen dhe finalizimin e dokumenteve bazë të veprimtarisë së institucionit, për zbatimin në praktike të Ligjit organik. Në kuadër të zbatimit të Strategjisë së Menaxhimit institucional 2013-2017 (të ripunuar), të Strategjisë së Implementimit të ISSAI-ve dhe të aktiviteteve të parashikuara në Strategjinë e Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020, Shtylla 6, si dhe në përmbushje të kërkesave të Programit Buxhetor “Trigger Matrix”, hartuam Manualin e Auditimit të Përputhshmërisë dhe Manualin e Auditimit Financiar, Rregulloren e re të Brendshme të institucionit dhe Indikatorët e Performancës të Auditimit të Performancës. Draft manualet iu dërguan Delegacionit European dhe SIGMA-s për dhënie mendimi. KLSH ka marrë vlerësimin nga Delegacioni European dhe SIGMA, që këto manuale janë hartuar në përputhje me kërkesat e Standardeve ISSAI dhe praktikat më të mira të fushës. Do të vijojmë t’i përmirësojmë këto manuale, duke i testuar në praktike nëpërmjet auditimeve pilot.

Mandatin më të gjerë auditues që na ka garantuar ligji i ri, gjatë vitit 2015 jemi përpjekur ta konkretizojmë, duke diversifikuar llojet e auditimeve, duke e zgjeruar aktivitetin edhe në certifikimin e pasqyrave financiare të përgatitura nga institucionet publike, apo në auditimet e sistemeve të informacionit, që kanë marrë një shtrirje të gjerë në ofrimin e shërbimeve publike, si dhe duke minimizuar pengesat që hasim në auditim. Me këtë ligj të institucionit, pothuajse tërësisht në linjë me standardet INTOSAI, fokusi i ri, që përbën dhe një nga sfidat tona kryesore në të ardhmen, është dhënia e një sigurie të arsyeshme mbi besueshmërinë dhe vërtetësinë e raportimeve financiare të qeverisë dhe dhënia e rekomandimeve të vlefshme në drejtim të vendosjes së rregullave të qarta të raportimit financiar publik.

Kryesore në punën tonë ka qenë dhe është profesionalizmi, mosqenia pjesë e politikës, sikurse e thekson edhe Gene L. Dodaro, Kontrollor i Përgjithshëm i GAO-s

Amerikane në përshëndetjen e tij drejtuar KLSH me rastin e 90 vjetorit të institucionit, *“Institucionet Supreme të Auditimit sot janë pozicionuar si kurrë më parë, për të bërë diferencën... Ne nuk bëjmë politika. Ato i ka Kongresi. Ne auditojmë realizimin e politikave dhe programeve të Qeverisë”*.

III. Kolona e Tretë e Kornizës ka të bëjë me aftësinë e SAI-t, me menaxhimin institucional të tij dhe përfshin: **“C. Strategjinë për Menaxhim dhe Zhvillim”, “D. Standardet e Auditimit dhe Metodologjinë”, “E. Menaxhimin dhe Strukturat Ndihmëse”, “F. Burimet Njerëzore dhe Liderhipin”, si dhe “G. Komunikimin dhe Menaxhimin e Palëve të Interesuara”**, të cilat konsiderohen nën kontrollin e SAI-t.

C. Strategjia për Menaxhim dhe Zhvillim

Zgjerimi i fushës audituese me ligjin e ri organik të KLSH, lindi nevojën e rishikimit të Strategjisë së Zhvillimit Institucional 2013-2017 dhe Planit të Veprimit për periudhën 2015-2017. Rishikimi i Strategjisë, synoi vendosjen e prioriteteve dhe alokimin e drejtë e të përshtatshëm të burimeve, duke u fokusuar në arritjen e objektivave dhe menaxhimin e risqeve, në përputhje me detyrimet që burojnë nga Ligji Organik. Objektivat strategjike si zhvillimi i kapacitetit institucional të KLSH-së, rritja e kapaciteteve audituese dhe e cilësisë së auditimit, shtimi i numrit dhe i cilësisë së auditimeve të performancës, forcimi i rolit antikorrupsion të institucionit, zhvillimi i komunikimit dhe bashkëpunimit me veprimtarë të tjerë brenda e jashtë vendit, etj., janë arritur në një nivel të kënaqshëm në këto tre vitet e para të zbatimit të Strategjisë. Gjatë viti 2015 kemi ecur më shumë me auditimet e performancës, si dhe me rritjen e kapaciteteve audituese dhe të cilësisë së auditimit.

Në unison me Strategjinë e Zhvillimit të Institucionit, përgatitëm Strategjinë e Implementimit të Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit, ISSAI-ve, mbi bazën e Marrëveshjes së nënshkruar me vullnetin tonë me 12 mars 2013 me IDI-n, Institutin për Zhvillimi i INTOSAI-t. Përdorimi i teknikave “iCAT” (teknikave të vlerësimit të përputhshmërisë) na mundësoi të identifikonim kërkesat e ISSAI-ve për çdo lloj auditimi, duke hapur kështu rrugën për një analize SWOT për secilin lloj auditimi që kryen KLSH. Në qershor të vitit 2015, raportuam pranë IDI-t mbi përmbushjen e detyrimeve të marrëveshjes së angazhimit, pjesë e së cilës është zhvillimi i

Strategjisë dhe Planit të Veprimit të Implementimit të ISSAI-ve. Gjatë viteve 2012-2015, institucioni ka fituar një filozofi të re pune. Standardet e organizatës INTOSAI janë futur në KLSH jo vetëm si tema të trajnimeve profesionale të trupës audituese, por shërbejnë si referime të qëndrueshme të përditshme në gjetjet, vlerësimet dhe rekomandimet e secilit grup auditues dhe audituesi të veçantë.

D. Standardet e Auditimit dhe Metodologjia

Implementimi i ISSAI-ve është një proces i gjatë dhe ndërthuret dhe me veprimtaritë dhe aktivitetet e KLSH-së që po kryhen në kuadër të zbatimit të projektit IPA 2013 “Forcimi i Institucionit Suprem të Auditimit”.

Një nga faktorët që ka ndikuar pozitivisht në sigurimin e cilësisë të punës audituese për vitin 2015, është edhe përmirësimi i Metodologjisë, përgatitja e studiuar e programit vjetor të veprimtarisë së KLSH-së, që lidhet me përcaktimin e prioriteteve të mundshme, argumentimin dhe përfshirjen në programin e auditimit të subjekteve të auditimit mbi bazën e vlerësimit të riskut dhe përcaktimit të materialitetit, duke i kombinuar këto auditime edhe me detyrimet kushtetuese e ligjore që ka KLSH, për auditimin periodik të tyre.

Gjatë vitit 2015, kërkuam nga SAI-t e zhvilluara të EUROSAT-t dhe INTOSAI-t asistencë në procesin e “Peer Review” (Rishikim mes kolegeve) të INTOSAI-t. Gjykata e Auditimit e Austrisë pranoi të na vlerësonte sipas këtij procesi mbi nivelin e pavarësisë sonë në vendimmarrje dhe në auditim. Bazuar në Memorandumin e Mirëkuptimit të nënshkruar, një grup përfaqësuesish nga Gjykata Austriake e Auditimit ndërmori në shkurt 2016 një proces vlerësimi “Peer Review” dhe aktualisht jemi në pritje të rezultateve të këtij vlerësimi.

Po në vitin 2015 “Qendra për Transparencë dhe Informim të Lirë” (QTIL), në bashkëpunim me USAID-in kanë realizuar projektin “Forcimi i Ligjit përmes zbatimit të rekomandimeve të KLSH-së”, i cili mund të konsiderohet pa dyshim një Mini Peer Review e mirëfilltë. Raporti Final i këtij projekti dhe rekomandimet e dhëna për KLSH-në në drejtim të përmirësimit të punës për zbatimin e rekomandimeve të KLSH-së janë profesionale dhe dobiprurëse për ne. Si institucion jemi duke hartuar një plan veprimi të detajuar për zbatimin e rekomandimeve të lëna nga ana e QTIL.

Në zbatim të ISSAI-t 40 “Kontrolli i cilësisë”, grupi i shqyrtimit të dosjeve të auditimit, përzgjedhi në mënyrë rastësore 44 dosje auditimi (shqyrtimi “në të ftohtë”) ose 27% të auditimeve të kryera dhe të evaduara brenda muajit dhjetor

2015, një rritje e konsiderueshme krahasuar me vitin 2014 ku u kontrolluan 32 dosje ose 20% e auditimeve. Ka një rritje të konsiderueshme të kontrolleve “në të ftohtë”, krahasuar me periudhën deri në vitin 2012 kur shqyrtoheshin deri në 10% e auditimeve të evaduara brenda një viti.

Në Grupit të Shqyrtimit të Cilësisë u përfshinë auditues me përvojë nga çdo departament auditimi, si dhe u angazhuan ekspertë të jashtëm, të drejtuar nga Prof. Dr. Jorgji Bollano, Kryetar i Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit. Nga kontrollet e kryera, në disa dosje auditimi ka rezultuar se nuk ka dokumente për metodat dhe teknikat e auditimit, si vlerësimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm, verifikimin e transaksioneve, informacione, pyetësorë, etj., në përputhje me Rregulloren e Brendshme; në disa dosje të tjera auditimi janë konstatuar mangësi në procesin e planifikimit, që konsistojnë në faktin se në dosjen e auditimit nuk ka informacion paraprak, etj. Të gjitha mangësitë, së bashku me rrugët për korrigjimin e tyre në të ardhmen, janë reflektuar në raportet e Grupit dhe nga KLSH po punohet për zbatimin e plotë të rekomandimeve të tij.

E. Menaxhimin dhe Strukturat Ndihmëse

Viti 2015 përkoi me 90 vjetorin e krijimit të Kontrollit të Lartë të Shtetit, duke ndërthurur më mire se në vitet e kaluara traditat dhe vlerat e përcjella në kohë të institucionit me qasjen moderne në auditim dhe zbatimin më efikas të standardeve ndërkombëtare të fushës ISSAI.

Filozofia e re menaxheriale e institucionit e shikon performancën e secilit auditues si të pandarë nga niveli i njohurive mbi standardet ndërkombëtare të auditimit, nivel i cili, krahas integritetit, aftësive profesionale dhe eksperiencës në punë, konsiderohet në institucion si përcaktues në cilësinë e gjetjeve që audituesi realizon dhe të rekomandimeve që jep.

F. Burimet Njerëzore dhe Lidërshipi

Duke u mbështetur në udhëzimet e standardeve ISSAI dhe në praktikat më të mira të SAI-ve të zhvilluara për ndërtimin dhe zhvillimin e kapaciteteve, institucioni ka vijuar të investojë në zhvillimin e burimeve njerëzore, duke kryer zhvendosjen e strukturës së punonjësve në dobi të trupës audituese. Punonjësit me arsim të lartë jo vetëm që zënë rreth 95% të numrit total të punonjësve, por po shikojmë të rekrutojmë ata që zotërojnë gradën shkencore doktor i shkencave, që kanë dy

diploma në fusha dhe specialitete të ndryshme, auditues të brendshëm të certifikuar, ekspertë kontabël, etj.

Trajnimi i stafit auditues brenda dhe jashtë vendit është parë nga institucioni si rruga me efektive për ngritjen e kapaciteteve. Treguesi i trajnimeve ka arritur në 27 ditë trajnimi për punonjës në vitin 2015. Për këtë vit u trajnuan jashtë vendit 136 persona, ose 83% e stafit auditues. Nëse në vitin 2011 treguesi i trajnimeve ishte 2.1 ditë trajnim në vit për punonjës, në vitin 2012 ky tregues u rrit në 19.4 ditë trajnimi, në vitin 2013 në 22 ditë, në vitin 2014 26 ditë dhe në vitin 2015, 27 ditë trajnimi në vit. Për punonjësit e sapo rekrutuar ky tregues është 30 ditë trajnimi në vit. Pjesëmarrja në trajnime e vendos KLSH-në në nivelet e SAI-ve të zhvilluara europiane.

Janë realizuar tre forma të trajnimit profesional:

1. Trajnimi përmes kurseve on-line, apo *e – learning*;
2. Trajnimi “face-to face”, me kontakt direkt me trajnuesin;
3. Trajnimi përmes shkëmbimit të eksperiencave të përbashkëta me ekspertë të SAI-ve partnere dhe SIGMA-s, nëpërmjet pjesëmarrjes në seminare dhe workshope.

G. Komunikimi dhe Menaxhimi i Palëve të Interesuara

Strategjia e Komunikimit dhe komunikimi i brendshëm

Strategjia e komunikimit na ndihmon të arrijmë objektivat tona të përgjithshme, duke u angazhuar në mënyrë efektive me palët e interesuara, duke demonstruar suksesin e punës tonë dhe duke u siguruar që partneret tanë strategjike dhe qytetarët të kuptojnë atë që ne bëjmë. Në kuadër të Projektit IPA, kishim planifikuar në Strategjinë e përgjithshme të Zhvillimit të institucionit 2013-2015 që të zhvillonim strategjinë e komunikimit si produkt më vete, gjatë vitit 2015, por duke qenë se IPA startoi në mars 2016, kjo strategji do të zhvillohet gjatë këtij viti. Në zbatim të planit të Zhvillimit strategjik të institucionit dhe me mbështetjen e projektit IPA të BE-së, KLSH do të ripunojë strategjinë e tij të komunikimit për të qenë sa më pranë Kuvendit, publikut dhe medias, duke sjellë vazhdimisht ide të

reja, të cilat janë domosdoshmëri për të qenë inovativë, atraktivë dhe në koherencë me ndryshimet.

Si institucion jemi të ndërgjegjshëm se komunikimi efektiv është nxitësi më i rëndësishëm ndaj përkushtimit të punonjësve. Jemi përpjekur që informacioni të rrjedhe lirisht në rrugët vertikale dhe horizontale të komunikimit, duke i krijuar mundësi secilit punonjës të KLSH të shprehet hapur për problemet që sheh në punën e tij dhe brenda institucionit.

Komunikimi me Palët Qeveritare

Gjatë vitit 2015, jemi përpjekur të bashkëpunojmë me Ministrinë e Financave, por megjithë përpjekjet tona, mbi bazën e Standardit ISSAI 9150 “Koordinimi dhe bashkëpunimi mes SAI-t dhe audituesve të brendshme në Sektorin Publik”, nuk kemi arritur të dalim nga pozicionet klasike të audituesit dhe të të audituarit. Gjatë këtij viti shohim një rigjallërim të kontakteve mes të dyja institucioneve tona dhe shpresojmë që marrëveshja e nënshkruar me 8 mars 2012 të zbatohet konkretisht në të ardhmen e afërt, si dhe ta zgjerojmë dhe në një bashkëpunim me Drejtorinë e Inspektimit Financiar në Ministrinë e Financave, sipas kërkesave të BE-së.

Komunikimi me Mediat, Qytetaret dhe Shoqërinë Civile

Në bazë të Standardit ISSAI 12, “Vlerat dhe dobietë e SAI-ve – të bësh ndryshimin në jetën e qytetarëve”, Kontrolli i Lartë i Shtetit ka një qasje krejt të re ndaj komunikimit me publikun. Gjatë vitit 2015, kemi marrë 382 ankesa nga qytetarët. Nga këto, 252 kërkesa dhe ankesa kanë qenë në kompetencë të KLSH-së. 143 prej tyre janë verifikuar dhe u është dhënë përgjigja përkatëse, ndërsa 109 janë në procesin e verifikimit. Kujtojmë që në vitin 2011 trajtoheshin vetëm 14 ankesa nga qytetarët.

Institucioni ka rritur gradualisht transparencën e veprimtarisë së tij, duke arritur në fund të vitit 2015 që të jetë i pranishëm 6.6 herë më shumë me informacione dhe mesazhe në median e shkruar, si dhe të pesëfishojë prezencën e tij në median audiovizive, krahasuar me vitin 2010.

Kemi vendosur vendimet e plota mbi auditimet në faqen tonë në internet klsh.org.al, që në thelb është raporti ekzekutiv dhe rekomandimet, të cilat janë vendosur në internet gjatë këtij viti.

Transparenca sjell besim tek qytetari, sikurse e ka cilësuar edhe Standardi 12 *“Për të qenë në gjendje që të përmbushin funksionet e tyre dhe për të siguruar vlerën e tyre të mundshme për qytetarët, SAI-t duhet të jenë krejtësisht transparente, që të shihen si të besueshëm. SAI-t meritojnë besim vetëm nëse ata vetë janë gjykuar objektivisht si të besueshëm, kompetentë dhe të pavarur dhe që mund të mbahen përgjegjës për veprimet e tyre”³*.

Gjatë vitit të kaluar, shtypi i shkruar ka pasqyruar raportet dhe deklaratat për shtyp të KLSH me 922 artikuj, njoftime, editoriale dhe komente analitike, përkundrejt 867 të vitit 2014, ose 7% më shumë. Audituesit e KLSH kanë qenë të pranishëm pothuajse në të gjitha gazetatat me qarkullim kombëtar, me 116 shkrime, të shkruara nga 50 auditues. Falenderojmë të gjitha mediat, të cilat kanë qenë të hapura ndaj shkrimeve të audituesve tanë.

Për vitin 2015, institucioni ka lidhur marrëveshje bashkëpunimi me Komitetin Shqiptar të Helsinkit edhe me Organizatën “Integrimi Urban”, duke e çuar në 18 numrin e partnerëve të shoqërisë civile, me të cilët ka marrëveshje bashkëpunimi.

Kemi marrë pjesë në shumë grupe pune dhe aktivitete të organizuara nga INTOSAI dhe EUROSAI. Me shume vlerë ka qenë pjesëmarrja në Grupin e Punës për rishikimin e ISSAI 30 (Kodi i Etikës), ku institucioni ka qenë aktiv dhe ka paraqitur propozimet e tij ne 3 takimet e zhvilluara gjatë vitit 2015, si dhe në dy takime të grupit Task Force të EUROSAI-it për “Auditimin dhe Etikën”, temë ndër më aktualet për administratën publike, e lidhur direkt me integritetin dhe për parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit.

Pas një shkëputjeje që nga viti 2004, riaktivizuam bashkëpunimin me Gjykatën Europiane të Audituesve (ECA), duke përfutur nga përvoja e mirë e një prej institucioneve më prestigjioze evropiane të auditimit. Për herë të parë, katër auditues të KLSH kanë qenë pjesë e strukturave të ECA-s për një periudhë 5 mujore intershipi.

KLSH ka rivendosur bashkëpunimin me GAO-n amerikane dhe në muajin mars 2016 një audituese e KLSH-së nisi një fellowship 4 mujor pranë kësaj zyre, eksperiencë e cila do të jetë pozitive dhe dobiprurëse për ne.

---

³ Po aty. ISSAI 12, faqe 4, paragrafi i parafundit, <http://www.issai.org/media/84539/issai-12-e.pdf>

Në vitin 2015, kolona e botimeve KLSH arriti në 51 tituj, duke i shtuar 16 tituj librash të 35 botimeve të publikuara në periudhën 2012-2014. Ndër titujt e 2015-ës veçojmë Standardet e Auditimit të Zyrës së Auditimit të Qeverisë së Shteteve të Bashkuara të Amerikës (GAO), Manualin e Departamentit të Auditimit të Performancës “Indikatorët e Performancës”, Manualin e Auditimit të IT, Kodi i Etikës së INTOSAI-t (ISSAI 30), Kodin e Etikës së Gjykatës Evropiane të Audituesve (ECA) dhe Kodin e Etikës së KLSH, botimin “90 Vjet KLSH”, etj., si dhe tre numra të **Revistës Shkencore “Auditimi Publik”**, e cila arriti në edicionin e 11-të të saj. Këtë vit kanë vijuar bashkëpunimin me ne për realizimin e Revistës personalitete të fushës së Ekonomisë nga vendi si dhe personalitete të njohura dhe me eksperiencë nga Institucionet Supreme të Auditimit (SAI) nga vende të rajonit e më gjerë, si Prof.Ass.Dr.Recai Akyel, Zv/President i EUROSAT-t dhe President i Gjykatës Turke të Logarive; z.László DOMOKOS, President i Zyrës Shtetërore të Auditimit të Hungarisë, auditues nga SAI Kroat dhe nga Gjykata Gjermane e Auditimit.

Të nderuar deputetë,

1. Materiali i Performancës së KLSH që Ju kemi përcjellë në fund të Marsit 2016, hapet me një analizë SWOT, që përfshin Fuqitë, Dobësitë, Mundësitë dhe Kërcënimet ndaj institucionit, duke e vënë theksit tek Dobësitë dhe Kërcënimet. Këtë analizë e kemi kryer me idenë që të tregojmë edhe mangësitë tona dhe bindjen që bazuar në rekomandimet Tuaja në Rezolutë, do përmirësohemi, por, për arsye të kohës së kufizuar nuk po e paraqesim.
2. Mendojmë se është shumë e rëndësishme që marrëdhëniet e Kuvendit me KLSH-në të institucionalizohen dhe zhvillohen më tej, sikurse eksperiencat e shumë SAI-ve evropiane e dëshmojnë, ndoshta duke krijuar një nën komision, që mund të trajtojë problematiken e auditimit të jashtëm publik, në strukturat e Kuvendit ose dhe brenda në Komisionin për Ekonominë dhe Financat.
3. Ka ardhur koha që ne të paraqitemi disa herë gjatë vitit para Komisionit për Ekonominë dhe Financat. Ne si KLSH do ta vlerësojmë shumë që Komisioni të merrte në konsideratë mundësinë e organizimit të një seance ku të raportonim për auditimet e performancës së KLSH-së, gjatë këtyre katër viteve. Gjykojmë se periudha mars-prill 2017, pas miratimit të Rezolutës së Kuvendit për KLSH, do të ishte më e përshtatshme, që të kemi kohë të reagojmë për Rezolutën Tuaj. Një auditim të rëndësishëm performancë (atë mbi liberalizimin e shërbimit të kontrollit

fizik të automjeteve) e realizuam pas sugjerimit të marrë nga deputetet e Komisionit dhe do të donim që raste të tilla të shpeshtoheshin në të ardhmen.

4. Kërkojmë të zbatohet Vendimi i Kuvendit iniciuar me kërkesën e KLSH-së dhe Komisionit për Ekonominë dhe Financat, për auditimin e llogarive financiare të KLSH-së.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
KRYETARI

Nr. 95/11 Prot.

Tiranë, më 4/4 2016

Z. ILIR META

KRYETAR I KUVENDIT TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

TIRANË

L ë n d a: Dërgohet "Raport mbi veprimtarinë e Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015"

Në zbatim të kërkesave të nenit 164, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë" dhe nenit 31, të ligjit nr.154, datë 27.11.2014 "Për Organizimin dhe Funkzionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit", bashkëlidhur Ju dërgojme raportin "Mbi veprimtarinë e Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015".

Duke Ju falenderuar për bashkëpunimin,

Bujar LESKAJ
KRYETAR

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
KRYETARI

Nr. 95/1 Prot.

Tiranë, më 4/4 2016

Z. Erion BRAÇE
KRYETAR I KOMISIONIT TË EKONOMISË DHE FINANCEVE NË KUVEND

TIRANË

L ë n d a: Dërgohet "Raport mbi veprimtarinë e Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015"

Në zbatim të kërkesave të nenit 164, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë", nenit 31, të ligjit nr.154, datë 27.11.2014 "Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit", bashkëlidhur Ju dërgojme raportin "Mbi veprimtarinë e Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015". Këtë raport e kemi dërguar tek Kryetari dhe tek Sekretari i Përgjithshëm i Kuvendit.

Duke Ju falenderuar për bashkëpunimin,

RAPORTI

MBI

VEPRIMTARINË E KONTROLLIT TË LARTË TË SHTETIT

PËR VITIN 2015

I. ANALIZA SWOT¹

Analiza SWOT është një nga instrumentet menaxheriale që stafi drejtues i KLSH-së përdor në identifikimin e faktorëve potencialisht ndikues mbi objektivat e synuara dhe në asistimin e vendim-marrjes për përmbushjen e tyre.

Po bëhen përpjekje për implementimin e teknikave të tjera menaxheriale si: **PESTLE**

---

¹*“AnalizaSWOT” është instrument strategjik në duart e menaxhimit të institucionit që analizon fuqitë, dobësitë, mundësitë dhe rreziqet e ndërmarrjes në raport me konkurrentët ose tregun në përgjithësi. Realizimi i analizës SWOT qoftë edhe për institucionet e vogla ndikon në të kuptuarit e gjendjes së ndërmarrjes dhe veprimi drejt gjetjes së mundësive për përmirësimin e kësaj gjendje nënkupton rritjen e performancës së aktiviteteve.*

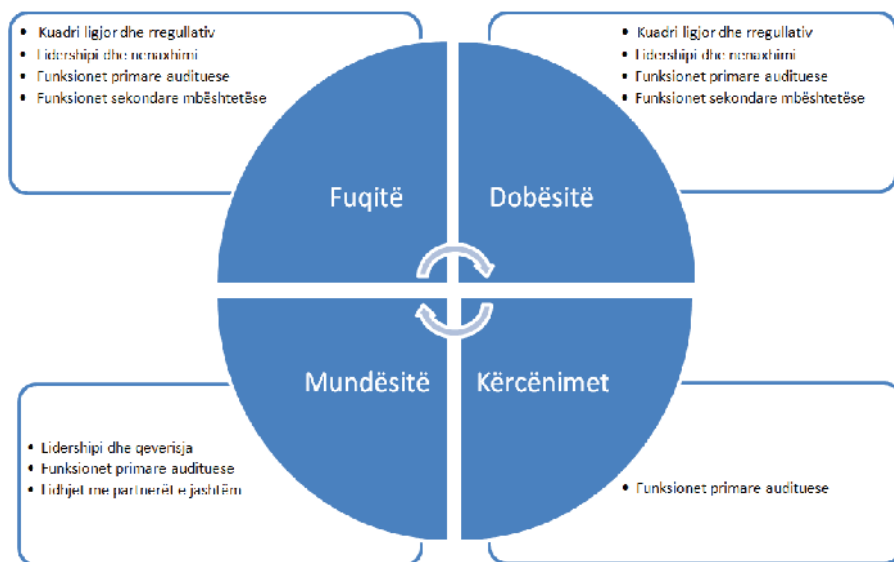
Si realizohet analiza SWOT?

Për të realizuar një SWOT analizë të suksesshme duhet që të identifikohet qartë fusha e realizimit të analizës me qëllim që ajo të jetë sa më reale dhe sa më e dobishme. Nëse qëllimi është që të shihet raporti mes kompanisë dhe disa konkurrentëve të caktuar, atëherë hapi më i mirë është fillimisht identifikimi i konkurrentëve dhe pastaj realizimi i matjeve në raport me secilin konkurrent. Në mënyrë analoge kryhet analiza edhe sa i përket segmenteve të caktuara të tregut. Realizimi i një analize të përgjithshme duke i marrë për bazë analizat specifike do të jepte një pasqyrë të biznesit në përgjithësi, kurse realizimi i kësaj analize pa analiza specifike si bazë do ishte më e komplikuar dhe më pak preciz.

Pas caktimit të fushës së analizës, duhen identifikuar të gjithë faktorët e brendshëm dhe të jashtëm që ndikojnë në performancën e ndërmarrjes. Faktorët e jashtë klasifikohen si mundësi dhe kërcënime (opportunities and threats) dhe janë jashtë kontrollit menaxherial të institucionit. Faktorët e brendshëm klasifikohen si fuqi dhe dobësi (strengths and weaknesses) dhe mund ndikohen direkt ose indirekt nga institucioni. Qëllimi final është balancimi i faktorëve të jashtëm me ata të brendshëm për të maksimizuar suksesin. Ky balancim realizohet përmes strategjisë e më tej përmes planeve taktike e atyre operacionale. Një drejtues vizionar është i aftë të shndërrojë kërcënimet në mundësi dhe dobësitë në fuqi.

(faktorët politikë, ekonomikë, socialë, teknologjikë, ligjorë dhe mjedisorë) apo **Balance Scorecard**².

Analiza kryhet çdo vit, në rang institucional dhe departamental, për të qartësuar dhe unifikuar perceptimin e mjedisit brenda dhe jashtë sferës ndikuese së KLSH-së.

Për periudhën Janar – Dhjetor 2015, analiza SWOT, në trajtë të zgjeruar, konstatoi:

Fuqitë

- Mandat i qartë kushtetues** – Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, në pjesën e XIV-të të saj, nenet 162-165, përcakton në mënyrë të qartë, eksplicite dhe pa ekuivoke pavarësinë institucionale, fokusin e punës dhe detyrat funksionale, si edhe pozicionin e Kryetarit të KLSH-së në marrëdhëniet me organet më të larta shtetërore të RSH-së. Një mandat i tillë është baza e punës audituese, që për

²**Balanced scorecard** është një sistem menaxhimi dhe planifikimi strategjik, që përdoret në mjediset e biznesit dhe industriale, institucionet qeveritare dhe OJF për të sinkronizuar aktivitetet operationale me vizionin dhe strategjinë organizative, përmirësuar komunikimin e brendshëm dhe të jashtëm, si dhe kontrolluar e monitoruar realizimin e planeve dhe politikave.

kryefjalë të saj ka pavarësinë, objektivitetin, paanësinë dhe profesionalizmin e opinioneve që jep në tipe të ndryshme auditimesh.

2. **Pavarësia e sanksionuar përmes një mandati të qartë dhe të fuqishëm, në bazë të Ligjit nr. 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin e KLSH”** – Ligji i ri Institucional, miratuar pas debatesh të shumta në Komisionet Parlamentare në Nëntor të vitit 2014 (hyrë në fuqi në shkurt 2015), dhe me mbështetjen profesionale të Komisionit për Ekonominë dhe Financat zgjeron duke përpunuar, detajuar e plotësuar pavarësinë institucionale të shprehur në Kushtetutë.

Ligji forcon pavarësinë financiare të KLSH-së, konsolidon pavarësinë organizative, zgjeron sferën audituese të KLSH-së, duke prezantuar edhe auditimin e performancës dhe teknologjisë së informacionit krahas atyre financiare dhe të përputhshmërisë. Përdor në mënyrë të përkëmbyer termin “kontroll” me termin “auditim”, në përjasje me standardet ndërkombëtare audituese dhe praktikat më të mira të SAI-eve homologe. Specifikon aksesin në grumbullimin, analizimin dhe publikimin e informacionit, përfshirë edhe atë konfidencial. Adreson transparencën në marrëdhënien me të tretët dhe thekson etikën e integritetit profesional të punonjësve dhe ekspertëve të KLSH-së.

3. **Vizion dhe Plan Strategjik të miratuar dhe implementuar në kohë** – vizioni strategjik institucional, formuluar në Planin Strategjik, synon që KLSH të përmbushë maksimalisht rolin e vet kushtetues, atë të rritjes së përgjegjshmërisë për të gjithë komunitetin të cilit i shërben.

Për përmbushjen e këtij vizioni, KLSH ka formuluar Planin Strategjik 2013-2017, e ka përditësuar atë në 2015 dhe e ka detajuar me Planin e Veprimit 2015-2017. Plani Strategjik ka formuluar objektiva të cilat adresojnë kuadrin ligjor dhe rregullativ, rritjen e kapaciteteve njerëzore dhe logjistike në funksion të përmirësimit të auditimit, luftën ndaj korrupsionit, impaktin në Kuvend, Qeveri, palë interesi dhe publik, etj. Gjithashtu Strategjia e Zhvillimit Institucional të KLSH-së 2013-2017 dhe e ripunuar 2015-2017 konvergjon me strategjinë e INTOSAI-t 2011-2016 dhe atë EUROSAI 2011-2017.

4. **Kornizë rregullative dhe udhëzuese nën frymën INTOSAINT, për të promovuar integritetin, si karakteristikë kyçe e besimit të perceptuar nga Kuvendi dhe palët e interesit** – KLSH ka miratuar së fundmi Rregulloren e re Institucionale, e cila vjen në frymën e IntoSAINT. IntoSAINT është një instrument vetë-vlerësimi,

që SAI duhet ta përdorë për vlerësimin e risqeve ndaj integritetit dhe maturitetit të sistemeve për të menaxhuar këto risqe. Rregullorja e re institucionale, së bashku me Kodin e ri të Etikës, miratuar në Prill 2015, përdorin këtë taktikë menaxheriale për të dizenuar një politikë të përshtatshme integriteti, duke rritur ndërkohë ndërgjegjësimin e stafit auditues në këtë drejtim.

- 5. Strukturë e qartë formale dhe e shtresëzuar optimalisht në 2 linja autoriteti dhe 3 nivele vendimmarrëse** – Organizimi hierarkik i autoritetit në një organizatë është kritik në ndarjen e roleve dhe përgjegjësi, menaxhimin e integritetit profesional e personal, si dhe suksesin e organizatës si të tërë. Në përputhje me frymën IntoSAINT, në KLSH ekzistojnë dy linja vertikale hierarkike: një për funksionet primare audituese dhe një për funksionet mbështetëse. Secila linjë është e ndarë në 3 nivele vendimmarrëse:

1. Kryetari,
2. Sekretari/Drejtori i Përgjithshëm dhe
3. Drejtorët e Departamenteve/Drejtorive.

Një shtresëzim i tillë është fleksibël, optimalisht burokratik dhe mundëson rrjedhjen e shpejtë dhe formale të informacionit.

- 6. Menaxherë me grada shkencore, përvojë të gjatë institucionale dhe njohuri të thelluara në fushën e auditimit** – i lartë dhe i mesëm drejtues në KLSH ka të punësuar 2 profesorë të asociuar në lëmin e ekonomisë, 3 doktorë shkencash dhe një sërë zyrtarësh të tjerë me master shkencor apo profesional në fushën e shkencave sociale, ekonomike, juridike, komunikimit, etj. Drejtuesit në KLSH (Sekretari i Përgjithshëm, Drejtor Departamenti, Drejtorë Drejtorie e Kryeauditues), gjithsej 11 punonjës kanë mbi 10 vjet punë në KLSH, ndërsa 11 drejtues (Drejtorë të Përgjithshëm, Drejtorë Departamenti, Drejtorë Drejtorie e Kryeauditues) kanë mbi 3 vjet punë në KLSH por një numër i konsiderueshëm janë me grada shkencore. Një pjesë e Drejtorëve të Departamenteve vijnë nga bota akademike, ndërsa pjesa tjetër kanë avancuar gradualisht në këto poste brenda KLSH-së, duke investuar punë dhe përkushtim për një periudhë kohore mbi 15 vjet.
- 7. Standarde Ndërkombëtare Auditimi që aplikohen drejtpërsëdrejti në punën audituese** – KLSH mbështetet në ISSAI-et për përmbushjen e funksionit të vetë

primar auditues. Një qasje e tillë parametrizon punën audituese, e bën atë të krahasueshme dhe lexueshme nga partnerët e huaj, rrit besimin në palë interesi dhe profilin në mjedisin e jashtëm. Standardet Ndërkombëtare janë përkthyer, përshtatur dhe publikuar nga vetë KLSH, në funksion të rritjes së integritetit të menaxhimit të procesit auditues dhe forcimit të përgjegjshmërisë gjatë veprimtarisë audituese..

8. **Auditues me përvojë dhe formim të larmishëm akademik** – Stafi auditues i KLSH-së dominohet nga ekonomistë, juristë, inxhinierë të fushave të ndryshme dhe vitet e fundit po plotësohet edhe me auditues të cilët janë diplomuar në dy fakultete. Spektri i gjerë i formimit të audituesve shton perspektivat në trajtimin e problematikave audituese, sidomos në auditimet e performancës, apo të auditimeve që përmbajnë elementë të performancës. Eksperienca në auditim është kritike në gjenerimin e një gjykimi të shëndoshë dhe ruajtjen e spekticizmit profesional, sikurse kërkohet nga standardet audituese.
9. **Kryerja e auditimeve të përbashkëta dhe paralele me SAI me përvojë në fushën e auditimeve të performancës dhe të tjera** – KLSH ka shtuar së tepërmi bashkëpunimet me SAI-et e tjera rajonale dhe europiane në funksionin auditues. Departamenti i Auditimit të Performancës ka kryer auditime paralele me SNAO-n, ECA-n, ZAP-in, SAI-n maqedonas, malazez dhe boshnjak në auditimet e “Sigurisë Rrugore” dhe “Eficiencës së Energjisë”. I njëjti departament po përgatitet të vijojë bashkëpunimin në një auditim të ri me ECA-n, ndërkohë që edhe në projektin IPA janë parashikuar auditime të tilla, nën mentorimin e SAI-ve polake, kroate, holandeze, etj. Bashkëpunimi në nivel profesional me kolegët e huaj është vital në implementimin e standardeve ndërkombëtare dhe praktikave bashkëkohore audituese.
10. **Trajnim dhe edukim i vazhdueshëm me theks praktik i stafit** – Stafi i KLSH-së (auditues dhe mbështetës) ka përmblusur objektivin institucional prej 25 ditë trajnimi në vit, ku të paktën 5 ditë janë trajnim i pandërprerë për çështje të caktuara. Trajnimit i nënshtrohen të gjitha nivelet e punonjësve në KLSH, pa dallim posti, senioriteti, etj. Trajnimi kryhet në bashkëpunim me ekspertë të huaj dhe vendas, të certifikuar në sferën e auditimit dhe/ose grumbullimit, analizimit dhe raportimit të informacionit.
11. **Shkëmbim i përvojave të auditimit dhe praktikave më të mira, nëpërmjet promovimit dhe analizës së vazhdueshme** – Departamentet audituese në KLSH,

përmes mbledhjeve, workshopeve dhe punës në grupe raportojnë periodikisht për informacionet, subjektet dhe metodologjitë audituese. Shkëmbimi i informacionit përmes diskutimeve apo prezantimeve interaktive ndihmon procesin planifikues, auditues dhe raportues, duke gjeneruar njëkohësisht ide të reja.

- 12. Mentorim i strukturuar i audituesve të rinj nga kolegë me përvojë** – Çdo auditues i lartë, kryeauditues dhe drejtor në KLSH ka nën mentorim një auditues të ri, për një periudhë 4-mujore. Një organizim i tillë pune ndihmon audituesit e rinj të integrohen më shpejt, ulin riskun e gabimeve, nxisin frymën e bashkëpunimit dhe krijimin e një klime profesionale dhe dashamirëse pune.
- 13. Testime periodike të strukturuar për rifreskimin dhe shtimin e njohurive audituese me synim mbajtjen e postit aktual të punës dhe avancimin në karrierë** – Vendi i punës në KLSH është funksion linear i dijeve dhe aplikimit të suksesshëm të njohurive audituese. Përveç raporteve objektive, të balancuara dhe me impakt të gjerë në palë interesi, një mënyrë tjetër e promovimit të vlerave profesionale është testimi periodik i njohurive të nxëna përmes trajnimeve, studimit autodidakt dhe mentorimit nga auditues me përvojë. Testime të tilla kryhen minimalisht dy herë në vit dhe bëhen pjesë e dosjes personale të çdo audituesi, duke i shërbyer angazhimit të mëtijshëm në funksionet audituese dhe të tjera.
- 14. Shtim i botimeve profesionale dhe shkencore në lëmin e auditimit, si edhe prani e rritur në median e shkruar** – KLSH është përgjegjëse jo vetëm për evidentimin e vlerës së shtuar nga aktiviteti publik, por edhe për nxitjen e përgjegjshmërisë në menaxhimin e fondeve publike. Këtë aspekt edukues, institucioni e realizon ndër të tjera edhe përmes botimit të Revistës Shkencore “Auditimi Publik”, botimeve të artikujve në gazeta e revista brenda e jashtë vendit, si edhe organizimit apo pjesëmarrjes në konferenca shkencore dhe workshop-e me kolegë studiues, profesionistë dhe specialistë vendas dhe huaj.
- 15. Fillimet e Peer Review me SAI-n Austriak dhe kryerja e mini Peer Review me organizata të shoqërisë civile si Qendra për Transparencë dhe Informim të Lirë në bashkëpunim me USADI-n, që konkludoi edhe me një raport final me impakt dobiprurës në drejtim të rritjes së performancës në veprimtarinë audituese.**
- 16. Liderhip nëpërmjet shembullit, transformues dhe me inteligjencë emocionale**

në rang institucional dhe departamental – Stafi drejtues i KLSH-së është pjesë integrale e rutinës së përditshme audituese, duke vënë në jetë moton e INTOSAI-t: “Nga eksperiencia e përbashkët përfitojnë të gjithë”. Udhëheqja përmes shembullit forcon frymën e grupit, shërben si faktor motivues dhe rrit besimin e transparencën e ndërsjellë epror-vartës dhe midis kolegësh.

Dobësitë

---

1. **Vështirësi në implementimin e ISSAI-eve** – Pavarësisht përmirësimit të vazhdueshëm të kuadrit ligjor e rregullativ, implementimi i standardeve ndërkombëtare të auditimit mbetet ende një sfidë institucionale. Vështirësitë qëndrojnë në studimin e kujdesshëm dhe integral të ISSAI-eve nga të gjitha strukturat brenda KLSH-së, interpretimin e tyre brenda kontekstit shqiptar të auditimit të aktivitetit ekonomik publik, si edhe aksesit të kufizuar në informacion që shpeshherë ofrojnë subjektet nën auditim.
2. **Vështirësi në dhënien e opinionit mbi pasqyrat financiare të subjekteve të audituara** – KLSH nuk jep opinion për pasqyrat financiare të subjekteve që auditohen financiarisht. Kjo për shkak të profesionalizmit ende të kufizuar të audituesve financiarë, si dhe kapaciteteve dhe burimeve të pamjaftueshme njerëzore.
3. **Delegimi i dy apo më shumë detyrave paralele tek vartësit, duke sjellë shfoksim nga puna audituese** – Angazhimi në një sërë frontesh pune, për të rritur profilin dhe impaktin institucional ka bërë që punonjësit të angazhohen njëkohësisht në disa punë paralele. Ky shfoksim sjell vonesa, cilësi të dobët pune, inefektivitet dhe rrit shanset për gabime.
4. **Perceptim jo i plotë dhe nga të gjithë i vizionit dhe strategjisë institucionale, nën frymën e kuadrit të ri rregullator** – Audituesit e KLSH-së kanë ende mangësi në kuptimin dhe ndarjen e të njëjtit vizion me eprorët, kolegët dhe veten e tyre përgjatë kohës. Dinamika e aktiviteteve institucionale, qarkullimi ndër departamental, studimi i dobët i publikimeve profesionale dhe diferencat në formim, janë disa nga shkaqet e devijimeve nga vizioni i përbashkët.
5. **Studim i pamjaftueshëm i dokumenteve audituese dhe qasje jo e plotë ndaj**

problemeve të konstatuara – Vërehet ende një studim sipërfaqësor dhe mekanik i evidencës audituese, mangësi në teknikat e mbledhjes dhe analizimit të informacionit, të cilat çojnë për rrjedhojë në një gjurmim jo të plotë të së vërtetës. Përgjithësisht ka një qasje reaktive ndaj problemeve të konstatuara.

6. **Mungesë e aplikimit të auditimit me bazë risku dhe mangësi në metodologjinë audituese** – Auditimi është disiplinë e konsoliduar teorike dhe praktike, është një fushë dinamike dhe në ekspansion. Për rrjedhojë, metodologjitë e reja, tashmë lehtësisht të përdorshme edhe për shkak të teknologjisë së informacionit, duhen mësuar e aplikuar me përparësi. KLSH ka mangësi në këtë drejtim, një pjesë të trashëguara dhe një pjesë për shkak se stafi është rezistent ndaj ndryshimit të shpejtë.
7. **Siguri e pamjaftueshme e kontrollit të cilësisë** – ISSAI 40 adreson ngritjen dhe funksionimin e sistemeve të kontrollit të cilësisë. Në KLSH sistemi është ngritur, por për shkak të fluksit të madh të informacionit auditues, kapaciteteve të kufizuara njerëzore dhe mjedisit dinamik, kontrolli i cilësisë vazhdon të mbetet kritik në dhënien e sigurisë për raportet e auditimit, kjo veçanërisht në fushat e reja audituese.
8. **Mangësi në formulimin logjik të gjetjeve, konkluzioneve dhe rekomandimeve** – Një raport auditimi duhet të jetë i balancuar, i argumentuar, objektiv dhe i shkruar me gjuhë të thjeshtë dhe nga perspektiva e lexuesit. Në KLSH mungon një njësi e specializuar për redaktimin kuptimor dhe letrar të raporteve të auditimit. Kjo dobësi është edhe rrjedhojë e problemeve në kontrollin e cilësisë.
9. **Kapacitete të pamjaftueshme në përpunimin elektronik të të dhënave** – Në KLSH është ngritur dhe përmirësuar vazhdimisht sistemi IT, por aksesimi, përpunimi, analizimi, ndarja, publikimi, protokollimi dhe inventarizimi elektronik i të dhënave lë për të dëshiruar. Faktorë problematikë në këtë drejtim është pjesërisht mosha e stafit dhe pjesërisht avancimi i shpejtë i teknologjisë së informacionit.
10. **Mospërputhja e konstatuar e trajnimeve me nivelin dhe perspektivën e audituesve** – Trajnimet jo gjithnjë i përgjigjen kërkesave dhe nevojave të audituesve. Trajnimet e ofruar nga partnerët e huaj, jo në të gjitha rastet i përshtaten nivelit dhe profilit të audituesve.

Mundësitë

---

1. **Promovim i faktorëve motivues në vendin e punës** – Stafi drejtues i KLSH-së mund të përdorë më mirë dhe më me efektivitet faktorët e jashtëm motivues si: vlerësimi i aftësive, shpërblimin moral dhe material.
2. **Rritja e frymës së grupit në vendim-marrje** – Në vijim të faktorëve motivues, vendim-marrja konsensuale i shërben ndarjes së të njëjtit vizion, përkushtimit më të madh në punë dhe rritjes së shanseve për sukses.
3. **Perceptim unik i zinxhirit të vlerës në administratën publike** – Për shkak të mandatit ligjor dhe aksesit në informacion, KLSH ka një mundësi unike në përfitim të një panorame të plotë të aktivitetit ekonomik publik. Kjo panoramë i krijon mundësi KLSH-së të ngrejë një bazë të dhënash në nivel kombëtar, bëjë analiza makroekonomike dhe faktorizohet në dhënien e konsulencës gjatë vendimmarrjes publike.
4. **Rritje e impaktit në publik, për shkak të kufizimit të ndikimit nga ndërhyrjet e jashtme** – KLSH është një institucion i depolitizuar dhe departizuar. Si e tillë ajo mund të shtojë edhe më influencën e raportimeve të veta, duke u ngritur profesionalisht mbi këtë premisë. Kjo pavarësi ligjore duhet kombinuar me rritjen e aftësive të stafit auditues, për ta transformuar nga një mundësi potenciale në një realitet të prekshëm.
5. **Implementimi i Projektit IPA 2013 – Mbështetje për modernizimin institucional, por dhe një sfidë për KLSH-në** – Në kuadër të asistencës për Shqipërinë dhe të zbatimit të Instrumentit të Para zgjerimit, IPA 2013, komponenti i I-rë, KLSH ka fituar një financim nga Bashkimi Europian për **“Forcimin e kapaciteteve të Auditimit të Jashtëm”** me vlerë 2.1 milion euro. Projekti i binjakëzimit do të implementohet nga dy SAI partnere europiane, NIK-u polak dhe SAI kroat, me të cilët KLSH ka pasur një bashkëpunim shumë të mirë vitet e fundit. Projekti i cili për arsye burokratike (jashtë KLSH-së) filloi me një vit vonesë, do të jetë një mbështetje e rëndësishme teknike për zbatimin e ligjit të ri, diversifikimin e mëtejshëm të llojeve të auditimeve të KLSH-së dhe rritjen e kapaciteteve audituese në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI dhe praktikat më të mira të fushës.

Pritshmëritë nga implementimi i projektit të binjakëzimit do të shtrihen në

komponentët e mëposhtëm:

- a) Rishikimi dhe përmirësimi i kuadrit rregullativ për veprimtarinë audituese, institucionale.
- b) Zhvillimi i metodologjive të auditimit dhe kapaciteteve të raportimit dhe konkretisht:
  - b.1) Zhvillimi i manualit të auditimit të mashtrimit dhe korrupsionit;
  - b.2) Zhvillimi i manualit të auditimit financiar dhe ligjshmërisë dhe kryerja e auditimeve pilot;
  - b.3) Përmirësimi i metodologjisë së auditimit të performancës dhe kryerja e auditimeve pilot;
  - b.4) Zhvillimi i metodologjisë së auditimit IT dhe kryerja e auditimeve pilot.
- c) Përmirësimi i raportimit të auditimit, kontrollit dhe sigurimit të cilësisë.
- d) Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe rritja e ndikimit nëpërmjet komunikimit.

6. **Inkurajim i institucioneve homologe, organizatave, shoqatave të ndryshme dhe njësive akademike për aktivitete të përbashkëta trajnimi dhe shkëmbimi eksperience** – KLSH ka organizuar vazhdimisht konferenca, workshope të hapura dhe tryeza të rrumbullakëta me pjesëmarrje të aktorëve të ndryshëm të shoqërisë civile. Një traditë e tillë duhet konsoliduar më tej dhe kthyer në kulturë institucionale për krijimin e një profili transparent, vlerështues dhe bashkëkohor.
7. **Inkurajim i pjesëmarrjes së ekspertëve të fushës dhe OJF-ve në probleme specifike auditimi** – KLSH ka lidhur marrëveshje bashkëpunimi me mjaft OJF dhe ka kontraktuar ekspertë të jashtëm, specialistë në fusha të caktuara. Një bashkëpunim i tillë duhet forcuar edhe më tej në të ardhmen për rritur profesionalizimin në auditim, trajnuar kapacitetet dhe shtuar impaktin e raporteve audituese në palë interesi.
8. **Monitorimi i instrumenteve financiarë të njohura në sektorin privat, por ende të pazhvilluara dhe parregulluara në sektorin publik** – Sfida kryesore lidhet me buxhetin e shtetit, pasi e konsiderojmë një aspekt të rëndësishëm në ciklin e reformimit të strukturave financiare dhe ligjore që qeverisin zbatimin e tij. Jemi investuar dhe do ta intensifikojmë rolin tonë në reformën buxhetore,

rregullimin financiar dhe fiskal dhe çdo fushë tjetër të lidhur me shpenzimet publike sidomos në referencë të strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike për periudhën 2014-2020. Prioriteti i këtyre reformave është “fokusi në rezultate” duke thjeshtuar rregullat e financimit, duke rritur kushtëzimin dhe maturimin e buxhetit të BE-së. Ato sjellin një numër të konsiderueshëm të çështjeve për përgjegjshmërinë dhe auditimin publik.

Kërcënimet

---

1. **Perceptim i dobët nga publiku dhe palët e interesit** – Pavarësisht investimit në komunikim që KLSH ka bërë gjatë viteve të fundit, ka ende shumë për të bërë në këtë drejtim. Risku potencial i perceptimit të i dobët të punës së KLSH-së kërcënon arritjen e një sërë objektivash të planit strategjik për rritjen e ndikimit nëpërmjet komunikimit.
2. **Konsolidimi i mëtejshëm i kulturës së mos ndëshkueshmërisë midis zyrtarëve të nivelit të lartë** – Mbetet ende problem zbatimi dhe ndjekja e rekomandimeve që KLSH iu ngarkon institucioneve qeveritare. Edhe pse organizmat ndërkombëtare e kanë ngritur shpeshherë këtë problem, kërcënimi vazhdon ende cënojë rezultatet e veprimtarisë të audituese të KLSH-së, por mbi të gjitha të forcojë antikulturën e pandëshkueshmërisë.
3. **Risk në rritje për shkak të numrit të lartë të auditimeve dhe zgjerimit të spektrit të tyre bazuar në Ligjin e Ri** – Zgjerimi dhe thellimi i funksioneve audituese, tashmë të mandatuara edhe në Ligj, duhet menaxhuar me kujdes, për të minimizuar riskun e gabimeve.
4. **Pamjaftueshmëri kapacitetesh njerëzore dhe logjistike për të mbuluar me auditim shumicën e institucioneve publike** – Është e pamundur që KLSH të mbulojë me auditime të të gjitha llojeve, aktivitetin ekonomik publik në Shqipëri, çka e bën imediate nevojën për shtimin e numrit të audituesve. Aktualisht veprimtaria e auditimit të brendshëm në sektorin publik mbulohet nga 368 auditues të brendshëm dhe entet publike mbulohen nga rreth 70 njësi auditimi jo publike. Audituesit e jashtëm në sektorin publik janë 125 (auditues dhe kryeauditues. Për këtë arsye, përzgjedhja e subjekteve dhe temave audituese duhet bërë në përputhje me burimet e kufizuara në dispozicion.

II. REZULTATET E VEPRIMTARISË AUDITUESE TË VITIT 2015

Veprimtaria audituese është analizuar përmes treguesve të performancës, sipas praktikave më të mira të përcaktuara nga INTOSAI, që jep një pamje të aktivitetit auditues dhe rezultateve të një SAI. Matjet e performancës në formën e treguesve, i bëjnë rezultatet të përshtatshme dhe të krahasueshme me performancën e aktivitetit të SAI-t në mënyrë dinamike si dhe me SAI-et simotra, duke krijuar kështu një sistem të unifikuar vlerash e standardesh, sikurse e shpreh edhe motoja e INTOSAIT: “Nga eksperiencia e përbashkët, përfitojnë të gjithë”.

Ky dimension vlerësimi lidhet ngushtësisht me raportimin e auditimeve sipas llojit të tyre, auditim përputhshmërie, financiar dhe performance. Përgjithësisht indikatorët e këtij dimension kryesisht lidhen me numrin dhe impaktin e auditimeve, pra veprimtarinë audituese dhe adresimin e rekomandimeve e reflektimin/reagimin e subjekteve ndaj rekomandimeve të KLSH, duke sjellë një qasje tjetër të perceptimit të punës audituese si vlerë e shtuar për subjektet e audituara.

KLSH ka përdorur treguesit e mëposhtëm të rezultateve për të matur dhe raportuar performancën e veprimtarisë audituese të KLSH-së:

1. Tregues që vlerësojnë dobishmërinë e auditimeve të realizuara. Ndikimi dhe efekti i rekomandimeve të lëna bazuar në përqindjen e rekomandimeve të realizuara.
2. Mbulimi me auditim aspekt që lidhet me shtrirjen e auditimeve, në numër dhe sipas llojeve. Një aspekt tjetër është edhe shtrirja e auditimeve sipas departamenteve pra sa auditime kemi realizuar në institucionet e qeverisjes qendrore, sa në njësitë e pushtetit vendor, sa në administratën tatimore dhe doganore dhe sa në shoqëritë me kapital shtetëror.
3. Aspekti i raportimeve dhe komunikimit të rezultateve të auditimit. Impakti i veprimtarisë audituese të KLSH-së në fushën e manaxhimit të financave publike dhe ekonomisë.

1. NIVELI I DËMEVE TË KONSTATUARA PËR FINANCAT PUBLIKE

Nga auditimet e realizuara gjatë vitit 2015 janë konstatuar shkelje financiare që përgjithësisht i përkasin veprimtarisë ekonomiko-financiare për periudhën kohore 2013-2015.

A. Parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhurat dhe në shpenzimet e kryera, me dëm ekonomik në shumën totale prej 125,763,051 mijë lekë (ose 919.9 milion euro).

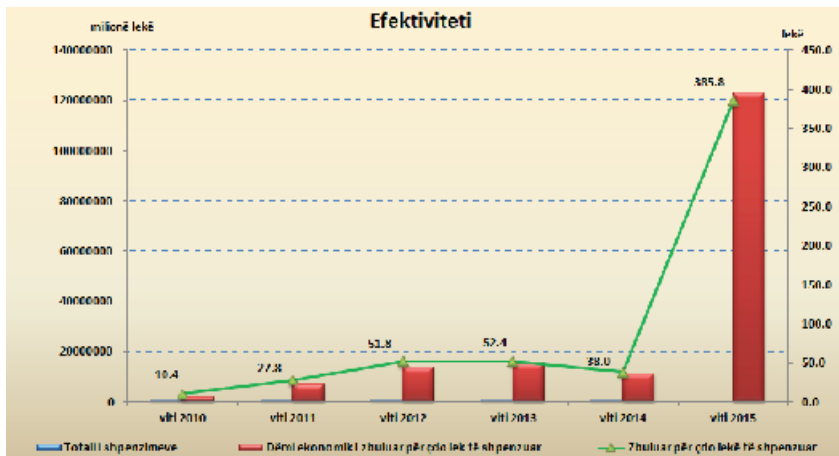
B. Shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ në performancën e subjekteve të audituara, në shumën totale prej 35,312,076 mijë lekë (ose 257.7 milion euro).

Veprimtaria audituese dhe dobia e rezultateve

Treguesi i dobisë së rezultateve të auditimit, i cili vë në raport shpenzimet buxhetore të institucionit me vlerën e fondeve të kërkuara për zhdëmtim nga KLSH, një nga treguesit kryesor të performancës së SAI-eve të zhvilluara sot në botë, paraqitet për vitin 2015 për çdo **1 (një)** lek të shpenzuar për institucionin e KLSH-së janë kërkuar për t'u zhdëmtuar **180.1 lekë**. Këtu **nuk është përfshirë dëmi i konstatuar në MEI** (shkaktuar nga Marrëveshja e Zgjidhjes me Mirëkuptim).

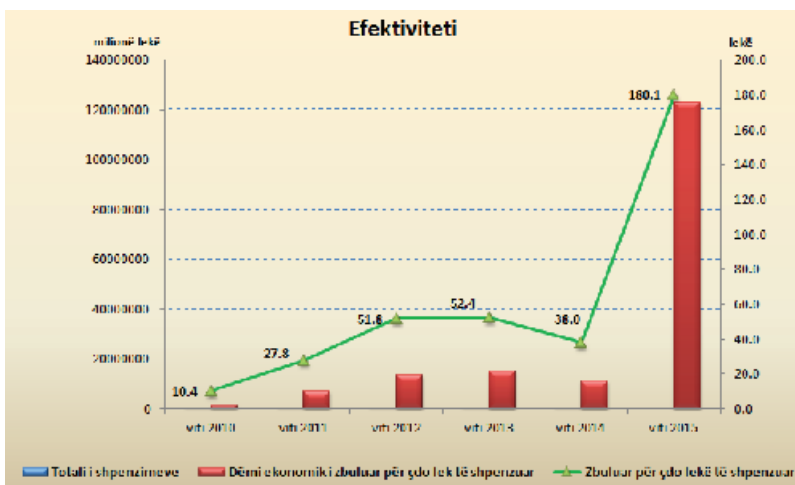
Ky tregues për vitin 2015 shënon një rritje të madhe krahasuar me vitin 2014.

Indikatori i dobisë së rezultateve të auditimit, si një nga treguesit më domethënës të performancës së Institucioneve Supreme të Auditimit për vitin 2015, rezulton se për çdo 1 lek të shpenzuar për institucionin e KLSH-së, janë kërkuar për tu zhdëmtuar 385.8 lekë*. Ky indikator në harkun kohor të 6 viteve 2010-2015 rezulton si më poshtë:

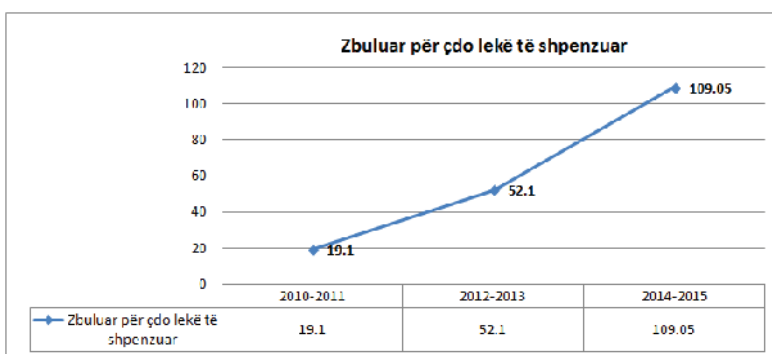

*Indikatori i dobisë së rezultateve të auditimit me dëmin e konstatuar në MEI rezulton 385.8 lekë.

Për vitin 2015, indikatori pa dëmin e konstatuar në MEI (shkaktuar nga Marrëveshja e Zgjidhjes me Mirëkuptim) (67,060 milion lekë apo 479 milion euro), të cilin e kemi klasifikuar si dëm ekonomik pa mundësi arkëtimi, rezulton **180.1 lekë**.

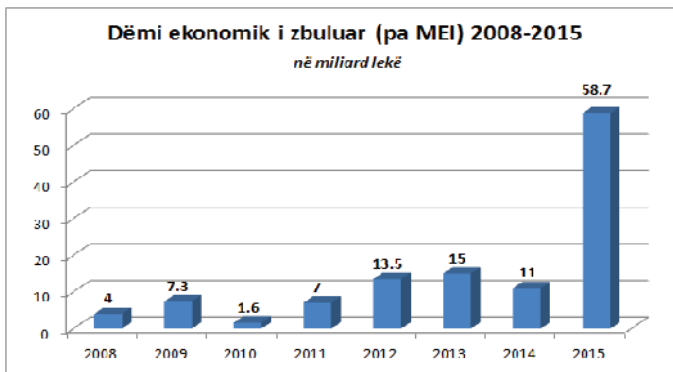
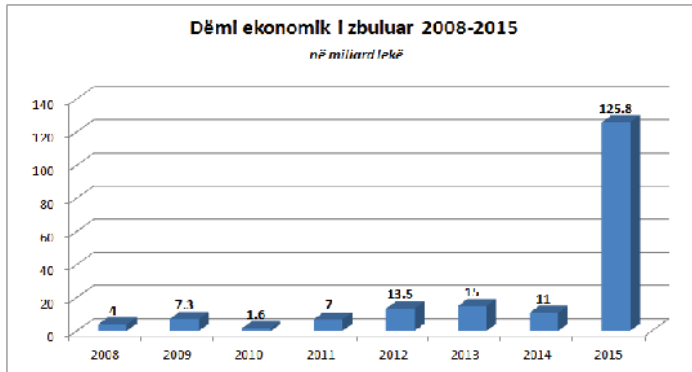
Nga një analizë krahasuese konstatohet: për vitet 2010-2011, për 1 lek të shpenzuar nga buxheti i shtetit janë kërkuar mesatarisht për zhdëmtim 19.1 lekë ndërsa për vitet 2012-2013 për çdo 1 lek të shpenzuar është kërkuar për zhdëmtim 52.1 lekë dhe 2014-2015 për çdo 1 lek të shpenzuar është kërkuar për zhdëmtim 109 lekë.

Në treguesin e efektivitetit për grup vitet 2014-2015 nuk është përfshirë *nuk është përfshirë dëmi i konstatuar në MEI (shkaktuar nga Marrëveshja e Zgjidhjes me Mirëkuptim)*.

Nëse do të analizonim dëmin e konstatuar në vite do të shikonim një rritje të konsiderueshme të këtij treguesi gjatë vitit 2015, tregues i cili është në rritje për shkak të dëmit të konstatuar nga Marrëveshja CEZ, por jo vetëm.

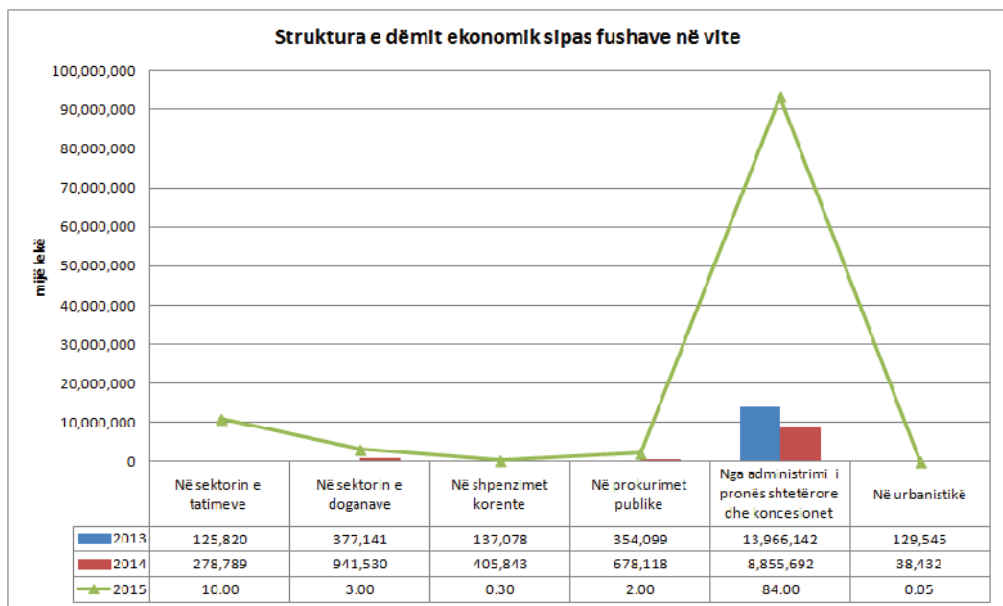
Në grafik, jepet pasqyrimi si i këtij treguesi me dhe pa dëmin e konstatuar nga auditimi në MEI.

Struktura e **dëmit ekonomik** sipas fushave ku është konstatuar, në një trend për tre vitet e fundit rezulton si më poshtë:

Tabela 1: Struktura e dëmit ekonomik sipas fushave 000/lekë

	Struktura	2013		2014		2015	
		Vlerë	%	Vlerë	%	Vlerë	%
1	Në sektorin e tatimeve	125,820	1	278,789	2	12,612,237	10
2	Në sektorin e doganave	377,141	2	941,530	8	4,242,496	3
3	Në shpenzimet korente	137,078	1	405,843	4	399,592	0.3
4	Në prokurimet publike	354,099	2	678,118	6	2,621,594	2
5	Nga administrimi i pronës shtetërore dhe koncesionet	13,966,142	93	8,855,692	79	105,823,810	84
6	Në urbanistikë	129,545	1	38,432	0.3	63,322	0.05
Totali		15,089,825		11,198,404		125,763,051	

Konstatohet se për vitin 2015, pjesa më e madhe e dëmit vjen kryesisht nga **fusha e menaxhimit të pasurisë shtetërore**, ku rezulton se është konstatuar rreth 84% e dëmit total në sektorin energjisë e sektorin e hidrokarbureve.

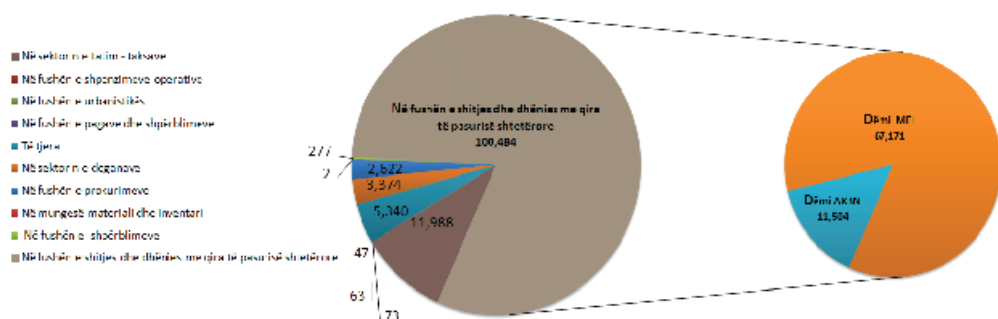
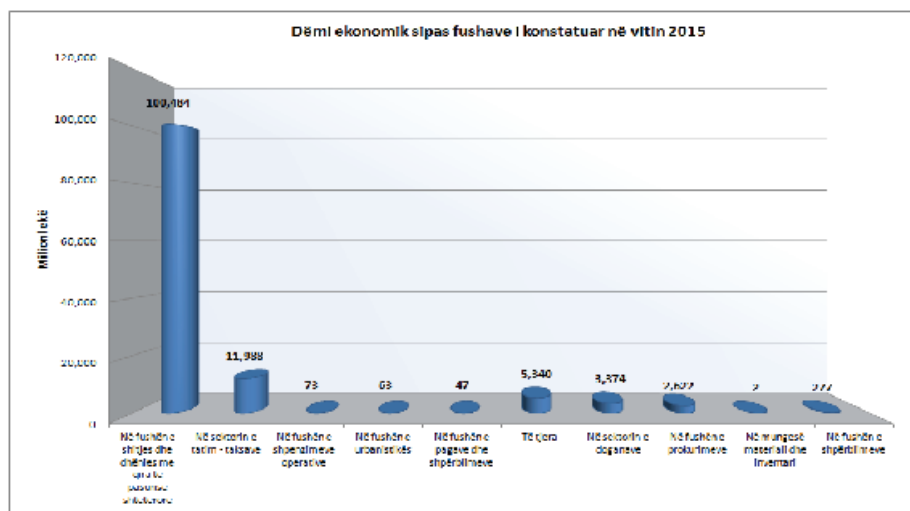
Verifikimi i të njëjtit trend lidhur **me dëmin në sektorin energjetik**, tregon se ky sektor mbetet si sektor me risk dhe adreson domosdoshmërinë e një vëmendje të madhe mbi këto sektorë nevalgjik të ekonomisë.

Për vitin 2014, dëmi në këtë sektor ishte në nivelin 79% të totalit të dëmit total të konstatuar, ndërsa në vitin 2013 po në këtë sektor dëmi ishte në rreth 92% të totalit të dëmit të konstatuar.

Përbërja strukturore e dëmit ekonomik sipas fushave të konstatuar për vitin 2015 rezulton:

1. **Në sektorin e tatim-taksave**, në vlerën e përgjithshme prej 12,612,237 mijë lekë, (ose 92 milion euro);
2. **Në sektorin e doganave**, në vlerën e përgjithshme prej 4,242,496 mijë lekë, (ose 31 milion euro);
3. **Në fushën e prokurimeve**, në vlerën e përgjithshme prej 2,621,594 mijë lekë, (ose 19 milion euro);
4. **Në fushën e shitjes dhe dhënies me qira të pasurisë shtetërore**, në shumën e përgjithshme prej 100,484,212 mijë lekë (ose 733.4 milion euro);

5. **Në fushën e shpenzimeve operative**, në shumën e përgjithshme prej 73,079 mijë lekë, (ose 533,423 euro);
6. **Në fushën e urbanistikës**, në shumën e përgjithshme prej 63,322 mijë lekë, (ose 462,204 euro);
7. **Në fushën e shpërblimeve**, në shumën e përgjithshme prej 276,721 mijë lekë, (ose 2,019,861 euro);
8. **Në fushën e sistemit të pagave dhe shpërblimeve**, në shumën e përgjithshme prej 47,513 mijë lekë, (ose 346,810 euro);
9. **Në mungesë materiale**, në shumën e përgjithshme prej 2,279 mijë lekë, (ose 16,635 euro);
10. **Në zërin “të tjera”**, shkelje të disiplinës financiare në shumën e përgjithshme prej 5,339,598 mijë lekë (ose 38.9 milion euro);

Për vitin 2015, një dëm të konsiderueshëm kemi konstatuar edhe **në sektorin e tatimeve dhe doganave** në rreth 13% të dëmit total të konstatuar, kundrejt 10% të dëmit të konstatuar në këto sektor për vitin 2014 dhe 3% të konstatuar në vitin 2013.

Po të analizojmë në vlerë trendin në rritje të dëmit në sektorin e tatimeve dhe doganave do të vërejmë një rritje me 14 herë krahasuar me shifrën e dëmit të konstatuar në vitin 2014. Kështu nga 1,220,319 mijë lekë të vitit 2014 konstatimet në këtë sektor kanë arritur në 16,854,733 mijë lekë në vitin 2015.

Për vitin 2015, kemi rritje të konsiderueshme të vlerës së dëmit të konstatuar në fushën **e prokurimeve publike** krahasuar me vitin 2014. Kështu konstatohet se dëmi në prokurime arriti në 2,621,594 mijë lekë, krahasuar me 678,118 mijë lekë të konstatuar për vitin 2014 me një rritje 3.8 herë.

2. ANALIZA MBI AUDITIMET E REALIZUARA

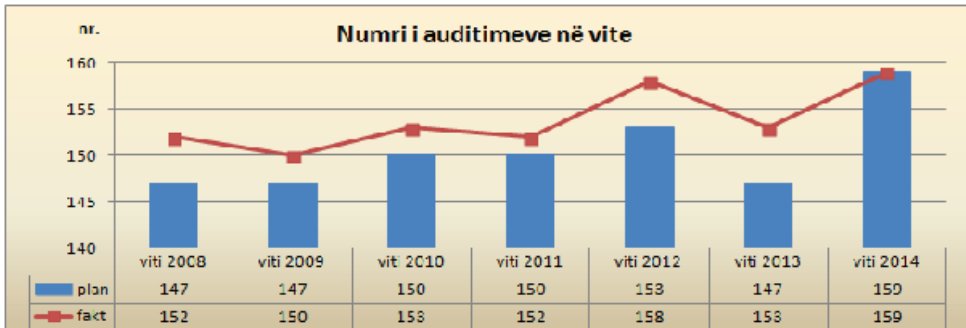
Kontrolli i Lartë i Shtetit, për periudhën Janar-Dhjetor 2015, ka evaduar 158 auditime nga 155 auditime të planifikuara, nga të cilat:

- 120 auditime përputhshmërie, ligjshmërie dhe rregullshmërie financiare
- 12 auditime financiare;
- 12 auditime tematike;
- 12 auditime performance;
- 2 auditime IT.

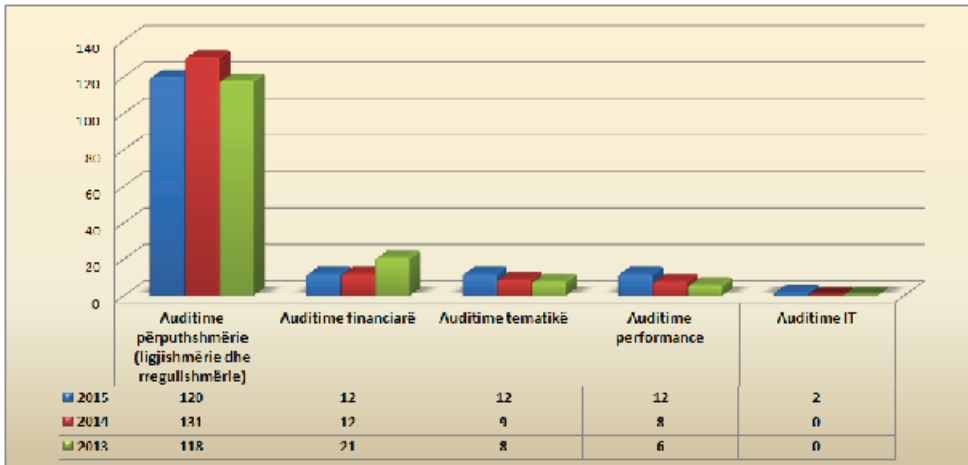
Tabela.2: Auditime sipas llojit

Nr.	Përshkrimi	2015		2014	2013
		Plan	Fakt	Fakt	Fakt
1	Auditime përputhshmërie	120	120	131	118
2	Auditime financiare	12	12	12	21
3	Auditime performance	10	12	8	6
4	Auditim tematik	10	12	9	8
5	Auditime IT	3	2	-	-
	Totali	155	158	160	153

Për vitin 2015, Kontrolli i Lartë i Shtetit ka kryer 174 auditime në total, nga të cilat 158 janë përfunduar edhe evaduar, 5 auditime janë përfunduar por pa evaduar edhe 11 auditime janë në proces.

Trendi i numrit të auditimeve sipas tipologjisë në vite rezulton:

Auditimet e performancës në vitet 2012-2015 kanë njohur zhvillim cilësor dhe sasior, duke u rritur mbi 2.5 herë në krahasim me periudhën 2008-2011 referuar numrit të auditimeve dhe afro 4 herë referuar numrit të institucioneve të mbuluara me këtë lloj auditimi. Zhvillimi i auditimeve është në linjë dhe në përputhje të plotë me objektivat e paravendosura në planin strategjik 2013-2017 (të ripunuar) dhe me planin vjetor të vitit 2015.

Për herë të parë KLSH, në vitin 2015, **dha opinion për pasqyrat financiare** të përgatitura nga institucionet publike, pavarësisht faktit se ky auditim u realizua në disa njësi varësie (pra jo në Institucione qendrore), iniciativa është pozitive. Kjo zgjedhje kishte për qëllim përmbushjen e objektivit për fillimin e kryerjes se

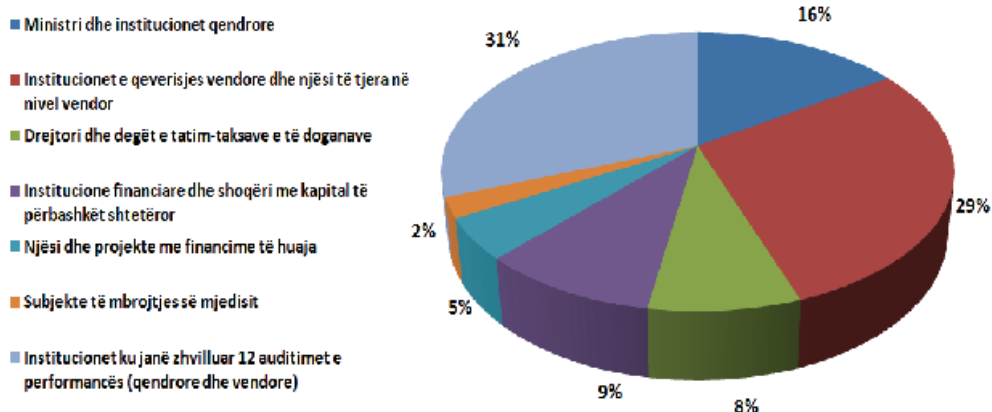
auditimeve financiare në një linjë me prioritete strategjike institucionale.

Në lidhje me **auditimet e përputhshmërisë** të ushtruara gjatë viti 2015, vlerësohet se arritën të plotësonin kriteret metodologjike të këtij auditimi duke garantuar siguri sipas standardeve më të mira të INTOSAI-it. Përvoja e krijuar e kombinuar me një bazë të re metodologjike i ofrojnë audituesve një guidë të qartë për veprimtarinë audituese. Ky konsolidim metodologjik dhe praktik i arritur është reflektuar edhe në realizimin e numrit të auditimeve të planifikuara për tu realizuar, bazuar në planin vjetor të auditimeve.

Nisur nga auditimet sipas niveleve të administrimit shtetëror, administratës fiskale dhe shoqërive me kapital shtetëror, për vitin 2015, situata paraqitet si në tabelën e mëposhtme

Tabela 3. Veprimtaria e audituese e KLSH-së sipas institucioneve

Nr	Përshkrimi	2015
1	Ministri dhe institucionet qendrore	33
2	Institucionet e qeverisjes vendore dhe njësi të tjera në nivel vendor	61
3	Drejtori dhe degët e tatim-taksave e të doganave	17
4	Institucione financiare dhe shoqëri me kapital të përbashkët shtetëror	20
5	Njësi dhe projekte me financime të huaja	10
6	Subjekte të mbrojtjes së mjedisit	5
7	Institucionet ku janë zhvilluar 12 auditimet e performancës (qendrore dhe vendore)	65

Auditimet sipas kategorizimit të mësipërm në volum (shprehur në përqindje) zënë:

- në ministri dhe institucione qendrore 16% të totalit të auditimeve;
- në institucionet e administratës së qeverisjes vendore e në njësi të tjera në nivel vendor 29% të totalit të auditimeve;
- auditimet në drejtoritë e degët e tatimeve e doganave 8%;
- në institucionet financiare dhe në shoqëritë me kapital të përbashkët shtetëror 9%;
- në njësitë dhe projektet me financime të huaja 5%;
- në subjektet të mbrojtjes së mjedisit 2% dhe së fundi,
- auditimet e performancës në institucionet qendrore dhe vendore zënë 31% të totalit të auditimeve.

Viti 2015 ishte fillimi i punës për krijimin e një kornize rregullatore institucionale në përputhje të plotë me një model europian dhe të konsoliduar të një Institucioni Suprem Auditimi. Metodologjia audituese e KLSH-së reflektoi kërkesat e standardeve ndërkombëtare të auditimit dhe çdo praktikë apo përvojë që përsos qasjen tonë në auditim me plotësimin e misionit tonë si “watchdog” të financave publike dhe se si mund të rrisim llogaridhënien dhe forcojmë përgjegjshmërinë institucionale në sektorin publik.

3. MBI IMPAKTIN E VEPRIMTARISË AUDITUESE TË KLSH-së NË FUSHËN E MANAXHIMIT TË FINANCave PUBLIKE DHE EKONOMISË

Një nga aspektet ku fokusohet puna audituese është ajo e dhënies së rekomandimeve në funksion të përmirësimit të sistemeve dhe operacioneve në menaxhimin e financave publike. KLSH në auditimet e realizuara gjatë vitit 2015, ka kërkuar përmes rekomandimeve ndërhyrje që synojnë përmirësimin e kuadrit rregullator dhe reflektojnë praktikën më të mira në menaxhimin e financave publike, duke adresuar 35 rekomandime për përmirësime ligjore kryesisht të lidhur me zbatimin e buxhetit por dhe ndërhyrje të rëndësishme sidomos në sektorë nevralgjik për vendin.

Rekomandimet e adresuara në vitet e fundit Kuvendit dhe Ministrisë së Financave kanë patur për objekt respektimin dhe zbatimin e targeteve të dokumentit të Strategjisë së Reformës së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020. Qasja këshillimore e institucionit të KLSH-së është orientuar drejt përmbushjes së

objektivave të kësaj Strategjie me fokus hartimin dhe zbatimin e një buxheti të mirë balancuar dhe të qëndrueshëm shoqëruar me reduktimin e raportit të borxhit publik ndaj PBB-së, duke menaxhuar në mënyrë efektive financat publike dhe zhvillimin e forcimin e sistemit të kontrollit të brendshëm publik dhe auditimit të brendshëm

Disa nga aspektet më të rëndësishme ku KLSH, gjykon se ka ndikuar në përmirësimin e sektorëve më delikatë dhe me impakt në financat publike janë:

3.1 NË FUSHËN E FINANCAVE PUBLIKE

1. **KLSH ka adresuar rekomandimin për ndërhyrje në funksion të sigurimit të qëndrueshmërisë fiskale, aq e rëndësishme për financat publike.** Në këtë aspekt kemi kërkuar që nga Ministria e Financave, procesi i përgatitjes së projektbuxhetit të mos udhëhiqet nga zbatimi formal i kërkesave të lidhura me etapat e përgatitjes së tij, por të bazohet në një analizë të detajuar në drejtim të përmbushjes jo vetëm të treguesve të projekt buxheteve afatmesme por që të jenë në të njëjtën linjë me strategjitë e financave publike, duke e bërë jo vetëm drejtimin të dukshëm por edhe arritjet të matshme. Projekt buxheti duhet të jetë sa më realist duke eliminuar ndryshimet që i ndodhin atij gjatë vitit me anë të akteve normative.
2. Kemi kërkuar hartimin e një kuadri rregullator fiskal, i cili të synojë reduktimin e nivelit të borxhit publik në nivele të përcaktuara, në mënyrë që brenda një periudhe disa vjeçare të sigurohet që indikator i borxhit publik ndaj PBB të arrijë në nivelin 60%. Kjo do të kërkonte paraqitjen e një iniciative ligjore për vendosjen në Kushtetutë dhe në Ligjin “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” të niveleve të pranueshëm të borxhit publik ndaj PBB-së, shoqëruar me një nivel variance të pranueshme në referencë të kushteve makroekonomike të vendit. Krahas sa më sipër kemi kërkuar që të respektohen kërkesat e Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike për reduktimin e Borxhit Publik.

Referuar faktit që treguesit aktualë, janë sinjale alarmi dhe shërbejnë si indikatorë për kapacitetin e qeverisë qendrore për të ndërhyrë në raste krize duke synuar evitimin e humbjes së besueshmërisë së vendit ndër kreditorët e huaj dhe duke mundësuar monitorimin dhe identifikimin e nivelit të borxhit të jashtëm të qeverisë, i cili në rastet kur është shumë i lartë, mund të ndikojë në transferimin e të ardhurave fiskale nga shpenzimet me ndikim në ecurinë

ekonomike drejt amortizimit të borxhit të jashtëm. Në këtë kuadër, kemi rekomanduar një analizë të plotë e të thelluar në bashkëpunim me Bankën e Shqipërisë për të patur “skenarë shpëtimi” për financat publike.

Në Raportin e Buxhetit të vitit 2013, rekomanduam krijimin e një institucioni të pavarur Këshillin Fiskal, që do të siguronte këshillimin dhe orientimin e qeverisë ndaj politikave makro që do të garantonin qëndrueshmërinë fiskale, dhe inkurajojmë përshejtimin e konstituimit të një institucioni të tillë.

- 3. Nisur nga nivelet shqetësuese të borxhit publik është kërkuar ndërhyrje e kujdesshme lidhur me menaxhim e borxhit publik në koordinim të plotë me Politikat Makroekonomike.** Është viti i katërt në të cilin po kërkojmë me këmbëngulje ndërhyrje për të mbajtur nën kontroll nivelet e borxhit publik dhe sidomos një strategji efektive në adresimin e risqeve potenciale që ka ky aspekt i financave publike. Orientimin kryesisht në drejtim të titujve qeveritarë me afat të gjatë maturimi të cilët përmirësojnë strukturën e borxhit të brendshëm dhe mund të reduktojnë riskun e rifinancimit, pasi ky risk është i lidhur me nivelin e lartë të instrumenteve të cilat maturohen brenda një viti, por kërkojmë një planifikim të kujdesshëm të nevojave për huamarrje të brendshme, bazuar në analiza të plota dhe vlerësim të kujdesshëm të niveleve të likuiditetit në dispozicion (konstatohen nivele të larta të depozitës qeveritare).

Në kuadër të mbajtjes nën kontroll të risqeve të portofolit, menaxhimit të riskut të kursit të këmbimit, prioritet duhet të jetë mbajtja nën kontroll e borxhit të jashtëm, duke vendosur tavan vjetor për totalin e borxhit të jashtëm në përbërje të borxhit publik në përputhje dhe strategjinë afatmesme të menaxhimit të borxhit publik.

Konstatohet që sektori i energjisë është mbështetur me politika dhe angazhime qeveritare për daljen nga kriza e likuiditetit, në të cilën operatorët e energjisë ndodhen prej disa vitesh (*financime të brendshme e të jashtme, si dhe VKM nr. 198, datë 03.04.2014 “Për faljen e detyrimeve...”*) nga KESH sh.a. nuk është mundur të shlyhet asnjë detyrim për fondet e nënhuazuara me burim financimin e huaj. Në vlerësimin tonë mbulimi i nevojave financiare të KESH sh.a. për blerje energjie nuk duhet të vazhdojë të jetë huamarrja, ashtu siç është vepruar deri tani, por të synohet rregullimi i marrëdhënieve financiare brenda sektorit të energjisë dhe shlyerja e detyrimeve ndërmjet tyre. Ministria e Financave mund të iniciojë dhe ndihmojë në një proces negociimi me kreditorët për rishikimin e termave dhe kushteve të portofolit të overdrafteve.

4. Lidhur me përgatitjen e pasqyrave të konsoliduara financiare të shtetit, kemi konstatuar mungesë të një baze të unifikuar të mbajtjes së kontabilitetit, adresime të ndryshme të përgjegjësive për përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara të Qeverisë. Konstatohet mungesa disa vjeçare e pasqyrave të konsoliduara të shtetit, problematikë që në gjykimin tonë ndikon jo vetëm në nivelin e transparencës, por është e lidhur ngushtësisht me ndjekjen e kujdesshme të financave publike dhe analizën e treguesve makroekonomik. Kontabiliteti nga institucionet e qeverisjes së përgjithshme në Shqipëri realizohet aktualisht mbi bazë CASH për të ardhurat dhe mbi bazë të të drejtave të konstatuara për shpenzimet. Raportimi Financiar është i orientuar drejt mënyrës së buxhetimit dhe kontrollit të zbatimit të buxhetit të shtetit. Në Strategjinë për Menaxhimin e Financave publike 2014-2020 theksohet se: *“Një parakusht për raportim të mirë është kontabilizimi i saktë. Gjatë periudhës të planifikuar 7-vjeçare, standardet e kontabilitetit do të rishikohen gradualisht me ambicien e përputhshmërisë së plotë eventuale me standardet ndërkombëtare të kontabilitetit IPSAS, pasi këto të jenë miratuar përfundimisht çka mund të ndodhë vetëm në periudhën e ardhshme të planifikimit”,* – ndërkohë që në vijim të po kësaj strategjie flitet për EPSAS jo për IPSAS. IPSAS nuk janë të detyrueshme, por eksperiencia ka treguar se cilësia e raportimit dhe impakti pozitiv që ka raportimi financiar ka në procesin e vendimmarrjes, është më e lartë në ato vende që përdorin IPSAS. Kohët e fundit Komisioni European vendosi të përgatisë Standardet Europiane të Kontabilitetit Publik, (EPSAS-SEKP) bazuar në IPSAS-SNKSP. Kuadri konceptual i SEKP-EPSAS parashikohet të vihet në funksionim në vitin 2019 dhe shumica e standardeve deri nga fundi i vitit 2020. Nisur nga ky kontekst kemi rekomanduar implementimin e standardeve të harmonizuara të kontabilitetit rritës (duke konsideruar që Kontabiliteti publik në Shqipëri aktualisht kryhet mbi bazën e cash për të ardhurat dhe mbi bazën e CASH-it të modifikuar për shpenzimet). Nisur nga fakti që, standardet IPSAS janë përkthyer në shqip që në vitin 2006, por vijnë të mos përfshihen në legjislacionin tonë dhe nga ana tjetër në gjithë këtë periudhë nuk është punuar as për njohjen dhe përvetësimin e tyre nga punonjësit e administratës publike, kemi konsideruar të domosdoshme që të publikohen nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit, menjëherë Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit Publik IPSAS, si baza kryesore metodologjike mbi të cilën do të hartohen pasqyrat financiare të shtetit. Ministria e Financave duhet të përgatisë dhe të hedhë për diskutim në nivele teknike draft-ligjin “Për Kontabilitetin Publik”, duke plotësuar

kuadrin rregullator të nevojshëm për të arritur në një cilësi të caktuar të raportimit financiar në sektorin publik.

5. Mjedisi i kontrollit, menaxhimi i riskut, aktivitetet e kontrollit, informimi, komunikimi dhe monitorimi janë vlerësuar nga KLSH në opinion të përgjithshëm, duke theksuar që **administrata jonë publike, me gjithë përpjekjet, është ende larg standardeve dhe praktikave më të mira të fushës në drejtim të menaxhimit financiar dhe kontrollit**. KLSH ka evidentuar një sërë problematikash në drejtim të njohjes dhe kuptimit të elementëve të Ligjit “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” si dhe mangësi në zbatimin e tij nga institucionet e qeverisjes se përgjithshme.

6. Mbi domosdoshmërinë e hartimit të ligjit “Për përgjegjësinë materiale”

KLSH me një angazhim të vazhdueshëm konstruktiv në luftën kundër korrupsionit, e konsideron të domosdoshëm hartimin e një ligji që të trajtojë në mënyrë të plotë rastet e përgjegjësiwe materiale të të punësuarve në sektorin publik, me qëllim parandalimin e dukurive që nxisin dëmtimin e fondeve dhe asetëve publike. Në kushtet e **përgjegjësisë së ulët financiare të zyrtarëve publikë, kemi rekomanduar Kuvendit** në vijimësi për dy vitet e fundit radhazi hartimin e ligjit “Për përgjegjësinë materiale”, në të cilin të trajtohet përgjegjësia financiare e punonjësve të njësive publike (zyrtarët e lartë dhe punonjësit e të gjithë niveleve) për dëmet ekonomike të shkaktuara qëllimisht apo nga neglizhenca, gjatë ose në lidhje me procesin e ekzekutimit të detyrave zyrtare.

Krahas sa më sipër me praktika shkresore të veçanta (Nr. Prot, 659, datë 06.07.2015) ky rekomandim i është adresuar Kryetarit të Komisionit të Ekonomisë dhe Financave, Kryetarit të Kuvendit, Kryeministrit, zëvendës Kryetarit të Kuvendit, Kryetarit të Grupit Parlamentar të Partisë Demokratike Kryetarit të Grupit Parlamentar të Partisë Socialiste, Kryetarit të Komisionit për Çështjet ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut në Kuvend dhe Ministrit të Financave. Nga auditimet e kryera, KLSH ka konstatuar mjaft probleme dhe shkelje të dispozitave ligjore në fonde të konsiderueshme publike, që kanë sjellë shpenzimin e tyre pa kriter dhe eficiencë, ose edhe më keq, shkuarjen dëm të një pjese të tyre, nga keq menaxhimi financiar. Jemi përpjekur të përcaktojmë përgjegjësitë materiale të nëpunësve publikë që kanë kontribuar në këto keqpërdorime të fondeve publike, duke propozuar masa në formën e sanksioneve, kundrejt parregullsisve financiare të shkaktuara prej tyre dhe të konstatuara. Theksojmë se vlerësimi dhe matja e dëmit dhe adresimi i

përgjegjësisë materiale kërkon procedura me konkrete, të detajuara. Përgjegjësia e përbashkët shfaqet edhe në formën e përgjegjësisë për vendimmarrjen publike. Një vendimarrje e gabuar, rrjedhojë e një organi kolegjal (bord drejtues, këshill mbikëqyrës, komitet, etj.), mund të shkaktojë dëme të konsiderueshme në menaxhimin e fondeve publike. Praktika na ka mësuar në shumë raste kur vendimmarrjet kolegjiale, kanë shkaktuar dëme të konsiderueshme në fondet shtetërore, por nuk kemi një rast të vetëm, kur shumat e humbura të jenë rikuperuar, si rrjedhojë e zhdëmtimit nga personat që kanë përgjegjësi materiale. Duhet theksuar se rol në vendimmarrjet kolegjiale nuk kanë vetëm anëtarët e forumit përkatës (bord, këshill, etj.) por mbi të gjitha Drejtuesit e Lartë të Institucioneve si edhe punonjësit që përgatisin vendimmarrjet, duke marrë pjesë në procesin e vendim-marrjes. Ata nuk mund të lihen jashtë përgjegjësisë materiale solidare. Përgjegjësia materiale publike mund të jetë e plotë dhe e pjesshme. Pavarësisht përgjegjësisë së plotë të punëmarrësit (një nëpunës shtetëror), shuma e shpërblimit të dëmit ndaj fondit ose asetit Përgjegjësia materiale mund të jetë e drejtpërdrejtë ose indirekte. Kështu, për dëmet e shkaktuara nga punëmarrësi, i cili ka përgjegjësi direkte, menaxherët e niveleve më të larta (shefi i sektorit, i drejtorisë e deri tek titullari i institucionit) mund të kenë përgjegjësi indirekte, për shkak se nuk i kanë ushtruar si duhet funksionet e mbikëqyrjes dhe kontrollit ndaj vartësit-përgjegjës i drejtpërdrejtë i shkaktimit të dëmit. Përgjegjësia indirekte e niveleve më të larta të menaxhimit shfaqet edhe në rastet kur dëmi nuk është vetëm monetar por lidhet me ndryshimin e destinacionit të burimeve publike, shkeljen e disiplinës financiare dhe buxhetore, etj. Objekt i këtij ligji duhet të jetë caktimi i shpërblimit të dëmit, sipas pjesëmarrjes dhe rolit të nëpunësit publik në shkaktimin e dëmeve. Ligji duhet gjithashtu të sigurojë një proces të qartë e transparent të shpërblimit të dëmit ndaj interesave publike, duke vendosur edhe një balancë mes mundësive reale të punonjësit zhdëmtues dhe duke ruajtur minimumin jetik. Ai duhet të sanksionojë përgjegjësinë materiale të titullarëve të subjekteve publike për vendimmarrjet e gabuara në dëm të interesave publike. Ligji duhet të përcaktojë po ashtu edhe kriteret se kur përgjegjësia materiale shndërrohet në përgjegjësi penale.

Për sa më sipër kemi rekomanduar: *Ngritjen e një grupi pune me specialist dhe përfaqësues të legjislativit, që do të vlerësojë dhe punojë për hartimin e Ligjit “Mbi përgjegjësinë materiale” në të cilën të trajtohet përgjegjësia financiare e punonjësve të njësive publike (zyrtarët e lartë dhe punonjësit e të gjithë niveleve) për dëmet ekonomike të shkaktuara qëllimisht apo nga neglizhenca,*

gjatë ose në lidhje me procesin e ekzekutimit të detyrave zyrtare.

7. Kemi rikërkuar përmirësime dhe ndërhyrje ligjore në Ligjin e Bankës së Shqipërisë. Kemi sugjeruar që të përkrahet eksperiencia e bankave qendrore të vendeve të zhvilluara, që përfaqësimi i administrimit në Këshillin Mbikëqyrës të bëhet vetëm nga Guvernatori, pasi gjykojmë se një përfaqësim i tillë do ti jepte hapësirën e nevojshme Këshillit Mbikëqyrës për të kryer saktësisht funksionet mbikëqyrëse që atij i atribuohen me ligj dhe shmang pozitën “dominuese” të administrimit në Këshillin Mbikëqyrës. Në funksion të rritjes së besueshmërisë dhe përgjegjshmërisë në qeverisjen e Bankës, kemi kërkuar të bëhen përmirësime ligjore për të garantuar efektshmërinë e strukturës së auditit të brendshëm në dhënien e sigurve të arsyeshme mbi funksionet dhe sistemet e kontrollit brenda saj, duke transformuar funksionin e Inspektorit të Përgjithshëm në një Komitet Auditimi të përbërë nga tre anëtarë, të zgjedhur nga Kuvendi. Në ligj duhet të shprehet domosdoshmëria e bashkëveprimit institucional të këtyre subjekteve të kontrollit (Auditimi i Brendshëm, i Jashtëm dhe Kontrolli i Lartë i Shtetit) në funksion të ofrimit të një sigurie maksimale në kushtet e shfaqjes së risqeve të ndryshme të lidhura sidomos me veprimtarinë investuese dhe operacionale të Bankës si dhe për të rritur besueshmërinë në rezultatet financiare të Bankës Qendrore. Kemi nënvizuar, nevojën për përgjegjshmëri më të lartë në shpenzimin e fondeve dhe rritjen e eficiencës në aktivitetin ekonomik të saj. Çdo ndryshim i ligjit organik të Bankës së Shqipërisë duhet të realizohet në bashkëpunim dhe konsultim të ngushtë me Fondin Monetar Ndërkombëtar, me Bankën Botërore dhe me Bankën Qendrore Europiane.

3.2 NË SEKTORIN ENERGJITIK

Sektori energjetik si një prej sektorëve strategjikë në vend ka qenë në fokus të veprimtarisë dhe angazhimit të burimeve të auditimit nga KLSH për gjatë tre viteve të fundit duke synuar rritjen e përgjegjshmërisë së institucioneve shtetërore në mirë menaxhimin e sektorëve që janë jetikë për ekonominë e një vendi.

1. Në Ministrinë e Industrisë dhe Energjetikës;
2. Në Agjencinë Kombëtare të Burimeve Natyrore (AKBN);
3. Në Korporatën Energjetike Shqiptare (KESH), sh.a.;
4. Në Operatorin e Sistemit Shpërndarjes Energjisë (OSHE), sh.a.;
5. Në AlbPetrol sh.a.

Duke qenë se ky ka qenë sektori në të cilin KLSH ka arritur të konstatojë dëmet më

të mëdha për shkak të mjaft shkeljeve dhe problematikave në administrim dhe vendimmarrje mbi të cilat ka dhënë edhe një sërë rekomandimesh të vlefshme për ndërhyrje. Më poshtë po japim rekomandimet kryesore:

3.2.1 SEKTORI I ENERGJISË

Auditimi në MEI dhe Avokatin e Shtetit

Kontrolli i Lartë i Shtetit, në auditimet e realizuara në MEI dhe Avokati i Shtetit, ka patur në fokus edhe procedurat e ndjekura dhe negociatat që sollën në përgatitjen e marrëveshjes së nënshkruar më datë 23.06.2014, nga Grupi i Punës i ngritur në bazë të VKM nr. 969 dt. 25.10.2013 *“Për ngritje e grupit të punës për zgjidhjen me mirëkuptim të mosmarrëveshjes ndërmjet Shtetit Shqiptar dhe CEZ a.s.”*, përcjellë për miratim në Këshillin e Ministrave dhe Kuvendin e Shqipërisë.

Nga KLSH është audituar procesi i zhvillimit të negociatave, veprimtaria e grupit të punës dhe orientimi për zgjidhjen e marrëveshjes me mirëkuptim nga Qeveria dhe jo miratimi i saj nga Kuvendi i Shqipërisë.

Kemi konkluduar se në kushtet e mungesës së dokumentacionit të nevojshëm (minimalisht procesverbaleve të mbledhjeve të grupit të punës) mbi bazën e të cilit të mund të evidentohet dhe gjykohej në lidhje me punën e bërë nga ana e grupit të negocimit (argumentet dhe kundër argumentet e dhëna për pranimin apo refuzimin e pretendimeve të CEZ a.s., qëndrimin karshi pretendimeve të mëparshme të Shtetit Shqiptar, analizën e provave, dokumentacionit dhe ekspertizës së dhënë nga ekspertët e huaj të kontraktuar, si dhe atë të akumuluar gjatë gjithë kësaj kohe nga vetë institucionet shtetërore si ERE dhe Avokatura e Shtetit, e cila me shkresën nr. 526/34, datë 24.07.2013 depozitoi edhe një kallëzim penal pranë organit të Prokurorisë ndaj vetë përfaqësuesve të shoqërisë CEZ Shpërndarje sh.a.) vihet në diskutim mbrojtja që grupi i punës i ka bërë interesave të ligjshme të Shtetit në këtë proces negocimi.

Auditimi u bazua në Standardet Ndërkombëtare të Auditimit:

- ISSAI 400, *“Parimet themelore të Auditimit të Përputhshmërisë”*;
- ISSAI 4000, *“Standardi Auditimit të Përputhshmërisë”*;
- ISSAI 300, *“Standardet e Fushës së Auditimit Shtetëror” (evidenca e auditimit;*
- ISSAI 1500, *“Evidencat e Auditimit”*;
- ISSAI 200, *“Standardet e përgjithshme të Auditimit Publik, kujdesi i duhur*

profesional”;

- ISSAI 1610, “Përdorimi i punës së audituesve të brendshëm”;
- ISSAI 1620, “Përdorimi i punës së një eksperti auditimi, me qëllim dhënie opinionit, gjykimi dhe konkluzione auditimi me një siguri të arsyeshme, të mbështetur mbi evidenca kompetente”).

Bazuar në këto standarde, KLSH shqyrtoi dhe përdori gjatë auditimit: korrespondencën zyrtare, materialet dhe raportet teknike të ekspertëve të kontraktuar nga Shteti shqiptar ku pasqyrohen pretendimet e palës shqiptare, pasqyrat financiare të publikuara të shoqërive të grupit CEZ a.s., procedurën e ndjekur në dakordësimin e kushteve në “Marrëveshjen e Mirëkuptimit”, si dhe materialet dhe observimet drejtuar grupit të auditimit, duke arritur në përfundimin që **Shtetit Shqiptar i është shkaktuar një dëm ekonomik plotësisht i vlerësueshëm në masën 479 milion euro sipas përcaktimit më poshtë:**

1. **Në vlerën 95 milion euro** për pagesë e dakordësuar në marrëveshje, të pabazuar në dokumentacion financiar për përdorimin e kredive dhe huave dytësore, apo njohje të drejtash nga CEZ Shpërndarje sh.a. (dëm ekonomik i parikuperueshëm);
2. **Në vlerën 352 milion euro**, si diferencë midis detyrimeve afat-shkurtra të njohura dhe të drejtave afat-shkurtra të njohura (mungesa në kapitalin qarkullues) të shoqërisë CEZ Shpërndarje sh.a., sipas pasqyrave financiare të shoqërisë (dëm që do rëndoje gjendjen financiare të shoqërisë në të ardhmen);
3. **Në vlerën 32 milion euro**, për zhvlerësimin e vlerës së tregut të 24% të aksioneve të shtetit në CEZ Shpërndarje sh.a. Mos pretendimi i diferencës ndërmjet vlerës së aksioneve të Qeverisë Shqiptare gjatë privatizimit (CEZ a.s., ka paguar 102 milionë euro për të kontrolluar 76% të paketës së operatorit të shpërndarjes, moment kur vlera e 24% të aksioneve të Shtetit Shqiptar ishte 32 milion euro) dhe **vlerës zero** të aksioneve të saj më 21 janar 2013, shoqërisë i është shkaktuar një dëm që do rëndoje gjendjen financiare të shoqërisë në një periudhë afatmesme).

Nisur nga kushti i “Marrëveshjes së Mirëkuptimit” se *Blerësi pranon dhe bie dakord që Shitësi nuk ka asnjë informacion në lidhje me gjendjen financiare, operationale apo çdo gjendje tjetër të shoqërisë dhe se me vazhdimin e blerjes së aksioneve të parashikuar sipas kësaj, Blerësi e bën këtë gjë në rrezikun dhe përgjegjësinë e tij. Si rrjedhim, Blerësi do të blejë dhe bie dakord të blejë Aksionet “siç janë” “ku janë” dhe*

“me të gjitha të metat”, shuma prej 95 milion euro është një dëm i parikuperueshëm, për shkak të njohjes së detyrimeve jo vetëm të pa dokumentuara por edhe në kushtet e shkeljes flagrante të detyrimeve të rrjedhura nën SPA, ndërsa shuma 384 milion euro është dëm ekonomik që do të rëndojë financat e shoqërisë (shtetit) për shumë kohë, duke kërkuar një regjim të fortë kontrolli financiar.

Nisur nga fakti se KLSH, nuk mund të auditonte dokumentacion financiar dhe ligjor të kompanive me kapital aksioner 76% aksione private, CEZ Shpërndarje sh.a., apo kompanive private të cilat u krijuan gjatë aktivitetit të CEZ a.s., në Shqipëri (CEZ Trade dhe CEZ Albania), pasi në referencë të Kushtetutës të nenit 163/gërma c
“Kontrolli i Lartë i Shtetit kontrollon veprimtarinë ekonomike të personave juridikë, në të cilët shteti ka më shumë se gjysmën e pjesëve ose të aksioneve, ose kur huat, kreditë dhe detyrimet e tyre garantohen nga shteti”, i jemi drejtuar Kuvendit të Shqipërisë për:

Ngritjen e një komisioni ad-hoc të pavarur, me ekspertë teknik dhe ekonomik të cilët do të vlerësonin realisht dhe me saktësi dëmin nga aktiviteti nën administrimin e CEZ a.s, si dhe do të përcaktonin mundësinë më të mirë për një rimëkëmbje të Operatorit të Shpërndarjes mbi baza të monitorimit të kujdesshëm të të gjithë treguesve për periudhën e tanishme, duke përcaktuar në çdo rast përgjegjësitë individuale dhe institucionale për të gjithë aktorët që lejuan këtë situatë me të cilën financave publike u shtohet një dëm me efekte në periudhë afatshkurtër dhe afatgjatë. Të kërkohej një disiplinë e fortë financiare dhe një kontroll i vazhdueshëm nga Kuvendi, për çdo investim dhe vendimmarrje strategjike lidhur me Operatorin e Shpërndarjes, për të mundësuar me hapa konkretë përmirësimin e gjëndjes së verifikuar.

Auditimi në OSHEE

Nga auditimi në shoqërinë “Operatori i shpërndarjes së energjisë elektrike (OSHEE), sh.a., Tiranë, kemi konstatuar se përkundër angazhimit të kësaj shoqërie, për uljen e shpenzimeve dhe rritjes së të ardhurave, u konstatuan dhe shkelje të akteve ligjore dhe nënligjore me një dëm ekonomik për shoqërinë “Cez Shpërndarje” sh.a., Shoqëri në administrim të përkohshëm (aktualisht OSHEE) dhe buxhetit të shtetit në vlerën **4,467,003 mijë lekë, ose 32,000,880 euro.**

Kemi konstatuar mungesë të ardhurash për shoqërinë OSHEE dhe për buxhetin e shtetit, të krijuar nga eksporti i energjisë nga KESH, dhe importit të energjisë nga

OSHEE në vlerën **124,388 mijë lekë, ose 891,096 euro**. Kemi konstatuar dëm në fushën e blerjes së energjisë elektrike nga shoqëria “CEZ Shpërndarje” (status të përkohshëm) në vlerën **2,959,350 mijë lekë, ose 21,200,302 euro**, shkaktuar si rrjedhojë blerjes së energjisë elektrike me çmime më të larta se ato të tregut.

Nga auditimi i **blerjes së materialeve dhe pajisjeve elektrike** nga shoqëria ÇEZ Shpërndarje, përgjatë vitit 2014, rezultoi që është shkaktuar një dëm ekonomik në vlerën **608,596 mijë lekë ose 4,359,882 euro**, si rrjedhojë e shkeljeve të procedurave të tenderimit të vendosura nga ERE në “Rregullore e Prokurimeve të CEZ Shpërndarje sh.a.”, lidhur me trajtimin e procedurave si raste emergjente, realizimit të tyre me një fazë negociimi, kryerjes së shtesave të kontratave në vlera të konsiderueshme që arrinin deri në 50% apo 70% të vlerës së kontratës bazë, si dhe blerjes në disa raste të materialeve dhe pajisjeve elektrike pa zhvilluar procedura tenderimi.

Nga auditimi i pjesshëm për shkak të dokumentacionit të mangët ekonomiko-financiar, i disa prej **kompanive të mbledhjes së borxhit** të energjisë elektrike rezultoi që këto kompani kanë përfituar padrejtësisht nga CEZ Shpërndarje sh.a., së paku në vlerën **847,936 mijë lekë ose 6,074,478 euro**, për të cilën grupi i auditimit të KLSH shprehet me rezervë si pasojë e mungesës së një inventari të plotë të llogarive (inventar fizik të aseteve dhe inventar kontabël) të Shoqërisë “CEZ Shpërndarje” sh.a., si në momentin e kalimit të kësaj shoqërie nën administrimin e përkohshëm të shtetit më datë 21.01.2013, ashtu edhe pas kësaj date, deri në periudhën e përfundimit të këtij auditimi. Mosdisponimi i programeve autentike të Shoqërisë “CEZ Shpërndarje sh.a.” (SAP–Programi i kontabilitetit, Billing–Programi i faturimit dhe Mobirid–Programi i leximit të matësve), mbi bazën e të cilave kjo kompani menaxhonte dhe administronte aktivitetin e saj, që nga momenti i kalimit të kësaj shoqërie nën administrimin e përkohshëm të shtetit dhe deri në periudhën e përfundimit të këtij auditimi ka sjellë në pasojë ekzistencën e të dhënave kontradiktore në dokumentacionin e disponuar në OSHEE nga dega ekonomike, drejtoria ligjore dhe drejtoria e shitjes. Nga dokumentacioni i vënë në dispozicion u konstatua që për katër kompanitë e audituara, nga ana e Shoqërisë “CEZ Shpërndarje sh.a.”, nuk disponohej dokumentacioni i plotë për justifikimin e pagesave të dhëna këtyre kompanive të mbledhjes së borxheve, duke ngritur kështu dyshime serioze për shumat e përfituara padrejtësisht prej këtyre kompanive nga Shoqëria “CEZ Shpërndarje sh.a.”.

Në mungesë të ekzistencës së dokumentacionit të plotë justifikues për zbatimin e

detyrimeve kontraktore të kompanive të mbledhjes së borxheve, **vlera prej 847,936 mijë lekë konsiderohet si dëm ekonomik** i përfituar në mënyrë të padrejtë nga ana e tyre.

Auditimi në KESH

Përvec të dhënave të deklaruara nga auditimet në AKBN, dhe MEI në dëmin e këtij sektori përfshihen edhe dëmet e konstatuara nga **auditimi në shoqërinë “Korporata Elektroenergjetike Shqiptare (KESH) sh.a., Tiranë**. Kemi konstatuar se performanca e treguesve ekonomiko-financiar, nuk është aspak e kënaqshme me impakt krijimin e një situate të vështirë financiare, e cila ka ardhur nga mungesa e likuiditeteve për shkak të detyrimeve të prapambetura financiare nga ish Shoqëria “CEZ Shpërndarje sh.a.” në vlerën **58,415,650 mijë lekë**. Si pasojë e vendimeve të Entit Rregullator të Energjisë; nr. 149 dhe 150, datë 07.12.2011 “Për përcaktimin e çmimit unik të shitjes së energjisë elektrike për të licensuarit për prodhimin e energjisë elektrike nga Hidrocentralet e rinj, çmimi i shitjes së energjisë elektrike nga KESH sh.a. i caktuar nga Enti Rregullator i Energjisë është 2.2 lekë/kwh ndërsa çmimi i blerjes së energjisë nga prodhuesit privat dhe ato konçensionare është respektivisht 9.3 lekë/kwh dhe 7.77 lekë/kwh. Kjo diferencë çmimi midis blerjes dhe shitjes me 7.1 lekë/kwh dhe 5.57 lekë/kwh ka sjell një efekt negativ financiarë në vlerën **4,898,858 mijë lekë**. **Gjendja debitore dhe kreditore është në shifra shqetësuese** për Shoqërinë “KESH sh.a.”, ndërkohë nga organet drejtuese të saj, nuk është analizuar dhe shqyrtuar me përgjegjësi, si dhe nuk janë marrë masat e duhura për reduktimin e tyre. Nga auditimi u konstatuan **shkelje të akteve ligjore dhe nënligjore me një dëm ekonomik për buxhetin e shtetit në vlerën 139,839 mijë lekë, si dhe një e ardhur e munguar për Shoqërinë “KESH sh.a.” në vlerën 5,726,096 mijë lekë**.

3.2.2 SEKTORI HIDROKARBUR (AUDITIMI NË AKBN DHE MEI), ALBPETROL sh.a.

1. Nga auditimi i MH dhe LMH për vendburimin Patos–Marinëz, (MH e cila zë rreth 97% të prodhimit të naftës në vendin tonë, me tregues potencial të prodhimit të naftës dhe për rrjedhojë me ndikim në ekonominë dhe financat e shtetit), rezultoi se për periudhën nga fillimi i operacioneve të vlerësimit deri më tani, janë kryer një sërë ndryshimesh në Planet e Zhvillimit, për vitet 2005, 2009, 2011. Në rast se nuk do të kishim ndryshim të paargumentuar të Planeve të Zhvillimit, Planeve të Punës dhe Buxhetit të kryer, **Shteti Shqiptar do të kishte përfituar deri në fund të vitit 2014, përveç rentës minerare prej 199.4 milion USD edhe një shumë prej afro 305**

milion USD, si pjesë e fitimit nga prodhimi i naftës (për shkak të Faktorit R<1) Nga auditimi me zgjedhje i vërtetimeve të përjashtimit nga t.vsh. dhe i kontratave përkatëse të vëna në dispozicion nga ana e AKBN-së, ka rezultuar se në këto vërtetime nuk është e argumentuar arsyeja përse shërbimet e ofruara nga nënkontraktori përbëjnë operacion hidrokarbur apo përmbajtja nuk të çon drejt një operacioni hidrokarbur për të cilat i kërkohet AKBN-së vërtetimi. KLSH ka evidentuar se AKBN ka lëshuar vërtetime të pambështetura përjashtimi në vlerën 316 milionë lekë (vetëm në një kontratë dhe për një periudhë mjaft të kufizuar auditimi).

2. Përgjatë auditimit të Marrëveshjeve dhe Licencë Marrëveshje Hidrokarbure, KLSH është fokusuar mbi respektimin e ligjshmërisë dhe rregullshmërisë, për përjashtimet e Akcizës dhe t.v.sh.-në të operacioneve hidrokarbure të përdorimit të gazoilit (holluesit) në procesin teknologjik. Konstatuam se nisur nga sasitë e deklaruar të përdorura dhe asaj që duhej të përdorej në referencë të niveleve teknike, rezulton se është përdorur rreth 100,000 m³ hollues gazoil 1000 PPM më tepër nga nevojat reale teknologjike. Kjo sasi e shumëzuar me vlerën mesatare minimale të blerë nga furnitori që rezulton më çmim rreth 1000 USD/m³, jep vlerën prej 100 milion USD efekt i drejtpërdrejtë negativ në vlerësimin e faktorit R <1. Kjo sasi e pretenduar e përdorur (për arsyen se i mungon monitorimi i strukturave të shtetit shqiptar për destinacionin final të përdorimit të saj që është deri në injektimin në pusin përkatës), lë shkak për të ngritur hipotezën e një evazioni fiskal dhe një kontrabande të bërë në tregun shqiptar. Në të njëjtën kohë Albptrol sh.a. është kthyer në burim shitje naftë (duke shitur sasinë e PEP-it), për efekt të mosmonitorimit në vite të destinacionit final të naftës së shitur, nga nga strukturat e shtetit. Theksojmë që në vlerën prej 100 milion USD, nuk kemi shtuar diferencën e çmimit të holluesit të blerë dhe i shitjes së holluesit, pas kalimit të procesit teknologjik, pra pjesa e naftës së padeklaruar që duhet të ishte nxjerrë nga shtesa e holluesit kanë sjellë të ardhura të padeklaruar (evazion fiskal) në vlerën 81,682,623 USD.

3. Kjo situatë u verifikua edhe nga auditimi i dy kontratave Stream Oil & Gas dhe Transoilgroup Ltd që operojnë në fushën e nxjerrjes së naftës pasi është përdorur Hollues (Diezel 1000 ppm) në operacionet hidrokarbure por nuk konstatohet reflektim të kësaj sasive holluesi në sasinë e naftës së nxjerrë. Mungesa në të ardhurat rezulton për Stream Oil & Gas në 2.32 milion USD dhe 2.48 milion USD për Transoilgroup Ltd. Evazoni fiskal në këto raste shoqërohet me efekte të ndjeshme

në Faktorin R, duke shumëfishuar dëmin ekonomik që i vjen shtetit shqiptar nga mungesa e kontrollit, monitorimit dhe mbikëqyrjes së proceseve hidrokarbure.

4. Kemi konstatuar se strukturat shtetërore MEI, AKBN dhe AlbPetrol sh.a., kanë qënë pothuaj inekzistente, në drejtim të monitorimit të të gjithave operacioneve teknike, konform planeve të miratuara dhe të rezultateve financiare të lidhura me aktivitetin hidrokarbur. Ato janë mjaftuar vetëm me vëzhgimin vizual, sporadik pa u orientuar në kontrollin ligjor, financiar dhe tekniko-shkencor të implementimit të kësaj marrëveshje. Është e kuptueshme që Faktori R nuk mund të dalë asnjëherë i barabartë me 1 dhe për më tepër më i madh se 1, në rast se këto institucione nuk ushtrojnë funksionet që ju jep ligji, sidomos të lidhura me monitorimin dhe auditimin ligjor dhe financiar si garanci e vërtetësisë së shpenzimeve të kryera (aq më tepër që vendburimi i Patos Marinzës, konsiderohet në fazën shteruese, fazë Depliti).

5. Nga auditimi “AlbPetrol” Patos sh.a., kemi konstatuar dëme të shkaktuara në operacionet hidrokarbure. Kështu në lidhje me zbatimin e marrëveshjeve hidrokarbure për zonën Ballsh-Hekal, Gorisht-Kocul, Cakran-Mollaj dhe Vendburimi Delvinë, AKBN dhe AlbPetrol kanë miratuar kalimin e interesave të marrëveshjes nga Kompania Stream Oil & Gas Ltd tek Kompania TransAtlantic Albania Ltd, në kundërshtim me marrëveshjet hidrokarbure. Kompania TransAtlantic ka marrë përsipër shlyerjen e një pjese të detyrimit me vlerë 7,424 mijë USD, ose 942,940 mijë lekë, por jo detyrimet e plota, e për pasojë AlbPetrol ka pësuar humbje në vlerën 10.5 milion USD, ose 1,336,167 mijë lekë. Faktet e muajit të fundit ku dhe kjo kompani i shet aksionet një kompanie tjetër e vështirëson edhe më tepër kthimin e detyrimeve.

Nga ky auditim kanë rezultuar shpenzime të pa justifikuara me vlerë **121,326 mijë USD**, për periudhën tetor-dhjetor 2012 dhe me vlerë **231,187 mijë USD** për periudhën janar-shtator 2013. Nga ndarja e prodhimit për këtë zonë janë krijuar detyrime ndaj AlbPetrol në sasinë 39,220.31 ton naftë bruto në vlerë 15,679 mijë USD. Detyrimi i prodhimit para ekzistues (PPE) dhe pjesa e AlbPetrol për naftën bruto (PPA), i pa dorëzuar shoqërisë AlbPetrol deri me datë 31.03.2015, nga kontraktorët arrin në vlerën **220,818 mijë lekë**.

Mbi shkeljet ligjore në zbatimin e marrëveshjeve tjera hidrokarbure të lidhura me kompanitë e huaja që operojnë në sektorin e kërkimit dhe nxjerrjes së naftës ka rezultuar se gjatë zbatimit të marrëveshjeve hidrokarbure për zonat Cakran-Mollaj, Gorisht-Kocul, Ballsh-Hekal dhe vendburimi i Delvinës, të zonës Patos-Marinës,

Visokës, Kuçovës, duke filluar nga viti 2011, kontraktorët kanë krijuar detyrime në likuidimin e sasisë së naftës pjesë e AlbPetrol, nga ndarja e prodhimit sipas marrëveshjes. Detyrimet janë krijuar në periudha kur çmimi i naftës bruto ka qenë disa herë më i lartë se çmimi aktual. Detyrimet kanë ardhur duke u akumuluar dhe shlyerja e tyre në këtë periudhë, shoqërohet me humbje për arsye të rënies shumë të madhe të çmimit të karburanteve në Bursë. Për zonën Cakran-Mollaj, referuar programimit, prodhimi është zvogëluar në masën 25% nga parashikimi, për zonën Ballsh-Hekal është zvogëluar në masën 50% dhe për zonën Gorisht-Kocul është rritur në masën 50%. Ky rezultat vjen nga zvogëlimi i investimeve në operacionet hidrokarbure, megjithëse ato nuk raportohen me vlerë të vogël, sepse koeficienti R, është në nivelin më të vogël se 1. **Ndërkohë që kontraktori nuk zbaton investimet e planifikuara, shpenzime fiktive përfshihen në kostot hidrokarbure, për më tej nuk likuidon as pjesën e AlbPetrol që vjen nga ndarja e prodhimit.**

Konstatohet se sasi të naftës bruto që përfiton AlbPetrol, kanë ardhur në rënie për arsye se pusët e vjetra të cilët vihen në dispozicion të kontraktorit për shfrytëzim kanë ardhur në zvogëlim, ndërsa pusët e reja të cilat hapen nga Kontraktori kanë ardhur në rritje. Në stadin aktual, **AlbPetrol përfiton vetëm rreth 5.8% të prodhimit, i cili pas disa vitesh (me daljen nga funksioni të puseve të vjetra) do të shkojë më pak se 2%.**

Megjithëse në marrëveshje përcaktohet se gjatë operacioneve hidrokarbure, kontraktorët duhet të përdorin metoda dhe teknologji të pranuar ndërkombëtarisht, nga ana e AlbPetrol nuk janë marrë masa për plotësimin e këtyre kushteve të kontratave.

Nga auditimi i kryer përgjatë vitit 2015, ka rezultuar se AlbPetrol nuk ka informacion dhe të dhëna të mjaftueshme për statusin e aseteve, të cilat kontraktorët i kanë të regjistruara në koston e operacioneve hidrokarbure. KLSH i ka rekomanduar AlbPetrol të kërkojë informacion të detajuar nga të gjithë kontraktorët për asetet e përfshira si vlerë në kostot hidrokarbure të cilat mund të jenë përdorur si kolateral për kreditim, me synim parandalimin e humbjeve në rastin e tërheqjes së mundshme të kontraktorëve nga marrëveshja hidrokarbure. Nga auditimi i kryer në AlbPetrol janë konstatuar shkelje të ligjshmërisë me pasojë dëm ekonomik në vlerën 32,632,933 mijë lekë.

Nisur nga fakti që gjetjet e këtij auditimi dhe auditimeve të tjera që KLSH ka zhvilluar në AlbPetrol sh.a. dhe MEI mbeten në tërësinë e tyre, tepër komplekse, si përse i përket natyrës së tyre administrative ashtu dhe asaj ekonomike, duke pasur

parasysh faktin që problematika e konstatuar në lidhje me faktorin “R” është një çështje e shtrirë ndër vite, duke marrë gjithashtu në konsideratë faktin që KLSH nuk ka juridiksion në auditimin e drejtpërdrejtë të kompanive private që operojnë në sektorin e hidrokarbureve por auditon vetëm në bazë të dokumentacionit të vënë në dispozicion nga ana e institucioneve shtetërore (i cili në këtë auditim ka qenë tepër i mangët si pasojë e faktit që për mosvënien e tij në dispozicion na është nxjerrë si justifikim pretendimi i ruajtjes së konfidencialitetit), KLSH i ka përcjellë institucioneve më të larta shtetërore, Presidentit të Republikës, Kryeministrit, Kryetarit të Kuvendit, Kryetarit të Komisionit për Ekonominë dhe Financat si dhe Prokurorit të Përgjithshëm, një informacion më të detajuar në lidhje me problematikën e konstatuar, rekomandimet e dhëna nga KLSH, **nevojën imediate të ndërveprimit institucional si dhe përgjegjësinë e strukturave dhe zyrtarëve shtetërorë ndër vite.**

Duke pasur parasysh rëndësinë e sektorit të hidrokarbureve për ekonominë e vendit dhe sigurinë kombëtare, i kemi paraqitur strukturave më të larta shtetërore një platformë me rekomandime për reformimin dhe forcimin e kontrollit shtetëror në këtë sektor. **Kemi kërkuar që, në rast të riaktivizimit të procedurave të privatizimit të AlbPetrol apo dhe në procedura të tilla të ngjashme në sektorin e hidrokarbureve, autoritetet shtetërore përgjegjëse të sigurohen të përfshijnë në këto procese, me përparësi të lartë, kompani me potenciale dhe kredenciale të larta profesionale nga aleatët strategjikë të vendit tonë (veçanërisht kompani me traditë të konsoliduar në këtë sektor, si nga SHBA, Mbretëria e Bashkuar apo Gjermania), si dhe të mundësojnë arritjen e transparencës reale të kompanive ofertuese pjesëmarrëse në garë. Në këtë mënyrë, vendi ynë do të siguronte jo vetëm përfitime ekonomike dhe financiare, por edhe politike.**

Gjithashtu, kemi rekomanduar që nga ana e Strukturave përgjegjëse të parashikohen nevojat për burimet njerëzore profesionale dhe të plotësohen ato me qëllim realizimin e auditimeve brenda afateve sa më të shkurtra nga dorëzimi i pasqyrave financiare për atë vit (për prodhimin) dhe brenda 3 muajve nga dorëzimi i raportit të kostove të rikuperueshme 3 mujore (për ato marrëveshje që janë në fazë kërkimi). Marrjen e masave për të vendosur instrumente monitorimi të efektshme dhe të kërkojë rivlerësimin objektiv të planeve të zhvillimit, operacioneve teknike dhe auditime financiare profesionale dhe të pavarura lidhur me kostot reale që përfshihen në aktivitetin hidrokarbur, për ti vënë në eficiencë marrëveshjet e lidhura. Në çdo rast të përcaktohet niveli i përgjegjësisë së

individëve të përfshirë në këtë proces në mënyrë që ti prihet rruga formalitetit të këtyre monitorimeve ku interesat e shtetit shihen të fundit.

Kemi rekomanduar dëmshpërblimin e banorëve të fshatit Marinzë për dëmet nga shpërthimi i fontanës, **si dhe ringritjen e Institutit Shkencor të Naftës**, si një institut i mirëfilltë shkencor, i cili të mbështesë të gjitha vendimmarrjet e lidhura me zhvillimin e sektorit të hidrokarbureve në vendin tonë si dhe të bashkëpunojë me Kuvendin dhe qeverinë lidhur me hartimin e strategjive afatmesme dhe afatgjatë të zhvillimeve në këtë sektor, duke bërë dhe rolin e oponentit teknik gjatë negocimit të marrëveshjeve, shqyrtimit të propozimeve dhe zhvillimit të operacioneve hidrokarbure. Duke pasur parasysh rëndësinë e sektorit të hidrokarbureve për ekonominë e vendit dhe sigurinë kombëtare, i kemi paraqitur strukturave më të larta shtetërore një platformë me rekomandime për reformimin dhe forcimin e kontrollit shtetëror në këtë sektor.

Kemi konstatuar se Avokatura e Shtetit ende nuk ka vepruar në drejtim të ndjekjes së arkëtimit të garancisë nga shoqëria “Vetro Energy PTE Ltd” pas dështimit të procedurave të privatizimit të shoqërisë “AlbPetro” sh.a., Patos në vitin 2013. Në kushtet kur nga shtyrja e mëtejshme e koordinimit të institucioneve shtetërore apo krijimi i vonesave artificiale rrezikohet seriozisht dhe në mënyrë të pajustificueshme tejkalimi i afateve përkatëse procedurale të kërkimit dhe arkëtimit të garancisë prej 85 milion euro kemi rekomanduar që Avokatura e Shtetit, të veprojë në lidhje me iniciimin dhe ndjekjen me prioritet absolut nga ana e saj, të çështjes së arkëtimit të garancisë së ofertës së paraqitur nga shoqëria “Vetro Energy PTE Ltd” në procedurat e privatizimit të shoqërisë “AlbPetro” sh.a., Patos” në vlerën 85 milion euro.

3.3 NË FUSHËN E SIGURIMEVE SHOQËRORE

Konstatuam se raporti Kontribuues-Përfitues vazhdon të mbetet i përkeqësuar në **nivelet 1 me 1.11** dhe larg treguesve të një skeme të shëndoshë sigurimesh, ndërsa deficitin e degës së pensioneve rezulton **i lartë**. Verifikohet se ndërmjet DPT, Drejtorive Rajonale të Degëve Tatimore, Inspektorateve të Punës si dhe Drejtorive Rajonale të Sigurimeve Shoqërore nuk ka bashkëpunim, koordinim, shkëmbim informacioni për këtë qëllim, për rrjedhojë nga indiferentizmi i këtyre institucioneve i krijohet buxhetit të shtetit një shmangie vjetore e madhe në kontribute, fakt që sjell thellim vit pas viti të deficitit të kësaj skeme. Mbi sa kemi konstatuar kemi rekomanduar ndërhyrje të menjëhershme në drejtim të rritjes së monitorimit

realizimin e të ardhurave nga ana e Institutit të Sigurimeve Shoqërore, si dhe të përgatiten edhe skenarë plotësues, nëse vihet re që skema nuk po reagon siç duhet me reformën e realizuar. Miradministrimi shikohet si mjeti më i mirë që do të sjellë kthesën në këtë skemë që deri tani ka qenë e dështuar dhe nuk ka realizuar misionin e saj. Kemi kërkuar realizimin e komunikimeve publike dhe periodike për nivelet e kontribuuesve në skemë shoqëruar me treguesin e raportit përfitues/kontribuues, duke synuar që të dhënat e publikueshme dhe transparenca për publikun të bëhet duke analizuar rritjen e kontribuuesve në skemë bazuar në sektorët nga vjen kjo rritje, pra në kontribuues nga sektori publik, privat dhe të vetëpunësuar në bujqësi, çka do të mundësonte një perceptim të drejtë dhe në kohë për faktin nëse skema është duke rikuperuar numrin e kontribuuesve që rezulton se mungon po ti referohemi të dhënave të nivelit të forcave të punës së deklaruar nga Instituti i Statistikave.

Kemi kërkuar analizimin e problematikave të evidentuara nga Drejtoritë Rajonale të Sigurimeve Shoqërore dhe bashkëpunimi me organet e qeverisjes vendore, për evidentimin e gjithë bizneseve të vogla sipas zonave të veçanta dhe të shikohet mundësia e përcaktimit të politikave të diferencuara fiskale, për të stimuluar veçanërisht derdhjen e kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore të çdo të punësuar apo vetë punësuar.

3.4 SEKTORI ARSIMIT TË LARTË

Nisur nga problematikat e konstatuara nga auditimi, duke vlerësuar rolin që ky Institucion duhet të ketë në vendosjen, plotësimin dhe mbajtjen e standardeve të larta dhe unifikuese për ciklin doktorat në të gjitha institucionet publike dhe jo publike të arsimit të lartë në vend, kemi rekomanduar përcaktimin e qartë të kompetencave monitoruese të Ministrisë, duke synuar forcimin e rolit të këtij institucioni në mbarëvajtjen e programeve të ciklit të tretë të studimeve, i cili në gjykimin tonë fillimisht duhet të jetë cikël studimi me kohë të plotë.

Gjithashtu, kemi kërkuar krijimin e një database të veçantë, të unifikuar dhe përditësuar ku të jepen të dhëna për udhëheqësit, temat e doktoraturave dhe reçencat, i cili të jetë publik dhe i aksesueshëm nga të gjithë të interesuarit. Duhet të ketë instrumente kontrolli publik të shoqëruara me identifikim/përcaktim përgjegjësie individuale dhe institucionale për proceset e fitimit/miratimit të titujve

akademik, duke synuar rregullimin e plotë dhe afatgjatë të kërkimit shkencor dhe etapave/kushteve të përparimit në karrierën akademike.

Në funksion të përmirësimit dhe rritjes së efektivitetit të performancës së Institucioneve Publike apo Private të Arsimit të Lartë kemi rekomanduar përcaktimin kompetencave të Ministrisë së Arsimit dhe Sporteve, për marrjen e masave për monitorimin e vazhdueshëm të zbatimit të standardeve apo kritereve të detyrueshme në këto institucione të arsimit të lartë.

3.5 ADMINISTRIMI I SHOQËRIVE AKSIONERE

Nisur nga problematikat e konstatuara në drejtim të konstituimit të Këshillave Mbikëqyrës dhe të shpërblimit të tyre, KLSH i ka rekomanduar Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë, Turizmit dhe Sipërmarrjes që të ndërmarrë iniciativën lidhur me ndryshimin e Ligjit nr. 10 264, datë 8.4.2010 “Për një ndryshim dhe shtesë në Ligjin nr. 7926, datë 20.4.1995 “Për transformimin e ndërmarrjeve shtetërore në shoqëri tregtare”, të ndryshuar.

Kemi kërkuar rishikimin dhe ripunimin thelbësor të kuadrit rregullator me synim hartimin një Vendimi të ri të Këshillit të Ministrave dhe Udhëzimi të ri duke reflektuar të gjitha problematikat e këtyre 15 viteve pasi si VKM nr. 642 datë 11.10.2005 i ndryshuar me VKM nr 677 datë 03.10.2007 “Për Këshillat Mbikëqyrës të Shoqërive Anonime Shtetërore dhe Udhëzimi i Ministrit nr. 318 datë 08.04.2009 “Për emërimin, funksionimin dhe shpërblimin e Këshillit Mbikëqyrës në shoqëritë anonime shtetërore” datojnë që para daljes së Ligjit nr 10264 datë 08.04.2010.

Ndërhyrje kemi kërkuar në drejtim të përcaktimit të kritereve të përzgjedhjes së kandidatave nisur nga fakti se janë bërë emëime të tilla ku disa individë sigurojnë pagesa mujore të konsiderueshme si shpërblime por që profesionalisht nuk japin dhe teknikisht nuk mund të japin ekspertizën e nevojshme pra marrin shpërblime për një punë që nuk e ofrojnë me impakt abuzivitetin e fondeve publike. Krahas sa më sipër, kemi rekomanduar që rishikimi dhe ndryshimi i kritereve të përzgjedhjes së emërimit të anëtarëve të Këshillave Mbikëqyrëse në sh.a. të synojë në përcaktimin e kritereve specifike në drejtim të kualifikimeve, përvojës, eksperiencës dhe ekspertizës teknike që duhet të disponojë kandidati dhe që kanë lidhje organike me aktivitetin që zhvillon shoqëria anonime. Kriter parësor duhet që kandidati të jetë personalitet i fushës, të emërohet nga strukturat shtetërore që kanë në administrim shoqërinë anonime shtetërore.

Si kriter i veçantë duhet të jetë dhe orientimi i kandidaturave si profesorë të universiteteve publike që janë profesionistë të fushës, gazetarë ekonomikë etj, pra individë të spikatur në fushën dhe aktivitetin që mbulon shoqëria. Në kuadrin rregullator si për bordet, komisionet, këshillat e institucioneve të qeverisjes qendrore dhe shoqëritë anonime të vendoset kufizimi që për individët të cilët janë me statusin “pensionist” të mos emërohen anëtarë të bordeve, komisioneve, këshillave apo organeve të tjera kolegjiale mbikëqyrëse. Raste përjashtuese mund të jenë vetëm fushat e artit dhe të kulturës dhe personalitetet ende aktivë të shkencës.

3.6 MBI AUDITIMIN E INVESTIMEVE DHE PROJEKTEVE ME FINANCIME TË HUAJA

Gjatë vitit 2015, KLSH ka ushtruar 11 auditime në drejtim të investimeve dhe projekteve me financim të huaj.

Për këto auditime janë rekomanduar gjithsej 166 masa organizative, në funksion të përmirësimit të ecurisë së projekteve, ndërsa vlera e dëmit ekonomik të konstatuar në subjektet e audituara rezulton në shumën 1,071,293 në mijë lekë ose 7.8 milion euro, shumë e cila është rekomanduar për t’u zhdëmtuar në masën 100%.

Në tabelën e mëposhtme janë listuar projektet me financim të huaj si dhe dëmet respektive të konstatuara:

Nr.	EMËRTIMI	Vlera në mijë lekë
1	Projekti “Qendra e re dispecer”, Operatori i Sistemit të Transmetimit	899,882
2	Projekti "Fuqizimi i digave"	88,223
3	Projekti “Furnizimi me ujë Shkodër”	29,219
4	Projekti “Menaxhimi dhe administrimi i tokës”	24,030
5	Projekti në Agjencinë e Zhvillimit të Zonave Malore, MADA	16,955
6	Projekti “Rikonstruksioni dhe zhvillimi i rrugëve lokale dhe sekondare në Bashkinë Tiranë”	4,751
7	Projekti "Linja unazore 110 kv"	4,251
8	Projekti “Ndërtimi i By-pass Durrës”	3,982
9	Totali	1,071,293

Gjetjet kryesore nga auditimi i projekteve dhe investimeve me financime të huaja:

- Institucionet Shtetërore dhe Entet Menaxhuese nuk kanë arritur të koordinojnë dhe harmonizojnë veprimtarinë e tyre për të realizuar disbursimet sipas parashikimeve të përcaktuara në Marrëveshjet Financiare, ku shtyrja e afateve ka sjellë shtesa në kontratat e konsulencës dhe mbikëqyrjes, duke shkaktuar efekte negative financiare në rritjen e kostos së projektit.
- Njësitë e Zbatimit të Projektit nuk kanë bërë një planifikim në vite për dibursimet e fondeve (huave/kredive) të akorduara, duke sjellë që në të gjitha projektet e audituara të jetë kërkuar dhe të shtyhet afati i realizimit të disbursimeve. Kështu në të gjitha projektet e audituara, rezulton se nuk është përmbushur afati i përcaktuar i disbursimeve, në projektet “Fuqizimi i sigurisë së digave”, “Furnizimi me ujë dhe mbrojtja e mjedisore e liqenit Shkodër”, “Linja unazore 110kv i Shqipërisë së jugut”, “Ndërtimi i by-pass Durrës dhe nyja e Vorës”, “Ndërtimi i qendrës së re dispeçer”, “Përmirësimi i sistemit të kanalizimeve për Tiranën e madhe”, “Rikonstruksioni dhe zhvillimi i rrugëve lokale dhe sekondare në Bashkinë Tiranë” “Rehabilitimi i pesë poliklinikave”, “Menaxhimi dhe administrimi i tokës” etj., afati i shtyrjes së disbursimeve është më shumë se 4 vite.
- Institucionet Shtetërore nuk kanë mundur të përmbushin të gjitha detyrimin e përcaktuar në Marrëveshjet Financiare, në lidhje me sigurimin e tokës, si dhe nuk kanë kryer shpronësimet për truallin që nevojiten për realizimin e projekteve. Veprime këto të cilat duhet të realizohen para se të fillojnë punimet civile për projektet, kështu në projektin “Ndërtimi i By-pass Durrës dhe nyja e Vorës”, “Përmirësimi i sistemit të kanalizimeve për Tiranë e madhe”, “Menaxhimi dhe administrimi i tokës”, problemi i shpronësimeve dhe të drejtës mbi tokën ka sjellë vonesa të theksuara në realizimin e projektit.
- Është konstatuar se Njësitë e Zbatimit të Projektit nuk kanë realizuar monitorim të vazhdueshëm dhe mbikëqyrjen e kontratave të punimeve për shërbimin e konsulencës, duke sjellë për pasojë dëm ekonomik për punime të pakryera por të paguara, cilësi të dobët, shtim të volumeve të punimeve dhe vonesa të tej zgjatura dhe të pa argumentuara e justifikuara në realizimin e komponentëve të veçante dhe të projektit në tërësi.
- Njësitë e Zbatimit të Projekteve, në disa raste nuk janë ngritur në përputhje me Marrëveshjet Financiare, ka ndryshime të shpeshta të stafit të NJZP-ve, ose ndryshime të strukturës së tyre, duke sjellë mos organizim, mbikëqyrje dhe monitorim të dobët të projekteve.

- Njësitë e Zbatimit të Projekteve ose Njësitë e Menaxhimit të Projekteve, kanë shfaqur parregullsi në zbatimin e afateve të përfundimit të kontratave (kryesisht për punimet e ndërtimit), si dhe nuk kanë kërkuar zbatimin e penalteteve për kontraktorët të cilët nuk kanë mundur të plotësojmë detyrimin e realizimit të kontratës brenda afateve të përcaktuara. Kur janë shfaqur nevojat për shtyrje të afatit të realizimit të projekteve, nuk është bërë një analizë e hollësishme ku të përcaktohen arsyet e vonesës, masat e marra për realizimin e projekteve, përcaktimi i afatit të ri, si dhe nuk janë nxjerrë përgjegjësitë për vonesat e shkaktuara. Mungojnë planet e veprimit për realizimin e veprimtarive të projekteve.

Njësitë e Zbatimit të Projekteve nuk e administrojnë dokumentacionin e projekteve në përputhje me legjislacionin shqiptar, kështu konstatohet se përgjithësisht dokumentacioni mbahet në gjuhë të huaj duke vështirësuar punën audituese si dhe nuk ruhet sipas kërkesave ligjore për arkivat. Dosjet teknike kanë mangësi në korrespondencat që mbahen ndërmjet kontraktorëve, konsulentit dhe zbatuesit të projektit, ato nuk përmbajnë të gjitha të dhënat e nevojshme, në mënyrë që të identifikohen afatet kushtet e kontratës të zbatueshme, konstatohen mangësi në dokumentacionin e dosjeve të prokurimit të dosjeve teknike dhe mos ndjekja e procedurës deri në inventarizimin e tyre, etj.

3.7 MBI AUDITIMIN E ENTEVE MJEDISORE

Për vitin 2015 KLSH në fushën e mjedisit, ka ushtruar auditimin në katër ente mjedisore, me objekt auditimi “Mbi Aktivitetin ekonomik-financiar dhe vlerësimin mbi administrimin e fondeve në fushën e mjedisit”.

Në fokus të auditimit për entet mjedisore, kanë qenë subjekte të cilat referuar funksioneve ligjore të tyre, merren me problematikat dhe mbikëqyrjen e mbrojtjes së mjedisit. Në këto institucione objekt i auditimit kanë qenë jo vetëm zbatimi i legjislacionit dhe përputhshmëria me kërkesat e ligjit në përdorimin e fondeve buxhetore që menaxhojnë, por edhe një vlerësim i përgjithshëm i realizimit të detyrave funksionale, për të cilat janë krijuar këto institucione si dhe efektiviteti institucional i tyre.

- Një nga mangësitë kryesore të konstatuara është mos përmbushja e detyrimeve ligjore të inspektimit, për të përfunduar ciklin e plotë të tij (inspektim, kontroll zbatim detyrash të lëna nga inspektimi, arkëtim i sanksioneve të vendosura për shkelësit e ligjit në drejtim të ndotjes së mjedisit).

- Mangësi është vërejtur dhe në bashkëpunimin dhe informimin ndër institucional midis institucioneve të cilat japin lejet mjedisore dhe institucioneve inspektuese të zbatimit të kërkesave të ligjit për mbrojtjen e mjedisit si dhe plotësimit të kushteve të lejeve mjedisore.
- Kemi konstatuar mangësi në mënyrën dhe cilësinë e informacionit dhe në shumë raste mosdhënia e informacioneve mbi treguesit mjedisorë prej institucioneve (Ministritë dhe Pushteti Vendor) për ata tregues mjedisorë që këto institucione kanë detyrim ligjor të monitorojnë e raportojnë, për efekt të zbatimit të Programit Kombëtar të Monitorimit, me synimin e paraqitjes të Raportit Vjetor të Mjedisit me tregues sa më gjithëpërfshirës dhe real.

Në total dëmi ekonomik i konstatuar nga këto auditime për vitin 2015 është **9,463 mijë lekë**, shumë e cila është rekomanduar për t'u zhdëmtuar në masën 100%. Për këto auditime janë rekomanduar gjithsej 105 masa organizative.

Në tabelën e mëposhtme janë listuar entet mjedisore të audituara për 2015 dhe dëmet ekonomike respektive të konstatuara:

Nr.	Emër subjekti	Vlera në mijë lekë
1	Agjencia Kombëtare e Mjedisit	2,311
2	Inspektoriati Shtetëror i Pyjeve	1,998
3	Drejtoria Pyjore Elbasan	4,362
4	Dega Rajonale e Inspektoratit Shtetëror të Mjedisit dhe Pyjeve Fier	792
5	Totali	9,463

3.8 AUDITIMET E TEKNOLOGJISË SË INFORMACIONIT

Gjatë vitit 2015 u realizuan për herë të parë dy auditime të sistemeve të teknologjisë së informacionit.

- Auditim i teknologjisë së informacionit në Agjencinë e Barnave dhe Paisjeve Mjekësore;
- Auditim i teknologjisë së informacionit në Agjencinë e Prokurimeve Publike.

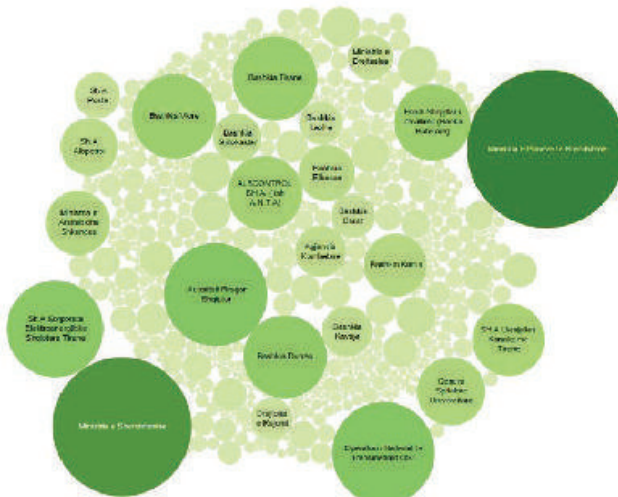
Krahas sa më sipër janë kryer dhe disa auditime me përdorimin e teknikave CAAT dhe vizualizimit të informacionit.

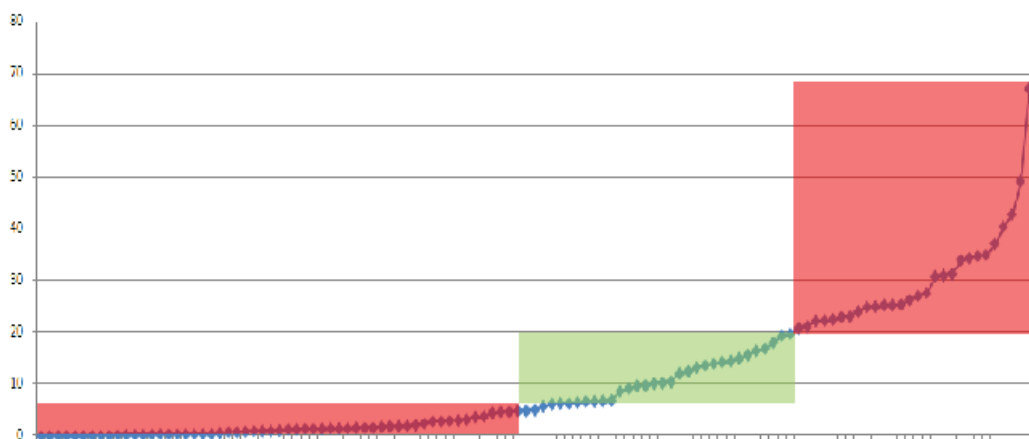
Auditimi i kryer në Agjencinë e Barnave dhe Paisjeve Mjekësore ishte një Auditim Pilot i mbështetur nga Iniciativa për Zhvillim e INTOSAIT (IDI) i kryer pas trajnimit online një vjeçar.

Nga Auditimi në Agjencinë e Prokurimeve Publike veçojmë gjetjet kryesore dhe impaktin që ato japin në sistemin e prokurimit.

Nr	GJETJA	IMPAKTI
1.	Masat e marra nga APP për sigurimin e Planit të Vazhdueshmërisë së Biznesit (BCP) dhe Planit të Rimëkëmbjes nga Katastrofat (DRP) janë të pamjaftueshme. APP nuk zbaton Politikat e Menaxhimit të Ndryshimeve.	Ndërprerje e shërbimit, humbjen e informacionit dhe besueshmërisë.
2.	Në strukturën organizative dhe në detyrat funksionale të stafit të Agjencisë nuk është i rregulluar funksioni që garanton sigurinë e sistemit dhe mbrojtjen e informacionit e të integritetit të të dhënave që disponohen.	Këqtrajtimi i aseteve të informacionit, cënim i integritetit të të dhënave të prokurimit, risk në qasje të paautorizuar në të dhënat.
3.	APP nuk ka politika të pamjaftueshme të zhvillimit të Burimeve Njerëzore	Mungesa ose pamjaftueshmëria e politikave të zhvillimit të Burimeve Njerëzore, përbën kërcënim të sigurisë në fushën e teknologjisë së informacionit.
4.	Politikat mbi gjurmët (log-et) e Sistemit të prokurimit nuk zbatohen.	Risk në qasje të paautorizuar në të dhënat kërcënim të sigurisë në fushën e teknologjisë së informacionit dhe mungesë transparence.
5.	Mbajtja dhe sinkronizimi manual i kohës (orës) të Sistemit të Prokurimit.	Nuk garanton transparencën e nevojshme për procedurat e prokurimit.

Këto gjetje janë pranuar nga subjekti i cili ka nisur zbatimin e tyre edhe në

Efektiviteti

Efektiviteti i prokurime në rastin e prokurimeve të fituara nga bashkim të operatorësh ekonomikë

Përdorimi i këtyre metodave do të shërbejë në analizat e riskut që KLSH kryen në planifikimin e auditiveve si dhe në zbulimin e zonave ku interesat publike kërkojnë përmirësime ligjore për përdorimin me efektivitet, eficiencë dhe ekonomicitet të fondeve publike dhe burimeve njerëzore.

4. REKOMANDIME TE ADRESUARA DHE ZBATIMI I TYRE

Një nga treguesit kryesorë të performancës së auditimit është niveli i zbatimit të rekomandimeve. Në referencë të standardeve ndërkombëtare të auditimit ndjekja e zbatimit të rekomandimeve është një nga objektivat kryesore të veprimtarisë së institucioneve supreme të auditimit.

Në punën tonë audituese kemi synuar që rekomandimet të kenë një ndikim të ndjeshëm në përmirësimin e gjendjes së subjekteve të audituara në funksion të mirë administrimit të fondeve në dispozicion por dhe të një qeverisje sa më të mirë.

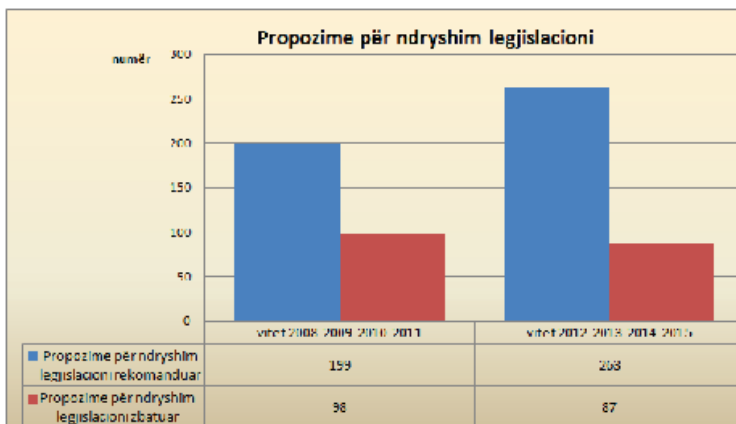
Tabela e mëposhtme jepen rekomandimet e adresuara subjekteve për harkun kohor 2013-2015.

Nr	Lloji i masës	2013	2014	2015
1	Propozime për ndryshim legjislativ	82	88	35
2	Masa Organizative	2,003	2,603	2,510
3	Masa Administrative	236	302	276
4	Masa Disiplinore	925	1,135	1,314
	TOTALI (1 deri 4)	3,246	4,128	4,135
6	Masa zhdëmtimi 000/lekë	15,077,225	11,085,084	58,703,079
7	Kallëzime Penale			
7.a	Kallëzime Penale - nr.	38	41	51
7.b	Kallëzime Penale - persona	94	149	159
7.c	Kallëzime Penale 000/lekë	1,166,061	5,069,494	85,837,736

4.1 REKOMANDIME PËR NDRYSHIME APO PËRMIRËSIM TË LEGJISLACIONIT

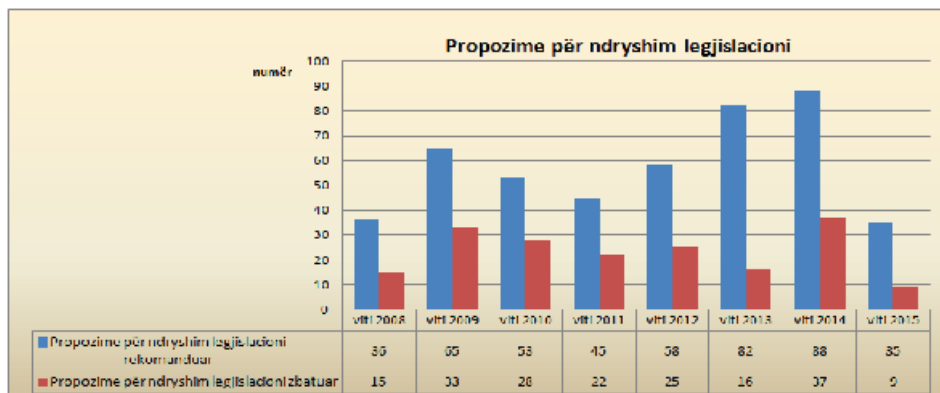
Gjatë vitit 2015 janë rekomanduar gjithsej 35 propozime për ndryshim legjislativ.

Nga analiza krahasimore rezulton se numri i rekomandimeve të adresuara përgjatë periudhës katër vjeçare 2012-2015 është rreth 25% më madhe se numri i rekomandimeve të dhëna gjatë periudhës katërvjeçare 2008-2011 gjithashtu vërejmë një rënie të zbatimit të rekomandimeve përgjatë periudhës katër vjeçare 2012-2015.

Spektri i propozimeve të rekomanduara nga KLSH është mjaft i gjerë përfshirë amendime kushtetuese, ndryshime të ligjeve bazë si dhe ndryshime të Vendimeve të Këshillit të Ministrave apo dhe akte të tjera rregullative.

Dinamika e treguesit të rekomandimeve të propozuara dhe të zbatuara për ndryshim legjislacioni në nivel vjetor për periudhën 2008-2015 paraqitet:

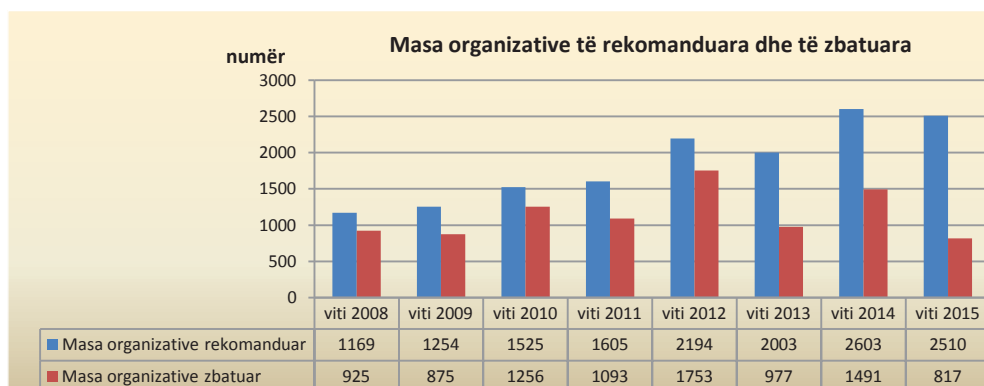
4.2 REKOMANDIME ME KARAKTER ORGANIZATIV

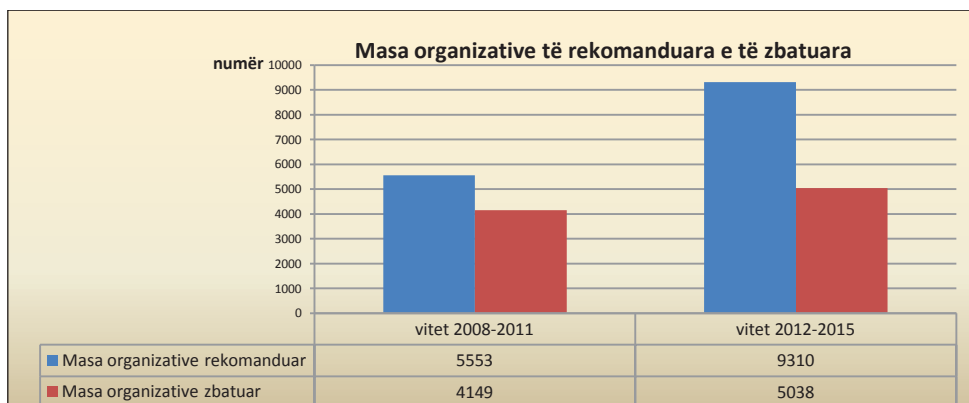
Rekomandimet për ndryshime organizative marrin rëndësi të veçantë për vetë karakterin parandalues që ato kanë. Masat e propozuara për ndryshime organizative në subjektet e audituara synojnë jo vetëm korrigjimin e rasteve të mosfunksionimit eficient të rregullave e kontrolleve por për më tepër kanë si qëllim zhvillimin dhe përmirësimin në të ardhmen.

Përgjatë vitit 2015, KLSH rezultoi të ketë propozuar 2510 rekomandime të cilat synojnë përmirësimin e sistemeve organizative të enteve të audituara.

Nga 2510 masa të rekomanduara gjithsej janë zbatuar plotësisht 817 prej tyre, pjesërisht 335, dhe janë në proces zbatimi 529 masa.

Përsa i përket masave të rekomanduara për periudhën 2012-2015, KLSH ka rekomanduar rreth 40 % masa me shumë se periudha katër vjeçare 2008-2011.

4.3 REKOMANDIME PËR MASAT ADMINISTRATIVE DHE DISIPLINORE

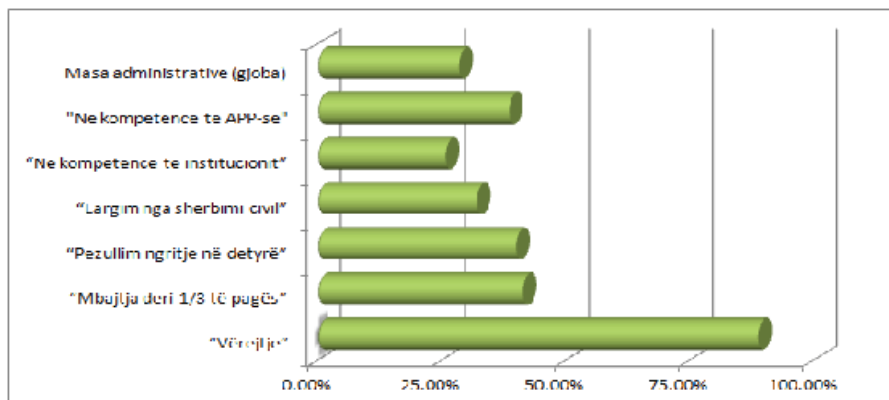
KLSH, për të metat dhe shkeljet e konstatuara për çdo subjekt të audituar, i ka kërkuar organeve respektive shqyrtimin dhe marrjen e **1590** masave disiplinore dhe administrative, të cilat sipas llojit dhe zbatimit të tyre, bazuar në njoftimet zyrtare të institucioneve përkatëse dhe verifikimit të zbatimit të tyre në subjektet e audituara.

Konstatohet një nivel relativisht i ulët i zbatimit të rekomandimeve në masën 50%. Me përjashtim të masës disiplinore “vërejtje” të gjitha masat e tjera rezultojnë nën nivelin 50% të zbatimit. Niveli më i ulët konstatohet në masat e lëna në kompetencë të institucionit 26%, dhe masat administrative 28.7% .

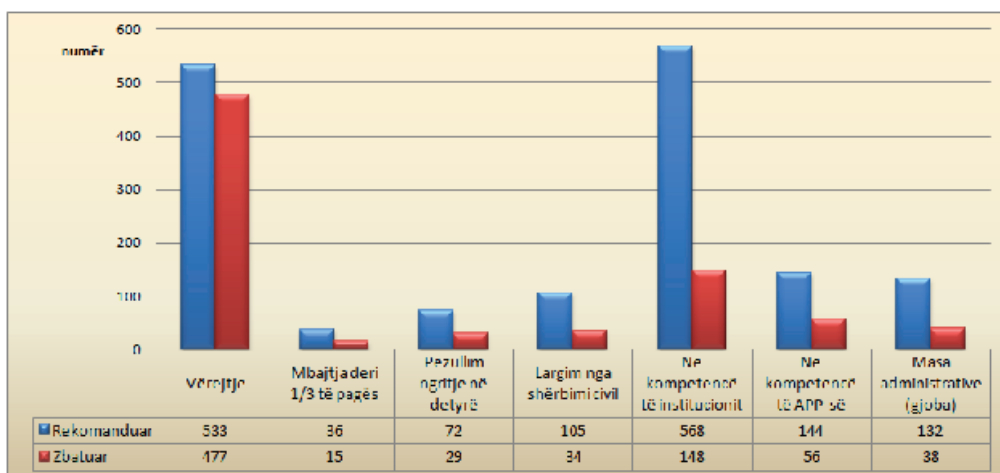
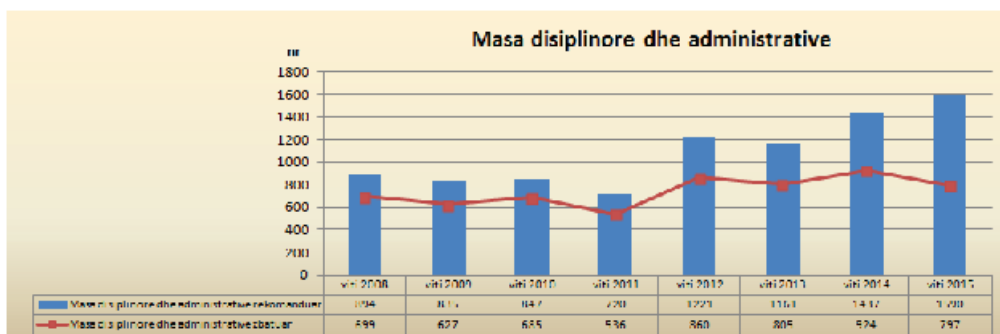
Mjaft i ulët rezulton niveli i zbatimit të masave “Largim nga shërbimi civil” rreth 32% të zbatimit të masave të rekomanduara, për më keq akoma më i ulët është ky tregues për zyrtarët e nivelit të lartë.

Gjendja aktuale e zbatimit					
Nr.	Lloji i masës	Propozuar gjithsej	Të zbatuara	Pa përgjigje	% realizimit
1	Vërejtje	533	477	56	89
2	Mbajtja deri 1/3 të pagës	36	15	21	41.6
3	Pezullim ngritje në detyrë	72	29	43	40.2
4	Largim nga shërbimi civil	105	34	71	32.3
5	Në kompetencë të institucionit	568	148	420	26
6	Në kompetencë të APP-së	144	56	88	38.8
7	Masa administrative (gjoba)	132	38	94	28.7
	Shuma	1,590	797	793	50.1

Në grafikun më poshtë, ilustrohen përqindjet e realizimit të masave disiplinore sipas llojit të masave ku vihet re që realizim më të lartë kanë masat “Vërejtje”.

Struktura e masave disiplinore dhe administrative për vitin 2015 paraqitet si më poshtë

Më konkretisht për vitet 2014 dhe 2015, masat administrative dhe disiplinore paraqiten:

Po të krahasojmë të dhënat me vitin 2014, ku niveli zbatimit të masave disiplinore dhe administrative ka qenë rreth 64%, dhe për vitin 2015 është rreth 50% rezulton një nivel shumë më i ulët në zbatimin e këtyre masave. Kjo tregon se drejtuesit e lartë të institucioneve nuk po reagojnë si duhet për të ndëshkuar papërgjegjshmëritë institucionale.

Pavarësisht sa më sipër, institucionalisht jemi të vendosur të kërkojmë në vijimësi dhe në rrugë ligjore, zbatimin maksimalisht të rekomandimeve tona, veçanërisht zbatimin e këtyre rekomandimeve ndaj drejtuesve të mesëm apo të lartë, të paafte apo të korruptuar të njësive publike të audituara, duke kontribuar në formimin dhe forcimin e kulturës së ndëshkueshmërisë në administratën publike. Kjo kërkesë e domosdoshme për arritjen e një standardi të pranueshëm mirëqeverisjeje, imponon nevojën e pasjes së një vullneti të fortë dhe konstant institucional në mos tolerimin e asnjë rasti korrupsioni pavarësisht nivelit ku ai shfaqet apo shkallës së shtrirjes së tij.

Këtë vullnet dhe kontribut institucional, në forcimin e kulturës së ndëshkueshmërisë, sidomos ndaj zyrtarëve të lartë të administratës shtetërore, shkelës flagrant të ligjit dhe mosbesues ndaj ekzistencës së forcës ndëshkuese të shtetit, Kontrolli i Lartë i Shtetit e ka treguar në mënyrë konstante gjatë këtyre katër viteve të fundit ku në numrin e konsiderueshëm të rekomandimeve tona për dhënien e masave disiplinore, largimit nga detyra si dhe bërjes së kallëzimeve penale janë përfshirë nëpunës të nivelit të lartë drejtues të administratës shtetërore.

4.4 KALLËZIMET PËR NDJEKJE PENALE

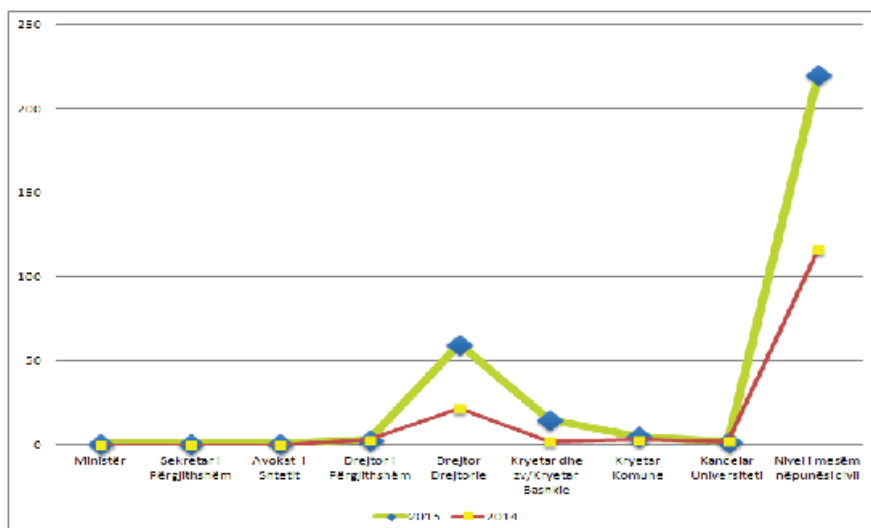
Në auditimet e realizuara përgjatë vitit 2015, janë konstatuar një sërë shkeljesh të qëllimshme të dispozitave ligjore e nënligjore në fuqi nga ana e një numri të konsiderueshëm nëpunësish dhe ish-nëpunësish të administratës shtetërore të të gjitha niveleve me pasojë jo vetëm shkaktimin e dëmeve ekonomiko-financiare ndaj buxhetit të shtetit por edhe dëmtimin e interesave të tjera ligjshme të shtetit Shqiptar, për të cilat KLSH ka depozituar pranë organit të Prokurorisë kallëzimet përkatëse penale.

Në total numri i kallëzimeve për vitin 2015 ka qenë 51 kallëzime penale për 159

persona, nga të cilët:

- 1 Ministër;
- 1 Avokat i Përgjithshëm i Shtetit;
- 1 Sekretar i Përgjithshëm Ministrie;
- 38 Drejtor Drejtorie;
- 13 Kryetar Bashkie;
- 2 Kryetar Komunash.

Trendi i kallëzimeve penale sipas niveleve të drejtimit për vitet 2014-2015 rezulton:

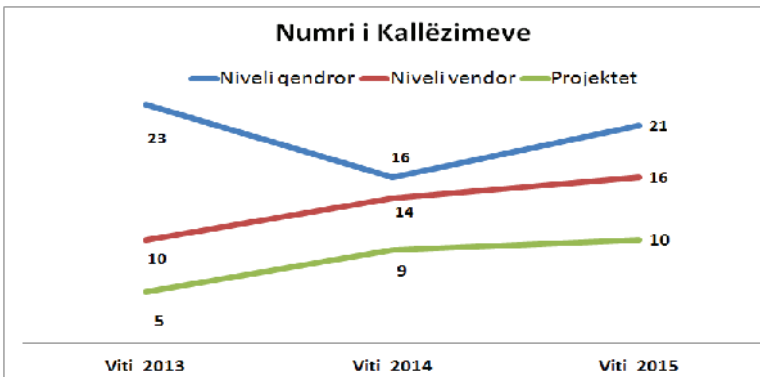
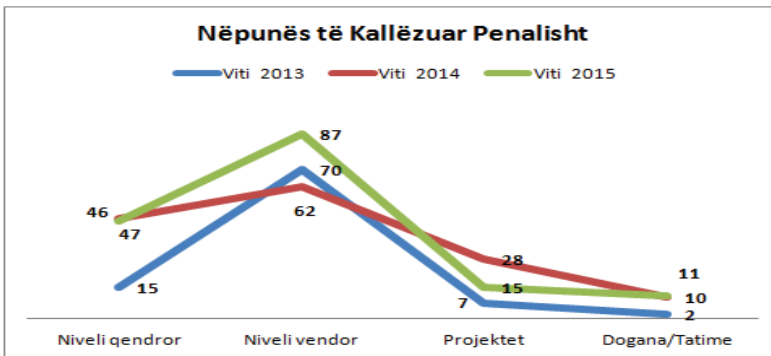
Ndërkohë që referuar kallëzimeve penale të kryera përgjatë vitit 2014 KLSH ka dërguar pranë organit të Prokurorisë 41 kallëzime penale për 149 persona, nga të cilët:

- 3 Drejtor të Përgjithshëm;
- 22 Drejtor Drejtorie;
- 2 Kancelar Universiteti;
- 3 Kryetar Komunash;
- 1 zv/Kryetar Bashkie;
- 1 Kryetar Këshilli Bashkiak.

Në mënyrë të detajuar, sipas departamenteve të auditimit, kallëzimet penale paraqiten:

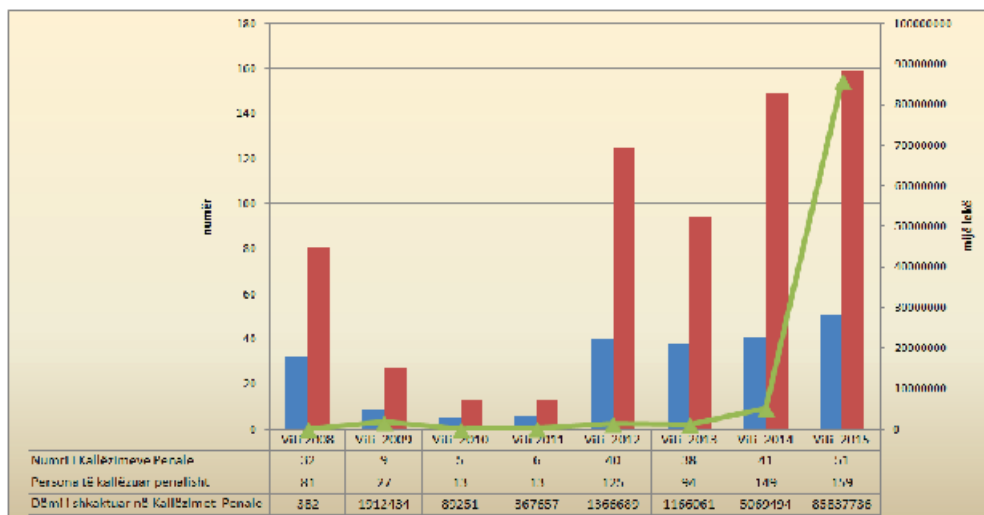
Departamenti i Auditimit	Viti 2013		Viti 2014		Viti 2015	
	Nr. i kallëzimeve	Nr. personave të kallëzuar	Nr. i kallëzimeve	Nr. personave të kallëzuar	Nr. i kallëzimeve	Nr. personave të kallëzuar
<i>Institucionet në nivel qendror</i>	10	15	14	47	16	46
<i>Institucionet në nivel vendor</i>	23	70	16	62	21	87
<i>Shoqëritë e përbashkëta dhe projektet me financim të huaj</i>	5	7	9	29	10	15
<i>Dogana/Tatime</i>	2	2	2	10	4	11
Total	38	94	41	149	51	159

Siç duket nga paraqitja grafike ka një rritje të kallëzimeve si në auditimet e institucioneve të nivelit qendror dhe në atë vendor. Rritja është si në numër rastesh dhe në numër personash të kallëzuar.

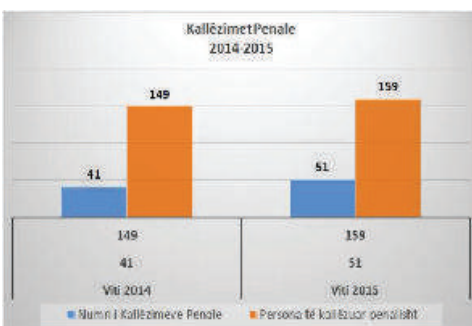
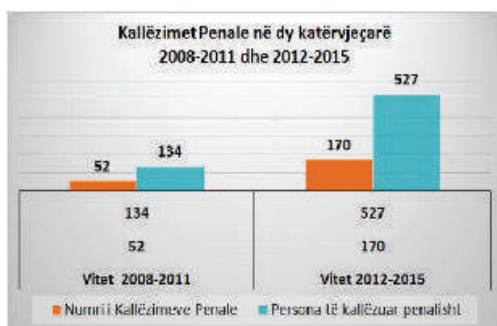
Për vitin 2015 **dëmi ekonomik** që i është shkaktuar buxhetit si pasojë e shkeljeve të trajtuara në këto kallëzime penale arrin në **85,837,736 mijë lekë** nga **5,069,494 mijë lekë** që ka qenë për vitin 2014 dhe **1,166,061 lekë** të vitit 2013.

Numri i kallëzimeve/persona të kallëzuar penalisht/dëmi i shkaktuar për vitet 2008-2015:

Ajo që vlen të përmendet, për vitin 2015 është rritja e cilësisë së përgatitjes së dosjes për kallëzim penal fakt që ka shkurtuar edhe kohën e përgatitjes së kallëzimeve. Duke bërë krahasimin e kallëzimeve penale të realizuara për periudhën 2008-2011, me kallëzimet penale të realizuara në periudhën 2012-2015 rezultojnë se ato janë rritur me 3.2 herë.

Sipas grup viteve 2008-2011 dhe 2012-2015 numri i kallëzimeve/persona të kallëzuar penalisht paraqitet:

Në mënyrë të detajuar kallëzimet penale për vitin 2015 kanë qenë si më poshtë:

Nr		Subjekti	Nr. Pers.	Vepra penale	Dëmi në 000/lekë
	Bashkia:				
1	10	Memaliaj	2	Neni 248 dhe 258 i KP "Shpërdorim detyre" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	5,035
2		Fier	4	Neni 248 dhe 258 i KP "Shpërdorim detyre" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	36,137
3		Rrëshen	4	Neni 248 dhe 258 i KP "Shpërdorim detyre" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	726
4		Pogradec	6	Neni 248 dhe 258 i KP "Shpërdorim detyre" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	7,981
5		Kucovë, Qarku Berat	5	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	9,847
6		Kavajë	7	Neni 258 i KP "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	9,605
7		Kavajë	5	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	

Nr		Subjekti	Nr. Pers.	Vepra penale	Dëmi në 000/lekë
8		Kavajë		Për vlerësim	
9		Kukës	3	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	
10		Patos	4	Neni 258 i KP "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	903
Komuna:					
11		Armen, Vlorë	1	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	6,177
12		Perondi, Qarku Berat	7	Neni 248 dhe 258 të KP "Shpërdorim detyre" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	14,340
13	5	Gryk-Çajë, Kukës	3	Neni 258 i KP "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	18,256
14		Novoselë	3	Neni 248 dhe 258 të KP "Shpërdorim detyre" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	
15		Velipojë	10	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	
16	4	Dogana Tiranë	2	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	
17		DPD Berat	6	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	152,405

Nr		Subjekti	Nr. Pers.	Vepra penale	Dëmi në 000/lekë
18		DPD Tiranë	1	Për vlerësim	
19		DRT Berat	3	Neni 248 dhe 181/a të KP "Shpërdorim detyre" dhe "Moskryerja e detyrave nga organet tatimore"	
Institucione qendrore					
20	7	Ministria Arsimit dhe Sporteve	2	Neni 248 dhe 258 të KP "Shpërdorim detyre" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	78,745
21		Ministria Arsimit dhe Sporteve	1	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	29,275
22		Ministria Brendshme	12	Neni 258 i KP "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	42,137
23		Ministria Brendshme		Për vlerësim	
24		Ministria Mbrojtjes	7	Neni 258 i KP "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	30,800
25		Ministria Mbrojtjes	5	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	89,571
26		MEI/ASH Tiranë	2	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	67,060,000

Nr		Subjekti	Nr. Pers.	Vepra penale	Dëmi në 000/lekë
27	5	KESH Projekti "Fuqizimi i Digave"	1	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	85,396
28		OSHEE Tiranë	3	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	5,532,546
29		OST Tiranë	2	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	868,711
30		AlbPetrol Fier	1	Neni 248 dhe 258 të KP "Shpërdorim detyre" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	
31		AKBN Tiranë	1	Për vlerësim	11,503,500
32	6	ZVRPP Sarandë	3	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	6,242
33		ZVRPP Elbasan	4	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	
34		ZVRPP Pogradec	5	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	
35		ZVRPP Fier	5	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	101,125
36		ALUIZNI Korçë	3	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	1,485
37		ALUIZNI Fier	3	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	

Nr		Subjekti	Nr. Pers.	Vepra penale	Dëmi në 000/lekë
38	14	FSDKSH Tiranë	4	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	30,710
39		ISSH Tiranë	3	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	544
40		Drejtoria Shërbimit të Trupit Diplomatik		Për vlerësim	
41		POSTA sh.a. Tiranë	1	Neni 248 dhe 164 të KP "Shpërdorim detyre" dhe "Shpërdorim kompetencash"	
42		POSTA sh.a. Tiranë	1	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	
43		QKR Tiranë	2	Neni 258 i KP "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	8,208
44		QSUT Tiranë	3	Neni 258 i KP "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	10,803
45		Rezidenca Studentore Universitare Tiranë	2	Neni 248 dhe 258 të KP "Shpërdorim detyre" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	16,452
46		Shtypshkronja Letrave me Vlerë	1	Neni 258 i KP "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	43,172

Nr		Subjekti	Nr. Pers.	Vepra penale	Dëmi në 000/lekë
47		Spitali Durrës	2	Neni 258 i KP "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	3,390
48		Ujsjellës kanalizime Korçë	1	Neni 248 i KP "Shpërdorim detyre"	
49		AKK Barnave		Për vlerësim	
50		AKT Tiranë	1	Neni 248 dhe 258 të KP "Shpërdorim detyre" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	15,533
51		ALBAFILM sh.a., Tiranë	3	Neni 248 dhe 186 të KP "Shpërdorim detyre" dhe "Falsifikim i dokumenteve"	17,976
51		Kallëzime	159	Persona	85,837,736

4.5 KONTRIBUTI I KLSH-së PËR FORCIMIN E KULTURËS SË NDËSHKUESHMËRISË TË ATYRE QË JANË NË POSTE TË LARTA DHE SHKELIN LIGJIN, SI DHE NË LUFTËN KUNDËR KORRUPSIONIT.

Lufta kundër korrupsionit, në të cilën KLSH dhe institucionet e tjera shtetërore duhet të angazhohen, si dhe pritshmëritë e opinionit të gjerë publik në lidhje me punën tonë në këtë drejtim, parashtrojnë kërkesën e kryerjes së kësaj lufte në vazhdimësi, pa kompromis dhe ndaj çdo institucioni apo nëpunësi.

Kjo kërkesë e domosdoshme për arritjen e një standardi të pranueshëm mirëqeverisjeje, imponon nevojën e pasjes së një vullneti të fortë dhe konstant

institucional në mos tolerimin e asnjë rasti korrupsioni pavarësisht nivelit ku ai shfaqet apo shkallës së shtrirjes së tij.

Këtë vullnet dhe kontribut institucional, në forcimin e kulturës së ndëshkueshmërisë, sidomos ndaj zyrtarëve të lartë të administratës shtetërore, shkelës flagrant të ligjit dhe mosbesues ndaj ekzistencës së forcës ndëshkuese të shtetit, Kontrolli i Lartë i Shtetit e ka treguar në mënyrë konstante gjatë këtyre tre viteve të fundit ku në numrin e konsiderueshëm të rekomandimeve tona për dhënien e masave disiplinore, largimit nga detyra si dhe bërjes së kallëzimeve penale janë përfshirë nëpunës të nivelit të lartë drejtues të administratës shtetërore.

Nisur nga shkalla e zbatueshmërisë së Urdhrit të Kryeministrit Berisha nr. 70, datë 18.04.2006 “Për masat në zbatim të rekomandimeve të Kontrollit të Lartë të Shtetit, auditit të brendshëm dhe Departamentit të Kontrollit të Brendshëm Administrativ dhe Antikorrupsionit në Këshillin e Ministrave, në institucionet në varësi të Kryeministrit a të Ministrave” dhe e rezultateve që ai ka mundur të prodhojë deri më sot në praktikë, kërkohet që për vetë kushtet aktuale të administratës shtetërore si dhe nivelit të korrupsionit të perceptuar dhe konstatuar gjerësisht, ky urdhër nga qeveria e tanishme të pranohet ose të përmirësohet e ripërtërihet në kuadër ridimensionimit dhe rikonceptimit të luftës ndërinstitucionale kundër korrupsionit.

Si rrjedhojë, KLSH i qëndron ende propozimit të një **ripërtëritje të këtij urdhri nga ana e Këshillit të Ministrave** apo rikonceptimit të tij në formë më të plotë, i cili do të vlerësohej jo vetëm si një hap i mëtejshëm dhe cilësor në luftën kundër korrupsionit por do të shërbente si një instrument mjaft konstruktiv për optimizmin e rezultateve të veprimtarisë audituese të KLSH-së.

Përsa i përket luftës kundër korrupsionit, Kontrolli i Lartë i Shtetit i është përmbajtur me rigorozitet detyrimeve dhe angazhimeve të tij institucionale si institucioni më i lartë dhe i pavarur i auditimit të jashtëm në Republikën e Shqipërisë, të sanksionuara këto në Ligjin e tij organik nr. 154/2014 “Për organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”¹ dhe në Planin

¹ Neni 15/gj i Ligjit nr. 154/2014, përcakton: “Kontrolli i Lartë i Shtetit, sipas rastit, në fillim, përgjatë dhe/ose në përfundim të veprimtarisë, duhet t’u drejtohet organeve të ndjekjes penale në rastet kur ndjekja e mëtejshme e zbulimeve nga auditimi është kompetencë e tyre”.

Strategjik të KLSH 2013-2017 (i ripunuar)², i cili është në përputhje të plotë me Planin Strategjik të INTOSAI-it 2011-2016³.

Për periudhën Janar–Dhjetor 2015, KLSH ka depozituar pranë organit të Prokurorisë 51 kallëzime penale për 159 persona, nëpunës dhe ish-nëpunës të administratës shtetërore të të gjitha niveleve, përfshirë këtu edhe Ministrin aktual të Energjisë dhe Industrisë dhe Avokatin e Shtetit.

Referuar akuzave penale të ngritura nga KLSH në këto kallëzime, shumica e tyre i përkasin veprave penale të “Shpërdorimit të detyrës” parashikuar nga neni 248 i Kodit Penal (57% të kallëzimeve penale) dhe “Shkeljes së barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike”, parashikuar nga nenin 258 i Kodit Penal (43% të kallëzimeve penale).

Në shkeljet e konstatuara nga KLSH gjatë auditimeve, të cilat i përcillen më pas organit të Prokurorisë, në formën e kallëzimeve penale, KLSH evidenton dhe argumenton kryesisht ekzistencën e elementëve të veprave penale të “Shpërdorimit të detyrës”, “Shkeljes së barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike”, “Falsifikimit”, etj.

Në angazhimin e KLSH, si Institucion Suprem Auditimi, në luftën kundër korrupsionit, dy janë problemet kryesore të cilat shqetësojnë dhe në një farë mënyrë frenojnë arritjen e rezultateve konkrete në luftën kundër korrupsionit:

1. Moszbatimi i paargumentuar i rekomandimeve të KLSH nga ana e institucioneve shtetërore, sidomos përsa i përket masave disiplinore të largimit nga detyra të funksionarëve dhe drejtuesve të lartë shtetërorë, për të cilët KLSH ka konstatuar një sërë shkeljesh të rënda në ushtrimin e detyrës së tyre funksionale duke depozituar pranë organit të Prokurorisë kallëzime penale konkrete.

² Planin Strategjik të KLSH 2013-2017 (i ripunuar), në objektivin e tij të pestë “Rritja e kontributit të KLSH-së për qeverisjen e mirë, nëpërmjet luftës kundër korrupsionit”, thekson: “Institucioni do të vendosë më shumë theksin në analizën e rreziqeve dhe dobësive të sistemeve që auditon, duke synuar uljen e këtyre rreziqeve dhe parandalimin efektiv të korrupsionit, në bazë të standardit 1240, i cili përcakton qartë rolin e SAI-t. KLSH- do të vazhdojë të luajë një rol efektiv në forcimin e qeverisjes së mirë, zbatimin e standardeve të etikës, si dhe ngritjen e vetëdijes për rrezikun e mashtrimit dhe korrupsionit. Funkcioni kryesor i KLSH-së në këtë luftë është nxitja e një mjedisi parandalues kundër mashtrimit dhe korrupsionit, duke përfshirë sistemet e menaxhimit financiar vlerësimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm, si dhe identifikimin dhe korrigjimin e mangësive”.

³ Plani Strategjik 2011-2016 i INTOSAI-it, në mbështetje të katër qëllimeve të Planit Strategjik të INTOSAI-it (standartet profesionale, kapaciteti institucional, shkëmbimi i njohurive dhe krijimi i një modeli si organizatë ndërkombëtare), ka identifikuar gjashtë prioritetet strategjike për ta ndihmuar atë në punën e tij gjatë viteve në vazhdim, ku prioriteti i pestë ka të bëjë me “Çuarjen më tej të luftës kundër korrupsionit”.

2. Përpjekja aktuale dhe tendenca e qëllimshme e forcave të ndryshme politike për të etiketuar disa prej auditimeve të KLSH si auditime politike.

Në lidhje me çështjen e parë, atë të moszbatimit të paargumentuar të rekomandimeve të KLSH nga ana e institucioneve shtetërore, sidomos përsa i përket masave disiplinore të largimit nga detyra të funksionarëve dhe drejtuesve të lartë shtetëror të konstatuar me shkelje të rënda nga auditimet e KLSH, vlen të theksohet fakti që KLSH i ka kërkuar Kryeministrit të Republikës së Shqipërisë⁴ marrjen nga ana e tij të të gjitha masave të nevojshme institucionale, për mbajtjen e një qëndrimi të qartë dhe të argumentuar ligjor karshi rekomandimeve të KLSH që nuk zbatohen nga ana e institucioneve në varësi të Këshillit të Ministrave, duke i përcjellë njëkohësisht edhe një listë të përmbledhur prej 18 drejtuesish të lartë të administratës shtetërore, të cilët vazhdojnë të qëndrojnë ende në postet e tyre zyrtare, pavarësisht shkeljeve të konstatuara dhe raportuara nga KLSH në raportet e auditimit (të përcjella këto edhe Kuvendit dhe Komisioneve të tij përkatëse), pavarësisht kallëzimeve penale që KLSH ka dërguar në organin e Prokurorisë në lidhje me këta zyrtarë dhe pavarësisht rekomandimeve të qarta që KLSH i ka drejtuar institucioneve përkatëse për largimin e menjëhershëm të tyre nga postet që ata mbajnë.

Pavarësisht faktit që nga ana e institucioneve shtetërore zbatohen rreth 60% e rekomandimeve të dhëna nga KLSH, ekziston një nivel relativisht i ulët, rreth 50%, përsa i përket zbatimit të rekomandimeve në lidhje me masat disiplinore administrative, ku vlen të theksohet fakti që disa prej institucioneve shtetërore nuk paraqesin asnjë argumentim ligjor në lidhje me arsyen e moszbatimit të tyre, sidomos përsa i përket largimit nga detyra të funksionarëve të lartë shtetëror të konstatuar me shkelje të rënda në auditimet e KLSH dhe për të cilët KLSH ka depozituar në Prokurori kallëzime penale.

Niveli i realizimit prej 32% të masave disiplinore “Për largimin nga shërbimi civil” të punonjësve të administratë publike rekomanduar nga KLSH dëshmon më së miri sa më sipër argumentuar.

Në lidhje me çështjen e dytë, atë të politizimit të qëllimshëm të auditimeve të KLSH, ndonëse ky nuk është rasti i vetëm në botë ku faktori politik tenton të politizojë punën dhe imazhin e një institucioni suprem dhe të pavarur auditimi, duhet të theksohet fakti që cënimi i imazhit institucional të KLSH si një institucion politik apo

⁴ Shkresa e KLSH nr. 739, datë 31.07.2015 drejtuar Kryeministrit të Republikës së Shqipërisë “Mbi zbatimin e rekomandimeve të auditimit dhe bashkëpunimin institucional kundër antikulturës së pandëshkueshmërisë”.

në shërbim të politikës por mbi të gjitha i kontributit të KLSH-së në luftën kundër korrupsionit dhe antikulturës së pandëshkueshmërisë pasi në një klimë të tillë sulmi që i bëhet institucioneve të pavarura shtetërore është mbrojtja më e mirë që mund ti bëhet vetë korrupsionit.

Vlen të theksohet që KLSH në të gjitha rastet e zhvillimit të fushatave zgjedhore në këto vite (qendrore apo vendore) ka pezulluar zhvillimin e auditimeve të caktuara, dhënien e njoftimeve për shtyp për rezultatet e auditimeve si dhe përcjelljen e kallëzimeve penale të caktuara pranë organit të Prokurorisë, me qëllimin e mos ndikimit dhe mos përfshirjes së institucionit në proceset politike zgjedhore.

Në përpjekjet politike për ti kaluar auditimet e KLSH në arenën mediatike si dhe zgjidhur mediatikisht disa prej çështjeve tepër serioze të ngritura nga KLSH në auditimet e fundit, KLSH ka qëndruar indiferente duke i qëndruar besnik vetëm komunikimit zyrtar shkresor institucional. Në bazë të standardeve ndërkombëtare të auditimit, KLSH-së nuk angazhohet në bërjen e politikave por auditon zbatimin e politikave. Për këtë KLSH i ka kërkuar Kuvendit të Shqipërisë dhe forcave përkatëse politike parlamentare, organizimin e një seance të posaçme parlamentare në të cilën KLSH do të sqaronte jo vetëm Kuvendin por edhe opinionin e gjerë publik në lidhje me gjetjet dhe problematikën e konstatuar në auditimet e tij.⁵

Në frymën dhe përpjekjet e mira institucionale për të kontribuar dhe bashkëpunuar ngushtësisht në luftën kundër korrupsionit, KLSH ka ruajtur përgjatë këtyre viteve një qëndrim tepër pozitiv dhe mbështetës karshi raportit institucional me organin e Prokurorisë. Kështu, KLSH i ka kërkuar organit të Prokurorisë⁶ hartimin, azhurnimin dhe përcjelljen e statistikave të sakta nga ky institucion në lidhje me gjendjen në të cilën ndodhen kallëzimet penale të dërguara nga KLSH, si dhe krijimin e një grupi të përbashkët në nivel ekspertësh ndërmjet dy institucioneve tona për të analizuar rastet e pushimit apo mos fillimit të ndjekjeve penale nga ana e prokurorive në rrethe, për të konkluduar më pas në një listë të argumentuar çështjesh, të cilat do ti përcilleshin si rekomandim Prokurorit të Përgjithshëm për rihapjen e hetimeve.

Për sa më sipër kemi gjetur mbështetjen e plotë të Prokurorit të Përgjithshëm, i cili gjithmonë na ka mbështetur inkurajuar në punën tonë.

⁵Shkresat e KLSH nr. 118/14, datë 17.10.2015 dhe nr. 118/15, datë 18.10.2015, drejtuar Kryetarit të Kuvendit, Kryetarëve të grupeve parlamentare dhe Kryetarit të Komisionit për Ekonominë dhe Financat në Kuvend.

⁶Shkresa e KLSH nr. 747, datë 31.07.2015, drejtuar Prokurorit të Përgjithshëm "Mbi rivlerësimin e kallëzimeve penale të dërguara nga KLSH".

5. AUDITIMI I PERFORMANCËS NË KLSH

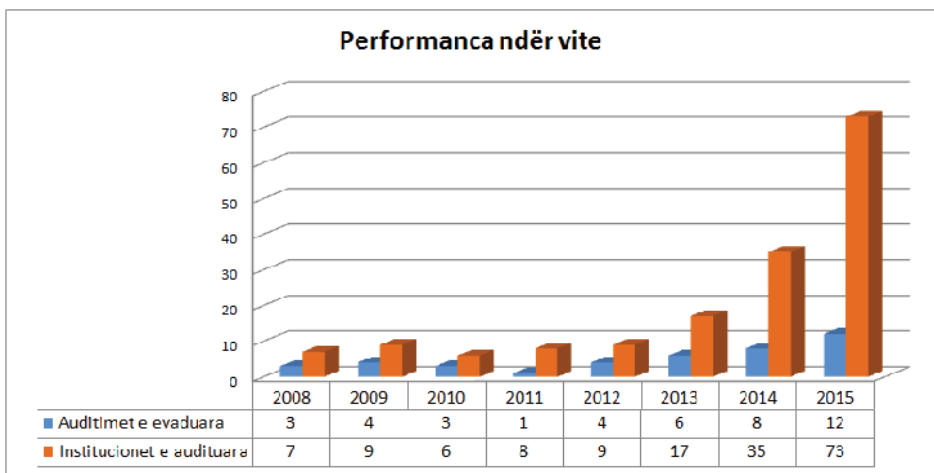
Auditimi i performancës në harkun kohor të katër viteve 2012-2015, është shndërruar në një nga shtyllat e zhvillimit dhe modernizimit të KLSH-së. Institucioni po përballet çdo ditë me një sfidë të fortë për ta përqendruar punën tek auditimi i performancës, pse ai i shërben vlerësimit të përgjegjshmërisë publike. Sfidë më e madhe për këtë lloj auditimi është që ai mos të zbatohet thjesht si procedurë, por të konceptohet si një filozofi e të menduarit dhe vepruarit nga i gjithë stafi i KLSH-së. Një filozofi pune që konsideron se auditimi nuk është një qëllim në vetvete, por në rradhë të parë një instrument parandalimi, instrument korrigjimi dhe këshillimi për institucionin që auditohet.

Fushat ku është orientuar veprimtaria audituese për periudhën 2012-2015:

1. Reformat qeveritare;
2. Projektet dhe shërbimet social-ekonomike;
3. Projektet infrastrukturore;
4. Projektet mjedisore dhe energjetike;
5. Projektet dhe shërbimet social-kulturore.

Gjatë vitit 2015, KLSH ka evaduar në total 12 auditime performance.

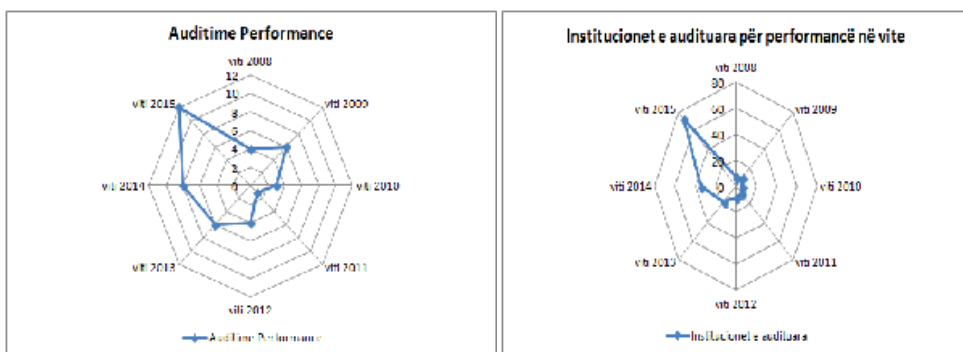
Ecuria e auditimeve të performancës ka ardhur në rritje, si në terma të cilësisë, ashtu edhe të sasisë.

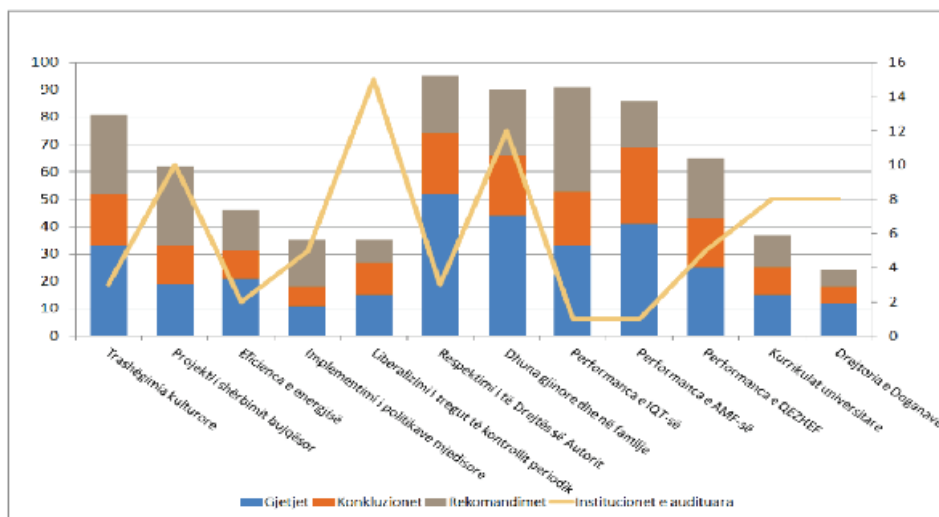
Nga një krahasim midis periudhave 2008-2011 dhe 2012-2015 konstatohet se përgjatë periudhës 4 vjeçare 2012-2015 numri i auditimeve është trefishuar, ndërsa numri i institucioneve të audituar është katërfishuar.

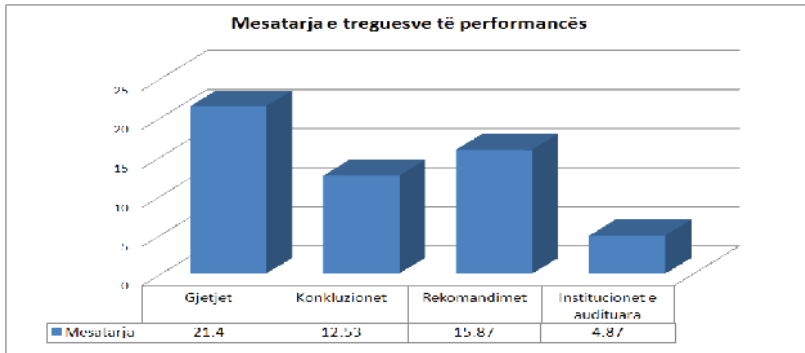
Për periudhën 2008-2011 auditimet e performancës, janë zhvilluar si auditime pilot (jo tërësisht të konsoliduara) në kuadrin e një projekti binjakëzimi me SAI-n Holandez dhe nën drejtimin e tyre. Për gjatë vitit 2011 pothuajse janë zhvilluar auditime performance.

Konstatohet një trend në rritje e auditimeve të performancës, si dhe subjekteve të audituar duke rezultuar me një trefishim të numrit të auditimeve në vitin 2015 kundrejt vitit 2012.

Përgjatë vitit 2015 janë evaduar auditimet e më poshtme dhe në përfundim të auditimit KLSH ka adresuar mesazhet kryesore të auditimit.

1. Implementimi i Politikave Mjedisore

Konteksti i auditimit: Megjithëse nga ana strukturore mjedisi në Shqipëri ka institucione të mirë organizuara, problemet mjedisore nuk janë fenomene që mund të merren lehtë ose edhe më keq, të mos vihen re. Ndërsa kemi me dhjetëra hotspot-e të dokumentuara dhe të pa dokumentuara, të trashëguara nga sistemi komunist, kemi me dhjetëra hotspot-e apo probleme të tjera mjedisore të krijuara nga industritë ndotëse këto njëzet vitet e fundit. Megjithëse janë vërë re disa përmirësime në landfill-et dhe trajtimin e ujërave të ndotura, progresi ka qenë përgjithësisht minimal dhe në disa vende është vërejtur regres, duke shfaqur një trend të rrezikshëm për mjedisin dhe arritjen e kriterëve mjedisore të BE-së. Shkatërrimi i parqeve natyrore, ndotja e ujërave të lumenjve dhe deteve, ndotja e tokës, zhdukja e pyjeve dhe zhdukja e shpejtë e biodiversitetit dhe ekosistemeve mund të jetë e pakthyeshme, nëse vazhdohet me ritmin aktual dhe mund të rezultojnë në një rrezik serioz për jetën e popullsisë në terma afatgjatë, si dhe një pengesë në integrimin e suksesshëm të Shqipërisë në strukturat europiane.

Mesazhi i Auditimit: Ministria e Mjedisit megjithëse ka hartuar kuadrin legjislativ të përafëruar me kërkesat e fushës të BE-së, nuk ka realizuar plotësisht aktet nënligjore përkatëse, kryesisht lidhur me Direktivat mbi Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis dhe Krimin Mjedisor. Veç sa më sipër, mungesa e zbatimit të legjislacionit mjedisor vazhdon të mbetet problem me ndikime të konsiderueshme negative në cilësinë e ajrit, për shkak të klimës së mos ndëshkueshmërisë së krimit mjedisor.

Performanca e institucioneve dhe punonjës përgjegjës për monitorimin dhe kontrollin e cilësisë së ajrit është e ulët për shkak edhe të mungesës së fondeve, mospërputhjes së kërkesave të vendit të punës me përgatitjen profesionale të tyre dhe për pasojë nivelin e ulët të ndërgjegjes juridike për të dhënë zgjidhje ligjore problemeve mjedisore.

Si rezultat, taksapaguesit dhe opinioni publik edhe pse gëzojnë të drejtën kushtetuese për t'u informuar mbi gjendjen e mjedisit në të cilin jetojmë, informohet dhe konsultohet në mënyrë jo të plotë për këto çështje.

2. Projekti për shërbimet bujqësore

Konteksti i auditimit: Karakteristikë e deritanishme ka qenë auditimi i jashtëm (nga KLSH) i projekteve të veçanta dhe për çështje kryesisht të karakterit financiar, me elementë të shkëputur performance, vetëm për periudhën e zbatimit të projektit, që nga nisja deri në përfundimin e tij. Për këtë projekt me financim të huaj dhe të tjerë brenda dhe jashtë kësaj ministrie, mbetet jetike përcaktimi i performancës së zbatimit të Projektit me financim të huaj, si dhe impaktit pas përfundimit të tij, në funksion të rritjes së efektivitetit dhe zgjidhjes së suksesshme të problematikave përkatëse.

Mesazhi i auditimit: Projekti i Shërbimeve Bujqësore 2003–2009 i ka arritur pjesërisht objektivat e veta për zhvillimin e bujqësisë dhe uljen e varfërisë së popullsisë rurale pasi: nuk ka siguruar zhvillimin e pritur në sektorin e farërave; ka dështuar në konsolidimin dhe lehtësimin e procedurave të tregut të tokës bujqësore; ka përmirësuar procesin e marketingut bujqësor vetëm në dy zona nga 6 të përfshira në projekt; ka qenë i fragmentarizuar dhe jo i qëndrueshëm transferimi i njohurive dhe teknologjive bujqësore, të gjitha këto si rezultat monitorimit të dobët nga paaftësia e Njesisë së Zbatimit të Projektit, si dhe ndikimet e këtyre investimeve pas përfundimit të projektit kanë qenë në nivele të ulta, për shkak të mungesës së strukturave monitoruese nga institucionet përfituese.

3. Trashëgimia kulturore (TK)

Konteksti i auditimit: Në parim, mbrojtja e TK përfaqëson një veprim publik. Për këtë arsye, vendimet që merren në këtë fushë duhet të pranohen si veprime në favor të publikut dhe të shoqërisë. Pranimi i disa rregullave është i nevojshëm për të siguruar mbrojtjen e TK kundër interesave private. Aktivitetet tregtare dhe ndërtimet janë lejuar në shkelje të rregullave, të cilat rezultuan në prishje të zonave arkeologjike të mbrojtura dhe në lënien pas dore të monumenteve. Mirëmbajtja e muzeve arkeologjike është pre e mungesës së fondeve. Ndjekja e ndërhyrjeve të paligjshme në qendra dhe zona të TK dhe në zona me potencial arkeologjik ka qenë e pamjaftueshme, kjo edhe për mungesë të bashkëpunimi ndërinstitutional dhe bashkëpunimit ndër vite dhe ruajtjes së marrëdhënieve me pushtetin lokal, pa të cilin është e pamundur të ruhet e të mbrohet TK.

Kjo situatë ka ardhur edhe si pasojë e mungesës së një strategjie dhe formulimit të objektivave dhe prioriteteve të qarta në mbrojtje të TK. Mbrojtja dhe ruajtja e TK, supozon vendosjen e parimeve etike, të mbështetura nga instrumente normative dhe të përforcuara nga përgjegjësia kolektive e vepruesve.

Mesazhi i auditimit: Shumë pak është bërë nga entet përgjegjëse shtetërore në miratimin e politikave dhe monitorimin e vazhdueshëm të proceseve për Ruajtjen dhe Mbrojtjen e Trashëgimisë Arkeologjike dhe asaj Monumentale, pasuri e brezave, si detyrimi ynë madhor kundrejt së shkuarës dhe së ardhmes.

4. Eficienca e Energjisë

Ky auditim u krye në bashkëpunim me Zyrën Kombëtare Suedeze të Auditimit dhe paralel me Republikën e Kosovës, Bosnje-Hercegovinës dhe Malin e Zi.

Konteksti i auditimit: Problemet më të rëndësishme, me të cilat përballet aktualisht dhe do të vazhdojë dhe në të ardhmen zhvillimi ekonomik i vendit dhe sektori energjetik në veçanti, janë rritja e konsumit të energjisë për banorë dhe mbajtja në të njëjtën kohë e një niveli relativisht më të ulët të intensitetit të energjisë, të cilat kërkojnë nxitjen e një ekonomie eficiente dhe konkurruese.

Intensiteti i energjisë në Shqipëri konsiderohet i lartë krahasuar me vendet e rajonit, për rrjedhojë, sektori i energjisë në Shqipëri do të vazhdojë të përballet me dy sfida të rëndësishme: (i) mbajtjen e këtij intensiteti në nivele mesatare, dhe (ii) rritjen e konsumit të energjisë për banorë, për shkak të prirjeve për përmirësimin e kushteve të jetesës.

Mesazhi i auditimit: Megjithëse Shqipëria ka kryer jo plotësisht përafrimin e legjislacionit sipas kërkesave të BE-së dhe ka hartuar Draft-Planin Kombëtar të Veprimit të Burimeve të Rinovueshme dhe Eficiencës së Energjisë, nuk ka arritur të përmirësojë qëndrueshmërinë e furnizimit me energji elektrike, pasi: Strategjia Kombëtare e Energjisë nuk është monitoruar dhe zbatuar sipas skenarëve përkatës; Plani Kombëtar i Veprimit prej më se tre vitesh nuk është miratuar akoma; Ligji për burimet e rinovueshme vazhdon të jetë në proces përditësimi edhe pas më shumë se dy vitesh pa aktet e tjera nënligjore; si dhe kanë munguar iniciativat publike në këtë fushë për shkak të performancës së dobët të MEI-t dhe AKBN-së nga mungesa e financimeve buxhetore dhe ndarjes e dublikimit të kompetencave administrative brenda dhe midis tyre.

5. Liberalizimi i shërbimit të kontrolli fizik të mjeteve

Konteksti i auditimit: Në Strategjinë Kombëtare për sigurinë rrugore 2011-2020, siguria rrugore si një e drejtë dhe përgjegjësi për të gjithë, ndër të tjera shprehet se:

“Shpenzimet në lidhje me sigurinë rrugore, duhet të shihen si një prioritet i lartë dhe si një investim, por jo një kosto, kështu që ne të gjithë duhet të punojmë së bashku për të zgjidhur këtë çështje urgjente. Siguria rrugore është përgjegjësi e çdo personi dhe të gjithë duhet të shohim se çfarë ne vetë mund të bëjmë për të ndikuar në familjet tona, shokët dhe bashkëpunëtorët për të adoptuar mënyra të sigurt të sjelljeve për sigurinë rrugore”.

Reformat e ndërmarra për privatizimin e sektorëve shumë të rëndësishëm për ekonominë e vendit, ku një ndër ta ka qenë dhe shërbimi i kontrollit të mjeteve të transportit rrugor, kërkojnë përshtatjen me direktivën e re të BE-së lidhur me rregullat e reja për koncesionet, e cila kërkon zbatimin e parimit të transparencës dhe përcaktimin e kriterit “tenderi me avantazhin më të mirë ekonomik”.

Mesazhi i auditimit: Qeveria shqiptare, të nxisë një plani veprimi në fushën e shërbimit të kontrollit teknik të mjeteve, përmirësimin e funksionimit të tregut të brendshëm duke promovuar shërbime të sigurt, me synim përfundimin e një qasjeje të re në shërbim të qytetarit.

6. Respektimi i të drejtës së autorit

Konteksti i auditimit: Nisur nga shqetësimi i vazhdueshëm i kompozitorëve, skenaristëve, autorëve të teksteve, interpretuesve, ekzekutuesve dhe producentëve për cenimin, përdorimin dhe shfrytëzimin e veprave pa miratimin e tyre, pa i shpërblyer ata dhe në kundërshtim me Ligjin, si dhe nga njohuritë e pakta që kanë përdoruesit e së drejtës së autorit, nga numri i madh i përdoruesve të saj në Shqipëri, nga të ardhurat e konsiderueshme që krijohen prej saj dhe nga industria e lidhur me të, me qëllim transparencën për publikun dhe Kuvendin e Shqipërisë, Kontrolli i Lartë i Shtetit planifikoi ushtrimin e auditimit të performancës për respektimin e të drejtës së autorit në fushën e muzikës dhe kinematografisë shqiptare.

Mesazhi i auditimit: Pavarësisht një plani të mirë detajuar, pjesë integrale e Strategjisë Kombëtare për Pronësinë Industriale dhe Intelektuale 2010- 2015, që synonte përmirësimin e ndjeshëm të respektimit të së drejtës së autorit, vonesa në miratimin e një ligji të cilin do të reflektoheshin praktikatat më të mira botërore dhe europiane, si dhe mungesa e koordinimit të veprimeve të institucioneve të ngarkuara me monitorimin e respektimit të kësaj të drejte, ka sjellë si pasojë respektimin në nivel të ulët të drejtave të autorëve/interpretuesve në fushën e muzikës dhe kinematografisë.

7. Efektiviteti i strategjisë kombëtare për barazinë gjinore

Konteksti i auditimit: Problemi social që tërhoqi vëmendjen tonë janë rastet e dhunës në familje dhe sidomos ato me bazë gjinore, që lakohen shpesh në media. Në mënyrë të vazhdueshme, vihet re se rastet e dhunës në familje kanë për viktima femrat. Karakteristikë tjetër e kësaj dukurie është fakti se shumica e rasteve vijnë nga familje të zonave rurale apo nga mjedise familjare ku niveli arsimor mungon ose është i ulët. Por nuk mungojnë rastet kur familje të ashtuquajtura “intelektuale”, me individë të mirë-arsimuar, përballen me fenomenin e dhunës në familje. Roli i mashkullit është i gjithëpushtetshmi i familjes prej të cilit varen të gjithë pjesëtarët e tjerë si nga ana ekonomike ashtu edhe sociale. Ai merr vendimet për veten dhe gjithë familjen. Në këto familje mungon liria e të menduarit dhe të vepruarit të gjithsecilit. Këtu fillon dhuna si formë verbale e më pas degradon në dhunë emocionale e deri në atë fizike. Për pasojë kemi femra jo të lira mendërisht, femra të frustruara nga figura mashkullore që mund të jetë babai, vëllai, partneri intim apo bashkëshorti. Në shoqërinë tonë familje të tilla sjellin efekte negative. Një grua e dhunuar humbet autoritetin në familje dhe në rrethin familjar. Fëmijët janë ata të cilët vuajnë pasojat dhe në mënyrë indirekte bëhen viktima të dhunës në familje. Fëmijët-vajza, kur shohin nënën të dhunuar, krijojnë përshtypjen e gabuar se përderisa je femër, të dhunohesh është normale. Një efekt tjetër negativ është fakti se një familje ku ushtrohet dhunë jep produkt fëmijë-dhunues. Kur dhuna është sjellje dhe klimë në familje shumë nga këta fëmijë që nesër mund të bëhen policë, prokurorë apo gjyqtarë nuk u bën përshtypje dhuna dhe kur e ushtrojnë detyrën janë të dyzuar në zgjidhjet që duhet të japin, sidomos në raste dhunimi.

Mesazhi i auditimit: SKBGJ-DHBGJDHF rezulton të jetë pjesërisht efektive. Ekziston kuadri ligjor për mbrojtjen e viktimave të dhunës në familje por është i pa plotë dhe ka nevojë për përmirësim. Nuk funksionon mekanizmi i cili duhet të ofronte mbrojtjen administrative. Aktorët e MKR, policia, prokuroria duhet të marrin përsipër përgjegjësitë që iu ngarkon ligji. Burimet financiare dhe ato njerëzore janë të pa mjaftueshme. Niveli profesional i personave që ofrojnë shërbimet është në përputhje me pozicionet përkatëse por mungojnë trajnimet specifike profesionale dhe teknike të stafit sipas nevojave. Strukturat përgjegjëse kanë miratuar standardet e shërbimeve bazuar në ato ndërkombëtare por implementimi i tyre në terren lë për të dëshiruar. Ekzistojnë mundësitë që shërbimet sociale për këtë grup shoqëror vulnerabil të ofrohen nga operatorët privatë të licencuar në këtë fushë dhe ku fitues përzgjidhet ofruesi i cilësisë më të lartë të shërbimit dhe jo çmimit më të ulët të tij.

8. Performanca e Inspektoriatit Qendror Teknik

Konteksti i auditimit: Burimi energjetik që dominon dhe vazhdon të mbajë peshën kryesore në Bilancin Kombëtar Energjetik është nafta me nënproduktet e saj, në masën 53.17% të totalit gjithsej në vitin 2012. Bazuar në konsumin e naftës dhe nënprodukteve përkatëse, konsumatori kryesor vazhdon të jetë Sektori i Transportit me 44% të totalit të konsumit final të burimeve të energjisë, brenda të cilit transporti rrugor e dominon pothuajse plotësisht me 86% ndaj totalit të sektorit, ndjekur nga Sektorët e Banesave dhe Industrisë. Përdorimi masiv i automjeteve private pothuajse nga të gjithë shqiptarët që i disponojnë, bëhet dhe për shkak të mungesës së një transporti urban dhe interurban cilësor.

Sipas të dhënave të Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, sasia e karburanteve të importuara në vitet 2011-2014 ka qenë mesatarisht 859,765 tonë në vit, duke njohur sasinë më të ulët në vitin 2014 për këtë periudhë prej 817,731 tonë. Por, pikërisht në këtë vit janë përpunuar nga dy rafineritë brenda vendit 300,000 tonë naftë, ose mbi 237,775 tonë më shumë se një vit më parë. Duke shmangur analizën e konjunkturave të tregut ndërkombëtar të naftës në vite, lidhur me sasinë e importuar, shifrat e mësipërme tregojnë se konsumi i karburanteve në Shqipëri është në rritje, së bashku me rritjen e sasisë së karburanteve të prodhuara dhe të përpunuara brenda vendit. Trendi i rritjes së konsumit të karburanteve në vite është i lidhur kryesisht me numrin e mjeteve rrugore, inventari të cilave në vitin 2013 ka arritur në 445,956 copë, ose mbi 26,000 më shumë se në vitin 2010.

Për vitin 2014 është vlerësuar se Shqipëria ka prodhuar mesatarisht 26,600 fuçi naftë në ditë (duke zënë vendin e 77 në botë) dhe në vitin 2013 janë konsumuar 28,000 fuçi naftë në ditë, që do të thotë se konsumohen mesatarisht 4,451,644 litra në ditë ose 10 litra karburant në ditë për një automjet.

Veç sa më sipër, rritja e përdorimit në shkallë gjithnjë e më të gjerë të naftës së prodhuar në vend vitet e fundit, i kërcënon akoma më shumë treguesit standardë të cilësisë, jo vetëm për shkak të kostos së ulët në krahasim me atë të importit, por kryesisht si rezultat i teknologjisë shumë të vjetër të rafinerive të përpunimit.

Në këtë kuadër, shteti përcakton politikën e zhvillimit të veprimtarive në fushën e përpunimit, transportimit dhe tregtimit të naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre, si dhe ushtron funksionin e tij rregullator, në përputhje me nevojat e vendit, të mbrojtjes kombëtare dhe të sigurimit publik, duke respektuar parimet e ekonomisë së tregut.

Mesazhi i auditimit: Mbrojtja e konsumatorit shqiptar në drejtim të furnizimit me naftë, gaz dhe nënprodukte të tyre me cilësi brenda standardeve nga ana e ISHTI

është e mangët, për shkak të kuadrit rregullator të pa bashkërenduar dhe harmonizuar mirë për funksionimin e këtij institucioni; të burimeve njerëzore të pa trajnuara, të pa testuara, të pakualifikuara dhe të keq menaxhuara; zbatimit me mangësi të procedurave të inspektimit; mungesa e materialeve dhe modernizimit të pajisjeve laboratorike dhe kryerja e një numri të kufizuar të treguesve analizave; problemet në investimet dhe menaxhimin financiar, si dhe reduktimi i subjekteve të ndëshkuara dhe mos vjelja e gjobave.

9. Performanca ekonomiko-financiare e QEZHEF

Konteksti i auditimit: Në politikat e mbrojtjes shoqërore të një vendi, vend të rëndësishëm zë mbrojtja dhe ngritja e një sistemi sa më cilësor të shërbimeve ndaj fëmijëve dhe shtrirjes së tyre pranë kërkesave dhe nevojave të komunitetit.

Të drejtat civile, ekonomike, sociale, kulturore dhe politike të fëmijëve duhet të mbrohen me përparësi nga çdo individ, familje dhe institucion, sepse kemi të bëjmë jo vetëm me qenie njerëzore përgjithësisht të pambrojtura, por edhe se niveli i sotëm i zhvillimit të tyre fizik e mendor, do të përcaktojë gjithsesi të nesërmen e të ardhmen e vendit tonë.

KLSH ka ndërmarrë këtë auditim dhe është përqendruar në rezultate dhe proces, duke theksuar nevojën për ndryshim, përmirësim të përgjegjshëm dhe të vazhdueshëm të menaxhimit, gjithashtu me anë të tij kemi vëmë në pah anët pozitive dhe negative të këtij menaxhimi kompleks për nga politikat, drejtimi dhe vartësia.

Ofrimi i një shërbimi sa më të mirë, nisur nga shqetësimi në lidhje me: hartimin e politikave dhe strategjive mbi trajtimin e fëmijëve në çerdhe dhe kopshte; shtimit të kapacitete dhe hapjes së ambienteve të reja; pengesat në menaxhim si pasojë e ndërvarësive institucionale; mungesa të fondeve dhe çelja e tyre me vonese; mënyrës së funksionimit të këtij shërbimit; pagat e ulta të ekipit edukator dhe ndihmës që merret me trajtimin e fëmijëve; trajtimi i fëmijëve në mënyrë të barabartë; luftës kundër korrupsionit, etj.

Përmirësimi i cilësisë së shërbimit të ofruar ndaj fëmijëve në çerdhe e kopshteve është domosdoshmëri e cila mund të arrihet maksimalisht ndërmjet shtimit dhe menaxhimit më të mirë të fondeve nga pushteti vendor e qendror të cilat kanë si qëllim; transformimin e infrastrukturës; rindërtimin dhe ndërtimin e objekteve të reja; rritjen e cilësisë së ushqimit; trajtimin e fëmijëve nga ekipi edukator dhe mjekësor; çka do të sillte një impakt pozitiv në investimin e kryer për të ardhmen e brezit që rritet në shërbim të vendit.

Mesazhi i auditimit: Pushteti vendor në bashkëpunim me Qeverinë, të nxisë një plani veprimi në unifikimin dhe përmirësimin e performancës së menaxhimit të shërbimit në çerdhe e kopshte me synim përfitim të një qasjeje të re në shërbim të fëmijës dhe personalitetit të tij, sepse kjo çështje na prek të gjithëve dhe të gjithë duhet të jemi pjesë e zgjidhjeve.

10. Performanca e Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare

Konteksti i auditimit: Në media flitet prej kohësh për problematikat në tregun e sigurimeve, për luhatjet e primeve, mos pagesat e dëmeve, fondin e kompensimit, vendimet arbitrare të gjykatave, sigurimin e katastrofave natyrore, etj. Natyrisht, logjika e këtij “ndërgjegjësimi mediatik” është e qartë për vetë rëndësinë dhe natyrën e këtij tregu, ku peshën kryesore e zënë sigurimet e detyrueshme. Një pjesë e këtyre shqetësimeve janë ngritur prej vetë Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare, si dhe institucioneve ndërkombëtare financiare. Pikërisht këto problematika sociale nuk mund të ishin jashtë vëmendjes sonë dhe na nxitën në kërkime të mëtejshme në këtë fushë.

Sektori i sigurimeve në Shqipëri mbetet ende i pazhvilluar, me të ardhura në rreth 0,66% të PBB-së dhe me konsum 20 euro/banor për vitin 2012 (FSAP 2013), duke mbetur në fund të vendeve të Europës Juglindore dhe Qendrore. Sipas raportit vjetor 2014 të AMF-së, rreth 91% e të ardhurave vijnë prej sigurimeve jo-jetë dhe 9% prej sigurimeve jetë. Për tregun e sigurimeve jo-jetë në Shqipëri janë identifikuar 12 raporte si indikatorë performance nga Testet IRIS-it (Sistemi i Informacionit Rregullator të Sigurimeve).

Disa nga raportet më të rëndësishëm tërheqin vëmendjen tonë, pasi janë jashtë niveleve të sugjeruara nga Banka Botërore për vendet në zhvillim. Kështu, vlerat aktuale të raportit dëme/prime në tregun shqiptar janë tepër të ulëta, duke u luhatur në 34%, nga 50-80% që sugjerohet nga BB, ndërsa e kundërta ndodh me raportet shpenzime/prime që tejkalojnë ndjeshëm nivelin maksimal 50%.

Pra, performanca e dobët e këtyre treguesve, mungesa e informacionit nga ana e shoqërive të sigurimit mbi raportimet financiare dhe teknike, si dhe çështje të tjera që lidhen me shëndetin financiar të tregut të sigurimeve, na shtyjnë natyrshëm te problemi social:

“A mundet që shoqëritë e sigurimeve të përmbushin të gjitha detyrimet që rrjedhin nga kontratat e nënshkruara dhe a janë të afta ato të paguajnë sipas afateve të pagesave?”

Mesazhi i auditimit: AMF, në përmirësim të performacës së vet për arritjen e objektivave ligjorë kah garantimit të aftësisë paguese të tregut të sigurimeve, duhet të ndërtojë:

a. një kuadër rregullativ më efektiv në vendosjen e kriterit të aftësisë paguese, në përputhje me Direktivat e BE-së, që siguron qëndrueshmëri dhe besueshmëri më të lartë të tregut, si dhe ndërhyrjen në kohë të rregullatorëve për eliminimin e problemeve;

b. një sistem efektiv mbikëqyrës në monitorimin dhe verifikimin e besueshmërisë dhe transparencës së shëndetit financiar të tregut, duke kaluar fokusin nga vlerësimi i përputhshmërisë tek profili dhe cilësia e menaxhimit të riskut të siguruesve;

c. skema më efektive dhe transparente në hetimin, vendim-marrjen dhe zbatimin e masave të zbatueshmërisë dhe që synojnë të japin siguri në respektimin e ligjit dhe mbrojtjen e interesave të konsumatorëve.

11. Kurrikulat universitare dhe avancimi në karrierën akademike

Konteksti i auditimit: Ky auditim bëhet për të vlerësuar reformat e thella dhe shumë planëshe të ndërmarra nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës, Institucione të ndryshme dhe Universitetet Publike në fushën e arsimit të lartë, promovimit të programeve, përmirësimit të kurrikulave, avancimit në karrierë të stafit akademik që përgatisin brezat e ardhshëm. Arsimi i lartë publik në vendin tonë po përballet aktualisht me një sërë sfidash të cilat kanë nevojë për vëmendjen e të gjithëve. Si një popullsi me moshë të re dhe arsimdashëse, që tashmë po e kthen *de-facto* edhe arsimin e lartë në arsim të detyrueshëm, të rinjtë shqiptarë duhet të gëzojnë mundësinë për t'u arsimuar njësoj si bashkëmoshatarët e tyre në Perëndim. Implementimi i Kartës së Bolonjës, profilizimi i studentëve në programe që i përgjigjen dhe zhvillojnë tregun e punës, cilësia e mësim-dhënies dhe literatura e ofruar, laboratorët e punës dhe aksesin në informacion, janë disa nga drejtimit që kërkojnë vëmendje të posaçme, sepse investimi në arsim është investim afatgjatë dhe për një vend i vogël si i yni, me burime të kufizuara dhe të kaluar regressive, arsimi duhet të konceptohet si një avantazh strategjik kombëtar.

Mesazhi kryesor i auditimit: Kurrikulat universitare reflektojnë shkëputjen e arsimit të lartë publik nga tregu i punës. Ato janë të pambështetura nga studime vendase dhe kanë frekuencë të lartë ndryshimi, duke mos krijuar një traditë të konsoliduar arsimimi.

Avancimi në karrierën akademike i studiuesve të rinj është fiktiv, artificial dhe pa vlerë të shtuar në tregun vendas e ndërkombëtar të kërkim-studimit apo tregut të punës.

12. Mbi efektivitetin dhe ekonomikitetin e ambienteve të marra me qira nga administrata doganore”

Konteksti i auditimit: KLSH duke marrë shkas nga problematikat e rezultuara nga auditimet e mëparshme të kryera në Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave dhe Degët Doganore ka kryer në Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave dhe degët doganore, auditim performance, me qëllim vlerësimin objektiv, profesional dhe të pavarur të procedurave të ndjekura nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe degët doganore në kryerjen me efektivitet, eficiencë dhe ekonomikitet të procedurave për qiramarrjen e ambienteve për zhvillimin e aktivitetit të disa degëve doganore.

Mesazhi i auditimit: Në përputhje me misionin e saj administrata doganore, duhet të investohet në funksion të një zgjidhje afatgjatë e të përhershme për sigurimin e ambienteve për zhvillimin e aktivitetit nga degët doganore, me qëllim minimizimin e kostove, por pa harruar e neglizhuar rritjen e cilësisë së punës së administratës dhe të shërbimit ndaj tatimpaguesve. Ky objektiv, mund të arrihet nëpërmjet analizave kosto/përfitim, me një qëllim final përdorimin me efektivitet, eficiencë dhe ekonomikitet të parasë publike, si dhe maksimizimin e vlerës së saj.

Aplikimi i instrumentit:

Treguesit e performancës të lidhur me Dimensionin A (Raportimi i auditimeve) lidhen me aspekte të mbulimit me auditim të sektorëve apo fushave të vlerësuara me risk në planifikimin vjetor të auditimeve; reflektimin e planit strategjik të KLSH për mbulimin me auditim të subjekteve, në plotësim të misionit të saj Kushtetues. Indikatorët apo treguesit e lidhur me Dimensionin A, matin apo vlerësojnë mandatin e KLSH në terma të mbulimit me auditim, evadimin dhe publikimin e rezultateve të auditimit dhe nivelin e implementimit të rekomandimeve bazuar në një proces të kujdesshëm dhe të mirë rregulluar të ndjekjes së zbatimit të tyre. Në përfundim duke i parë të gjithë treguesit e vlerësuar sipas departamenteve në kontekstin Institucional, për auditimet e përputhshmërisë dhe ligjshmërisë financiare niveli i indikatorit vlerësohet i moderuar.

III. MENAXHIMI INSTITUCIONAL

Boshti kryesor i filozofisë menaxheriale institucionale, është fokusimi në përmbushjen e objektivave strategjike në kuadrin e reformimit institucional për përafrimin e kuadrit rregullator ligjor dhe metodologjik të veprimtarisë së KLSH-së në një linjë me standardet Ndërkombëtare të Auditimit Publik (ISSAI).

Dokumenti standard i INTOSAI-t ka një grup treguesish për të matur performancën e SAI-ve kundrejt praktikave më të mira ndërkombëtare në drejtim **të menaxhimit institucional në gjashtë fusha:**

1. Pavarësia dhe Korniza Ligjore;
2. Strategjia për Zhvillimin Organizativ;
3. Standardet e Auditimit dhe Metodologjia;
4. Menaxhimi dhe Strukturat Mbështetëse;
5. Burimet Njerëzore dhe Komunikimi;
6. Menaxhimi i Palëve të Interesuara.

KLSH, në bazë të kornizës së treguesve të performancës së SAI-ve, si dhe të mjedisit dhe kushteve specifike të vendit, ka përcaktuar **7 tregues kryesore** performance në kolonën e veprimtarisë **së menaxhimit institucional**, dhe pikërisht:

1. Kuadrin ligjor;
2. Strategjinë e KLSH;
3. Zhvillimin e burimeve njerëzore;
4. Kontrollin e cilësisë;
5. Transparencën dhe komunikimin;
6. Aftësinë për partneritet (me partnerë vendas dhe të huaj);
7. Kërkimin shkencor dhe botimet.

1. Progresi i zhvillimit institucional pas miratimit të Ligjit të ri 154/2014 “Mbi Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”

Ligji Organik i KLSH-së, në vetvete reflekton praktikën më të mira të kuadrit rregullator të Institucioneve Supreme të Auditimit. Me hyrjen në fuqi të Ligjit nr. 154/2014, “Mbi organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, KLSH u angazhua tërësisht për hartimin e kuadrit rregullator për të përmbushur

detyrimet e tij institucionale në plotësimin dhe miratimin e akteve përkatëse nënligjore në zbatim të këtij ligji si dhe orientimin e veprimtarisë institucionale në përputhje me kërkesat e Standardeve Ndërkombëtare ISSAI.

Menjëherë pas miratimit të ligjit organik të KLSH-së me Vendimet respektive të Kryetarit u ngritën grupet e punës për përgatitjen e finalizimin e disa dokumenteve bazike të veprimtarisë së KLSH-së dhe konkretisht hapi i parë ishte procesi i ***rishikimi të Strategjisë së Zhvillimit Institucional 2013-2017*** dhe Planit të Veprimit për periudhën 2015-2017, miratuar me Vendim të Kryetarit të KLSH-së nr. 42, datë 31.03.2015.

Domosdoshmëria e rishikimit të Strategjisë së Zhvillimit Institucional 2013-2017 të KLSH-së, erdhi si pasojë e mosrealizimit të disa targeteve dhe aktiviteteve të planifikuara për tu realizuar gjatë viteve 2013-2014, dhe u krye pas dy vitesh, për shkak të dy faktorëve pengues që kategorizohen si faktorë të jashtëm dhe që **nuk mund të ndikoheshin** nga veprimtaria e KLSH-së. Përmendim:

- Miratimin me vonesë i Ligjit Organik “Për organizimin dhe funksionimin e KLSH-së”.
- Mos bërja efektive e projektit të binjakëzimit IPA 2013 në afatet e parashikuara (Projektuar të fillohej në vitin e dytë të strategjisë, viti 2014 dhe në fakt ka filluar në 16 Mars të vitit 2016).

Nevoja për një udhëheqje të qartë dhe një strategji koherente është parakusht i çdo organizate të suksesshme dhe si e tillë KLSH me miratimin e Ligjit Organik të Organizimit dhe Funksionimit Institucional ka ridimensionuar dhe prioritarizuar objektivat më të rëndësishëm të saj, të cilat janë mishëruar tashmë në Strategjinë e Zhvillimit Institucional të ripunuar për vitet 2015-2017.

Rishikimi i Strategjisë, synoi në vendosjen e prioritetëve, alokimin e drejtë e të përshtatshëm të burimeve, duke u fokusuar në arritjen e objektivave dhe menaxhimin e rrisqeve në kontekstin e progresit institucional të arritur përgjatë viteve 2012-2015 dhe sfidat për periudhën në vijim. *Objektivat strategjikë të KLSH të ripunuara* janë inkludim i objektivave të INTOSAI-t, në zhvillimin e një institucioni të lartë të auditimit publik të projektuara dhe disenuara në përputhje me kërkesat e ambientin e institucionit të KLSH-së me fokus në të ardhmen.

Në përpjekje për të sjellë një imazh të ri të auditimit publik, një imazh që jo vetëm kërkohet nga Standardet por që përputhet me pritshmëritë e publikut, KLSH përgjatë vitit 2015 ka vijuar duke punuar intensivisht për t’u prezantuar me dimensione të reja.

Në Raportin Bazë të Vlerësimit të Parimeve të Administratës Publike hartuar nga SIGMA OECD-së, i cili ishte bazë për Raportin e Progresit të BE-së për Shqipërinë për vitin 2015 theksohet që:

“Pavarësia, mandati dhe organizimi i KLSH-së janë të vendosura dhe të mbrojtura me Kushtetutë dhe me ligjin e ri për KLSH të 2015. KLSH ka zhvilluar Planin Zhvillimor Strategjik 2013-2017 në mënyrë që të përputhet me ISSAI-t. Zbatimi i këtij plani ka çaluar, kryesisht për shkak të faktorëve të jashtëm”. Strategjia e zhvillimit institucional dhe plani i veprimit është një nga dokumentet themelor, referues për zhvillimin dhe instalimin e politikave dhe sistemeve efektive dhe eficiente në KLSH.

Bazuar në Strategjinë e ripunuar **të gjitha politikat menaxheriale institucionale** janë fokusuar në implementimin e Objektivave Strategjike të KLSH-së dhe Planin e Veprimit për periudhën në vijim 2015-2017.

2. Hartimi i Strategjisë së Implementimit të Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit

Në zbatim të objektivit strategjik *“rritja e kapaciteteve audituese dhe e cilësisë së auditimit”* KLSH në Mars të vitit 2013, ka nënshkruar Marrëveshjen e Angazhimit me përfaqësues të IDI dhe EUROSAT-t për Programin e “3i” Iniciativa e Implementimit të ISSAI-ve. Në kuadër të këtij programi, vendet anëtare të IDI, pjesë e të cilit është dhe Shqipëria, **angazhohen për të hartuar Strategji**, të cilat sigurojnë jo vetëm përshtatjen e Standardeve ISSAI, por mbi të gjitha pajtueshmërinë në implementimin e tyre.

Iniciativa e Implementimit të ISSAI-ve (Programi i 3i-ve) është një program global për të mbështetur Institucionet Supreme të Auditimit në implementimin e ISSAI-ve të nivelit 1 (ISSAI-s 10-99)¹ dhe nivelit 4 (ISSAI-s 1000-5999)².

Ky program ka si qëllim rritjen e ndërgjegjësimit lidhur me implementimin e ISSAI, shkëmbimin e eksperiencës, adresimin e problemeve e sfidave si dhe formulimin e objektivave strategjike për të siguruar implementimin dhe kryerjen e veprimtarisë audituese në pajtueshmëri me Standardet e INTOSAI-t.

¹ Parakushtet për funksionimin e Institucioneve Supreme të Auditimit

² Udhërrefyesit e Auditimit

Kuadri i Strategjisë së Implementimit të ISSAI-ve, është hartuar bazuar në Vendimin nr. 19, datë 02.03.2015 të Kryetarit të KLSH-së “Për implementimin e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI”. Në bazë të orientimeve të IDI dhe plan veprimit për ndërtimin e strategjisë për implementim, me Urdhrin e Kryetarit nr. 115, dt. 21.10.2014 u ngrit grupi i punës i cili kishte për qëllim vlerësimin e përputhshmërisë së veprimtarisë së KLSH me kërkesat e standardeve ISSAI.

Përdorimi i iCAT (teknikave të vlerësimit të përputhshmërisë) i mundësoi grupit të punës vlerësimin në funksion të identifikimit të kërkesave për çdo lloj auditimi, të cilat nuk janë arritur apo janë arritur plotësisht/pjesërisht duke i hapur kështu rrugë një analize SWOT, për secilin lloj auditimi.

Nga përfundimet e analizës SWOT dhe në përputhje me direktivat e kësaj Strategjie është hartuar dhe Plan i Veprimit të Strategjisë së Implementimit ISSAI.

Në Qershor të vitit 2015, KLSH raportoi pranë IDI mbi përmbushjen e detyrimeve të marrëveshjes së angazhimit, pjesë e të cilës është zhvillimi i kësaj Strategjie dhe Planit të Veprimit.

Implementimi i ISSAI-ve është një proces i gjatë dhe ndërthuret dhe me veprimtaritë dhe aktivitetet, të cilat do të kryhen në kuadër të zbatimit të projektit IPA 2013 “Forcimi i Institucionit Suprem të Auditimit, KLSH) projekt, i cili ka filluar në 16 Mars 2016, me asistencën e NIKU-t polak dhe SAIT Kroat.

Me synim arritjen e objektivit për kryerjen e veprimtarisë audituese në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të INTOSAI-t, procesi i Implementimit është një proces gjithëpërfshirës dhe shumë dimensional ku përfshihen jo vetëm botimet e ISSAI-ve por përfshihet realizimi i një sërë aktiviteteve me impakt krijimin dhe forcimin e kapaciteteve institucionale e individuale, trajnime dhe udhëzime, të cilat KLSH i ka përmbledhur në këtë Strategji të Implementimit të ISSAI-ve.

3. Hartimi i manualeve të Auditimit Financiar dhe të Përputhshmërisë

Në kuadër të zbatimit të kërkesave të Strategjisë së Menaxhimit Institucional 2013-2017 (të ripunuar), të Strategjisë së Implementimit të ISSAI-ve dhe të aktiviteteve të parashikuara në Strategjinë e Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020, shtylla 6 “Mbikëqyrja e auditimit të jashtëm” u ngritën Grupet e punës për hartimin e Manualit të Auditimit të Përputhshmërisë dhe Manualin e Auditimit Financiar.

Të dy Manualët janë hartuar bazuar në kërkesat e standardeve ISSAI, të përcaktimit të prioritetëve dhe hartimit të Strategjisë së Implementimit të Standardeve Ndërkombëtare ISSAI 2015-2016, në kërkesat e Udhërrëfyesve të IDI-t INTOSAI, ISSAI-ve dhe praktikave më të mira të fushës (Manuali i Gjykatës Europiane të Audituesve) dhe konkretisht:

- ISSAI 100 “Parimet themelore të auditimit të sektorit publik”, që përcakton parimet themelore për auditimin e sektorit publik në përgjithësi;
- ISSAI 400 “Parimet themelore të auditimit të përputhshmërisë”, që përcakton parimet themelore të ISSAI-t 100 dhe i zhvillon më tej ato duke i përshtatur me kontekstin specifik të auditimit të përputhshmërisë;
- ISSAI 200 “Parimet themelore të auditimit financiar”, që përcakton parimet themelore të ISSAI-t 100 dhe i zhvillon më tej ato duke i përshtatur me kontekstin specifik të auditimit të pasqyrave financiare;
- ISSAI 4000 “Prezantim i përgjithshëm i udhëzimeve për auditimin e përputhshmërisë”;
- ISSAI 4100 “Udhëzimet për auditimin e përputhshmërisë për auditimet që kryhen veçmas nga auditimi i pasqyrave financiare”;
- Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit (ISA) të Federatës Ndërkombëtare të Kontabilistëve IFAC;
- Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit të Sektorit Publik (IPSAS);
- Manualin e Auditimit Financiar dhe të Përputhshmërisë të Gjykatës Europiane të Audituesve;
- Kërkesat e Udhërrëfyesit të IDI-t, INTOSAI “Për implementimin e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit, ISSAI mbi Auditimin e Përputhshmërisë dhe Auditimin Financiar”;
- si dhe në praktikave më të mira të fushës.

Manualët u miratuan nga Kryetari i KLSH-së me 31.12.2015 dhe iu dërguan Delegacionit European dhe SIGMA-s për dhënie mendimi dhe opinionit në funksion të përmirësimit të tyre.

Aplikimi i instrumentit:

Nga kryerja e vlerësimit bazuar në instrumentin e indikatorëve të performancës (Fusha e Standardeve dhe Metodologjisë së Auditimit) referuar dimensioneve dhe aspekteve të vlerësuara rezultojnë se si Manuali i Auditimit Financiar dhe Manuali i Auditimit të Përputhshmërisë plotësojnë **në nivele maksimale** (4 pikë) kërkesat e dimensioneve si me poshtë:

- Standardet e Auditimit;
- Etika dhe pavarësia;
- Sistemi i kontrollit të cilësisë;
- Menaxhimi dhe aftësitë e audituesve.

4. Hartimi i Kodit të ri të etikës së KLSH-së

Referuar faktit se ***Etika dhe integriteti janë komponentë kyç dhe parakushte*** për krijimin e besimit tek Institucioni Suprem i Auditimit, KLSH përgjatë vitit 2015 u angazhua edhe në hartimin e një kodi të ri të etikës, i cili u miratua me Vendimin e Kryetarit nr. 56, datë 30.04.2015.

Kodi Etik i KLSH-së reflekton praktikën më të mira të fushës duke u hartuar **si një dokument integral**, ku janë përfshirë: Kodi Etik i KLSH-së, Kodi Etik i Gjykatës Europiane të Audituesve dhe ISSAI 30- Kodi i Etikës i INTOSAI-t.

Mund të konfirmohet se në Kodin e Etik të KLSH-së, për herë të parë një sërë parimesh dhe vlerash etike, janë trajtuar **në një profil dhe optikë bashkëkohore** dhe në reflektim të sfidave me të cilat përballen *audituesit publikë në nivel global*.

Dimensioni etik në përgjithësi dhe ai integritetit në veçanti janë trajtuar jo vetëm si një kërkesë që duhet të përmbushet nga i gjithë stafi i KLSH-së, por vlerat etike dhe integriteti janë trajtuar në një profil dhe nivel institucional, si një nga përparësitë e veprimtarisë menaxheriale që tenton në krijimin e një stature institucionale që KLSH të jetë dhe *funksionojë si model i ekselencës etike dhe që udhëheq sipas shembullit*.

KLSH aktualisht është anëtare e dy organizmave të INTOSAI-t, referuar çështjeve të etikës dhe integritetit, Task Forca për Etikën dhe Grupi i Punës për rishikimin e ISSAI 30 Kodi Etik i INTOSAI-it.

5. Strategjia e Menaxhimit të Riskut të KLSH-së.

Strategjia e Menaxhimit të Riskut të KLSH-së është një prej dokumenteve bazikë të veprimtarisë menaxheriale të KLSH-së miratuar me Vendimin e Kryetarit nr. 42, datë 30.03.2015. ***Qëllimi i Strategjisë është të sigurojë që koncepti i menaxhimit të riskut të jetë në themel të kulturës organizative nëpërmjet filozofisë së zvogëlimit të riskut dhe vlerësimit të tij, për çdo veprimtari që kryen institucioni i Kontrollit të Lartë të Shtetit.***

Ky dokument përcakton parimet e përgjithshme të menaxhimit të riskut në Kontrollin e Lartë të Shtetit, metodë sistematike që përdoret për të identifikuar, analizuar, vlerësuar, trajtuar, monitoruar dhe komunikuar risqet kryesore që shoqërojnë përgjegjësitë e KLSH, me qëllim minimizimin e ngjarjeve negative të paparashikuara dhe maksimizimin e mundësive.

Strategjia e Menaxhimit të Riskut në KLSH është hartuar mbështetur në ISSAI 9130 “Udhëzues për Standardet e Kontrollit të Brendshëm për Sektorin Publik-Informacion i zgjeruar për Menaxhimin e Riskut Institucional” dhe në Ligjin nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”. Strategjia gjithashtu i referohet përgjegjësiave dhe objektivave të vendosura në Strategjinë e Zhvillimit të KLSH 2013-2017, të rishikuar.

KLSH konsideron se për të qenë efektiv, menaxhimi i riskut duhet të bëhet pjesë e kulturës së KLSH-s e integruar në planet dhe veprimtaritë e përditshme të punës dhe nuk duhet parë si një program i shkëputur. Në vijim, menaxhimi i riskut është detyrë dhe përgjegjësi e çdo punonjësi në KLSH, të çdo niveli deri në hierarkinë më të lartë drejtuese.

Strategjia e Menaxhimit të Riskut fokusohet si në risqet e nivelit strategjik ashtu dhe ato operacional. Strategjia e Menaxhimit të Riskut në Kontrollin e Lartë të Shtetit, jep një qasje gjithëpërfshirëse dhe të strukturuar për të identifikuar, vlerësuar dhe menaxhuar riskun e institucionit. Ajo synon të ndërtojë dhe të nxisë zhvillimin duke u bazuar në rishikime të rregullta dhe procese të përditësimit të vlerësimeve.

Strategjia është ndërtuar mbështetur në disa parime thelbësore që përcaktojnë dhe qëndrimin e institucionit të KLSH-s ndaj menaxhimit të riskut, të cilat janë si vijon:

- Menaxhimi i Riskut krijon dhe mbron vlerat;
- Menaxhimi i Riskut është pjesë integrale e proceseve të KLSH-së;
- Menaxhimi i Riskut është pjesë e vendimmarrjes;

- Menaxhimi i Riskut i adresohet pasigurisë;
- Menaxhimi i Riskut është sistematik, i strukturuar dhe në kohë;
- Menaxhimi i Riskut bazohet në informacionin më të saktë të mundshëm;
- Menaxhimi i Riskut merr në konsideratë faktorët njerëzor dhe kulturor;
- Menaxhimi i Riskut është transparent dhe përfshirës;
- Menaxhimi i Riskut është dinamik, interaktiv dhe reagues ndaj ndryshimeve;
- Menaxhimi i Riskut lehtëson përmirësimin e vazhdueshëm të institucionit.

6. Ndryshimet e strukturës organizative

Ndryshimet dhe zhvillimet që kanë ndodhur në ambientin veprues të KLSH-së gjatë viteve të fundit, pritshmëritë që erdhën si rezultat i miratimit të Ligjit të Ri, nxorën në pah nevojën për rishikim dhe përshtatje të strukturës organizative dhe formave të bashkëveprimit midis njësive të Institucionit. Tashmë KLSH disponon një Strukturë Organizative efektive e cila përshtat më së miri qëllimet institucionale me detyrat dhe angazhimet e çdo njësie organizative: Departamenti, Drejtorie apo Sektori në kuadrin e objektivave strategjike të Institucionit.

Në funksion të arritjes së pritshmërive për modernizimin institucional si dhe implementimin e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI, **është krijuar dhe funksionon Departamenti i Politikave të Auditimit**, boshti kryesor i veprimtarisë të të cilit është hartimi i politikave të auditimit dhe mbështetja e departamenteve të auditimit gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre audituese. Po kështu përgjatë vitit 2015, u krijua Departamenti Juridik dhe i Zbatimit të Standardeve, në përmbushje të objektivit strategjik të kryerjes së veprimtarisë audituese në një linjë me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI si dhe forcimit të komponentit të kontrollit dhe sigurimit të cilësisë, konform zbatimit të kërkesave të ISSAI 40 “Kontrolli dhe Sigurimi i Cilësisë”.

Në funksion të objektivit të KLSH-së, për të bërë pjesë të praktikave të saj audituese dhe Auditimet e Teknologjisë së Informacionit u krijua një drejtori e veçantë **Drejtoria e Auditimit të TI-së**, si pjesë e Departamentit të Auditimit të Buxhetit Qendror, Administratës së Lartë Publike, Menaxhimit Financiar dhe Auditimit të Brendshëm.

Po kështu përgjatë vitit 2015 u ripunua thellësisht rregullorja e mëparshme dhe u hartua **Rregullorja e Brendshme e Organizimit dhe Funksionimit Administrativ të KLSH-së miratuar me Vendimin e Kryetari nr. 85, datë 30.06.2015.**

Kjo rregullore përmban rregullat për organizimin dhe funksionimin administrativ të KLSH-së bazuar në parimet e zbatimit me korrektesë të legjislacionit në fuqi, të rritjes së cilësisë së veprimtarisë audituese dhe rritjes së transparencës ndaj publikut.

7. Zhvillimi dhe menaxhimi i burimeve njerëzore të institucionit.

Impakti i drejtpërdrejtë dhe rëndësia e madhe në cilësinë e veprimtarisë audituese, e ka shndërruar zhvillimin e burimeve njerëzore të institucionit, në një nga sfidat më të rëndësishme të KLSH-së.

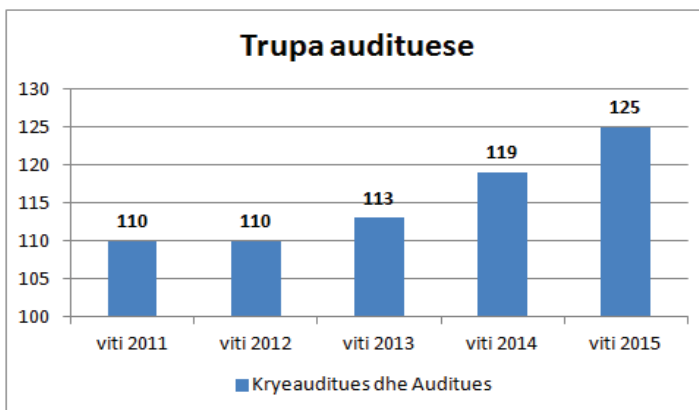
Menaxhimi efektiv dhe profesional i burimeve njerëzore është jetik për të ndihmuar një institucion që ta arrijë këtë.

Duke u mbështetur në udhëzimet dhe praktikat më të mira për ndërtimin dhe zhvillimin e kapaciteteve të Institucioneve Supreme të Auditimit, Kontrolli i Lartë i Shtetit ka vijuar të investojë në zhvillimin e burimeve njerëzore.

7.1 Zhvendosja e strukturës së punonjësve drejt trupës audituese

Nga një analizë e strukturës së burimeve njerëzore rezulton një zhvendosje në vijimësi dhe gjithnjë e më e madhe drejt trupës audituese.

Në total numri i stafit Kryeauditues dhe atij Auditues në vitin 2015 është 123 punonjës (nga 119 në vitin 2014, 113 në vitin 2013, 110 punonjës në 2012 dhe 2011), që zë rreth 72% të numrit total të punonjësve, pra struktura e punonjësve ka vijuar të ndryshojë në favor të stafit auditues.

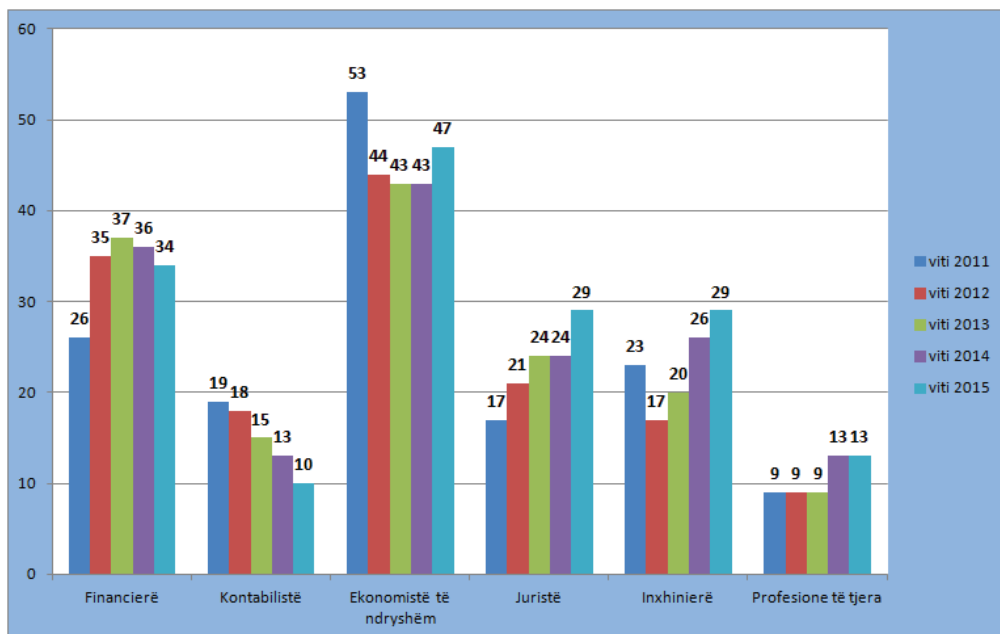
Klasifikuar sipas arsimimit, në strukturën organike për vitin 2015, punonjësit me

arsim të lartë zenë 162 punonjës, ose në masën rreth 94.7% .

Të ndarë sipas profilit të diplomimit, klasifikimi i punonjësve me arsim të lartë në mënyrë tabelare paraqitet si më poshtë:

Profili i diplomimit	2011		2012		2013		2014		2015	
	në numër	në %	në numër	në %	në numër	në %	në numër	në %	në numër	në %
Financierë	26	16.6	35	22.4	37	23	36	21.6	34	20
Kontabilistë	19	12	18	11.5	15	9.3	13	8	10	5.8
Ekonomistë	53	34	44	28.2	43	26.7	43	26	47	27.4
Juristë	17	10.9	21	13.4	24	15	24	14.5	29	17
Inxhinierë	23	14.7	17	11	20	12.4	26	15.6	29	17
Diploma të tjera	9	5.7	9	5.7	9	5.6	13	7.8	13	7.6

Grafikisht struktura për vitet 2011-2015 paraqitet:

Me qëllim përmirësimin e performancës së tyre si dhe për të fituar njohuri, aftësitë

dhe teknika të reja, si dhe në zbatim të Udhëzimit nr. 3, datë 15.09.2012 të Kryetarit të KLSH-së “Rekomandime për përsosjen arsimor-profesionale të audituesve të KLSH-së” një pjesë e punonjësve kanë përfunduar studimet në degë të dyta apo në certifikata të ndryshme, të cilat bëjnë të mundur që ato ti përdorin aftësitë e tyre që tashmë i kanë, në mënyrë më efektive në situata të reja dhe përgjatë vitit 2015 situata rezulton:

- 2 punonjës kanë gradën Pro.As.Dr;
- 3 punonjës kanë gradën “Doktor i Shkencave”;
- 14 (8.1%) punonjës kanë një diplomë të dytë nga të cilët 9 në Drejtësi, 3 në Financë dhe 2 në fusha të tjera;
- 2 punonjës kanë Diplomë Ndërkombëtare në Kontabilitet dhe Auditim (CIPFA);
- 4 punonjës kanë certifikatën Kontabël i Miratuar dhe 1 punonjës ka certifikatën Ekspert Kontabël;
- 20 punonjës kanë certifikatën e Audituesit të Brendshëm;
- 6 punonjës kanë certifikatën e Vlerësimit të Pasurive të Paluajtshme (5 punonjës ndjekin këtë kurs dhe në muajin mars pajisen në këtë certifikatë);
- 8 punonjës kanë certifikata të trajnimeve të zhvilluara on-line nga IDI (Iniciativa për zhvillim e INTOSAI-t);
- 4 auditues janë trajnuar (internship) pranë Gjykatës Europiane të Audituesve për një periudhë 5 mujore.

Pra në vitin 2015 vërehet një rritje e numrit të punonjësve që kanë marrë certifikata trajnimi në fushën e vlerësimit të pasurive të paluajtshme apo nga IDI.

7.2 Procesi i rekrutimit të punonjësve

Duke vlerësuar e konsideruar si faktor të rëndësishëm menaxhimin e drejtë dhe racional të burimeve njerëzore për sigurimin e cilësisë së punës audituese, si dhe duke patur parasysh faktin që politikat për burimet njerëzore, duhet të mbështesin mbajtjen dhe zhvillimin e një stafi të kualifikuar dhe kompetent, të aftë për të zbatuar planet e auditimit në mënyrë sa më të efektshme, nga ana e institucionit për vitin 2015 ashtu sikundër vitet e kaluara u ndoqën politika korrekte, por edhe efektive në drejtim të rekrutimit të personelit me kualifikimin arsimor të duhur e në

përgjithësi me eksperiencë, për kryerjen me cilësi e kompetencë të detyrës audituese. Rekrutimi dhe përzgjedhja është pika e nisjes për menaxhimin e burimeve njerëzore. Ai është i lidhur ngushtë me strategjinë, strukturën dhe funksionet e një SAI. Rekrutimi dhe përzgjedhja janë të rëndësishme pasi ato ndihmojnë SAI-n që të sigurohet që ai ka stafin e duhur me kualifikimet e duhura, aftësitë dhe përvojën për të plotësuar nevojat e tanishme dhe ato që ka në të ardhmen.

Gjatë vitit 2015 janë ndjekur të gjitha procedurat sipas rregullave dhe dispozitave ligjore në fuqi mbi nëpunësit civil, për rekrutimin e 27 punonjësve, nga 25 punonjës që janë rekrutuar në vitin 2014, 21 punonjës që janë rekrutuar në vitin 2013 apo nga 25 të rekrutuar në vitin 2012.

Në zbatim të nevojave dhe ligjit organik të KLSH-së, gjatë vitit 2015 janë rekrutuar nëpërmjet akteve të emërimit apo kontratave të përkohshme me afat të përcaktuar 2 punonjës, gjatë vitit 2014 nëpërmjet akteve të emërimit apo kontratave të përkohshme me afat të përcaktuar 2 punonjës krahasuar me vitet 2013, ku janë rekrutuar nëpërmjet kontratave të përkohshme me afat të përcaktuar 6 punonjës, apo krahasuar me vitin 2012 ku janë rekrutuar 3 punonjës me akt emërimi dhe 8 punonjës me kontrata të përkohshme.

7.3 Zhvillimi dhe nxitja në karrierë

Kujdes është treguar për zhvillimin e karrierës brenda institucionit, duke e vlerësuar si faktor të rëndësishëm që i shërben drejtimit më të mirë dhe rritjes së cilësisë së punës audituese. Tashmë në KLSH është instaluar sistemi sipas të cilit zhvillimi profesional dhe përparimi në karrierë realizohet nëpërmjet sistemit të vlerësimit periodik të performancës dhe aftësive individuale, testimit të njohurive nga formimi profesional dhe konkurrimit transparent (po aq i rëndësishëm sa procesi i rekrutimit) për pozicionet më të larta të punës.

Nisur nga standardet ndërkombëtare ku një Institucion Suprem Auditimi duhet të ruajë dhe të zhvillojë një staf dinamik, duke përfshirë nxitjen e niveleve të synuara të lëvizjeve si dhe lehtësimin e stafit për të krijuar mundësi për promovimin dhe për integrimin e stafit të ri, gjatë vitit 2015 janë zhvilluar 6 testime dhe është miratuar ngritja në kategori për 27 auditues, gjatë vitit 2014 janë zhvilluar 6 testime dhe janë realizuar 20 ndryshime në kategori, gjatë vitit 2013 janë zhvilluar 3 testime dhe janë realizuar 23 ndryshime në kategori, duke ju dhënë në këtë mënyrë mundësinë zhvillimit të karrierave profesionale brenda institucionit, nëpërmjet konkurrimit.

Ndërkohë që numërohen 6 raste të uljes në kategori.

7.4 Përbërja sipas funksioneve

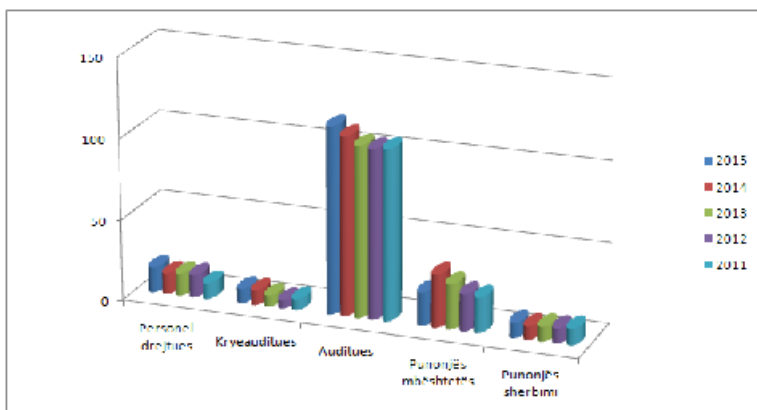
Politikat e menaxhimit të burimeve njerëzore janë fokusuar në angazhimin e niveleve të larta dhe të mesme drejtues punonjës me grada shkencore e gërshetuar kjo me punonjës me një përvojë dhe eksperiencë të gjatë në veprimtarinë audituese. Për vitin 2015 niveli i lartë dhe i mesëm drejtues në KLSH ka të punësuar 2 profesor të asociuar në lëmin e ekonomisë, tre doktorë shkencash dhe një sërë zyrtarësh të tjerë me master shkencor apo profesional në fushën e shkencave sociale, ekonomike, juridike, komunikimit, etj. Drejtuesit në KLSH (Sekretari i Përgjithshëm, Drejtor Departamenti, Drejtorë Drejtorie e Kryeauditues) gjithsej 11 punonjës kanë mbi 10 vjet pune në KLSH ndërsa 11 drejtues (Drejtorë të Përgjithshëm, Drejtorë Departamenti, Drejtorë Drejtorie e Kryeauditues) kanë mbi tre vjet pune në KLSH dhe shumica e tyre janë me grada shkencore.

Një pjesë e Drejtorëve të Departamenteve vijnë nga bota akademike, ndërsa pjesa tjetër kanë avancuar gradualisht në këto poste brenda KLSH-së, duke investuar punë dhe përkushtim për një periudhë kohore mbi 15 vjet.

Për vitin 2015 përbërja e punonjësve sipas funksioneve referuar strukturës dhe detyrave që kryejnë ka qenë:

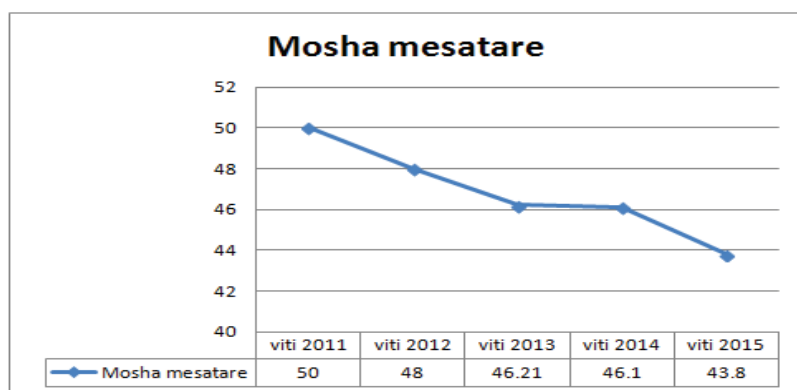
- 16 Personel drejtues (ku përfshihen Kryetari, Drejtorët e Përgjithshëm, Sekretari i Përgjithshëm. Drejtorët e Departamenteve e të Drejtorive) që përbën 9.3% të numrit total të punonjësve, nga 13 në vitin 2014, 14 në vitin 2013, 2012 dhe 10 në vitin 2011;
- 9 Kryeauditues që përbën 5.3 % të numrit total të punonjësve në vitin 2015 nga 9 (5.4%) Kryeauditues në vitin 2014 , 7 (4%) Kryeauditues në vitin 2013, 5 në vitin 2012 dhe 7 në vitin 2011;
- 116 Auditues (66.7%), nga 111 Auditues (67%) në vitin 2014/106 (66%) Auditues në vitin 2013, 105 në vitin 2012 dhe 106 në vitin 2011;
- 21 Punonjës mbështetës (përgjegjës sektori, specialistë, juristë, zëdhënës, punonjës shërbimi) që përbën 13.4% të numrit total të punonjësve për vitin 2015, nga 33 në 2014 ,nga 28 në 2013, 23 në vitin 2012 dhe 22 në vitin 2011;
- 9 Punonjës shërbimi që përbën 5.2% të numrit total të punonjësve, nga 8

(5%) në vitin 2014, 9 në vitin 2013, 2012 dhe 10 në vitin 2011.

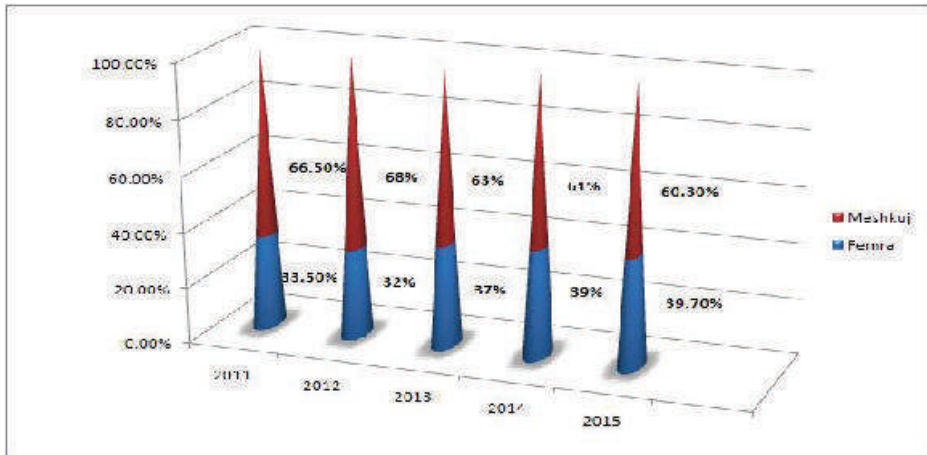
Tregues të tjerë po aq të rëndësishëm për burimet njerëzore janë mosha e punonjësve të institucionit dhe raporti femra/meshkuj. Të cilët gjatë viteve 2011-2015 paraqiten përkatësisht si më poshtë:

- Mosha mesatare në KLSH në fund të vitit 2015 është 43.8 vjeç nga 46.1 vjeç në vitin 2014, 46.21 vjeç që rezultonte në vitin 2013, 48 vjeç në vitin 2012 dhe 50 vjeç në vitin 2011. Sikurse konstatohet kemi një ulje të ndjeshme me rreth 6.2 % të moshës mesatare nga 50 vjeç në fund vitin 2011 në 43.8 % në fund të vitit 2015.

- Vjetërsia në institucion është 7.2 vjet nga 8 vjet në vitin 2014, 8.2 vjet për person që ka qenë në vitin 2013, 5.5 në vitin 2012, 9.1 në vitin 2011;
- Rezultojnë 25 punonjës nën moshën 30 vjeç, nga mosha 31-50 vjeç janë 71 punonjës nga ndërsa mbi moshën 51 vjeç janë 75 punonjës;

- Raporti femra/meshkuj 39.7 % me 60.2% në vitin 2015 nga 39% me 61% që ishte në vitin 2014, 37% me 63 në vitin 2013, 32% me 68 % në vitin 2012, 33.5% me 66.5% në vitin 2011.

Rezultojnë të punësuar në institucion 68 punonjëse femra, 11 prej të cilave në pozicione drejtuese (Sekretare e Përgjithshme, Drejtore e Përgjithshme, Drejtore Departamenti, Drejtore Drejtorie, Kryeaudituese, Përgjegjëse Sektori), 15 punonjëse femra në Departamente, Drejtori dhe Sektorë mbështetës e ndihmës dhe 42 punonjëse femra në pozicione audituese.

Aplikimi i instrumentit:

Nga kryerja e vlerësimit bazuar në instrumentin e indikatorëve të performancës për dimensionin e **Menaxhimit të Stafit** rezulton një vlerësim maksimal (4 pikë) për të gjitha kriteret që kanë të bëjnë me strukturën organizative të stafit;

- Miratimi i përshkrimeve të punës duke mbuluar përgjegjësitë për çdo punonjës;
- Rezulton një sistem të menaxhimit të konfliktit të interesit (deklarata e Konfliktit të interesit);
- Zbatohen politika dhe procedura kontrolli jo vetëm për veprimtarinë audituese por edhe për zbatimin e kërkesave etike.

8. Trajnimi dhe Zhvillimi Profesional i Stafit.

KLSH përgjatë vitit 2015 ka vijuar të përcaktojë dhe aplikojë politika dhe procedura për të zhvilluar dhe trajnuar punonjësit e tij për t'i aftësuar që të kryejnë detyrën e tyre në mënyrë efektive duke përcaktuar në këtë mënyrë bazat për avancimit profesional të stafit auditues. Trajnimi i stafit dhe zhvillimi i vazhdueshëm profesional ka qenë në fokus të zhvillimit institucional.

Ngritja e kapaciteteve përmes promovimit të të mësuarit dhe zhvillimit të metodologjisë është pjesë e rekomandimeve të të gjithë faktorëve ndërkombëtarë, e shprehur në Strategjinë për Zhvillim të KLSH-së.

Gjykata Europiane e Audituesve, përmes direktivës numër 10/2012 pjesë e raportit “Mbi efektivitetin dhe zhvillimin e stafit në Komisionin Europian” 2012 – 2013, sugjeron trajnimin e vazhdueshëm të stafit si element kyç në arritjen e rezultateve institucionale

Komisioni European e sheh cilësinë e raporteve dhe rekomandimeve tona si një ndër kriteret për vlerësimin e performancës sonë si institucion. Gjithashtu zhvillimi ynë institucional shihet si një kriter që duhet të plotësohet nga një vend kandidat për Bashkimin Evropian. Komisioni shprehet se e bazon vendimmarrjen e tij në lidhje me politikat brenda BE-së, mbi statistika të certifikuara më parë nga SAI-t e vendeve përkatës, duke evidentuar rëndësinë e zhvillimit institucional.

Fondi Monetar Ndërkombëtar e thekson gjithashtu këtë, për Qeverinë Shqiptare, ku përmes Kodit të Transparencës Fiskale reflektohen praktikat më të mira mbarë botërore, në të cilin përmirësimi dhe niveli i lartë i audituesit të jashtëm siguron një risk më të vogël në vlerësimin e performancës qeveritare.

Në vijim të Rezolutës së Dytë të Kombeve të Bashkuara, kushtuar forcimit dhe mbështetjes së institucioneve supreme të auditimit dhe organizatës së tyre INTOSAI, dhe në zbatim të rekomandimeve të Progres Raporteve të Bashkimit European institucioni ynë përjetoi një hap të madh përpara në përputhje me standardet INTOSAI dhe EUROSAT, përmes ligjit të ri.

Në nenin 39 “*Trajnimet Profesionale*” të Ligjit Organik të Organizimit dhe Funksionimit të KLSH-së, përcaktohet se “Punonjësit e Kontrollit të Lartë të Shtetit gëzojnë të drejtën për t’u trajnuar profesionalisht, sipas planifikimeve të bëra nga institucioni, në përputhje me nevojat e evidentuara” si dhe se “*Kontrolli i Lartë i Shtetit siguron një proces sistematik dhe të planifikuar të trajnimit, zhvillimit profesional dhe certifikimit, i cili përfshin shtimin dhe përditësimin e njohurive dhe aftësive të nevojshme për kryerjen me efektivitet të detyrave të auditimit, në*

bashkëpunim me ASPA-n, me institucione të tjera të larta të auditimit apo me organizata profesionale, vendase apo Ndërkombëtare”.

Domosdoshmëria për trajnim shprehet qartazi edhe në nenin 8 pika 2, ku cilësohet *“Bashkëpunimi nënkupton anëtarësimin, pjesëmarrjen në formë të përshtatshme për auditimin, shkëmbimin e eksperiencave dhe kryerjen e trajnimeve të përbashkëta, ku në çdo rast Kontrolli i Lartë i Shtetit përfaqëson dhe mbron interesat e Republikës së Shqipërisë”.*

Trajnimi në KLSH, shihet si një faktor ndryshimi drejt një evolucioni ku secili anëtar i stafit të krijojë vetëbesim, nivel të lartë profesional, bashkërendim të forcave audituese dhe klimë bashkëpunimi. Në këtë kuadër dhe në përmbushje edhe të përcaktimeve ligjore si më sipër KLSH ka organizuar një veprimtari intensive trajnimi si me institucionet homologe dhe me ekspertë të huaj.

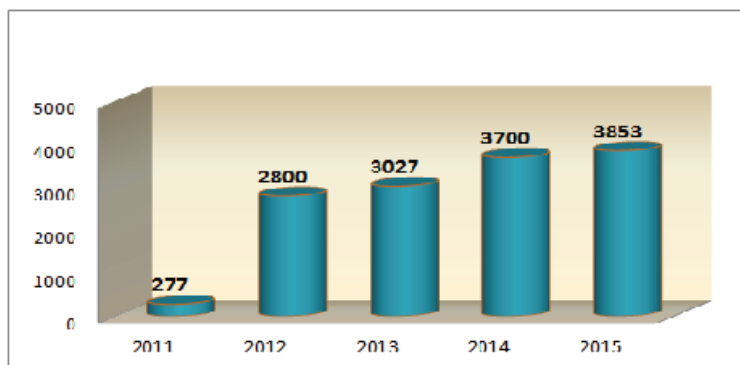
8.1 Trajnimi i vazhdueshëm profesional

Dimensioni i zhvillimit të vazhdueshëm profesional që kontribuon në rritjen e aftësive individuale, të grupit dhe të institucionit është shprehur në planin vjetor të trajnimeve për vitin 2015, i cili parashikon jo vetëm sasinë e ditëve të trajnimit, seminareve dhe konferencave, por edhe një shtrirje të trajnimeve përgjatë gjithë vitit.

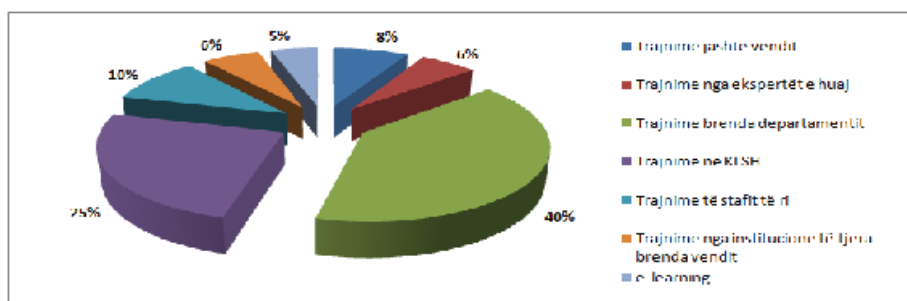
Treguesi i Performancës së pjesëmarrjes në trajnime e vendos KLSH-në në nivelet e larta të Institucioneve Homologe të Institucioneve Supreme të Auditimit. Rezultatet e arritura tregojnë për një qasje të qëndrueshme dhe të suksesshme ndaj procesit të trajnimit, si rruga kryesore për zhvillimin profesional.

Duke iu referuar të dhënave informuese lidhur me pjesëmarrjen për periudhën 5 vjeçare, 2011-2015, është shumë e dukshme se si reformimi i sistemit të trajnimeve si pjesë integrale e reformës institucionale në KLSH është zhvilluar e plotë, duke përfshirë çdo aspekt të ndërtimit dhe forcimit të kapaciteteve; shtrirja e tij ka qenë gjithëpërfshirëse duke i siguruar çdo individ të drejtën dhe mundësinë e të mësuarit dhe të trajnuarit.

Në zbatim të Strategjisë së Zhvillimit 2013-2017 (e ripunuar), politika e zhvillimit të kapaciteteve audituese është përkthyer në 3853 ditë trajnime, nga të cilat 2899 janë zhvilluar nga vetë KLSH dhe 954 ditë trajnime jashtë KLSH-së. Evolucioni i ditë trajnimeve në pesë vitet e fundit paraqitet:

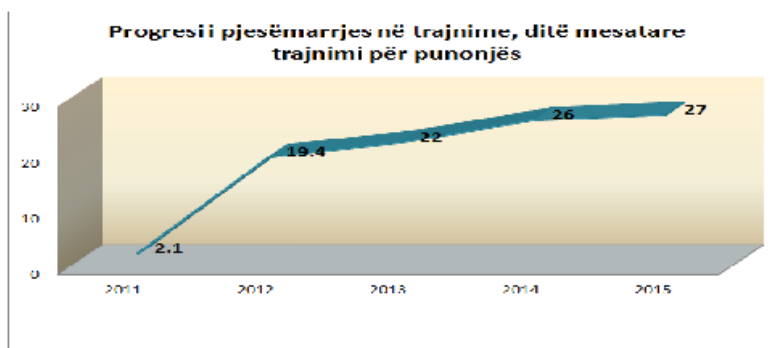

Trajnimet e organizuara në KLSH, nga ekspertë vendas dhe të huaj paraqiten:

Ecuria e trajnimeve ka arritur pjekurinë e saj, duke reflektuar një konsolidim të procesit. Ditët e trajnimit janë realizuar me një shtrirje përgjatë gjithë vitit duke mbuluar të gjithë personelin.

Grafiku i mëposhtëm tregon progresin tepër të rëndësishëm dhe të madh që është bërë lidhur me pjesëmarrjen në trajnime duke arritur në 27 ditë trajnime për person në vitin 2015, nga dy ditë për person që ishte në vitin 2011:

Gjatë vitit 2015 është mbuluar me trajnim i gjithë stafi i KLSH-së. Trajnimi përfshin të gjithë nivelet e administrimit dhe është hartuar në bazë të nevojave të përpiluara

nga diskutimet me Drejtorët e Departamenteve dhe Kryeaudituesit. Për vitin 2016 do të synojmë që të punohet më tej drejt një përmirësimi të hartimit të planit duke identifikuar nevojat personale dhe zhvillimin individual të gjithsecilit.

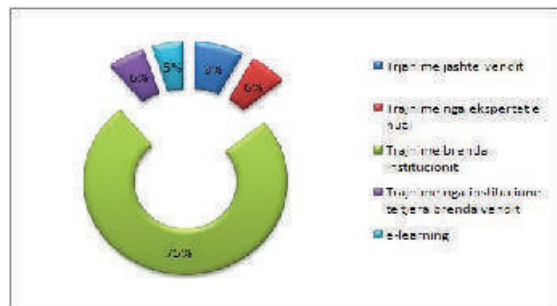
Trajnimi me module të diferencuara sipas eksperiencës dhe formimit profesional të gjithsecilit mbetet një sfidë për të ardhmen, e kufizuar kjo nga burimet e financimit dhe të trajnimit. KLSH është një institucion në të cilin përfshihen disa profesione si ai i ekonomistit, juristit, inxhinierit, informaticienit, matematicienit, etj.

Ky diversitet që në vetvete përbën një avantazh, duhet të orientohet përmes politikave trajnuese bashkërenduese dhe të diferencuara.

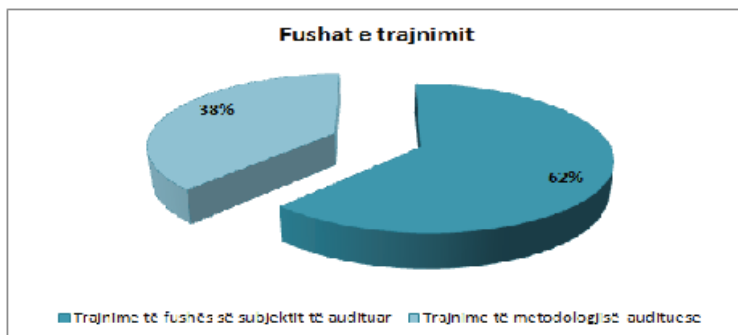
8.2 Shkëmbimi i njohurive në funksion të zhvillimit profesional

Sipas dimensionit të shkëmbimit të eksperiencave dhe bashkëpunimit me SAI në nivel rajonal dhe më gjere, gjatë vitit 2015 është realizuar një larmi e burimeve të informacionit.

Burimet kryesore jashtë institucionit ishin trajnimet nga ekspertë të jashtëm, nga institucione të tjera brenda vendit, trajnime dhe seminare jashtë vendit në bashkëpunim me institucionet homologe.

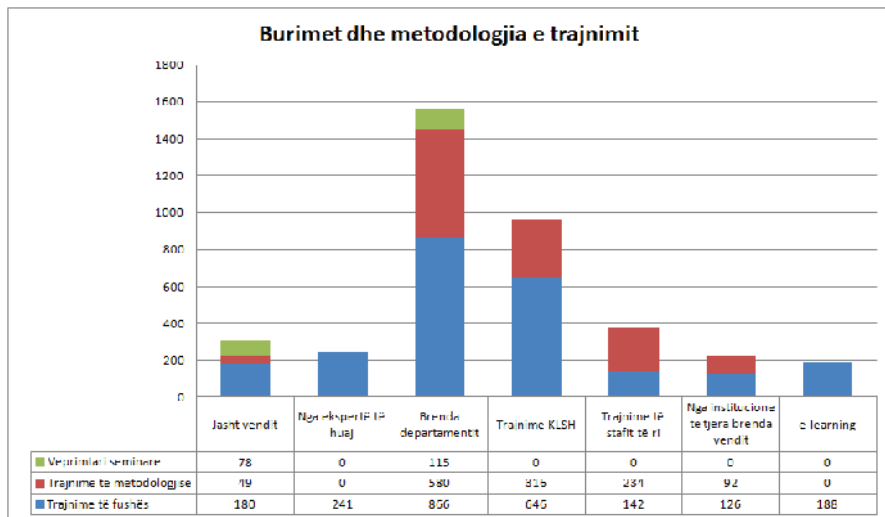

Nga këto burime janë realizuar trajnime si në fushën e metodologjisë së auditimit, ashtu dhe në fushën e kuadrit rregullator të subjekteve të auditimit.

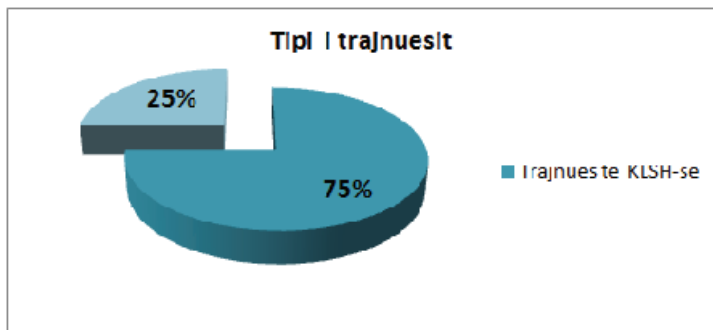
Trajnimet janë realizuar nga një larmi burimesh dhe në të gjithë fushat e trajnimit.

Nevojat për njohuri në fushën e metodologjisë audituese kanë predominuar në trajnimet e vitit 2015, kjo shprehje e faktit se audituesit kanë njohuri mbi kuadrin rregullator, por përmirësime priten në fushën e përqsjes ndaj subjekteve të auditimit.

Në qëllim të përfitimit të njohurive të reja dhe ndarjes së eksperiencës janë organizuar trajnime jashtë KLSH-së dhe brenda saj. Trajnime nga jashtë janë të organizuar në bashkëpunim me SAI homologe të vendeve të tjera, apo institucione të tjera ndërkombëtare që ofrojnë trajnime të fushës së auditimit si dhe pjesëmarrje në konferenca ndërkombëtare të fushës.

Rëndësi e veçantë i është dhënë organizimit të trajnimeve të posaçme për stafin e ri. Këto trajnime bënë të mundur që treguesi për 30 ditë trajnimi/person për stafin e sapo rekrutuar të arrihet për një periudhë kohore më pak se një vit.

Në shkëmbim të eksperiencave të reja në trajnimet e vitit 2015 janë organizuar

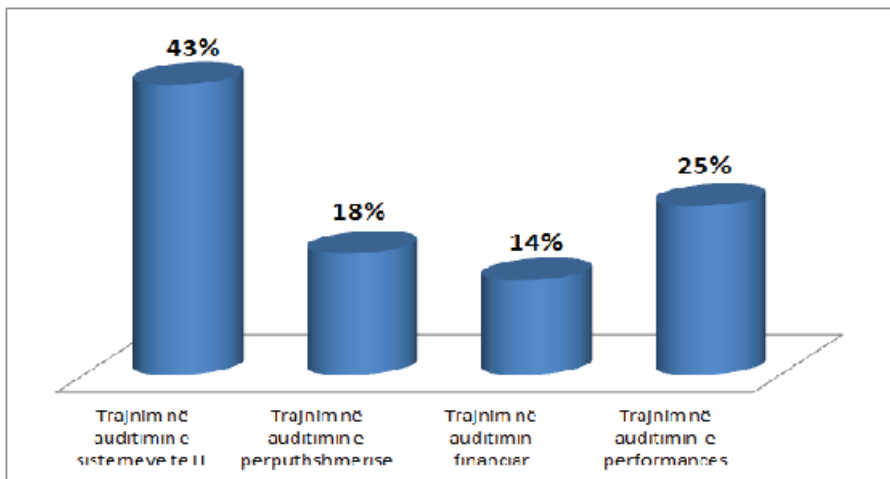
trajnime nga ekspertë të jashtëm. Mbetet sfidë rritja e trajnimeve nga trajnues jashtë KLSH-së me qëllim shkëmbimin e eksperiencave si dhe organizimi i *Vlerësimeve mes Kolegësh*, apo *peer review*, që do të ofronte një informacion të rëndësishëm mbi ecurinë e punës, i cili do të shërbente në drejtim të zhvillimit profesional.

8.3 Metodologjia dhe format e trajnimeve

Në përputhje me dimensionin e shumëllojshmërisë së procesit të trajnimit dhe zhvillimit të metodologjisë, me qëllim rritjen e nivelit të përthithjes së njohurive për zhvillimin e mëtejshëm profesional, gjatë vitit 2015, është kryer një punë e madhe në drejtim të zhvillimit të metodologjisë dhe diversifikimit të formave të trajnimit.

Trajnimet në vitin 2015 sipas llojeve të auditimit përshinë njohuri mbi 4 llojet e auditimit:

1. Auditimi i Sistemeve të IT;
2. Auditimi i Përputhshmërisë;
3. Auditimi Financiar;
4. Auditimi i Performancës

Gjatë vitit 2015 janë realizuar tre forma të trajnimit profesional, ajo e trajnimit përmes kurseve on line, apo *e-learning*, *trajnimeve face-to-face*, apo trajnimeve me kontakt direkt dhe avancim profesional përmes shkëmbimit të eksperiencave të përbashkëta përmes pjesëmarrjes në *seminare – workshop-eve*.

Trajnime në klasë me kontakt direkt, ose Face-to-Face. Me një fleksibilitet në përshtatshmërinë për nevojat për trajnim, ky tip trajnimi ka zënë vendin kryesor në format e trajnimit të zhvilluara. Trajnimet e realizuara janë zhvilluar në formën e trajnimeve në grupe të vogla, ku një vend të madh i lihet diskutimeve me interaktivitet mes trajnuesit dhe të trajnuarit. Transmetimi përmes materialeve në Power Point dhe video projektor, ka ofruar një metodologji që lehtëson procesin e përfitimit të dijeve. Në këtë dimension, gjatë vitit 2015, u krye dhe investimi duke shtuar një sallë të dedikuar trajnimeve, përmes tjetërsimit të ambienteve të pashfrytëzuara në pronësi të institucionit. Vlen të theksohet përfitimi nga kjo metodë trajnimi si pasojë e nivelit të lartë të bashkëveprimit trajnues–i trajnuar, ndonëse duhet të përmirësohet procesi i vlerësimit trajnues–i trajnuar.

Këto trajnime janë zhvilluar si brenda KLSH-së, ashtu dhe jashtë saj.

Trajnime brenda vendit: Trajnime që janë organizuar duke u mbështetur nga ekspertë të brendshëm e të jashtëm, nga organizata apo institucione kombëtare apo ndërkombëtare si më poshtë:

- Trajnime në nivel institucional në KLSH: të cilat u organizuan mbi bazë ditore nga trajnues/auditues të lartë, kryeauditues dhe drejtues të lartë të KLSH dhe u fokusuan në përditësimin e njohurive të fushave të veçanta dhe auditimit;
- Trajnime brenda çdo Departamenti Auditimi, individualisht në formën e tryezave të diskutimit profesional në terma të rasteve nga praktikat audituese;
- Trajnime nga ekspertë të huaj, që përfshinë trajtimin e tematikave specifike të profesionit të auditimit në formatin e prezantimeve të kombinuar me raste studimore nga eksperiencat e vendeve të tjera.

Trajnime jashtë vendit: Trajnime të organizuar në bashkëpunim me SAI homologe të vendeve të tjera apo institucione të tjera ndërkombëtare që ofrojnë trajnime të fushës së auditimit si dhe pjesëmarrje në konferenca ndërkombëtare të fushës.

Gjatë këtij viti u trajnuan jashtë vendit 136 persona, ose 83% e stafit auditues.

Trajnime të organizuara në formën e vizitave studimore dhe trajnimeve në Institucionet Homologe SAI të vendeve të ndryshme në kuadrin e zbatimit të Marrëveshjeve të Bashkëpunimit, që KLSH ka nënshkruar dhe vijon të nënshkruajë me këto institucione për shkëmbim eksperiencash dhe të dijeve midis audituesve të vendeve të ndryshme. Gjykata Turke e Llogarive dhe NIK i Polonisë kanë vijuar të jenë ofruesit kryesorë për trajnime të stafit të KLSH-së, pranë institucioneve të tyre duke u kthyer kështu dhe në mbështetësit më të fuqishëm në procesin e ndërtimit

të kapaciteteve audituese të pajisura me njohuri dhe eksperiencia ndërkombëtare.

Trajnime përmes kompjuterit, ose e-learning. Trajnimet *on-line* u ofruan kryesisht nga CEF, Slloveni. Këto trajnime ishin në fushën e buxhetimit, në të cilën u realizuan 188 ditë njerëz, apo 13 punonjës; një formë trajnimi e re, e cila po zë një vend gjithnjë e në rritje. Kjo formë ofron një bibliotekë të gjerë trajnimi, sipas nevojave të përdoruesit dhe përbën një sfidë për zhvillim në të ardhmen. Aktualisht është duke u punuar në drejtim të formimit të bibliotekës sonë virtuale, duke shfrytëzuar fondin e pasur të botimeve, materialet e trajnimeve brenda KLSH-së dhe eksperiencat e marra nga trajnimet nga jashtë.

Konferenca–seminare–workshop-e. Shkëmbimi i eksperiencave të përbashkëta përbën tiparin kryesor të avancimit profesional.

- Pjesëmarrja në Kongreset e Organizatave Profesionale Ndërkombëtare, INTOSAI, EUROSAI, etj., ka mundësuar prezantimin e KLSH me një profil të ri, të orientuar drejt një të ardhme për një auditim publik modern dhe të mbështetur fuqishëm në Standardet e INTOSAI-t ISSAI.

- Seminare trajnimi të organizuara nga institucione publike ndërkombëtare në fushën e menaxhimit të financave publike dhe auditimit. Megjithë mundësitë e limituara, KLSH është përpjekur të shfrytëzojë më së miri pjesëmarrjen në seminare dhe trajnime të organizmave profesionale ndërkombëtarë për punonjës publikë sikurse është CEF/Qendra e Ekselencës në Financë, trajnim “Auditimi i TI-së” ECA Luksemburg, trajnim “Menaxhimi Financave Publike” Hagë, Holandë, etj. Si një traditë tashmë e konsoliduar, audituesit që kanë marrë pjesë në të tilla trajnime dhe seminare kanë shpërndarë midis kolegëve eksperiencat dhe njohuritë e fituara.

- Pjesëmarrje dhe kontribut aktiv në takimet e Grupeve të Punës dhe Komisioneve të organizuara nga INTOSAI dhe EUROSAI; Politika e hapur ndaj eksperiencave ndërkombëtare në fushën e auditimit publik ka sjellë një ndryshim rrënjësor lidhur me konceptimin përfaqësimit të Auditimit Publik Shqiptar në rrjetet profesionale ndërkombëtare. Angazhimi i stafit të KLSH në Grupe Pune, Task Force dhe aktivitete të tjera ndërkombëtare ka shkuar përtej pjesëmarrjes së thjeshtë, KLSH është vendosur në nivelet e kontribuesve më aktiv duke treguar profesionalizëm të lartë.

Sot KLSH është pjesë e disa Grupeve të punës të INTOSAI-t dhe EUROSAI-t si dhe pjesë e Task Forcës për Etikën, etj.

Realizimi i dimensionit në këtë fushë sugjeron një nivel të kënaqshëm të angazhimit

institucional, duke realizuar një përfaqësim në nivel të lartë të përfaqësimit ndërkombëtar.

8.4 Përshtatshmëria e trajnimeve me analizën e nevojave

Në lidhje me komponentin e përshtatshmërisë së llojit të temave të trajnimeve me nevojat për zhvillim dhe trajnim, gjatë këtij viti është bërë një punë e konsiderueshme. Programi i Veprimtarisë së Trajnimit të stafit të KLSH për vitin 2015 përcaktoi drejtimet kryesore të trajnimit përfshirë tematikat risi, pjesëmarrësit dhe kohën e zhvillimit të trajnimit si dhe trajnuesit. Duhet theksuar se, gjatë implementimit si rezultat i rishikimit dhe vlerësimit të herëpashershëm të nevojave të stafit u organizuan dhe trajnime jashtë programit të cilat kishin si qëllim, mbajtjen e trajnimit në terma realiste dhe sa më afër nevojave aktuale për njohuri në fushat specifike profesionale.

Si sfidë mbetet trajnimi i diferencuar me qëllim aplikimin e trajnimeve që marrin parasysh specifikat individuale profesionale dhe personale.

Trajnimet risi të këtij viti janë në fushën e teknologjisë së informacionit si “Manuali i Auditimit IT”, “Përdorimi i Teknikave CAAT”, në fushën e “Auditimit të Performancës”, krahas temave në fushën e metodologjisë si ato “Mbi Auditimin Financiar”, “Mbi Auditimin e Përputhshmërisë”, “Mbi auditimin në fushën e Prokurimeve”, etj.

Trajnimet përfshinë njohuri mbi katër llojet e auditimit atë të Sistemeve të IT, Auditimin e Përputhshmërisë, Auditimin Financiar dhe Auditimin e Performancës

Në të ardhmen do të synohet të hartohet një **plani zhvillimi për çdo profesion** apo auditues. Për këtë duhet kryer mbulimi me trajnime dhe kualifikime i të gjithë stafit të saj si në nivel drejtues, ashtu dhe zbatues dhe sipas karakteristikave të gjithsecilit, duke e bërë të gjithë stafin pjesëmarrës në planifikim.

Ristrukturimet e kryera gjatë vitit kanë patur parasysh zhvillimin profesional specifik të të gjithë personelit, duke i angazhuar në auditime apo departamente më të përshtatshme për secilin prej karakteristikave individuale, sipas kërkesave të përshtatshme në kompetencat e duhura për nivelet e ndryshme të stafit në çdo profesion apo kuadro.

Aplikimi i instrumentit:

Nga kryerja e vlerësimit bazuar në instrumentin e indikatorëve të performancës (*Ngritja e kapaciteteve përmes promovimit të të mësuarit dhe shkëmbimit të njohurive*) referuar dimensioneve dhe aspekteve të vlerësuara rezultojnë se Promovimi dhe Zhvillimi i Vazhdueshëm profesional si kontribues i përsosmërisë individuale, të grupit dhe të institucionit është realizuar në nivele të larta. Kërkesat dimensionale janë:

- Plan për Zhvillim Profesional dhe Trajnimi, vlerësuar me 3 nga 4 pikë të mundshme, ku si sfida mbetet trajnimi i diferencuar në bazë të nevojave individuale;
- Procedura dhe Praktika për përzgjedhjen e stafit për trajnim bazuar në aplikimet dhe konsideratat e kompetencave të nevojshme, vlerësuar me 3 nga 4 pikë të mundshme, ku si sfida mbetet përfundimi i informacionit mbi nevojat individuale të gjithsecilit;
- Monitorimi dhe vlerësimi i dijeve të përfunduara nga trajnimi, vlerësuar me 3 nga 4 pikë të mundshme, ku si sfida mbetet testimi i diferencuar sipas temave të trajnimit;
- Angazhimi në nivele të larta trajnuese, vlerësuar me 4 nga 4 pikë të mundshme, 28 ditë mesatare për individ me mbulim tërësor të stafit;
- Bashkëpunimi me ekspertë të jashtëm dhe SAI homologe dhe shkëmbimi i eksperiencave, vlerësuar me 4 nga 4 pikë të mundshme, ku niveli i përfaqësimit institucional shfaqet i lartë;
- Nxitja e shkëmbimit të njohurive dhe ngritjen e kapaciteteve në mbështetje të dorëzimit të rezultateve, vlerësuar me 3 nga 4 pikë të mundshme, ku si sfida mbetet rritja e informacionit mbi nivelin e trajnuesve dhe të procesit të përfitimit të dijeve nga të trajnuarit.

9. Kontrolli dhe Sigurimi i cilësisë.

Kontrolli i sigurimit të cilësisë, si një proces i cili synon të garantojë një përmirësim të vazhdueshëm të punës audituese në zbatim të standardeve kombëtare dhe ndërkombëtare të auditimit, ka qenë dhe mbetet në vazhdimësi një ndër objektivat kryesorë të veprimtarisë së KLSH-së.

Sigurimi i cilësisë, bazuar në standardet ndërkombëtare, është konsideruar si kërkesë e domosdoshme për të identifikuar objektivisht mangësitë, përmirësimet që duhen bërë dhe masat efektive që duhen marrë për përmirësimin e punës në të ardhmen, në mënyrë që të sigurohet një cilësi sa më e lartë e punës audituese dhe njëkohësisht t'i shërbejë ligjvënësit, ekzekutivit dhe publikut për t'u njohur me transparencën e përdorimit dhe administrimit të fondeve publike.

Në zbatim të ISSAI-t 40 "Kontrolli i cilësisë", Urdhrit të Kryetarit nr. 149, datë 03.12.2015 "Për Kontrollin e Sigurimit të Cilësisë", ndryshuar me Urdhërin nr. 155, datë 17.12.2015, grupi i shqyrtimit të dosjeve të auditimit për vitin 2015, përzgjedhi në mënyrë rastësore 44 dosje auditimi ose 27% të auditimeve të kryera dhe të evaduara brenda muajit dhjetor 2015, nga 10 % e dosjeve që kontrolloheshin në procesin e rishqyrtimit në të ftohtë në 2011.

Në grupin e shqyrtimit të cilësisë u përfshinë auditues me përvojë nga çdo departament auditimi si dhe u angazhuan ekspertë të jashtëm.

Për shqyrtimin e cilësisë së dosjeve, grupi i audituesve pati në dispozicion praktikën dokumentare të vitit të mëparshëm, por edhe tre tipe formularësh vlerësimi, që i përkasin llojeve të auditimit (ligjshmërie-rregullshmërie, financiar dhe performance).

Në zbatim të Urdhrit të Kryetarit nr. 149, datë 03.12.2015 i ndryshuar, raporti për sigurimin e cilësisë edhe për këtë vit do të shqyrtohet dhe do të analizohet nga çdo departament, ku përveç rezultateve dhe rekomandimeve të përgjithshme, do të analizohen dhe dosjet e secilit departament.

Një nga faktorët që ka ndikuar pozitivisht në sigurimin e cilësisë të punës audituese për vitin 2015, është edhe përgatitja e studiuar e programit vjetor të veprimtarisë së KLSH-së që lidhet me punën e bërë në përcaktimin e prioriteteve të mundshme, argumentimin dhe përfshirjen në programin e auditimit të subjekteve të auditimit mbi bazën e vlerësimit të riskut dhe përcaktimit të materialitetit, duke i kombinuar këto auditime edhe me detyrimet kushtetuese e ligjore që ka KLSH-ja, për auditimin periodik të tyre.

Në hartimin e programit vjetor të auditimit të KLSH, janë mbajtur në vëmendje edhe ankesat dhe kërkesat për auditim të bërë nga publiku dhe subjekti, si dhe është marrë në konsideratë dhe interesi i lartë i publikut dhe medias për subjekte dhe çështje të ndryshme.

Hartimi e zbatimi i programeve të auditimit konform Rregullores së Brendshme të KLSH-së e manualeve të auditimit, përzgjedhja e përcaktimi i grupeve të auditimit me numrin e aftësitë e kërkuara që sigurojnë zbatimin e programit, nxjerrja e konkluzioneve të drejta dhe formulimi i drejtë i rekomandimeve, masat me karakter organizativ për përmirësimin e gjendjes të marra gjatë periudhës së auditimit, propozimet për përmirësimin e dispozitave ligjore e nënligjore, masat e marra nga subjektet për programimin e detyrave për zbatimin e rekomandimeve, flasin për një arritje të kënaqshme të sigurimit të cilësisë, si dhe të rritjes së besueshmërisë e objektivitetit të konkluzioneve dhe vendimeve të strukturave drejtuese e zbatuese të KLSH-së.

Referuar konstatimeve të rezultuara nga shqyrtimi i dosjeve të auditimit, konstatohet se krahas punës së bërë dhe rezultateve të arritura në drejtim të sigurimit të cilësisë, në procesin e programimit, zbatimit, raportimit të përfundimeve të auditimeve dhe ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve, u konstatuan edhe disa të meta e mangësi në zbatim të kërkesave të përcaktuara në Rregulloren e Brendshme dhe Manualët e Auditimit, ndaj të cilave kërkohet të reflektohet me masa konkrete tekniko-administrative të qëndrueshme, të cilat do të influencojnë në arritjen e një niveli më të lartë të sigurimit të cilësisë në të gjithë veprimtarinë e KLSH-së, të cilat konsistojnë në:

A. Faza e planifikimit të auditimit:

- A është hartuar programi të auditimi i plotë dhe në zbatim të Rregullores së Brendshme?

Në disa dosje auditimi ka rezultuar se edhe pse në programin vjetor janë detajuar arsyet pse është përzgjedhur subjekti, në dosje mungojnë të dhënat paraprake që i kanë shërbyer planifikimit të auditimit, metodat dhe teknikat e përdorura sipas kërkesave të rregullores së KLSH-së.

Në disa dosje auditimi, rezulton se në përputhje me Rregulloren e Brendshme është hartuar plani vjetor i departamentit ku përfshihen detyrat dhe periudha e përfundimit të tyre brenda vitit. Ndërsa në dosjet e auditimit bashkëlidhur këtij plani nuk janë argumentet mbi përzgjedhjen e subjektit në bazë të materialitetit dhe riskut të përcaktuar mbi bazën e dokumentacionit të mbledhur.

- A është mbledhur informacioni paraprak për subjektin e audituar?

Në lidhje me këtë pikë të vlerësimit, rezulton se nga disa dosje të shqyrtuara nuk është inventarizuar ndonjë informacion paraprak që i nevojitet grupit të auditimit për të hartuar programin e auditimit me qëllim përcaktim sa më të saktë të çështjeve të auditimit, afatit të auditimit si dhe numrit të ekspertëve të jashtëm të nevojshëm për auditim.

Është konstatuar se grupi i auditimit nuk ka bërë mbledhjen e informacionit paraprak për subjektin e audituar dhe nuk është bërë analiza e fakteve ose e të dhënave të mjaftueshme, me qëllim arritjen e konkluzioneve të besueshme dhe të vlefshme rreth subjektit për hartimin e programit të auditimit, si rrjedhojë programet e auditimit janë të ngjashme pa u thelluar në veprimtarinë dhe specifikat e subjektit, gjë që ka sjellë shpesh përfshirjen e pikave pa risk në programin e auditimit.

Në disa dosje auditimi janë konstatuar mangësi në procesin e planifikimit e cila konsiston në faktin se në dosjen e auditimit nuk ka informacion paraprak.

Mungesa e këtij informacioni paraprak të grumbulluar për subjektin që do të auditohet para hartimit të programit ka bërë që në disa raste të mos ketë një përcaktim të saktë e objektiv, të drejtimeve të auditimit.

B. Faza e kryerjes së Auditimit.

- A janë përdorur përshtatshëm procedurat dhe teknikat e auditimit për mbledhjen e provave?

Për mbledhjen e provave në përgjithësi janë përdorur përshtatshëm procedurat dhe teknikat e auditimit konform Rregullores së Brendshme, por në disa ka rezultuar se; në dosjen e auditimit, nuk gjenden evidenca të mjaftueshme që shërbejnë si dokumentacion justifikues për punën audituese, si p.sh. akt rakordimet për të ardhurat dhe shpenzimet me degën e thesarit, evidencën e realizimit të investimeve, regjistrin e parashikimit dhe të realizimit të prokurimeve verifikime të ligjshmërisë së vendimeve, kontrata qiraje, aktverifikime dhe procesverbale të mbajtura nga subjekti, informacione të ndryshme, etj.

Në disa dosje auditimi, rezulton se nuk ka dokumente për metodat dhe teknikat e auditimit si vlerësimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm, verifikimin e transaksioneve, informacione, pyetësorë etj, në përputhje me rregulloren e brendshme.

- Procesverbalet, aktverifikimet dhe dokumentet e tjera të punës audituese janë të mbajtura në përputhje me kërkesat e ligjit dhe rregullores së brendshme.

Në disa raste procesverbalet dhe aktverifikimet janë nënshkruar vetëm nga një auditues në kundërshtim me Rregulloren e Brendshme.

Është konstatuar se në rastin e gjetjeve të trajtuara në aktverifikime nuk ka dalë përgjegjësia konkrete për arsye se konkluzionet dhe gjetjet janë të përgjithshme, pa rezultate konkrete dhe jo të adresuara në përputhje me detyrën funksionale të çdo punonjësi në zbatim të dispozitave ligjore në fuqi.

C. Faza e Raportimit dhe Evadimit të materialeve të auditimit.

Sipas nevojës për të ndërhyrë e përmirësuar Manualet dhe udhëzuesit e veprimtarisë audituese, ashtu dhe në nevojën e audituesve për të përsosur njohuritë dhe dijet profesionale janë strukturuar këto rekomandime:

- Grupet e auditimit duhet të marrin masa për trajtime sa më të plota e të qarta të observacioneve të sjella nga subjektet dhe personat e ngarkuar me përgjegjësi;
- Grupet e auditimit duhet të marrin masa për të përmirësuar trajtimin dhe paraqitjen e Projektraporteve dhe në veçanti Raporteve Përfundimtare pasi janë shumë të gjata dhe janë kopje e thjeshtë e procesverbaleve dhe aktverifikimeve të mbajtura;
- Grupet e auditimit duhet të marrin masa për të faktuar realizimin dhe takimet përmbyllëse me subjektin para hartimit të Projektraportit;
- Nga grupet e auditimit të merren masa, që në projektvendim, për shkeljet e rënda ligjore të konstatuara, të propozojnë masë disiplinore për të gjithë personat e ngarkuar me përgjegjësi;
- Përgjegjësi i grupit të auditimit dhe anëtarët e grupit, të marrin masa për të plotësuar dosjen e auditimit me letrat e punës dhe shënimet e mbajtura nga audituesi;
- Me qëllim përmirësimit e paraqitjes sa më cilësore të materialeve të auditimit dhe evitimit të problematikave të hasura gjatë zbatimit të saj, duhet të përmirësohet plotësimi i Formularëve Standarde.

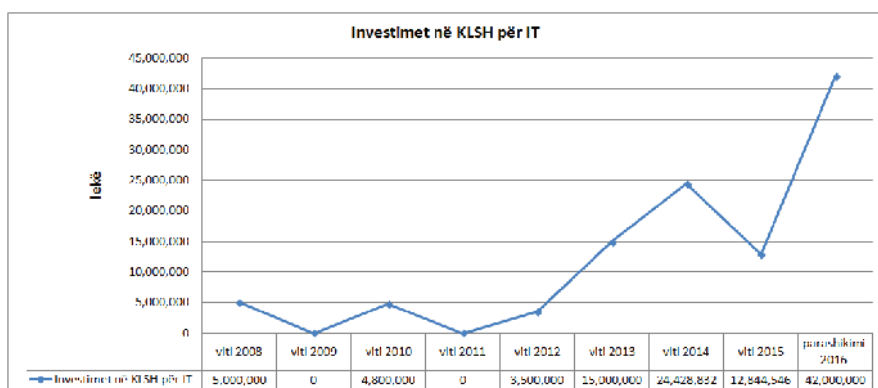
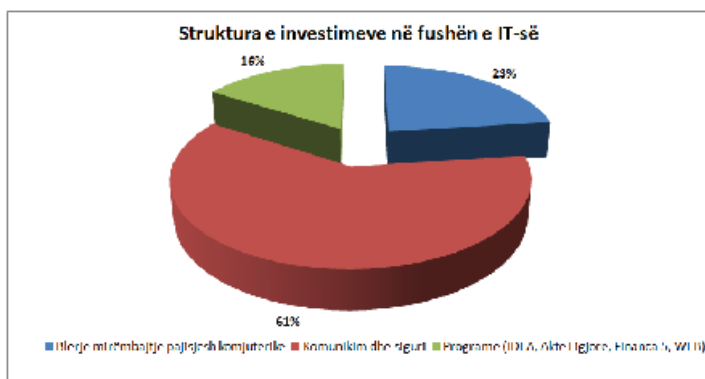
10. Mbi modernizimin e infrastrukturës së teknologjisë së informacionit.

Zhvillimi dhe konsolidimi i auditimeve të Teknologjisë së Informacionit dhe përdorimi i TI-së në auditim është një prej objektivave strategjikë të KLSH-së.

10.1 Mbi modernizimin e infrastrukturës së teknologjisë së informacionit.

Duke e konsideruar tepër të rëndësishme modernizimin e infrastrukturës së teknologjisë së informacionit dhe rolin e përdorimit të IT për të gjithë veprimtarinë, KLSH ka përqendruar përpjekjet dhe ka mundësuar që infrastruktura e IT gjatë viteve 2012-2015 të rinovohet plotësisht.

Duke vlerësuar rolin e teknologjisë së informacionit për të gjithë veprimtarinë e saj, KLSH edhe gjatë vitit 2015 në zbatim të politikave të përcaktuara në planin strategjik ka kryer investime te konsiderueshme në fushën e teknologjisë së Informacionit ku 61% e tyre zë zhvillimi i komunikimit, sigurisë dhe menaxhimit të rrjetit kompjuterik.

KLSH pasi plotësoi nevojat me investimet e viteve 2012, 2013, 2014 dhe 2015 duke shfrytëzuar edhe mbështetjen e partnerëve ndërkombëtarë sikurse TIKa, e cila

akordoi në vitin 2014 një prej 15.9 milion lekë për pc, laptop, printera dhe ngritjen e infrastrukturës së network, softwareve për analizimin e të dhënave, etj., do të kalojë me investimet e vitit 2016 në informatizimin dhe konsolidimin në përdorimin e teknologjisë së informacionit në auditim.

Për realizimin e kësaj sfide, kemi angazhuar burime të brendshme të cilat duke shfrytëzuar edhe eksperiencat e homologeve tanë të Gjykatës së Llogarive të Turqisë, NIK të Polonisë, Zyrës së Auditimit të Zvicrës, kanë hartuar pas një analize të hollësishme të proceseve dokumentacionin e nevojshëm për kryerjen e informatizimit e auditimit në KLSH.

Kryerja e këtij procesi, padyshim jo vetëm që do të japë një impakt thelbësor drejt rritjes së cilësisë dhe efektivitetit të auditimit dhe treguesve të tij, por edhe do ta rreshtojë institucionin e KLSH-së në një institucion modern.

10.2 Mbi auditimin e Sistemeve të Teknologjisë së Informacionit.

Strategjia e Zhvillimit të KLSH-së 2013-2017 e ripunuar, përcakton objektivat dhe synimet e KLSH për të bërë pjesë të praktikave audituese dhe Auditimet e Teknologjisë së Informacionit për zhvillimin e auditimeve të këtij lloji, ku zhvillimi i auditimeve të TI-së. Duke u konsideruar si një nga sfidat e veprimtarisë audituese të KLSH-së në fund vitin 2014 krijoi Drejtoria e Auditimit të IT dhe gjatë vitit 2015, kemi përvijuar me konsolidimin e kësaj strukture.

Të mbështetur fillimisht që në vitin 2012 e në vijim nga SIGMA me trajnime në fushën e auditimit të TI-së dhe më pas të përfshirë në Programin e Trajnimit të IDI për audituesit e TI-së, filluan përpjekjet e para për të përgatitur stafin që në të ardhmen do të bëhej pjesë e këtyre auditimeve. Krahas këtyre institucioneve, një numër i konsiderueshëm trajnimesh janë ofruar dhe nga institucionet homologe të Turqisë, Polonisë, Sllovenisë e Kroacisë.

Gjatë vitit 2015, përfunduan programin e trajnimit të duke u certifikuar si IT auditor 3 auditues si dhe u krye një auditim pilot nën mentorimin e ekspertëve të IDI.

Këto zhvillime krijuan kushtet e përgjithshme me fokus ndërtimin dhe më pas rritjen e kapaciteteve audituese për teknologjinë e informacionit duke i pajisur audituesit me njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për të kryer auditime IT.

KLSH gjatë vitit 2015 ka kryer dy auditime IT:

- a. Auditim i Teknologjisë dhe Informacionit në AKBN;

b. Auditim i Teknologjisë dhe Informacionit në APP;

Stafi i angazhuar në këtë Drejtori vijon të trajnohet në drejtime të ndryshme sikurse është Programi IDEA, përdorimi i teknikave CAAT në auditim, menaxhimi i Riskut të TI-së Auditimi i Sistemeve të TI-së, etj.

Krahas trajnimeve, shumë rëndësi i është kushtuar dhe përgatitjes së dokumenteve metodologjike në fushën e auditimit të TI-së.

Përgjatë vitit 2015, KLSH ka publikuar botimin “Mbi objektivat e kontrollit të teknologjisë së informacionit (COBIT) dhe ISSAI 5310 “Metodologjia e rishikimit të sigurisë së sistemeve të informacionit” si dhe Manualin e Auditimit të IT-së.

11. Mbi komisionin e etikës dhe veprimtarinë e Sektorit të Etikës dhe Integritetit

Forcimi i sistemit të etikës dhe integritetit është ndër prioritetet e menaxhimit institucional dhe si anëtar i grupit *Task Force* për auditimin dhe etikën, ka ngritur tashmë strukturën e tij etike, Sektorin e Etikës dhe Integritetit, ka Kodin e tij të Etikës dhe në reflektim edhe të praktikave më të mira të institucioneve më të përparuara analoge ka ngritur edhe Komisionin e Etikës.

Komisioni i Etikës funksionon si organizëm ad-hoc i gjykimit profesional dhe mbulon çështjet që kanë të bëjnë me etikën dhe integritetin. Komisioni është i përbërë nga 3 anëtarë, Përgjegjësi i Sektorit të Etikës, një auditues i cili ka punuar 25 vjet në KLSH, që është në pension por që në kurrikulën e tij profesionale ka demonstruar profil të lartë të etikës dhe integritetit gjatë ushtrimit të detyrës, si dhe një auditues i KLSH-së, i cili u nominua nga votimi i drejtpërdrejtë që u krye nga stafi i institucionit.

Në funksion të përmbushjes së objektivit që sjellja etike e stafit të KLSH-së të jetë pjesë integrale të veprimtarisë së çdo audituesi, përgjatë vitit 2015 veprimtaria e komisionit dhe sektorit të etikës është fokusuar në trajtimin e rasteve të moszbatimit të normave dhe kërkesave bazë të Kodit të Etikës.

Në funksion të sigurimit të një sistemi efektiv të etikës dhe integritetit si dhe forcimit të disiplinës në punë nga Sektori i Etikës dhe Integritetit gjatë vitit 2015, janë kryer gjithsej **711 inspekte**, nga të cilat 85 në KLSH dhe **626** në subjektet e auditimit në Tiranë dhe në rrethe.

Për të gjitha rastet e konstatuara për thyerje të disiplinës në punë nga audituesit, janë lajmëruar drejtorët e departamenteve përkatëse duke ju propozuar dhe

fillimin e ecursë për dhënie masë disiplinore në 14 raste.

Gjithashtu Sektori i Etikës dhe Integritetit ka kryer kontrole në drejtim të 8 (tetë) ankesave të ardhura në KLSH nga qytetarë të ndryshëm, ku mbas verifikimit të problemit, sipas rastit është kryer ballafaqimi përkatës duke i kthyer dhe përgjigje në rrugë zyrtare

12. Bashkëpunimi institucional

12.1 Komunikimi dhe menaxhimi i palëve të interesuara

Rritja e ndikimit përmes Komunikimit dhe Bashkëpunimit është një nga objektivat prioritarë strategjikë të KLSH-së.

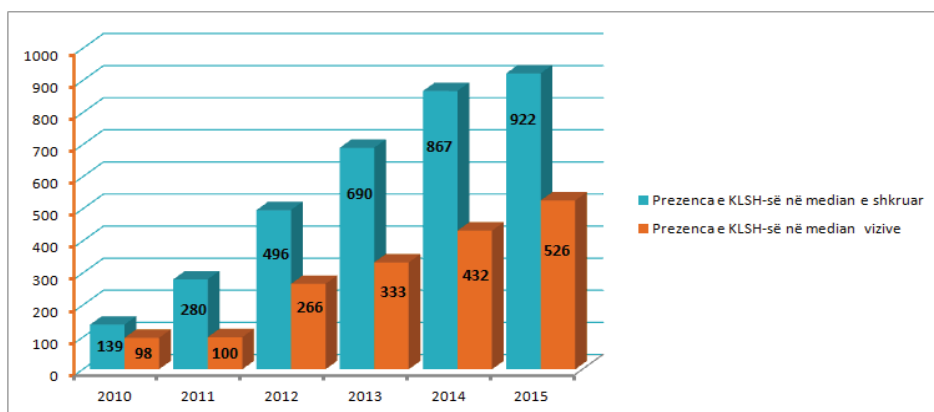
KLSH po vijon me aplikimin e politikave menaxheriale institucionale nëpërmjet një strategjike të re komunikimi, duke theksuar marrëdhëniet me publikun dhe Kuvendin, si dhe duke përfshirë edhe partnerë të tjerë në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar.

Kontrolli i Lartë i Shtetit ka një qasje krejt të re ndaj komunikimit me publikun, referuar edhe Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit, sipas të cilëve ”: ... *Një SAI i pavarur, efektiv dhe i besueshëm është një komponent thelbësor në një sistem demokratik, ku përgjegjshmëria, **transparenca** dhe integriteti janë pjesë e domosdoshme e një demokracie të qëndrueshme... (ISSAI 12, “Vlerat dhe dobitë e SAI-ve-sjellja e ndryshimeve ne jetën e qytetarëve), dhe ka rritur gradualisht transparencën e veprimtarisë së tij, duke arritur në fund të vitit 2015 që të jetë i pranishëm 6.6 herë më shumë me informacione dhe mesazhe në median e shkruar dhe të pesëfishojë prezencën e tij në median audiovizive, krahasuar me vitin 2010.*

Shprehim vlerësimet tona për të gjitha mediat, të cilat kanë qenë të hapura ndaj shkrimeve të audituesve të KLSH-së, duke i vendosur edhe në faqet e para të tyre, si vlerësim i cilësisë së shkrimeve dhe tematikës së trajtuar.

Gjatë 2015, shtypi i shkruar ka pasqyruar raportet dhe deklaratat tona për shtyp me një numër prej 922 artikuj, njoftime, editorialë dhe komente analitike, përkundrejt 867 gjithsej përgjatë 2014, ose 7% më shumë. Mediat e shkruara dhe elektronike u janë përgjigjur prononcimeve tona, problematikave të dala nga auditimet e ushtruara nga KLSH dhe aktiviteteve të ndryshme gjatë këtij viti. Transparenca e veprimtarisë së KLSH-së po rritet nga viti në vit dhe ne jemi gjithnjë e më të hapur e bashkëpunues me median. Kjo evidentohet lehtëazi edhe nëpërmjet shifrave të

grafikut të mëposhtëm :

Prezenca e audituesve të KLSH-së në shtypin e përditshëm nuk është më një risi për KLSH-në, por është një nevojë e përhershme për audituesit, që gjetjet dhe rekomandimet e tyre kryesore të mund t'i shtjellojnë me shkrime dhe analiza në shtypin e përditshëm. Nga blogjet mbi temat që kanë zgjedhur për të dalë në publicistiken shqiptare dhe mënyrën e shtrimit të problemeve dhe zgjidhjet që japin, audituesit marrin ide dhe shtytje për shkrime të tjera.

Kjo është arsyeja që vëllimi i fundit i pranisë së audituesve të KLSH në shtypin e shkruar përmban gjithnjë e më shumë shkrime konkrete për problematikat që hasen më shpesh në jetën e përditshme të qytetarit që merr shërbime publike, por dhe që janë më të mprehtat, të cilat janë evidentuar nga auditimet e vitit të kaluar.

Gjatë 2015, ne kemi qenë prezentë pothuajse në të gjitha gazetat me 116 shkrime shkrime, të shkruara nga 50 auditues të KLSH-së.

Shkrimet e botuara gjate viteve 2013, 2014 dhe gjashtëmujorit të parë të vitit 2015 janë botuar tashmë në 4 vëllime, me titull "Audituesit e KLSH-së në median e shkruar". Brenda tre mujorit të parë të këtij viti, do të botohet volumi i V-të që i përket shkrimeve të botuara në gjashtëmujorin e dytë të vitit 2015. Të katërta vëllimet janë pjesë e kolanës së botimeve të KLSH-së.

KLSH nxjerr çdo tre muaj buletin statistikor, në të cilin përfshihen të dhënat për dëmin ekonomik të konstatuar, të ardhurat e munguara, masat disiplinore dhe administrative të rekomanduara, si edhe kallëzimet penale të dorëzuara në Prokurori, për auditimet e përfunduara në periudhat respektive.

KLSH ka rritur bashkëpunimin dhe partneritetin me organizatat e shoqërisë civile,

në kryerjen e vrojtimeve dhe analizave të përbashkëta për nivelin e korrupsionit dhe shkallës së transparencës në administratën publike.

Nën shembullin e SAI-ve të zhvilluara evropiane dhe në zbatim të Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit të INTOSAI-t, të parimeve të transparencës së plotë dhe integritetit, mbështetur në standardin ISSAI 5600 “Udhëzim për Rishikimin mes Kolegëve”, KLSH po përpiket të angazhojë partnerë të ndryshëm (SAI dhe OJF të fushës) në mini “Peer Review”, me qëllim përmirësimin e punës në drejtime të caktuara.

Në vijim të eksperiencës pozitive që kemi pasur në këtë drejtim në 2014, gjatë të cilit kemi realizuar katër *Mini Peer Review*, përkatësisht me Lëvizjen Evropiane Shqipëri, KKK, Institutin “G&G” Group dhe Gazetën Ekonomia, në vitin 2015 “Qendra për Transparencë dhe Informim të Lirë », në bashkëpunim me USAID-in kanë realizuar projektin “Forcimi i Ligjit përmes zbatimit të rekomandimeve të KLSH-së”, i cili mund të konsiderohet pa dyshim një *Mini Peer Review* e mirëfilltë.

Raporti Final i këtij projekti dhe rekomandimet e dhëna për KLSH-në në drejtim të përmirësimit të punës për zbatimin e rekomandimeve të KLSH-së janë profesionale dhe dobi prurëse për ne.

Te gjitha këto projekte janë parë si *Mini Peer Review* dhe kanë nxjerrë produkte konkrete të bashkëpunimit me OJF-të, ku janë evidentuar përveç arritjeve dhe mangësitë e dobësitë. Të gjitha rekomandimet e dhëna nga këto organizata do të shikohen me prioritet nga KLSH me qëllim përmirësimin e punës në të ardhmen.

Gjithashtu, KLSH iu përgjigj pozitivisht gjatë vitit 2015 kërkesës së INTOSAI-t, drejtuar të gjithë Institucioneve Supreme të Auditimit, anëtarë të kësaj organizate, nëpërmjet së cilës i ftonte që të ishin pjesë e një *Peer Review* për pavarësinë e SAI-ve. Kontrolli i Lartë i shtetit u vetë ofrua për të qenë pjesë e këtij procesi, duke vlerësuar si parësore pavarësinë e SAI-ve për realizimin e misionit të tyre.

Kontrolli i Lartë i Shtetit u përzgjodh nga Organizata Ndërkombëtare e Institucioneve Supreme të Auditimit si përfaqësues i EUROSAT-t për të realizuar këtë proces. Procesi është realizuar nga auditues të Gjykatës Austriake të Auditimit, në periudhën 8-19 shkurt 2016. Nga ana jonë u morën masat që ky proces të realizohet në kohë dhe me transparencë të plotë. Synimi final e realizimit të procesit të *Peer Review* është që të sigurojë KLSH-së një informacion të pavarur lidhur me vlerësimin e përputhshmërisë së aktivitetit të tij me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ISSAI 1, 10, 11 dhe 12.

Gjatë vitit 2015, KLSH ka lidhur marrëveshje bashkëpunimi me Komitetin Shqiptar të Helsinkit edhe me Organizatën “Integrimi Urban”, duke e çuar në 18 numrin e partnerëve tanë me të cilët kemi lidhur marrëveshje bashkëpunimi.

Në zbatim të Marrëveshjes, KLSH do të angazhohet të bashkëpunojë me Komitetin Shqiptar të Helsinkit, si një prej OJF-ve më me eksperiencë, veçanërisht në fushën e mbrojtjes së të drejtave të njeriut dhe më gjerë.

Nëpërmjet bashkëpunimit me Organizatën “Integrimi Urban”, do të krijohet mundësia e shfrytëzimit të të dhënave të ndryshme të publikuara nga kjo organizatë, të cilat mund të shërbejnë si indicie për fillimin e auditimeve nga ana e KLSH-së.

Bashkëpunimet me profesoratin e Universiteteve, me Organizatat e Profesionistëve të fushës dhe me OJF-të kanë përvijuar edhe përgjatë vitit 2015, duke vlerësuar maksimalisht kontributin e tyre për Revistën Shkencore të KLSH-së, Konferencat Shkencore të KLSH-së, trajnimet, rekrutimet e stafit, etj. Një shembull konkret është edhe zhvillimi i analizës vjetore për vitin 2014 në ambientet e Universitetit “Ismail Qemali” në Vlorë dhe zhvillimi i fazës së parë të analizave të punës të Departamenteve të Auditimit në fund të vitit 2015, në Universitetet Publike në rrethe të ndryshme të vendit si në Universitetin “Aleksandër Xhuvani”, në Elbasan, në Universitetin “Ismail Qemali” në Vlorë, në Universitetin “Luigj Gurakuqi” Shkodër dhe në Universitetin e Tiranës.

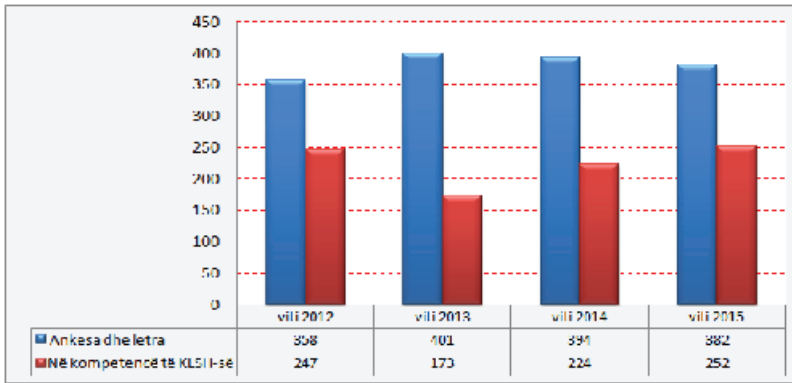
Në rritjen e transparencës dhe informimin e publikut një rol të pazëvendësueshëm kanë luajtur botimet e KLSH-së, të cilat kanë arritur shifrën **51 botime në katër vjet**.

Intensifikimi dhe rritja cilësore e komunikimit të KLSH-së ka sjellë rezultate, veçanërisht në rritjen e vëmendjes së medias për raportet e auditimit dhe për institucionin në tërësi, si edhe në rritjen e besueshmërisë së qytetarëve ndaj institucionit.

KLSH është shumë e hapur edhe ndaj ankesave të qytetarëve, të cilat na adresohen me postë të zakonshme ose elektronike. Këto letër-ankesa të qytetarëve, administrohen me profesionalizëm nga punonjësit e KLSH-së në funksion të tematikës që trajtojnë dhe qytetarët marrin në çdo rast përgjigje për shqetësimin e ngritur, me përjashtim të rasteve kur çështjet e ngritura nuk janë kompetencë e KLSH-së. Kontrolli i Lartë i Shtetit ka trajtuar gjatë 2015, **382 letra dhe ankesa**, për probleme të ndryshme, nga të cilat 130 **rezultuan jashtë kompetencave dhe juridiksionit të institucionit**. Nga 252 kërkesa dhe ankesa në kompetencë të KLSH,

143 prej tyre janë verifikuar dhe u është dhënë përgjigja përkatëse, ndërsa 109 janë në procesin e verifikimit.

Komunikimi me qytetarët

Në zbatim të planit të Zhvillimit strategjik të institucionit dhe me mbështetjen e projektit IPA të BE-së, KLSH do të ripunojë strategjinë e tij të komunikimit për të qenë sa më pranë Kuvendit, publikut dhe medias, duke sjellë vazhdimisht ide të reja, të cilat janë domosdoshmëri për të qenë inovativë, atraktivë dhe në koherencë me ndryshimet e shpejta të TI.

12.2 Bashkëpunimi me SAI-et partnere dhe me ndërkombëtarët

Në zbatim të të gjitha orientimeve dhe realizimit të objektivave të dhëna nga Kryetari i KLSH-së, për vitin 2015, janë ndjekur të gjitha procedurat për organizimin dhe zhvillimin e aktiviteteve të përcaktuara ku veçojmë vizitat dhe pjesëmarrjen e Kryetarit të KLSH në aktivitetet e mëposhtme:

- Takim pune në zyrat e Auditimit të Qeverisë të SHBA, me z. Gene Dodaro, Kontrollor i Përgjithshëm i GAO-s;
- Pjesëmarrjen në Simpoziumin e 23-të, të UN/INTOSAI në Vjenë;
- Pjesëmarrjen në Konferencën e EUROSAT/OLACEFS në Quito, Ekuador;
- Pjesëmarrjen në konferencën e V-të të EUROSAT-ARABOSAT në Katar;
- Pjesëmarrja në konferencën e 10-të “Mbi Menaxhimin e Borxhit” të Kombeve të Bashkuara për Tregtinë dhe Zhvillimin (UNCTAD);
- Vizita zyrtare në SAI-n Kroat;

- Vizita zyrtare në SAI-n Polak;
- Konferenca e 7 vjetore e ZAP-it të Kosovës,
- Pjesëmarrja e homologëve tanë në kremtimin e 90 vjetorit të KLSH-së, etj.

KLSH ka marrë pjesë në shumë grupe pune dhe aktivitete të organizuara nga INTOSAI dhe EUROSAI dhe konkretisht në grupin e punës për rishikimin e ISSAI 30 (Kodi i Etikës). KLSH ka qenë aktiv dhe ka paraqitur propozimet e tij në 3 takimet e zhvilluara gjatë vitit 2015.

Versioni i përfunduar i ISSAI-t 30 do të paraqitet për miratim në Kongresin e ardhshëm të INTOSAI-t, që do të zhvillohet gjatë vitit 2016.

Gjatë vitit 2015, KLSH ka marrë pjesë në dy takime të grupit Task Force të EUROSAI-it për "Auditimin dhe Etikën" (TFA&E). Në cilësinë e anëtarit të këtij grupi dhe të interesit në rritje të institucionit për këtë çështje, KLSH ka ndjekur gjithnjë me interes aktivitetet e këtij grupi pune të rëndësishëm të EUROSAI-t, i cili trajton një prej çështjeve më aktuale për administratën publike, Etikën e cila është e lidhur direkt me parandalimin dhe luftën kundër korrupsionit. Trajtimi i kësaj teme është me rëndësi prioritare për Institucionet Supreme të Auditimit, të cilat janë të ngarkuara me mbikëqyrjen e menaxhimit të shëndoshë të financave publike.

KLSH ka qenë gjithashtu aktive dhe ka marrë pjesë në 2 Takimet e Grupit të punës për auditimin e fondeve të alokuara për fatkeqësitë dhe katastrofat, në takimet e grupit të punës për auditimin e mjedisit, në Grupin e Punës për auditimet IT, etj.

Përgjatë vitit 2015, theksojmë pjesëmarrjen e KLSH-së në 59 aktivitete të rëndësishme si kongrese, konferenca, takime, seminare, trajnime, (këto të fundit edhe në kuadrin e zbatimit të marrëveshjeve të bashkëpunimit me SAI-et homologe), etj.

Ndër më të rëndësishmet përmendim pjesëmarrjet në:

- Takimin e Punës "Komisioni Stabilizim Asocimit" në Bruksel;
- Seminarin mbi integritetin dhe antikorrupsionin, zhvilluar në Hungari;
- Kongresin mbi prokurimet publike;
- Konferencën Young EUROSAI zhvilluar në Izrael, etj.

Përgjatë vitit 2015, ka vijuar bashkëpunimi i suksesshëm me SNAO-n dhe JWGA dhe audituesit e KLSH-së kanë marrë pjesë në sesione të ndryshme trajnime, në

workshope, etj.

Mjaft i rëndësishëm dhe frytdhënës është dhe pjesëmarrja e audituesve të KLSH në trajnimet e organizuara nga Gjykata Turke e Llogarive ku gjatë vitit 2015 u trajnuan 36 auditues (në total 176 auditues në vitet 2012-2015).

Referuar Marrëveshjes së Bashkëpunimit të nënshkruar me NIK-un Polak, 24 auditues u trajnuan pranë këtij institucioni lidhur me tema që lidhen me llojet e ndryshme të auditimit që realizohen nga ky institucion.

Gjatë vitit 2015 kanë marrë pjesë në aktivitetet jashtë vendit 136 auditues ose 775 ditë në total, thënë ndryshe të gjithë punonjësit e KLSH-së kanë qenë të paktën një herë jashtë vendit (me përjashtim të audituesve që për arsye personale të ndryshme nuk mund të udhëtonin jashtë vendit).

Internshipi i ECA-s dhe fellowship i GAO-s

Përfitimi i statusit të vendit kandidat për në BE, solli për KLSH-në edhe intensifikimin e marrëdhënieve dhe të bashkëpunimit konkret me ECA-n, Gjykatën Europiane të Audituesve, një tjetër vlerë e shtuar kjo për institucionin ku KLSH përfiton nga përvoja më e mirë e një prej institucioneve më prestigjioze europiane. Për herë të parë, tre auditues të KLSH-së kanë qenë pjesë e strukturave të ECA-s për një periudhë 5 mujore, duke përfituar nga programet e internshipit të këtij institucioni, të drejtën për të kontribuar pranë departamenteve dhe drejtorive të ndryshme të ECA-s.

Në kuadër të këtij bashkëpunimi të suksesshëm, z.Vitor Caldeira, President i ECA-s me ftesë të Kryetarit të KLSH-së, na nderoi me pjesëmarrjen e tij në ceremoninë e 90 vjetorit të KLSH-së, të zhvilluar në maj të vitit të kaluar.

KLSH ka rivendosur bashkëpunimin me GAO-n dhe që nga muaji Mars i këtij viti, një audituese e KLSH-së po zhvillon një fellowship 4 mujor pranë kësaj zyre, që do të jetë pa dyshim një eksperiencë pozitive dhe shume dobi prurëse për KLSH-në.

12.3 Botimet e KLSH-së përgjatë vitit 2015

KLSH vjen në katër vitet e fundit 2012-2015 me një kolanë botimesh prej 51 titujsh. Çdo vit dinamika e botimeve të institucionit rritet me 10%, duke ruajtur cilësinë,

thellësinë e analizës, gjerësinë e informacionit dhe plotësinë e mesazheve të përmbajtura në çdo titull dhe përmbajtje libri. Botimet e Kontrollit të Lartë të Shtetit, krahas regjistrimit besnik të përmbajtjes së auditimeve të institucionit, të gjetjeve dhe rekomandimeve të çdo auditimi kryesor, përçojnë drejtimet strategjike të reformimit të tij, që janë rritja e kontributit për përmirësimin e qeverisjes publike, nëpërmjet thellimit të luftës kundër korrupsionit dhe ngritja e kapaciteteve të audituesve të KLSH-së në nivelin e një audituesi modern evropian.

Viti 2015 shënoi në 51 numrin e botimeve të KLSH-së duke i shtuar 16 botimet e vitit 2015, 35 botimeve të kryera në periudhën 2012-2014 me titujt e mëposhtëm:

- Analiza Vjetore e Punës 2014;
- Raporti Vjetor i Performancës, KLSH 2014 (Shqip/Anglisht);
- Revista Kërkimore Shkencore "Auditimi Publik" nr. 9, 10 e 11 (Shqip/Anglisht);
- Manuali i Departamentit të Auditimit të Performancës Indikatorët e Performancës;
- Manuali i Auditimit të IT;

- Cobit 4.1, Objektivat e Kontrollit për IT;
- Audituesit e KLSH-së në Shtypin e Përditshëm, Volumi III dhe Volumi IV
- 90 Vjet KLSH, Ceremonitë dhe Aktivitetet ;
- Album, 90 Vjet KLSH;
- Kodi i Etikës së Intosai-t (ISSAI 30), Kodi i Etikës së Gjykatës Evropiane të Audituesve (ECA) dhe Kodi i Etikës së KLSH-së;
- Standardet e Auditimit të Zyrës së Auditimit të Qeverisë së Shteteve të Bashkuara të Amerikës (GAO).

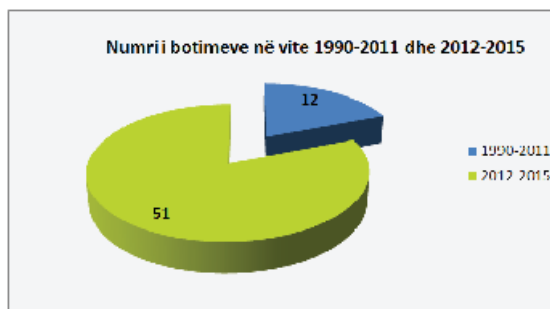

KLSH për botimin 15 titujve ka shpenzuar mesatarisht 520 lekë për një botim (250-300 kopje) me rreth 300 faqe dhe 250-300 kopje për botim.

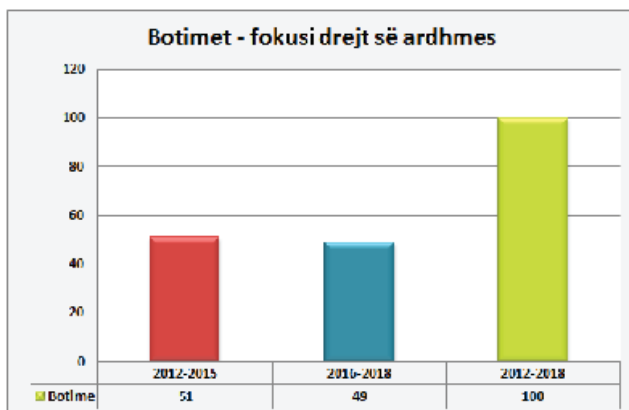
Ndër këta tituj, vlen të veçojmë tre numra të **Revistës Shkencore “Auditimi Publik”**, e cila arriti në numrin 11 të saj.

Këtë vit kanë vijuar bashkëpunimin me KLSH-në për realizimin e Revistës Shkencore, personalitete të fushës së Ekonomisë nga vendi si dhe personalitete të njohura dhe me eksperiencë nga Institucionet Supreme të Auditimit (SAI) nga vende të rajonit e më gjerë, si Dr. Josef Mosser Sekretar i Përgjithshëm i INTOSAI-t, Prof. Ass. Dr. Recai Akyel, zv/President i EUROSAT-t dhe President i Gjykatës Turke të Logarive; z. László Domokos, President i Zyrës Shtetërore të Auditimit të Hungarisë, auditues nga SAI Kroat, nga Gjykata Gjermane e Auditimit, Prof. Dr. Ilia Kristo, Prof. Dr. Hysen Çela, Prof. As. Dr. Adriatik Kotorri, auditues të KLSH-së, etj

Me fokus në edukimin profesional të audituesve publikë, KLSH sjell tek lexuesit e interesuar, që përfshijnë jo vetëm audituesit por dhe studentët, profesionistë të fushave të tjera të lidhura me auditimin, **botimin e Standardeve të Auditimit të Qeverisë së SHBA**, rishikim i vitit 2011, si udhëzues të këshillueshëm për t’u lexuar, studiuar dhe përdorur kur është e përshtatshme, pasi parimet dhe udhëzimet që ky botim sjell janë një prej praktikave më të zhvilluara ndërkombëtare të auditimit shtetëror, ato të Zyrës së Auditimit të Qeverisë së SHBA.

KLSH do të vijojë të pasurojë kolanën e botimeve të tij edhe për vitin 2016, gjatë të cilit janë parashikuar të botohen 16 tituj dhe nëse projektohem i drejt së ardhmes, në fund të vitit 2018, kolona e botimeve të KLSH-së do të ketë 100 botime.

Ne po punojmë dhe jemi të bindur që KLSH do ti realizojë objektivat ambiciozë që i ka vendosur vetes në fushën e botimeve, si pjesë integrale e zbatimit të strategjisë 2013-2017 (rishikuar për periudhën 2015-2017) për rritjen e transparencës dhe komunikimit me publikun, me qëllim modernizimin e institucionit.

12.4 Projekti i binjakëzimit nën programin IPA 2013

Në kuadër të asistencës për Shqipërinë dhe të zbatimit të Instrumentit të Parazgjerimit, IPA 2013, komponenti i I-rë, KLSH ka fituar një financim nga Bashkimi European për **“Forcimin e kapaciteteve të Auditimit të Jashtëm”** me vlerë 2.11 milion euro. Ky projekt binjakëzimi ishte ndër 7 projektet e përzgjedhur nga BE, për t’u implementuar në mënyrë të decentralizuar, nga institucionet e shtetit shqiptar. Ky projekt i financuar nga BE, me kohëzgjatje 2 vjeçare ka filluar në 16 Mars 2016 dhe është pa diskutim një mbështetje e fortë por njëkohësisht edhe një nga sfidat e radhës së KLSH-së, i cili ka treguar në vitet e fundit që po punon fort dhe po realizon cilësisht objektivat e tij, duke ecur në mënyrë të sigurt në rrugën e tij të modernizimit, atë të realizimit të *Auditimeve* të tij në përputhje të plotë me standardet INTOSAI dhe praktikat më të mira të vendeve anëtare të Bashkimit European.

KLSH, si institucioni përfitues i projektit ka parashikuar në buxhetin e tij të vitit 2016

pjesën e bashkëfinancimit dhe ka ngritur strukturat përkatëse në KLSH, që do të merren me menaxhimin dhe implementimin e projektit, duke bashkëpunuar gjithashtu me Ministrinë e Integritit dhe me Drejtorinë e Kontraktimeve dhe Financimeve në Ministrinë e Financave, në mënyrë që të përmbushë në kohë dhe me cilësi të gjitha objektivat e projektit.

12.5 Kremtimi i 90 vjetorit të KLSH-së

Në datën 26 maj 2015, në sallën e Seancave Plenare të Kuvendit të Shqipërisë, u zhvillua ceremonia e 90 vjetorit të Kontrollit të Lartë të Shtetit.

Në këtë ceremoni morën pjesë personalitete të larta të Institucioneve Supreme të Auditimit (SAI) nga Europa, drejtues të Organizatës Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (INTOSAI) dhe Organizatës Europiane të Institucioneve Supreme të Auditimit (EUROSAI) si dhe personalitete të larta të shtetit shqiptar, drejtues të Institucioneve të pavarura Shqiptare, deputetë, përfaqësues të OJF-ve, të profesionistëve të fushës së Ekonomisë dhe Auditimit dhe të Medias.

Një vlerësim dhe falenderim i veçantë për Presidentin e Republikës SH.T.Z. Bujar Nishani, Kryetarin e Kuvendit të Shqipërisë z.Illir Meta, Kryetarin e Gjykatës Kushtetuese z.Bashkim Dedja, ish Presidentin z.Bamir Topi, deputetë të Kuvendit të Shqipërisë dhe drejtues të pushtetit vendor, që vlerësuan këtë përvjetor dhe na nderuan me pjesëmarrjen e tyre.

Ceremoninë e nderuan me pjesëmarrjen e tyre, z. Josef Moser, President i Gjykatë Austriake të Auditimit dhe njëkohësisht Sekretar i Përgjithshëm i INTOSAI-t, z.Vitor Caldeira, President i Gjykatës Europiane të Audituesve, z. Recai Akyel, zv/President i EUROSAT-t dhe President i Gjykatës Turke të Llogarive, z.Ivan Klešić, Auditues i Përgjithshëm i SAI-t kroat, z.Milan Dabović, President i SAI-t të Malit të Zi, z.Milenko Sego, Auditues i Përgjithshëm i SAI-t të Bosnje dhe Hercegovinës; z.Radoslav Sretenović, President i SAI-t të Serbisë; z. Wojciech Kutyla, zv/President i NIK-ut Polak; z.Naser Ademi, zv/Auditues i Përgjithshëm i SAI-t të Maqedonisë, z. Cosmin Nicula, zv/President i SAI-t të Rumanisë, z.Artan Venhari, zv/Auditues i Përgjithshëm i ZAP-it të Kosovës, si dhe përfaqësues të institucioneve të rëndësishme të BE-së, si z.Robert Gielisse, nga DG Budget dhe z.Joop Vrolijk, SIGMA.

Një përshëndetje krejt e veçantë për 90 vjetorin e KLSH-së ishte ajo e z.Gene Dodaro, Kontrollorit të Përgjithshëm të Zyrës së Auditimit të Qeverisë së SHBA, i cili nëpërmjet një video mesazhi i përcolli stafit të KLSH-së urimet për 90 vjetorin e institucionit.

Kujtesa institucionale e një organi kushtetues si KLSH është e një rëndësie parësore për të lexuar drejt vlerat dhe kontributin e tij përgjatë viteve, por edhe gabimet dhe momentet e kthimeve prapa. Për këtë arsye të gjitha ceremonitë e organizuara me këtë rast janë përmbledhur në dy botime të KLSH-së të vitit 2015, “90 vjetori i KLSH-së” dhe “Albumi i 90 vjetorit të KLSH-së”, të cilët na shërbejnë neve dhe audituesve që do të vijnë në të ardhmen për të njohur më mirë institucionin por edhe opinionit publik dhe qytetarëve për të kuptuar më mirë rolin e këtij institucioni të rëndësishëm kushtetues.

Aplikimi i instrumentit:

Fusha : Komunikimi dhe Menaxhimi i Palëve të Interesuar

Nga kryerja e vlerësimit bazuar në instrumentin e indikatorëve të performancës për dimensionet: “Komunikimi i brendshëm” rezulton një vlerësim maksimal (4 pikë) për të gjitha kriteret që kanë të bëjnë me këtë dimension

Rezulton një vlerësim i moderuar (3 pikë nga 4 të mundshme) për dimensionin e Komunikimit të jashtëm pasi KLSH në kuadër të implementimit të projektit IPA do të ketë si produkt “Strategjinë e komunikimit” që do të përfundojë brenda 2016.

Referuar dimensionit “Komunikimi me mediat, qytetarët dhe OJF-të”, KLSH rezulton e vlerësuar maksimalisht (4 pikë) në të gjitha kriteret.

13. Veprimtaritë social kulturore

13.1 Vizitë në Galerinë e Arteve. Me rastin e 90-vjetorit të krijimit të institucionit, Kontrolli i Lartë Shtetit organizoi një vizitë në ambientet e Galerisë Kombëtare të Arteve.

Në këtë aktivitet morën pjesë, Presidenti i Gjykatës Europiane të Audituesve, z.Vitor Manuel da Silva Caldeira; Sekretari i Përgjithshëm i INTOSAI-t, njëkohësisht dhe Presidenti i Gjykatës Austriake të Auditimit, Dr.Josef Moser; Presidenti i Gjykatës Turke të Llogarive Prof. As. Dr.Recai Akyel; zv/Presidenti i NIK-ut të Polonisë, z.Wojciech Kutyla; Audituesi i Përgjithshëm i Kroacisë, z.Ivan Klešić; Presidenti i Senatit të SAI-t të Malit të Zi, z.Milan Dabović; Presidenti i SAI-të Bosnje dhe Hercegovinës, z.Milenko Sego; zv/Audituesi i Përgjithshëm i SAI-t të Maqedonisë, z.Naser Ademi; zv/Presidenti i SAI-t të Rumanisë, z.Cosmin Nicula; zv/Audituesi i

Përgjithshëm i ZAP-it të Kosovës, z.Artan Venhari, si dhe përfaqësues të botës akademike dhe të shoqërisë civile, auditues të KLSH-së, etj.

Gjatë këtij aktiviteti të ftuarit patën mundësi të njihen me disa nga veprat më të spikatura të piktorëve më të njohur shqiptarë.

Vizitë në Muzeun Arkeologjik, Durrës

Në datën 26 maj 2015 në vijim të kremtimeve të përvjetorit të 90-të, të krijimit të

institucionit të Kontrollit të Lartë të Shtetit, për të gjithë delegacionet pjesëmarrëse ishte organizuar edhe një vizitë në Muzeun Arkeologjik të qytetit të Durrësit.

Në këtë aktivitet morën pjesë Presidenti i Gjykatës Evropiane të Audituesve, z. Vitor Manuel da Silva Caldeira; Presidenti i Gjykatës Turke të Llogarive Prof. As. Dr.Recai Akyel; zv/Presidenti i NIK-ut të Polonisë,

z.Wojciech Kutyla; Presidenti i Senatit të SAI-t të Malit të Zi; z.Milan Dabović, Presidenti i SAI-t të Bosnje dhe Hercegovinës, z.Milenko Sego; Presidenti i SAI-t të Serbisë, z.Radoslav Sretenović; dhe përfaqësuesit e Sindikatës së audituesve nga ZAP i Kosovës, si dhe delegacionet shoqëruese.

Nga të gjithë të pranishmit u ndoq me mjaft interes guida e organizuar në pavijonet e Muzeut Arkeologjik.

13.3 Pjesëmarrja e Kontrollit të Lartë në edicionin e 18-të të Panairit të Librit

Kontrolli i Lartë i Shtetit mori pjesë për të tretin vit radhazi në panairin e librit të zhvilluar në Tiranë, në datat 11-15 Nëntor 2015. Edicioni i 18-të i Panairit të Librit u hap këtë vit me moton “Libri Dixhital” dhe në të morën pjesë 107 shtëpi botuese. Kontrolli i Lartë i Shtetit u paraqit në këtë panair me kolanën e plotë të botimeve të tij për periudhën 2012-2015, 46 botime gjithsej, nga të cilat 11 botime u prezantuan për herë të parë.

Në kuadër të këtij panairi, në datën 13 Nëntor, Kontrolli i Lartë i Shtetit, organizoi promovimin e botimeve të tij për vitin 2015. Kryetari i KLSH-së, zoti Leskaj, në fjalën e tij, vlerësoi pjesëmarrjen e KLSH-së në këtë panair dhe theksoi se libri është ndër mjetet më efektive në komunikimin edhe të institucioneve publike me qytetarin dhe lexuesin. Çdo vit dinamika e librave të institucionit rritet me 10%, duke ruajtur cilësinë, thellësinë e analizës dhe gjerësinë e informacionit. Librat e KLSH, krahas regjistrimit besnik të përmbajtjes së auditimeve të institucionit, të gjetjeve dhe rekomandimeve të çdo auditimi kryesor, përçojnë drejtimet strategjike të reformimit të tij, që janë rritja e kontributit për përmirësimin e qeverisjes publike, nëpërmjet thellimit të luftës kundër korrupsionit dhe ngritja e kapaciteteve të audituesve të KLSH-së në nivelin e një audituesi modern europian.

Pas përfundimit të këtij aktiviteti, të gjithë të pranishmit vizituan panairin e librit dhe veçanërisht pavionin e KLSH-së.

13.3 Aktivitet i përbashkët midis audituesve të rinj dhe një grupi studentësh të universitetit “Washington and Lee”, Virxhinia, SHBA

Në datën 26.11.2015, në ambientet e Kontrollit të Lartë të Shtetit, u zhvillua një takim midis një grupi studentësh të Shkollës së Ligjit të Universitetit “Washington

and Lee”, Virxhinia, SHBA dhe disa prej audituesve të rinj të rekrutuar rishtazi në Kontrollin e Lartë të Shtetit.

Grupi i studentëve amerikan shoqërohej në këtë takim nga Profesori i të Drejtës Ndërkombëtare Thomas H. Speedy Rice. Gjatë zhvillimit të takimit u konsiderua si me mjaft interes për studentët informimin i tyre mbi punën dhe rolin që një institucion suprem auditimi mund të luajë në luftën kundër korrupsionit dhe zbatimit të ligjit, mbi transparencën e auditimeve, informimin e opinionit publik, mënyrën se si zhvillohet procesi i auditimit, etj.

Gjatë vitit 2015 KLSH ka organizuar aktivitete të shumta me intelektualë të shquar të fushës akademike, personalitete të kulturës, artit, shkencës, etj. Përmendim takimin e organizuar, me stafin e KLSH-së, në ambientet e Universitetit Shtetëror të Tiranës, me një prej figurave të shquara të Jurisprudencës Shqiptare, me një aktivitet shumë të pasur intelektual dhe akademik, Prof. Ismet Elezi.

IV. FOKUSI DREJT SË ARDHMES: Perspektiva dhe sfida 2016

Viti 2016 do të përbëjë një vit sfidë për stafin e KLSH-së, në funksion të modernizimit dhe reformimit institucional.

Aplikimi i instrumentit të performancës institucionale na mundësoi të përcaktojmë drejt aspektet e zhvillimit institucional dhe drejtmet e progresit të KLSH-së në të ardhmen.

KLSH përgjatë vitit 2016 veprimtarinë institucionale do ta fokusojë:

A. Në drejtim të veprimtarisë audituese:

- Kryerja për herë të parë në historikun e veprimtarisë audituese të KLSH-së të auditimeve financiare (certifikimeve të pasqyrave financiare) në përputhje të plotë me Standardet Ndërkombëtare dhe me Manualin e Auditimit Financiar;
- Konsolidimi i auditimit të përputhshmërisë, duke aplikuar kërkesat e standardeve ndërkombëtare të auditimit në përputhje me manualin e ri të Auditimit të përputhshmërisë;
- Shtimi i numrit dhe rritja e vazhdueshme e cilësisë në auditimet e performancës do të jetë në fokus të veprimtarisë audituese të KLSH-së përgjatë vitit 2015. Ngritja e kapaciteteve me synim kryerjen e auditimeve financiare do jetë një nga prioritetet e periudhave në vijim;
- Gjatë vitit 2016 KLSH do të vijojë me kryerjen dhe rritjen e kapaciteteve për auditimet TI në entet e sektorit publik;
- *Zhvillimi i infrastrukturës dhe mjeteve të TI gjatë procesit auditues është një nga objektivat në të cilat do të përqendrohet menaxhimi institucional përgjatë vitit 2016. Për vitin 2016 do të implementohet projekti i menaxhimit të informatizuar të procesit të auditimit me një impakt të drejtpërdrejtë në rritjen e efektivitetit të veprimtarisë audituese;*
- *Thellimi i luftës kundër korrupsionit do të jetë në fokus të veprimtarisë tonë institucionale dhe krahas veprimtarisë audituese dhe modernizimit të tij, do të vazhdojë të thellojë luftën kundër korrupsionit, duke denoncuar aktet korruptive në publik, media, prokurori e më gjerë.*

B. Në fushën e metodologjisë dhe zhvillimit profesional, duke e konsideruar zhvillimin profesional si pjesë integrale e zhvillimit strategjik fokusi në të ardhmen do të përqendrohet në këto aspekte si:

- ***Konsolidimi i komponentit të “Zhvillimit profesional”;***
- Vijimi i aplikimit të modelit të trajnimit ***të orientuar drejt rezultateve;***
- Të mësuarit gjatë zhvillimit, që kërkon krijimin i një sistemi për të vlerësuar efektivitetin e trajnimit, progresin dhe përmirësimin e vazhdueshëm;
- Krijimin e një profili të lartë profesional dhe etik të Audituesit të Lartë Publik, pjesë e stafit të KLSH;
- Ruajtjen dhe zhvillimin e mëtejshëm të ritmeve të veprimtarisë trajnuese, qasjen e tyre bashkëkohore dhe plotësimin në vijimësi të nevojave të stafit në formën dhe mënyrat më të përshtatshme;
- Metodologjia e zhvillimit të udhëhiqet nga veprimtaritë kërkimore shkencore dhe botimet e KLSH të kthehen në burim parësor të trajnimit dhe zhvillimit të stafit.

C. Në fushën e komunikimit, botimeve dhe marrëdhënieve më jashtë, qëllimi kryesor mbetet rritja e rolit parësor në sjelljen e ideve të reja, veçanërisht në fushën e komunikimit, në mënyrë që edhe në këtë fushë të jemi inovativ, duke gjetur mënyrën më efikase të komunikimit me Kuvendin, median, publikun, subjektet e audituara, etj.

Sfidat e së ardhmes e vënë fokusin në:

- Realizimi i 16 botimeve të parashikuara për 2016, duke ruajtur dhe përmirësuar cilësinë e tyre do të vazhdojë të mbetet një prioritet për institucionin sepse ndikon në mënyrë të drejtpërdrejtë në rritjen e kapaciteteve audituese, krahas rritjes së transparencës me publikun;
- Për këtë vit janë parashikuar 16 botime, me të cilat kolona e botimeve të KLSH-së do të arrijë shifrën 67 dhe nëse ecim me këtë ritëm në fund të vitit 2018 kolona e botimeve të KLSH-së do të ketë 100 tituj;
- Implementimi i IPA që sigurisht do të ketë edhe vështirësi, duke pasur parasysh që do të jetë viti i parë i aplikimit;
- Realizimi i strategjisë së komunikimit të KLSH-së si output i IPA;

- Vijimi i implementimi me projekte konkrete i marrëveshjeve të bashkëpunimit me OJF-të dhe shoqatat e Profesionisteve të fushës dhe realizimi i Mini Peer Review të tjera. Këtu mund të përmendim kërkesën që i kemi bërë së fundmi institucionit të Avokatit të Popullit, për realizimin e një mini Peer Review nga ky institucion. Duke pasur parasysh rolin dhe misionin e Avokatit të Popullit, ne i kemi propozuar që të realizojnë një Peer Review, duke dërguar një grup komisionerësh të Avokatit të Popullit në KLSH, që mund të trajtonin një nga tematikat e mëposhtme:
  - Vlerësimi dhe mënyra e trajtimit të letrave dhe ankesave të qytetarëve nga KLSH;
  - Vlerësimi i marrëdhënieve të punës në KLSH (rekrutimi, ngritjet në detyrë edhe në karrierat profesionale, etj), në këndvështrimin e respektimit të plotë të të drejtave të njeriut, kuadrit ligjor në fuqi, etj.
- Bashkëpunim konkret me përfaqësitë e Bankës Botërore dhe OSBE në Shqipëri, për mundësinë e projekteve të përbashkëta për zhvillimin e kapaciteteve audituese;
- Realizimi i Konferencës së katërt shkencore të KLSH-së, “Analiza e Riskut”;
- Ruajtja e nivelit të shkrimeve të Revistës Shkencore të KLSH-së dhe përmirësimi i tyre, duke qenë sfidantë në radhë të parë me veten, në mënyrë që Revista të ruajë karakterin e saj shkencor dhe emrin që ka krijuar.

V. ANALIZA E REALIZIMIT TË BUXHETIT TË KLSH-së PËR VITIN 2015

Bazuar në Ligjin vjetor të buxhetit të shtetit të vitit 2015, me ndryshime KLSH-së i është akorduar një fond në total prej 380,727.7 mijë lekë nga i cili 350,727.7 mijë lekë përfaqësonin financime nga burime të brendshme buxhetore dhe 30 milionë lekë nga burime të huaja. Me Aktin Normativ nr. 2 datë 11.12.2015 për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin nr. 160/2014, “Për Buxhetin e Vitit 2015” u bënë ndryshime në zërin Investime me Financim të huaj duke hequr vlerën prej 30 milion lekë.

Treguesit e buxhetit total në nivel institucional referuar planit fillestar, ndryshimet gjatë vitit dhe shpenzimeve faktike, paraqiten në tabelën si me poshtë vijon:

Njësia në mijë/lekë

Nr.	ARTIKUJT (Kodi – Emri)	Plani i fillestar	Ndryshimet gjatë vitit	Plani me ndryshime	Realizimi 2015	Në %	Diferenca F-P
A	B	1	2	3	4	5	6
Shpenzime Korrente							
1	600 - Paga	219,000	-4,000	215,000	208,334.2	96.8	6,665.8
2	601- Sigurime	27,000	+4,000	31,000	30,815	99.4	185
3	602- Mallra dhe Shërbime	83,850		83,850	74,718.1	89.1	9,131.9
4	605 - Transferta Korrente të huaja	150		150	129	86	21
5	606 - Transferta për Buxhetet Familjare dhe Individë	727.7		727.7	727.7		0
Shpenzime Kapitale							
6	231- Financim i brendshëm	20,000		20,000	11,293.1	56.4	8,706.9
7	230 - Financim i huaj	30,000	-30,000	0	0	0	0
TOTALI		380,727.7	-30,000	350,727.7	326,017.1	93	24,710.6

Nga analiza faktoriale sipas kategorisë së shpenzimeve në nivel artikulli rezulton:

- Fondi i pagave është realizuar në rreth 97% të kuotave të planifikuara;
- Fondi i Sigurimeve Shoqërore është realizuar 99%;
- Fondi i shpenzimeve operative “mallra dhe shërbime” rezulton në rreth 90% të kuotave të planifikuara.

- Nga analiza faktoriale e buxhetit të investimeve sipas zërave konstatohet se buxheti i investimeve të planifikuara për “furnitura dhe pajisje” në vlerën 11.3 milion lekë është realizuar në nivelin 100% të objekteve të planifikuara dhe duke reflektuar një kursim të fondeve prej rreth 2 milion lekë, si rezultat i zbatimit të procedurave të prokurimit dhe nivelit të lartë të konkurrencës së ofertimit në këto procedura.
- Nuk është realizuar zëri i kostos lokale prej 6.9 milion lekë, i cili përfaqëson fondet e planifikuara për kontributin e qeverisë shqiptare për implementimin e projektit IPA.
- Shpenzimet me burim të huaj financimi me vlerë 30,000 mijë lekë, fonde këto të planifikuara për implementimin e projektit IPA me VKM, nuk u bënë efektive për arsye se projekti IPA nuk filloi përgjatë 2015.

Situata buxhetore për vitin 2015 e analizuar në nivel artikulli rezulton:

1. Pagat, sigurimet shoqërore dhe shëndetësore (Ilogaria. 600-601)

a) Pagat nga 215,000 mijë lekë të planit vjetor janë shpenzuar 208,334.2 mijë lekë ose në masën 96.8%.

b) Sigurimet shoqërore dhe shëndetësore nga 31,000 mijë lekë të plani vjetor janë shpenzuar 30,815 mijë lekë ose në masën 99.4%.

Shuma e shpenzuar për zërin “paga” përfshin pagat e punonjësve të KLSH-së dhe të ekspertëve të jashtëm të përkohshëm të kontraktuar dhe paguar konform shkresave dhe kontratave të nënshkruara me ta.

2. Transferta korrente dhe të huaja (Ilogaria 605)

Gjatë periudhës raportuese 2015 janë shlyer detyrimet për kuota anëtarësimi për organizatat INTOSAI dhe EUROSAI, në shumën 129,040 lekë nga 150,000 lekë të planifikuara.

3. Transferta për buxhetet familjare dhe individët. (logaria 606)

Për vitin 2015 fondi i veçantë rezulton i realizuar në masën 100% të fondit disponibël. Gjatë kësaj periudhe, është dhënë nga fondi i veçantë me kërkesat e

bëra nga ana e jonë dhe të konfirmuar nga Ministria e Financave një fond prej 727.7 mijë lekë për daljen e punonjësve në pension, rast fatkeqësie dhe sëmundje.

4. Shpenzimet operative (llogaria 602)

Nga 83,850 mijë lekë plani vjetor janë shpenzuar 74,718.1 mijë lekë ose në rreth 90% të fondit të planifikuar. Nga analiza më e detajuar e realizimit të shpenzimeve rezulton që në këtë nivel realizimi kanë ndikuar diferenca (kursimet) nga proceset e prokurimit të fondeve në rreth 4 milion lekë, si dhe një pjesë e fondeve të shpenzimeve për udhëtim e dieta që kapin vlerën rreth 4 milion lekë. Me këtë zë shpenzimesh janë përballuar gjithashtu edhe mbulimi i nevojave administrative të shpenzimeve si: shpenzime për drita, ujë, telefon etj. Në këtë artikull një pjesë të konsiderueshme e zënë shpenzimet për trajnime jashtë dhe brenda vendit dhe për dieta në funksion të veprimtarisë audituese.

Ngritja e kapaciteteve është një nga Objektivat Strategjikë të KLSH që parashikohet në Strategjinë e Zhvillimit 2013-2017. Për arritjen e këtij objekti, KLSH ka marrë pjesë në mënyrë aktive në shumë aktivitete trajnime, takime dhe grupe pune, konferenca dhe simpoziume, të cilat kanë synuar ndërtimin e kapaciteteve, rritjen e aftësive dhe njohurive profesionale të audituesve në funksion të rritjes së cilësisë së auditimit. Organizimi dhe pjesëmarrja në këto aktivitete janë shoqëruar me kostot përkatëse duke u fokusuar në menaxhim sa me të kujdesshëm dhe përdorim sa më me efektivitet.

5. Shpenzimet për investime kapitale (llogaria 231)

Bazuar në Ligjin e buxhetit të shtetit të vitit 2015 plani i buxhetit me destinacion investimet kapitale rezultoi në shumën 50 milion lekë.

I detajuar sipas burimit të financimit rreth 20 milion lekë përfaqësonin fonde buxhetore me burim të brendshëm financimi dhe 30 milion lekë me burim të huaj. Me Aktin Normativ nr. 2 datë 11.12.2015 për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin nr. 160/2014, “Për Buxhetin e Vitit 2015” u bënë ndryshime në zërin Investime me Financim të huaj duke hequr vlerën prej 30 milion lekë.

Më poshtë paraqitet realizimi i buxhetit të investimeve për vitin 2015 i detajuar sipas zërave:

mijë lekë

Nr.	Emërtimi	Plani sipas ligjit vjetor të buxhetit	Plan i ndyshuar	Fakt	Realizimi %	Diferenca
a	b	1	2	3	4	5
1	Blerje pajisje kompjuterike	7,500	7,500	7,124	95	376
2	Blerje siguri rrjeti	1,200	1,200	1,176	98	24
3	Softe kompjuterike	620	620	498	80	122
4	Infrastrukturë	2,080	2,080	1,103	53	977
5	Pajisje zyrash	1,700	1,700	1,392	82	308
6	Totali investimeve furnitura pajisje	13,100	13,100	11,293	86	1,807
7	t.v.sh./kosto lokale	6,900	6,900	0	-	6,900
8	Financim i huaj, IPA	30,000	0	0	-	0
SHUMA		50,000	20,000	11,293	56.4	8,707

- Nga analiza faktoriale e buxhetit të investimeve sipas zërave konstatohet se buxheti i investimeve të planifikuara për “furnitura dhe pajisje” në vlerën 11.3 milion lekë është realizuar në nivelin 100% të objekteve të planifikuara dhe duke reflektuar një kursim të fondeve prej rreth 2 milion lekë, si rezultat i zbatimit të procedurave të prokurimit dhe nivelit të lartë të konkurrencës së ofertimit në këto procedura.

- Fondi prej 6.9 milion lekë i planifikuar për kosto lokale e projektit IPA nuk u përdor gjatë vitit 2015 për shkak të mosbërjes efektive të marrëveshjes së financimit nga donatorët.

Struktura organizative e KLSH-së reflekton kërkesat e nenit 12 të Ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” për sa i përket kriterëve

të linjave të raportimit dhe arsimimit për nëpunësin zbatues. Nëpunësi zbatues (Përgjegjësja e Financës ka vartësi dhe raporton tek Sekretari i Përgjithshëm njëherazi nëpunësi autorizues i institucionit).

Konform kriterëve të përcaktuara për hartimin dhe zbatimin e buxhetit referuar udhëzimeve të Ministrit të Financave nxjerrë për këtë qëllim KLSH-ja ka plotësuar dhe paraqitur në afat projektbuxhetin për vitin 2015, si dhe ka kryer procedurat konform kërkesave ligjore të ekzekutimit të buxhetit gjatë vitit.

Në zbatim të ligjit për MFK-në, Kryetari i KLSH-së ka nxjerrë aktet përkatëse dhe në zbatim është miratuar ngritja e Grupit të Menaxhimit Strategjik të Institucionit dhe Koordinatorit i Riskut.

Struktura organizative e KLSH-së reflekton kërkesat e nenit 12 të Ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” për sa i përket kriterëve të linjave të raportimit dhe arsimimit për nëpunësin zbatues. Nëpunësi zbatues (Përgjegjësja e Financës ka vartësi dhe raporton tek Sekretari i Përgjithshëm njëherazi nëpunësi autorizues i institucionit).

KLSH ka hartuar Strategjinë e Menaxhimit të Riskut të KLSH-së, e cila ndiqet dhe zbatohet çdo Drejtori Departamenti dhe Drejtorie.

Në zbatim të ligjit për MFK-në brenda muajit shkurt 2016 nr. prot. 1155/1 datë 23.02.2016 është dërguar në Ministrinë e Financave të Nëpunësi i Parë Autorizues, Deklarata dhe Raporti Vjetor për vitin 2015 “Për cilësinë e sistemit të kontrollit të brendshëm në KLSH”, si dhe përgjigja e pyetësorit “Për vetëvlerësimin e funksionimit të sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit në KLSH”.

Nga Sektori i Financës, çdo muaj është bërë rakordimi i situacioneve të shpenzimeve të buxhetit me Degën e Thesarit dhe Ministrinë e Financave.

- Janë hartuar evidencat statistikore sipas formularëve përkatës, si dhe, raporti i shpenzimeve faktike të KLSH sipas artikujve buxhetorë referuar kuadrit rregullator të zbatimit të buxhetit;
- Gjithashtu, Sektori i Financës ka kryer me rigorozitet e në mënyrë periodike kontrollin e shpenzimeve për prokurimet dhe shpenzimet e kryera me bankë dhe arkë;
- Janë kryer rakordimet me Degën e Thesarit për realizimin e shpenzimeve të buxhetit, si dhe janë bërë akt rakordimet për çeljen dhe lëvizjen e fondeve buxhetore me Drejtorinë e Buxhetit në Ministrinë e Financës;

- Në përfundim të çdo muaji janë realizuar rakordimet dhe kontrollet e duhura për veprimet gjatë kësaj periudhe, duke kontabilizuar dhe duke u vendosur në mënyrë kronologjike dokumentet;
- Dokumentet vërtetuese si faturat, fletëhyrjet, fletëdaljet, mandat-arkëtimet, mandat-pagesat, situacionet e shpenzimeve, procesverbalet dhe të tjera akte, janë kryer në mënyrë vijuese dhe duke respektuar afatet kohore;
- Për vitin 2015 KLSH ka përpiluar bilancin kontabël për vitin 2015 në afatin e duhur;
- Janë dorëzuar brenda afatit pranë Drejtorisë së Menaxhimit dhe Monitorimit të Buxhetit, të Ministrisë së Financave raportet e monitorimit të shpenzimeve faktike, sipas programeve dhe artikujve.

Bashkëlidhur kësaj analize buxhetore ndodhet edhe pasqyra e llogarive vjetore të KLSH-së 2015.

PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË VITIT USHTRIMOR 2015**Bilanci i KLSH-së, i vitit 2015****a. AKTIVI**

Nr. Rreshti	Nr.LLOG.	EMËRTIMI I LLOGARIVE TË AKTIVIT	Ushtrimi i Mbyllur	Ushtrimi Paraardhës
1.	12	Rezultate të mbartura (saldo debitore)		
2.	A	AKTIVE TË QËNDRUESHME	66,075,400	73,166,758.20
3.	20,230	I. Të pa trupëzuara	468353	268,873
4.	201	Prime të emisionit dhe rimbursimi të huave		
5.	202	Studime dhe kërkime		
6.	203	Koncesione, patenta, licenca të tjera ngjashme	3,575,738	3,077,738
7.	209	Amortizimi i Aktiveve të Qëndrueshme të pa trupëzuara (-)	(3,107,385)	(2,808,865)
8.	230	Shpenzime për rritjen e aktiveve të qëndrueshme patrupëzuara		
9.	21,23,24,28	II. Aktive të Qëndrueshme të Trupëzuara	65,607,047	72,897,885.20
10.	210	Toka, troje, terrene		
11.	211	Pyje, kullota, plantacione		
12.	212	Ndërtime e konstruksione	17,006,621	17,006,621
13.	213	Rrugë, rrjete, vepra ujore		
14.	214	Instalime teknike, makineri, paisje, vegla pune	11,100,321	9,758,121
15.	215	Mjete transporti	33,600,000	33,600,000
16.	216	Rezerva shtetërore		
17.	217	Kafshë pune e prodhimi		
18.	218	Inventar ekonomik	103,312,200	99,092,587.20
19.	219	Amortizimi i Aktiveve të Qëndrueshme të trupëzuara (-)	(99,412,095)	(86,559,444)
20.	231	Shpenzime proces për rritjen e AQT		
21.	232	Shpenzime proces për transferime kapitale		
22.	24	Aktive të Qëndrueshme të trupëzuara të dëmtuara		
23.	28	Caktime		
24.	25,26	III. Aktive Financiare		
25.	25	Huadhënie e nën-huadhënie		
26.	26	Pjesëmarrje në kapitalin e vet		
27.	B	AKTIVE QARKULLUESE	32,675,332	32,095,381.60
28.	Klasa 3	I. Gjendja e Inventarit	9,106,505	9,665,356.60
29.	31	Materiale	8,502,516	8,417,661.60

Nr. Rreshti	Nr.LLOG.	EMËRTIMI I LLOGARIVE TË AKTIVIT	Ushtrimi i Mbyllur	Ushtrimi Paraardhës
30.	32	Objekte inventari	303,989	1,247,695
31.	33	Prodhome, punime e shërbime në proces		
32.	34	Produkte		
33.	35	Mallra		
34.	36	Gjë e gjallë në rritje e majmëri		
35.	37	Gjendje të pambritura ose pranë të tretëve		
36.	38	Diferenca nga çmimet e magazinimit		
37.	39	Shuma të parashikuara për zhvlerësim të inventarit (-)		
38.	Klasa 4	II. Kërkesa arkëtimi mbi Debitorët	23,568,827	22,430,025
39.	409	Furnitorë (Debitorë), parapagime pagesa pjesore		
40.	411-418	Klientë e llogari të ngjashme		
41.	423.429	Personeli, paradhënie, deficite e gjoba		400
42.	431	Të drejta e taksa për t'u derdhur në shtet		
43.	432	Tatime mbledhur nga shteti për llogari të Pushtetit Lokal		
44.	433	Shpenzime fatkeqësi natyrore që mbulon shteti		
45.	4342	Të tjera operacione me shtetin (debitor)	19,032,175	19,893,373
46.	435	Sigurime Shoqërore		
47.	436	Sigurime Shëndetësore		
48.	437.438	Organizma të tjera shoqërore		
49.	44	Institucione të tjera publike		
50.	45	Marrëdhënie me institucionet brenda dhe jashtë sistemit		
51.	465	Efekte për t'u arkëtuar nga shitja letrave me vlerë vendosjes		
52.	468	Debitorë të ndryshëm	2,536,652	2,536,652
53.	49	Shuma të parashikuara për zhvlerësim (-)		
54.	50.59	III. Llogaritë financiare		
55.	50	Letra me vlerë të vendosjes		
56.	511	Vlera për t'u arkëtuar		
57.	512	Llogari në bankë		
58.	520	Disponibilitete në thesar		
59.	531	Llogari në arkë		
60.	532	Vlera të tjera		
61.	54	Akreditiva dhe paradhënie		
62.	56	Llogari në organizma krediti		
63.	59	Provigjone zhvlerësimi letra me vlerë vendosjes (-)		
64.	C	LLOGARI TË TJERA AKTIVE		
65.	477	Diferenca konvertimi aktive		
66.	481	Shpenzime për t'u shpërndarë në disa ushtrime		
67.	486	Shpenzime të periudhave të ardhshme		
68.	85	REZULTATI I USHTRIMIT (saldo debitore)		
69.	X	TOTALI I AKTIVIT	98,750,732	95,362,882.20

b. PASIVI

Nr. Rreshti	Nr. LLOG.	EMËRTIMI I LLOGARIVE TË AKTIVIT	Ushtrimi i Mbyllur	Ushtrimi Paraardhës
1.	A.	FONDE TË VETA	75,181,905	82,832,114.80
2.	10	I. Fonde të veta	75,181,905	82,832,114.80
3.	101	Fonde bazë	75,181,905	
4.	105	Grante të brendshme kapitale		
5.	106	Grante të huaja kapitale		
6.	107	Vlera Aktive të Qëndrueshme të caktuara në përdorim		
7.	109	Rezerva nga rivlerësimi aktiveve të qëndrueshme		
8.	11	II. Fonde të tjera të veta		
9.	111	Fonde rezervë		
10.	115	Caktim nga rezultati i vitit për investime		
11.	116	Të ardhura nga shitja e Aktiveve të Qëndrueshme		
12.	12	III. Rezultati i mbartur		
13.	13	IV. Subvencione te jashtëzakonshme (-)		
14.	14	V. Pjesëmarrje të institucionit në investime për të tretë		
15.	15	Shuma parashikuara për rreziqe e shpenzime		
16.	B	D E T Y R I M E		
17.	16,17,18	I. Borxhe afatgjatë		
18.	16	Huamarrje e brendshme dhe të ngjashme		
19.	17	Huamarrje e huaj		
20.	Klasa 4	II. Detyrime afatshkurtër	23,568,827	22,430,025
21.	419	Klientë (Kreditore), parapagesë pjesore		
22.	401-408	Furnitorë e llogari të lidhura me to		41,400
23.	42	Personeli e llogari të lidhura me to	14,349,135	13,164,353
24.	431	Detyrime ndaj shtetit për tatim-taksa	1,696,694	2,018,295
25.	432	Tatime mbledhur nga shteti për llogari të Pushtetit Lokal		
26.	433	Shteti fatkeqesi natyrore		
27.	4341	Të tjera operacione me shtetin (kreditor)	2,536,652	2,537,052
28.	435	Sigurime Shoqërore	3,809,728	2,486,039
29.	436	Sigurime Shëndetësore	624,296	1,800,146
30.	437-438	Organizma të tjere shoqërore	552,322	382,740
31.	44	Institucione të tjera publike		
32.	45	Marrëdhënie me institucione brenda e jashtë sistemit		
33.	460	Huadhënës		
34.	464	Detyrime për t'u paguar për blerjen e letrave me vlerë		
35.	466	Kreditorë për mjete në ruajtje		
36.	467	Kreditorë të ndryshëm		
37.	C	LLOGARI TË TJERA		
38.	475	Të ardhura për t'u regjistruar për vitet pasardhëse		
39.	478	Diferenca konvertime pasive		
40.	480	Të ardhura për t'u klasifikuar ose rregulluar		
41.	487	Të ardhura të arkëtuara para nxjerrjes së titullit		
42.	85	REZULTATI I USHTRIMIT (Saldo kreditore)		
43.	X	T O T A L I I P A S I V I T	98,750,732	105,262,139.8

c. SHPENZIME

Nr. Rreshti	Nr. LLOG. të shpenzimeve	EMËRTIMI I LLOGARIVE TË AKTIVIT	Ushtrimi i Mbyllur	Ushtrimi Paraardhës
a	b	C	1	2
1.	Klasa 6	A. SHPENZIME SHFRYTËZIMI (I-IV)	315,613,142	283,150,053.20
2.	60	I. Shpenzime Korente		
3.	600	Paga, shpërblime e të tjera personeli	208,420,484	201,931,629
4.	6001	Paga, personeli i përhershëm	208,420,484	201,931,629
5.	6002	Paga, personeli i përkohshëm		
6.	6003	Shpërblime		
7.	6009	Shpenzime të tjera personeli		
8.	601	Kontribute të sigurimeve shoqërore e shëndetësore	31,617,831.8	28,911,672
9.	6010	Kontribute për sigurimet shoqërore	28,007,291	25,557,094
10.	6011	Kontribute për sigurimet shëndetësore	3,610,540.8	3,354,578
11.	602	Mallra dhe shërbime të tjera	74,718,086.2	54,176,950.60
12.	6020	Materiale zyre e të përgjithshme	2,899,654	301,040
13.	6021	Materiale dhe shërbime speciale	3,844,200	
14.	6022	Shërbime nga të tretë	3,735,060	3,879,108
15.	6023	Shpenzime transporti	3,923,591	5,643,141
16.	6024	Shpenzime udhëtimi	56,593,332.2	37,546,068.40
17.	6025	Shpenzime për mirëmbajtje të zakonshme	1,290,664	5,000,026.20
18.	6026	Shpenzime për qiramarrje	1,076,127	252,852
19.	6027	Shpenzime për detyrime për kompensime legale		
20.	6028	Shpenzime të lidhura me huamarrjen për hua		
21.	6029	Shpenzime të tjera operative	1,355,458	1,554,715
22.	603	Subvencionet		
23.	6030	Subvencione për diferencë çimimi		
24.	6031	Subvencione për të nxitur punësimin		
25.	6032	Subvencione për të mbuluar humbjet		
26.	6033	Subvencione për sipërmarrjet individuale		
27.	6039	Subvencione të tjera		
28.	604	Transferime korente të brendshme		
29.	6040	Transferime korente tek nivele të tjera Qeverisë		
30.	6041	Transferime koente tek institucione qeveritare të ndryshme		
31.	6042	Transferime korente tek Sigurimet Shoqërore e Shëndetësore		
32.	6044	Transferime korente tek Organizatat jofitimprurëse		
33.	605	Transferime korente me jashtë	129,040	124,075
34.	6051	Transferime për Organizatat ndërkombëtare	129,040	124,075
35.	6052	Transferime për qeveritë e huaja		
36.	6053	Transferime për institucionet jofitimprurëse të huaja		
37.	6059	Transferime të tjera korente me jashtë shtetit		
38.	606	Transferta për buxhetin familjar e individë (Ndihmë ekonomike)	727,700	1,203,540
39.	6060	Transferta të paguara nga ISSH e ISKSH		

Nr. Rreshti	Nr. LLOG. të shpenzimeve	EMËRTIMI I LLOGARIVE TË AKTIVIT	Ushtrimi i Mbyllur	Ushtrimi Paraardhës
40.	6061	Transferata të paguara nga Institucione të tjera e Organe të Pushtetit Vendor (Ndihmë ekonomike)		1,203,540
41.	63	II. Ndryshimi i gjendjeve të inventarit (+,-)	727,700	(3,197,813.40)
42.	68	III. Kuota amortizimi dhe shuma të parashikuara	558,852	
43.	681	Kuotat e amortizimit të shfrytëzimit		
44.	682	Vlera e mbetur e AQ të nxjerra jashtë përdorimit e të shitura		
45.	683	Shuma të parashikuara të shfrytëzimit		
46.	686	Shuma të parashikuara për aktivet financiare		
47.	65-66	B. SHPENZIME FINANCIARE (I+II)		
48.	65	I. Shpenzime financiare të brendshme		
49.	650	Interesa per bono thesari dhe kredi direkte		
50.	651	Interesa për huamarrje të tjera të brendshme		
51.	652	Interesa Letra tjera vlerë Qeverisë		
52.	656	Shpenzime nga këmbimet valutore		
53.	66	II. Shpenzime financiare të jashtme		
54.	660	Interesa për huamarrje nga Qeveri të huaja		
55.	661	Interesa për financime nga institucione ndërkombëtare		
56.	662	Interesa për huamarrje të tjera të jashtme		
57.	67	C. SHPENZIME TË JASHTËZAKOSHME		
58.	677	Humbje nga gabime të lejuara në vitet ushtrimore paraardhëse		
59.	678	Shpenzime të tjera të jashtëzakonshme		
60.	Klasa 6	TOTALI I SHPENZIMEVE	315,613,142	283,150,053.20
61.	82,83,84,	D. OPERACIONE KORIGJIMI TË REZULTATIT		3,197,813.40
62.	828	Tituj të ardhurash të anuluar		
63.	831	Caktim të ardhurash funksionale për investime		
64.	8420	Derdhje të ardhura në buxhet		
65.	8421	Derdhje në buxhet të ardhurave të papërdorura		
66.	8422	Transferim të ardhurave brenda sistemit		
67.	8423	Transferime për ndryshim gjendje		3,197,813.40
68.	8424	Transferim për debitore të konstatuar e të ngjashme		
69.	Klasa 6 e 8	TOTALI I OPERACIONEVE	316,171,994	286,347,866.60
70.	85	REZULTATI NGA FUNKSIONIMI		
71.	76	B. TË ARDHURA FINANCIARE		
72.	760	Nga interesat e huadhënies brendshme		
73.	761	Nga interesat e huadhënies së huaj		
74.	765	Të ardhura nga interesat e depozitave		
75.	766	Të ardhura nga këmbimet valutore		
76.	77	C. TË ARDHURA TË JASHTZAKONSHME		
77.	773	Nga veprimtari të mbyllura e ndryshuara të tjera të strategjisë		
78.	777	Nga gabime të lejuara në vitet ushtrimore paraardhëse		
79.	778	Korrigjime nga vitet e kaluara		

Nr. Rreshti	Nr. LLOG. të shpenzimeve	EMËRTIMI I LLOGARIVE TË AKTIVIT	Ushtrimi i Mbyllur	Ushtrimi Paraardhës
80.	779	Të ardhura të tjera		
81.	Klasa 7	TOTALI I TË ARDHURAVE		
82.	82, 84	D. OPERACIONET KORIGJIM I REZULTATIT		
83.	829	Urdhër i shpallur anuluar ose parashkruar		
84.	841	Transferimi i ndryshimit të gjendjes		
85.	Klasa 7 e 8	TOTALI OPERACIONEVE		
86.	85	REZULTATI I VEPRIMTARISE		
87.	X	T O T A L I		

d. TË ARDHURAT

Nr. Rreshti	Nr. LLOG. të ardhurave	PËRSHKRIMI TË ARDHURAVE TË USHTRIMIT	VITI USHTRIMOR	VITI MËPARSHËM
a	b	c	1	2
1.	Klasa 7	A. TË ARDHURA TË SHFRYTËZIMIT (I-VII)	316,171,994	286,347,866.60
2.	70	I. TË ARDHURA TATIMORE (a+b+c+d+e+f+g)		
3.	700	a) Mbi të ardhurat, fitimin e ardhurat kapitale		
4.	7000	Tatim mbi të ardhurat personale		
5.	7001	Tatim mbi fitimin		
6.	7002	Takse e tatim mbi biznesin e vogël		
7.	7009	Tjera tatime		
8.	702	b)Tatime mbi pasurinë		
9.	7020	Mbi pasurinë e paluajtshme		
10.	7021	Mbi shitjen e pasurisë se paluajtshme		
11.	7029	Të tjera mbi pasurinë		
12.	703	c)Tatime mbi mallrat e shërbimet brenda vendit		
13.	7030	Tatim mbi Vlerën e Shtuar (TVSH)		
14.	7031	Akciza		
15.	7032	Taksë mbi shërbimet specifike		
16.	7033	Taksë mbi përdorimin mallrave e lejim veprimtarie		
17.	7035	Taksë vendore mbi përdorimin mallrave e lejim veprimtarie		
18.	704	d)Taksë mbi tregtinë e transaksione ndërkombëtare		
19.	7040	Taksë doganore për mallrat e importit		
20.	7041	Taksë doganore për mallrat e eksportit		
21.	7042	Tarifë shërbimi doganor dhe koliposte		
22.	7049	Të tjera taksa mbi tregtinë e transport ndërkombëtar		
23.	705	e)Taska e rrugës		
24.	708	f) Të tjera tatime e taksa kombëtare		
25.	709	g)Kamat vonesa		
26.	75	II. KONTRIBUTE SHOQËORE E		

Nr. Reshti	Nr. LLOG. të ardhurave	PËRSHKRIMI TË ARDHURAVE TE USHTRIMIT	VITI USHTRIMOR	VITI MËPARSHËM
SHËNDETSORE				
27.	750	Nga të punësuarit		
28.	751	Nga punëdhënësit		
29.	752	Nga të vetëpunësuarit		
30.	753	Nga fermerët		
31.	754	Nga sigurimet vullnetare		
32.	755	Kontribut i buxhetit për sigurime shoqërore		
33.	756	Kontribut i buxhetit për sigurime shëndetësore		
34.	71	III. TË ARDHURA JO TATIMORE (a+b+c)		
35.	710	a) Nga ndërmarrjet dhe pronësia		
36.	7100	Nga ndërmarrje publike jo financiare		
37.	7101	Nga ndërmarrje publike financiare		
38.	7109	Të tjera nga ndërmarrjet dhe pronësia		
39.	711	b) Shërbime administrate e të ardhura sekondare		
40.	7110	Tarifa administrative dhe rregullatore		
41.	7111	Të ardhura sekondare e pagesa shërbimesh		
42.	7112	Taksë për veprime gjyqësore e noteriale		
43.	7113	Nga shitja e mallrave e shërbimeve		
44.	7114	Të ardhura nga biletat		
45.	7115	Gjoba e kamatëvones, sekuestime e zhdëmtime		
46.	7116	Të ardhura nga transferimi pronës, legalizimi i ndërtimeve pa leje		
47.	719	c) Të tjera të ardhura jo tatimore		
48.	72	IV. GRANTE KORENTE (a+b)	316,171,994	286,347,866.60
49.	720	a) Grant korent i brendshëm		266,454,493.60
50.	7200	Nga i njëjti nivel Qeverisje	295,136,819	
51.	7201	Nga nivele të tjera Qeverisje		
52.	7202	Nga buxheti për pagesa posaçme të ISSH		
53.	7203	Nga buxheti për mbulim të deficitit të ISSH e ISKSH		
54.	7204	Pjesëmarrje e institucionit në tatime e taksa nacionale		
55.	7205	Financime shtesë nga të ardhura krijuar brenda sistemit		
56.	7206	Financim i pritshëm nga buxheti	21,032,175	19,893,373
57.	7207	Sponsorizime nga të tretë		
58.	7209	Të tjera grante të brendshme		
59.	721	b) Grant korent i jashtëm		
60.	7210	Nga Qeveri të Huaja		
61.	7211	Nga Organizata Ndërkombëtare		
62.	73	V. NDRYSHIM GJENDJEVE PRODUKTEVE		
63.	78	VI. PUNIME PËR INVESTIME E RIMARRJE		
64.	781	Punime, investime në ekonomi		
65.	782	Rimarrje parash për aktive qarkulluese		
66.	783	Rimarrje parash për aktivet e qëndrueshme		
67.	784	Suprimim i shumave parash për shpenzime të viteve të ardhshme		
68.	785	Përdorim i shumave parash për		

Nr. Rreshti	Nr. LLOG. të ardhurave	PËRSHKRIMI TË ARDHURAVE TE USHTRIMIT	VITI USHTRIMOR	VITI MËPARSHËM
		shpenzime të viteve të ardhshme		
69.	787	Tërheqje nga sektori i investimeve		
70.	76	B. TË ARDHURA FINANCIARE		
71.	760	Nga interesat e huadhënies brendshme		
72.	761	Nga interesat huadhënies se huaj		
73.	765	Të ardhura nga interesat e depozitave		
74.	766	Të ardhura nga këmbimet valutore		
75.	77	C. TË ARDHURA TË JASHTZAKONSHME		
76.	773	Nga veprimtari të mbyllura e ndryshime të tjera strategjisë		
77.	777	Nga gabime të lejuara në ushtrimet paraardhëse		
78.	778	Korrigjime nga vitet e kaluara		
79.	779	Të ardhura të tjera		
80.	Klasa 7	TOTALI I TË ARDHURAVE	316,171,994	286,347,866.60
81.	82.84	D. OPERACIONI KORIGJIM I REZULTATIT		
82.	829	Urdhër i shpallur anuluar ose parashkruar		
83.	841	Transferimi i ndryshimit të gjendjes		
84.	Klasa 7 e 8	TOTALI OPERACIONEVE	316,171,994	286,347,866.60
85.	85	REZULTATI I VEPRIMTARISË		
86.	X	T O T A L I	316,171,994	286,347,866.60

**NJËSITË PUBLIKE TË AUDITUARA NGA KLSH,
GJATË PERIUdhËS JANAR-DHJETOR 2015**

**DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË BUXHETIT QENDROR, ADMINISTRATËS SË
LARTË PUBLIKE, MENAXHIMIT FINANCIAR DHE AUDITIMIT TË BRENDSHËM**

1. Zbatimi i Rekomandimeve për auditimet e evaduara gjatë vitit 2014;
2. Ministria e Energjisë dhe Industrisë (Koncesionet Hidrokarburet), AKBN;
3. Drejtoria e Menaxhimit të Tokave-Ujërave, MBZHRAU;
4. Gjykata e Rrethit Gjyqësor, Durrës;
5. Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, Tiranë;
6. “ALBAFILM”, sh.a., Tiranë;
7. Spitali Civil, Burrel;
8. Agjencia Kombëtare e Kontrollit të Barnave, Tiranë;
9. Qendra Spitalore Universitare “Nënë Tereza”, Tiranë;
10. Agjencia Kombëtare e Zhvillimit të Turizmit, Tiranë;
11. Komisioni për Mbrojtjen e të Dhënave Personale, Tiranë;
12. Ministria e Brendshme;
13. Agjencia e Kontrollit të Barnave (Auditim IT);
14. Ministria e Arsimit dhe Sportit;
15. Ministria e Kulturës;
16. Shtypshkronja e Letrave me vlerë;
17. Instituti i Sigurimeve Shoqërore;
18. Departamenti i Emisionit Banka e Shqipërisë;
19. Banka e Shqipërisë;
20. Drejtoria Rajonale e A K Ushqimit Tiranë;
21. Shërbimi Social Shtetëror;
22. Ministria e Mbrojtjes;
23. Ministria e Energjisë dhe Industrisë;

24. Ministria e Financave;
25. Shlyerja e Detyrimeve të Prapambetura (MF)
26. Fondi e Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor;
27. Drejtoria e Shërbimeve Qeveritare;
28. Spitali Universitar i Traumës;
29. Drejtoria e Menaxhimit të pronës Publike MZHETTS;
30. Avokatura e Shtetit;
31. Avokati i Popullit;
32. Agjencia e Prokurimit Publik (Auditim IT);
33. Zbatimi i rekomandimeve për auditimet e evaduara gjatë vitit 2015;

DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË BUXHETIT QENDROR, ADMINISTRATËS SË LARTË PUBLIKE, MENAXHIMIT FINANCIAR DHE AUDITIMIT TË BRENDSHËM

34. Bashkia Himarë;
35. Bashkia Orikum;
36. Bashkia Durrës;
37. Bashkia Fier;
38. Bashkia Tiranë;
39. Bashkia Korçë;
40. Bashkia Pogradec;
41. Bashkia Gjirokastrë;
42. Bashkia Kavajë;
43. Bashkia Patos;
44. Bashkia Divjakë;
45. Bashkia Mamurras;
46. Bashkia Kuçovë;
47. Bashkia Fushë Krujë;
48. Bashkia Pukë;
49. Bashkia Memaliaj;

50. Bashkia Kukës;
51. Bashkia Ersekë;
52. Komuna Gradishtë, Lushnjë;
53. Komuna Fan, Mirditë;
54. Komuna Bradashesh, Elbasan;
55. Komuna Shushicë (Gostimë), Elbasan;
56. Komuna Pustec, Korçë;
57. Komuna Çërravë, Pogradec;
58. Komuna Novoselë, Vlorë;
59. Komuna Armen, Vlorë;
60. Komuna Vllahinë, Vlorë;
61. Komuna Kotë, Vlorë;
62. Komuna Mbrostar, Fier;
63. Komuna Otlak, Berat;
64. Komuna Perondi (Kuçovë), Berat;
65. Komuna Dropull i Sipërm, Gjirokastrë;
66. Komuna Livadhja Sarandë;
67. Komuna Xarrë, Sarandë;
68. Komunë Bushat Shkodër;
69. Komuna Shëngjin, Lezhë;
70. Komuna Balldren i Ri, Lezhë;
71. Komuna Xhafzotaj, Durrës;
72. Komuna Petrelë Tiranë;
73. Komuna Prezë Tiranë;
74. Komuna Dajt, Tiranë;
75. Prefektura Shkodër (KVTP);
76. ALUIZNI Korçë;
77. ALUIZNI Fier;

78. ALUIZNI Durrës;
79. ALUIZNI Gjirokastrë;
80. ZVRPP Pogradec;
81. ZVRPP Krujë;
82. ZVRPP Tiranë;
83. ZVRPP Fier;
84. ZVRPP Shkodër;
85. ZVRPP Sarandë;
86. Ujësjetllës sh.a., Berat-Kuçovë;
87. Verifikim zbatim detyra 2014;
88. Bashkia Vlorë (Tematik) Koncesioni;
89. Shkolla Profesionale Tematik "Petro Sota", Fier;
90. Bashkia Berat Temat (Parking me Pagesë);
91. Bashkia Selenicë;
92. Komuna Velipojë, Shkodër;
93. Komuna Grykë Çajë, Kukës;
94. Komuna Portëz, Fier;

**DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË INVESTIMEVE DHE PROJEKTEVE ME
FINANCIME TË HUAJA, SHOQËRIVE PUBLIKE DHE MBROJTJES SË MJEDISIT**

95. Ujësjetllës kanalizimet sh.a, Korçë;
96. Shoqëria "Elber" sh.p.k., Elbasan;
97. Ujësjetllës Kanalizimet sh.a., Vlorë;
98. Ujësjetllës Kanalizimet sh.a., Fier;
99. Furnizimi me ujë dhe mbrojtja mjedisore e liqenit Shkodër;
100. Inspektorati Shtetëror i Mjedisit, Pyjeve dhe Ujërave, Tiranë;
101. Hekurudha shqiptare sh.a.;
102. Posta Shqiptare sh.a.;
103. ARrSH "Ndërtimi i By-pass Durrës";

104. “Fuqëzimi i programit të sigurisë së digave” KESH sh.a.;
105. Albkontroll sh.a.;
106. KESH sh.a.;
107. Spitali Rajonal Durrës;
108. Agjencia Kombëtare e Mjedisit;
109. Qendra e Trajtimit të Studentëve sh.a., Elbasan;
110. Projekti “Përmirësimi i sistemit të transmetimit në jug të Shqipërisë” OST;
111. Projekti “Modernizimi i asistencës sociale” Ministria e Mirëqënies;
112. Projekti “Rehabilitimi dhe pajisje e pesë poliklinikave” Ministria e Shëndetësisë;
113. Porti Detar sh.a., Vlorë;
114. Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike sh.a.;
115. AlbPetrol sh.a., Patos;
116. Projekti “Ndërtimi i qendrës së re dispeçer” OST sh.a.;
117. Ujësjellës Kanalizime sh.a., Bulqizë;
118. Drejtoria e Shërbimit Pyjor Elbasan;
119. Projekti “Programi për zhvillimin e qëndrueshëm të zonave rurale” MADA;
120. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme, shoqëritë tregtare, autoritetet e përbashkëta, të cilat zotërohen kontrollohen financohen ose garantohen nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme, njësi të tjera që shpenzojnë fonde publike sipas një marrëveshje ndërkombëtare;
121. Projekti “Përmirësimi i sistemit të kanalizimeve për Tiranën e madhe”, Drejtoria e Përgjithshme Ujësjellës Kanalizime;
122. Ujësjellës Kanalizime Pogradec;
123. Projekti “Rikonstruksioni dhe zhvillimi i rrugëve lokale dhe sekondare në Bashkinë Tiranë”;
124. Projekti “Menaxhimi dhe Administrimi i Tokës”;
125. Dega Rajonale e Inspektoratit Shtetëror të Mjedisit dhe Pyjeve Fier;

- 126. “Ujësjellës Kanalizime” sh.a., Lushnjë;
- 127. Ujësjellës Kanalizimet Rrëshen (Tematik);
- 128. INSIG Maqedoni;
- 129. Zbatimi i Rekomandimeve për vitin 2015;

DEPARTAMENTI I AUDITIMIT TË TË ARDHURAVE TË BUXHETIT TË SHTETIT

- 130. Zbatimi i rekomandimeve për auditimet e evaduara gjatë vitit 2014;
- 131. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe Degët Doganore në Durrës, Fier, Vlorë, Kakavijë, Qafë-Thanë e Bllatë “Mbi zbatimin e legjislacionit për rentën minerare”;
- 132. Dega e Doganës, Lezhë;
- 133. Dega e Doganës, Shkodër;
- 134. Njësia e Mbikëqyrjes së Lojërave të Fatit, Tiranë;
- 135. Dega e Doganës, Tiranë;
- 136. Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, Tiranë;
- 137. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, Tiranë;
- 138. Dega e Doganës, Durrës;
- 139. Tatime, Renta Minerare (Auditim Tematik);
- 140. Drejtoria Rajonale Berat;
- 141. Drejtoria Rajonale Elbasan;
- 142. Drejtoria Rajonale e Tatimore Durrës;
- 143. Drejtoria Rajonale e Tatimore Kukës;
- 144. Dega e Doganës Korçë;
- 145. Dega e Doganës Kapshticë;
- 146. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe degët rajonale Vlorë, Fier, Korçë, Tiranë, Rinas, Sarandë, Lezhë (Auditimi Performance);
- 147. Verifikim i zbatimit të rekomandimit 2015;

DREJTORIA E AUDITIMIT TË BRENDSHËM - KLSH

- 148. Auditim KLSH, për vitin 2014;

DEPARTAMENTI I PERFORMANCËS

Trashëgimia kulturore (3 subjekte):

- 149. Ministria e Kulturës;
- 150. Instituti i Monumenteve të Kulturës;
- 151. Agjencia e Shërbimit Arkeologjik;

Projekti i Shërbimit Bujqësor me financim të BB-SË (10 SUBJEKTE):

- 152. Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave (MBZHRAU), me disa prej institucioneve të varësisë;
- 153. Bashkitë dhe Shoqëritë aksionere publike të administrimit të tregjeve me shumicë në Berat, Gjirokastrë, si dhe shoqëritë aksionere publike të administrimit të tregjeve Lushnjë, Vlorë, Shkodër dhe Korçë;
- 154. Disa prej përfituesve të granteve konkurruese të Projektit të Shërbimeve Bujqësore;
- 155. Zyra e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme, Tiranë;
- 156. Njësia e Zbatimit të Projektit;
- 157. Drejtoritë Rajonale të Bujqësisë, në territorin e tregjeve të ndërtuara nga projekti dhe/ose të përfituesve të granteve konkurruese, të përzgjedhur për vlerësimin e produkteve të projektit;
- 158. Qendrat e Transferimit të Teknologjive Bujqësore (QTTB) në Lushnjë, Shkodër, Korçë dhe Fushë-Krujë;
- 159. Enti Shtetëror i Farërave dhe Fidanëve (ESHFF);

Eficiencia e energjisë (2 subjekte):

- 160. Ministria e Energjisë dhe Industrisë;
- 161. Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore;

Implementimi i Politikave Mjedisore (5 subjekte):

- 162. Ministria e Mjedisit (MM) – Drejtoria e Përgjithshme e Politikave Mjedisore dhe Jetësisit të Prioriteteve, Drejtoria e Mjedisit;
- 163. Agjencia Kombëtare;

164. Inspektorati Shtetëror i Mjedisit, Pyjeve dhe Ujërave (ISHMPU);
165. Drejtoritë Rajonale të Mjedisit (DRM) për Qarqet në Shkodër, Tiranë, Durrës, Elbasan, Fier, Vlorë dhe Korçë;
166. Dega Rajonale e Inspektoriatit Shtetëror të Mjedisit, Pyjeve dhe Ujërave, për Qarqet në Shkodër, Tiranë, Durrës, Elbasan, Fier, Vlorë dhe Korçë;
167. Agjencia Kombëtare e Mjedisit;
168. Autoriteti i Mediave Audiovizive;
169. Ministria e Kulturës;
170. Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, Shërbimi Social Shtetëror;
171. Policia e Shtetit;
172. Drejtoritë e Policisë së Qarqeve Tiranë, Korçë, dhe Berat;
173. Ministria e Drejtësisë, Komisioni Shtetëror për Ndihmën Juridike;
174. Ministria e Financave;
175. Bashkia Tiranë;
176. Bashkia Korçë;
177. Bashkia Berat;
178. Inspektorati Qendror Teknik;
179. Performanca e Autoritetit Mbikëqyrjes Financiare;
180. Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare;

Performanca Qendra ekonomike e Zhvillimit dhe Edukimit të Fëmijëve (5 subjekte):

181. Ministria e Arsimit dhe Sporteve;
182. Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë;
183. Bashkia e Tiranës;
184. Qendra ekonomike e Zhvillimit dhe Edukimit të Fëmijëve;
185. Drejtoria Arsimore Rajonale;
186. Bashkia Kukës;
187. Bashkia Elbasan;

188. Bashkia Fier;

189. Bashkia Vlorë;

190. Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare;

Liberalizimi i Tregut të Kontrollit Fizik Periodik të Mjeteve (15 subjekte):

191. Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës;

192. Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit të Transportit Rrugor me Drejtoritë Rajonale në Berat, Durrës, Dibër, Elbasan, Fier, Gjirokastrë, Korçë, Kukës, Laç, Sarandë, Shkodër, Tiranë, Vlorë;

193. Performanca AMF;

194. Kurrikulat Universitare.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
SEKRETARI I PËRGJITHSHËM

Nr. 900 Prot.

Tiranë, më 16/9/2016

Lënda: Mbi mirtaimin nga kuvendi të rezolutës mbi “Veprimtarinë e Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015”

Drejtuar: **Sekretarisë së Komisionit për Ekonominë dhe Financat**
KUVENDI I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

TIRANË

Në zbatim të kërkesave të nenit 164 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe nenit 31 të Ligjit nr.154, datë 27/11/2014 “Për organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, në datën 28 qershor 2016, Kryetari i KLSH-së ka raportuar pranë Komisionit të Ekonomisë dhe Financave në Kuvendin e Shqipërisë, lidhur me “Veprimtarinë e Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015”.

Ne si institucion jemi në pritje të miratimit në seancë plenare të Rezolutës së Kuvendit mbi “Veprimtarinë e Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015”.

Ju lutemi nëse mund të na informoni lidhur me kohën e kalimit të Rezolutës së Kuvendit për KLSH-në në seancë plenare.

Duke Ju falënderuar për bashkëpunimin,

Sekretar i Përgjithshëm

Luljeta NANO

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KUVENDI

Komisioni për Ekonominë dhe Financat

PROCESVERBAL

Datë 28.06.2016, ora 10:00 – 11:44

Drejton mbledhjen:

Erion Braçe – Kryetar i Komisionit

Rendi i ditës:

1. Miratimi i procesverbalit.
2. Raporti i performancës së Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015.

Marrin pjesë:

Erion Braçe, Ridvan Bode, Antoneta Dhima, Blerina Gjylameti, Ervin Koçi, Evis Kushi, Gjovalin Kadeli, Florion Mima, Shkëlqim Cani, Edmond Spaho, Sherefedin Shehu, Dashamir Shehi, Liljana Elmazi, Igli Cara dhe Ilir Xhakolli (anëtar zëvendësues).

Mungojnë:

Anastas Angjeli, Andrea Marto, Ervin Bushati, Gledion Rehovica, Luan Duzha, Përparim Spahiu, Jorida Tabaku.

Të ftuar:

Bujar Leskaj – Kryetar i KLSH-së;

Luljeta Nano – Sekretare Përgjithshme në KLSH;

Manjola Naço – Drejtore Departamenti në KLSH;

Rinald Muça – Drejtor Departamenti në KLSH;

HAPET MBLEDHJA

Erion Braçe – Mirëmëngjesi!

Shumica e deputetëve janë të pranishëm kështu që fillojmë me mbledhjen e komisionit.

Siç jeni në dijeni, sot në rendin e ditës kemi prezantimin dhe shqyrtimin e raportit të veprimtarisë vjetore të Kontrollit të Lartë të Shtetit. Për këtë qëllim ndodhet i ftuar në këtë komision kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit, zoti Bujar Leskaj. Relator i komisionit lidhur me raportimin vjetor të KLSH- së është zoti Ervin Koçi.

Para se t’ia jap fjalën zotit Leskaj do t’u kërkoja të gjitha mediave që janë të pranishme, gazetarëve, që të respektojnë rregullat e këtij komisioni.

Po, zoti Leskaj.

Bujar Leskaj - Faleminderit!

I nderuar zoti kryetar i komisionit,

Të nderuar zotërinj deputetë,

Raportimin për këtë vit, për performancën e KLSH-së për vitin 2015 e kemi menduar disi ndryshe dhe të paktën fjalën prezantuese të kryetarit e kemi menduar bazuar tërësisht në kornizën e matjes së performancës së institucioneve supreme të auditimit (SAI-t), i cili përbën një projekt-pilot, që do të marrë një fuqi të plotë ligjore në kongresin e radhës në fund të dhjetorit të INTOSAI-t. Korniza në vetvete e matjes së performancës së SAI-t është e bazuar në standardin ISSAI 12: “Vlerat dhe Përfitimet nga Institucionet Supreme të Auditimit. Të bësh ndryshimin në jetën e qytetarëve, i cili krahas të tjerave thekson se: “Të vepruarit në interes të publikut i vendos SAI-et me një përgjegjësi të mëtejshme për të demonstruar rëndësinë e aktivitetit të tyre përpara qytetarëve, parlamentit dhe veprimtarëve të tjerë”. Ky dokument përdoret nga shumica e SAI-ve të zhvilluara. Ne shpresojmë që vitin e ardhshëm ta implementojmë tërësisht këtë kornizë.

Kolona e Parë e Kornizës, siç e shikoni, është ajo për sa i përket strategjisë së SAI-t, kolona “A”, e cila lidhet me performancën e SAI-t dhe kontributet e saj. Performanca e SAI-t. Në fillim do të flasim për auditimet që ka zhvilluar institucioni i KLSH-së gjatë vitit 2015, vit në të cilin ne zhvilluam 158 auditime, ose 8.8% më shumë nga viti 2014. Në punën tonë audituese, ne po orientohejmë gjithnjë e më fort drejt auditimeve të performancës. Ne kemi një rritje me 25% të numrit të

auditimeve të performancës për këtë vit duke arritur në 12 të tilla. Ose e thënë ndryshe kemi zhvilluar një numër auditimesh, performance të barabartë për vitin 2015 me atë numër që zhvillohej në 4 vjetët e marra së bashku, 2008-2011, vite në të cilat KLSH-ja ishte dhe nën asistencën e NAO-s britanike dhe të SAI-t holandez. Ambicia jonë është që të arrijmë në vitet 2017-2018 në 15% të numrit të totalit të auditimeve dhe të jenë auditime performance nga 8% që është sot.

Për periudhën 2012-2015, auditimet e performancës u shtuan si numër 3 herë në krahasim me periudhën 2008-2011 dhe afro 4 herë më shumë për nga numri i institucioneve të mbuluara me këtë lloj auditimi. Zhvillimi i tyre është në përputhje të plotë me objektivat e planit strategjik të KLSH, 2013-2017, e rishikuar dhe e plotësuar në vitin 2015. Gjithnjë duke e mbajtur vëmendjen te shtimi dhe rritja e cilësisë së auditimeve financiare dhe auditimeve të përputhshmërisë, auditimet e performancës po shndërrohen në një nga shtyllat e zhvillimit dhe modernizimit të institucionit. KLSH-ja po përballet çdo ditë me një sfidë të fortë për ta përqëndruar punën tek auditimi i performancës, për arsye se ai i shërben vlerësimit të përgjegjshmërisë publike. Sfida më e madhe me këtë lloj auditimi është që ai mos të zbatohet thjesht si procedurë, por të konceptohet si një filozofi e të menduarit dhe e të vepruarit nga i gjithë stafi i KLSH-së, një filozofi pune që konsideron se auditimi nuk është një qëllim në vetvete, por, në radhë të parë, një instrument parandalimi, instrument korrigjimi dhe këshillimi për institucionin që auditohet, në mënyrë që ai të kuptojë ku i ka mangësitë kryesore dhe t'i plotësojë ato, duke përmirësuar menaxhimin dhe shtuar performancën. Njëherazi këto auditime të performancës e bëjnë dhe më miqësore ambientin ndërmjet institucionit suprem të auditimit dhe subjekteve të audituara, si dhe më gjerë, publikut.

Gjatë vitit 2015 kemi realizuar 12 auditime performance në reformat qeveritare, në projektet dhe shërbimet social-ekonomike, në projektet infrastrukturore, projektet energjetike dhe mjedisore, si dhe projektet dhe shërbimet social-kulturore. Për këtë vit ne mendojmë t'i përqendrojmë auditimet e performancës në marrëveshjet koncesionare, në partneritetet publike-private, në performancën e borxhit publik, etj.

Auditimet e përputhshmërisë. Ne kemi evaduar 120 auditime të tilla gjatë vitit 2015 dhe për këto auditime kemi arritur të plotësojmë kriteret metodologjike ndërkombëtare, duke garantuar siguri sipas standardeve ISSAI 400, 4000 dhe 4100 të INTOSAI-it.

Për herë të parë në vitin 2015, gjatë auditimeve financiare, u realizuan 12 të tilla, KLSH-ja dha opinion për pasqyrat financiare të përgatitura nga institucionet publike,

pavarësisht se opinioni u dha në disa njësi varësie dhe jo në institucione qendrore, për të minimizuar riskun operacional në realizimin e këtij lloji auditimi pilot. Ky opinion i shton besueshmërinë pozicionit financiar të raportuar nga institucionet buxhetore dhe shëndosh më tej financat e shtetit. Besoj dhe përgjatë projektit IPA 2013 të forcimit të kapaciteteve i cili filloi në mars të vitit 2016 ne do të arrijmë që për vitet 2017-2018 opinione të tilla të japin gjerësisht, kërkesë kjo dhe e ligjit të ri. Po për vitin 2015 për herë të parë institucioni realizoi 2 auditime të teknologjisë së informacionit. Njëri auditim pilot me ndihmën e Institutit të Zhvillimit IDI të INTOSAI-t. Edhe pse në hapat e para në këtë fushë auditimi, KLSH-ja përgjatë vitit 2015 ka ngritur Drejtorinë e Auditimit të TI duke investuar në përmirësimin e infrastrukturës së TI.

Dëmi ekonomik i zbuluar dhe dobishmëria.

Gjatë vitit 2015 institucioni ka zbuluar parregullsi dhe shkelje financiare në të ardhura dhe në shpenzimet e kryera me dëm ekonomik të përgjithshëm në shumën totale prej 125,8 miliard lekë ose 919.9 milion euro. Ka konstatuar shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ në performancën e subjekteve të audituara, në shumën e përgjithshme 35.3 miliard lekë ose 257.7 milion euro. Dëmi ekonomik i zbuluar për periudhën 2012-2015 është 8 herë më i madh se vlera e dëmit të zbuluar për periudhën 2008-2011. Një pasqyre të mirëfilltë të nivelit të performancës e përbën efienca në auditim, një nga treguesit kryesore të performancës së SAI-ve të zhvilluara sot në botë. Ky tregues i eficiencës, dobisë së rezultateve të auditimit, në raport me sasinë e fondeve të kërkuara për zhdëmtim në buxhetin e shtetit nga KLSH-ja, me shpenzimet buxhetore të vetë institucionit, për vitin 2015 është 180 lekë. Këtu nuk është përfshirë dëmi i konstatuar nga Ministria e Energjetikës dhe të Industrisë ose në vlerë totale 58.7 miliard lekë, apo 428,4 milion euro. Kjo shifër dëshmon për eficiencën, dobinë e lartë të aktivitetit auditues dhe renditet në nivele të larta.

Krahasuar me vitet e tjera në këto 4 vjet, 2012-2015, me treguesit e eficiencës së SAI-ve të zhvilluara, krahasuar në vite, mesatarja e treguesit të eficiencës (dobishmërisë) së institucionit për vitet 2012-2015 është 4,2 herë më e lartë. Ose e krahasuar me 2 vjeçar, nga 19,1 lekë që ishte në vitet 2010-2011, ju mund të shikoni dhe grafikonin përkatës, dhe 52.1 lekë në vitet 2012-2013, përgjatë viteve 2014-2015 ky tregues është 109.5 lekë. Pra, në këto 4 vjetët e fundit kemi kërkuar për zhdëmtim dhe arkëtim në buxhet mbi 4 herë më shumë sesa në 4 vjetët 2008-2011.

Raporti vjetor i KLSH-së mbi zbatimin e buxhetit të konsoliduar të shtetit për vitin 2014, përgatitur në vitin 2015 dhe paraqitur përpara komisionit tuaj në tetor të vitit 2015, dha një sërë rekomandimesh me impakt të lartë. Një performancë institucioni nuk mund të kuptohet plotësisht pa impaktin e punës së tij. Shifrat mund të tregojnë shumë, por edhe pak ose asgjë, në rast se nuk lidhen me impaktin e rezultateve. Te korniza e matjes së performancës së SAI-ve, te struktura e propozuar, performanca e saj është e lidhur me kontributet e SAI-it në disiplinën fiskale, ndarjen efikase të burimeve, qeverisjen e mirë, përgjegjshmërinë dhe luftën kundër korrupsionit.

Në nën kolonën e impaktit në formën e kontributeve të SAI-ve në fushat që unë përmenda, ne do të përcjellim telegrafisht disa nga rekomandimet kryesore që ne kemi dhënë.

Ne jemi të ndërgjegjshëm dhe këtu dëshiroj të përsëris një thënie të sekretarit të Përgjithshëm të INTOSAI-t, doktor Josef Moser: “SAI-et mund të shfrytëzojnë plotësisht potencialin e tyre për të kontribuar në qeverisjen e mirë publike vetëm duke u bazuar në punën e tyre të auditimit, ata, gjithashtu, angazhohen në veprimtari këshillimore dhe ofrojnë rekomandime specifike për subjektet e audituara dhe për vendimmarrësit”.

Rekomandimet tona kryesore, të dhëna përgjatë vitit 2015, dhe përpjekjet tona në vijim janë:

a) për të realizuar një qëndrueshmëri dhe kredibilitet të financave publike, për të përmirësuar planifikimin e treguesve makroekonomikë dhe të parashikimeve buxhetore.

Të ndërgjegjshëm për risqet fiskale që kalon vendi, ne kemi rekomanduar marrjen e nismës ligjore për ngritjen e një këshilli fiskal, që të gëzojë statusin e një institucioni publik të pavarur dhe të ketë një pavarësi operacionale të qartë e rigoroz nga politika.

Një rekomandim të tillë e dha edhe Fondi Monetar Ndërkombëtar në janar të vitit 2016 në raportin e tij Country Report nr. 16/5 për vlerësimin e transparencës fiskale.

b) Ne vazhdimisht në këta tre vjet e kemi theksuar gjithmonë, me forcën e raporteve tona, që për të disiplinuar financat publike dhe për të rritur kredibilitetin financiar të vendit të merren masa për vendosjen e treguesit të borxhit publik në nivelin tavan 60% të produktit të brendshëm bruto në ligjin “Për menaxhimin e

sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, si dhe për arritjen, kuptohet tashmë në këto kushte kur e kemi nivelin rreth 72%, në mënyrë graduale të reduktimit të borxhit, sipas përcaktimeve të bëra në Strategjinë për Menaxhimin e Financave Publike 2014-2020. Gjykoj se ky rekomandim ka shërbyer si presion pozitiv në këta tre vjetët e fundit, duke nxitur ndryshimet e propozuara kohët e fundit nga Ministria e Financave në ligjin organik, ndryshime këto të përgatitura përgjatë vitit 2015, me nenin që i detyron të gjitha qeveritë të ulin borxhin publik.

Me gjithë ndryshimet e propozuara, ne insistojmë që është e nevojshme për kushtet e vendit tonë, pse jo, për të përmirësuar imazhin dhe seriozitetin e reformës në financat publike në një aspekt më afatgjatë, kjo të konsolidohet edhe në Kushtetutë. Ka vende si Polonia që e kanë këtë.

c) Në kushtet e përgjegjshmërisë së ulët financiare të zyrtarëve publikë, ne i kemi rekomanduar qeverisë dhe Kuvendit për të dytin vit në vijimësi hartimin e ligjit “Për përgjegjësinë materiale”, në të cilin të trajtohet përgjegjësia financiare e punonjësve të njësive publike (zyrtarët e lartë dhe punonjësit e të gjitha niveleve) për dëmet ekonomike, të shkaktuara qëllimisht apo nga neglizhenca gjatë ose në lidhje me kryerjen apo moskryerjen e detyrave të tyre zyrtare.

Mungesën e theksuar të përgjegjshmërisë financiare në vend e kanë evidentuar edhe progres raportet e Bashkimit Europian (të viteve 2014 dhe 2015). Jemi të sigurt se me hapat për realizimin e plotë të reformës në drejtësi, së cilës i urojmë sukses, kjo përgjegjësi do të shtohet, pasi reforma duhet të vijojë edhe në këtë drejtim.

Unë gjykoj se ka ardhur koha që Komisioni i Ekonomisë të marrë tashmë nismën për hartimin e këtij ligji kyç në rritjen e përgjegjësisë, llogaridhënies dhe në disiplinimin e vendimmarrësve dhe menaxherëve kryesorë të financave tona publike.

d) Me qëllim rritjen e cilësisë dhe të profesionalizmit në përgatitjen dhe dhënien e informacionit financiar dhe fiskal, duke synuar uljen e risqeve fiskale, kemi kërkuar pranë Komisionit për Ekonominë dhe Financat, në tetor të vitit 2015 që të publikohen menjëherë nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit standardet ndërkombëtare të kontabilitetit publik (IPSAS), si baza kryesore metodologjike mbi të cilën do të hartohen pasqyrat financiare të shtetit.

Kemi rekomanduar të ngrihet një sektor i veçantë brenda Drejtorisë së Thesarit në Ministrinë e Financave, i cili do të mundësojë përshtatjen e pasqyrave të nxjerra nga sistemi i integruar në formën e pasqyrave të konsoliduara të shtetit. Ky sektor duhet të ketë si funksion edhe kontrollin e saktësisë së pasqyrave të përgatitura nga

institucionet publike, për ta vënë nën monitorim dhe kontroll profesional këtë proces të rëndësishëm për mbarëvajtjen e të cilit ka ngritur shqetësim edhe FMN-ja, edhe institucione të tjera.

Për sa i përket fushës së hidrokarbureve, ne kemi rekomanduar përgjatë vitit 2015 dhe kemi insistuar në vijim edhe të auditimeve tona të mëparshme që të ringrihet Instituti i Kërkimeve të Naftës, si një institut shkencor, i cili të mbështesë të gjitha vendimmarrjet për zhvillimet e sektorit të hidrokarbureve në vendin tonë dhe të bashkëpunojë me Kuvendin dhe qeverinë për hartimin e strategjive afatmesme dhe afatgjata në këtë sektor.

Privatizimi i ardhshëm i AlbPetrolit të realizohet duke ftuar kompani me potenciale dhe kredenciale të larta profesionale nga aleatët strategjikë të vendit tonë, veçanërisht ato me traditë të konsoliduar në sektorin e naftës, si SHBA-të, Mbretëria e Bashkuar ose Gjermania.

h) Ne si Kontroll i Lartë i Shtetit kemi rekomanduar ngritjen e një komisioni ad hoc të pavarur, me ekspertë teknikë dhe ekonomikë, i cili të mund të vlerësojë realisht dhe saktësisht dëmin nga aktiviteti nën administrimin e “CEZ a.s.”, si dhe mundësinë më të mirë për një rimëkëmbje të OSHEE-së mbi bazat e monitorimit të kujdesshëm të të gjithë treguesve. Kemi kërkuar një disiplinë të fortë financiare dhe një kontroll të vazhdueshëm nga Kuvendi për çdo investim dhe vendimmarrje strategjike për OSHEE-në dhe përgjithësisht për gjithë këtë sektor.

i) Kemi kërkuar përgjatë vitit 2015, zyrtarisht dhe në mënyrë të përsëritur, nga Avokatura e Shtetit që të veprojë me shpejtësi në drejtim të ndjekjes së procedurës për arkëtimin e garancisë nga shoqëria “Vetro Energy Pte. Ltd” pas dështimit të procedurave të privatizimit të shoqërisë “AlbPetrol sh.a., Patos”.

Shtyrja e mëtejshme e koordinimit të institucioneve shtetërore apo krijimi i vonesave artificiale rrezikon seriozisht dhe në mënyrë të pajustificueshme tejkalimin e afateve përkatëse procedurale të kërkimit dhe të arkëtimit të garancisë prej 85 milionë eurosh detyrim nga vitet 2012 dhe mesi i vitit 2013.

Nga auditimet profesionale që ne kemi bërë në kompaninë “AlbPetrol”, në Agjencinë e Hidrokarbureve dhe në MEI, apo edhe në ndonjë auditim tjetër, ne tashmë kemi arritur një sukses të pjesshëm, pasi më në fund për këtë vit Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve nxori një detyrim prej 57 milion dollarësh ndaj buxhetit të shtetit, nga një kompani e fuqishme që operon në këtë fushë. Megjithatë

theksojmë që ka ende rezerva dhe të gjitha vitet duhen marrë në analizë, në veçanti përcaktimi i faktorit R.

Pasojat e krizës ekonomiko-financiare botërore dhe rastet e dukurive abuzive, deri në skandale, në përdorimin e fondeve publike në institucione, kompani dhe korporata shtetërore të evidentuara edhe nga Samiti i Londrës i 12 majit të vitit 2016 (për një aleancë ndërkombëtare kundër korrupsionit), ne jemi të gjithë të ndërgjegjshëm se kanë sjellë një rënie të ndjeshme të besimit të qytetarëve ndaj qeverisë dhe ne të tjerëve.

Si Kontrolli i Lartë i Shtetit ndajmë shqetësimin e partnerëve tanë ndërkombëtarë dhe të shoqërisë civile se besimi i qytetarëve shqiptarë në politikat qeveritare antikorrupsion është shumë i ulët dhe për këtë përgjegjës duhet të ndihemi të gjithë: qeveria, institucionet e pavarura dhe Kuvendi, natyrisht përfshirë edhe mua që po flas këtu.

Nga shkeljet ligjore dhe abuzimet e konstatuara në auditimet tona për vitin 2015 ne kemi dërguar në prokurori 51 kallëzime penale ose ky numër është i barabartë me numrin e kallëzimeve penale të dërguara në prokurori nga KLSH-ja përgjatë katër vjetëve 2008-2011, dhe 159 drejtues të nivelit të mesëm dhe të lartë.

Afërsisht për Kontrollin e Lartë të Shtetit i bie një kallëzim në një javë kalendarike. Ne po vazhdojmë me këtë trend dhe ritëm si institucion në këto katër vjet (2012-2015). Dëmi ekonomik për 51 kallëzime penale të bëra gjatë vitit 2015 është 85 miliard lekë.

Si Kontroll i Lartë i Shtetit ne kemi rritur cilësinë e përgatitjes së dosjes për kallëzim penal, kemi shkurtuar kohën e përgatitjes së kallëzimit dhe po përpiqemi t'i ndjekim më intensivisht ato dhe të sinergjizojmë përpjekjet tona me Prokurorinë e Përgjithshme, si organi më i lartë superior në këtë fushë.

Krahasuar me periudhën katërvjeçare 2008-2011, numri i kallëzimeve penale për periudhën 2012-2015 është 3,2 herë më i lartë ose 170 në raport me 52 kallëzime të mëparshme.

Shqetësim kryesor për ne është niveli i ulët i zbatueshmërisë së masave të propozuara nga KLSH-ja për largim nga detyra apo nga shërbimi civil për zyrtarë të lartë të shtetit, të cilët janë kallëzuar në prokurori.

Numri i tyre është i konsiderueshëm. Pasi i kemi përcjellë dhe ripërcjellë listat me emrat dhe pozicionet e këtyre zyrtarëve të lartë, që ende mbahen në punë në

ministritë përkatëse dhe në Departamentin e Administratës Publike, ne do t'i paraqesim këto lista pranë komisioneve të Kuvendit dhe në veçanti pranë Komisionit të Ekonomisë.

Nisur nga motoja e kongresit të fundit të INCOSAI XXI, auditimi kombëtar, në shërbim të qeverisjes kombëtare, i mbajtur në vitin 2013, dhe obligimet ndaj mandatit tonë kushtetues dhe ligjor për kontributin që pritet prej nesh në mirëqeverisjen e vendit dhe në forcimin e përgjegjshmërisë dhe transparencës në qeverisje do të punojmë fort që kultura e pandëshkueshmërisë në vend të goditet dhe të çrrënjohet.

Në rekomandimet e tij, në progres raportet e dy vjetëve të fundit për Shqipërinë, Komisioni European i mëshon në mënyrë sistematike edhe zbatimit të rekomandimeve të institucionit tonë.

Mund të themi me keqardhje se ndjekja e rekomandimeve të KLSH-së vijon të mbetet një proces formal, i bazuar në përpilim urdhrash dhe planesh veprimi nga titullari, por pa konkretizim final, sidomos, në largimin e drejtuesve të lartë të kapur në shkelje dhe abuzim. Ndjekja jo-efektive e derisotme e rekomandimeve sjell mbi të gjitha fatura financiare të pashlyera në buxhetin e shtetit në shuma të konsiderueshme.

Ligji “Për përgjegjësinë materiale të nëpunësit publik”, apo edhe një urdhër i ekzekutivit për largimin nga detyra të atyre që rezultojnë, pas auditimeve tona, me shkelje flagrante të ligjeve dhe dëmtim të ndjeshëm të interesave financiare të shtetit, do të mund t'i kthente efektivitetin rekomandimeve të KLSH-së. Në këtë drejtim ne jemi tërësisht të hapur për t'u monitoruar në veprimtarinë tonë nga Komisioni për Ekonominë dhe Financat dhe të dalë nëse është përgjegjësi e këtyre titullarëve të lartë, që nuk i largojnë këta drejtues nga detyra apo është përgjegjësia e KLSH-së. Në rast se është kjo e dyta, unë pa asnjë mëdyshje do të mbaj përgjegjësitë e mija.

Kolona e dytë e kornizës së performancës së SAI-t, kolona “B”, “Pavarësia dhe kuadri ligjor”, është një kolonë që lidhet më shumë nga mjedisi ligjor, i krijuar nga legjislativi dhe ekzekutivi, ku vepron SAI dhe ndikohet dhe vepron në një aspekt afatgjatë. Kjo kolonë përfshin:

1. Pavarësinë e SAI-t;
2. Pavarësinë e kreut dhe të punonjësve të SAI-t;

3. Mandatin e SAI-t, etj.

Ajo është sot më e plotë se kurrë ndonjëherë më parë, në sajë të mbështetjes së dhënë nga Kuvendi me miratimin e ligjit të ri organik të KLSH-së, një ligj i bazuar tërësisht mbi standardet INTOSAI.

Menjëherë pas miratimit të ligjit, ngritëm grupet e punës për përgatitjen dhe finalizimin e dokumenteve bazë të veprimtarisë së institucionit, që derivojnë nga ky ligj organik. Këtë gjë e kemi bërë edhe në kuadër të zbatimit të Strategjisë së Menaxhimit Institucional 2013-2017, të Strategjisë së Implementimit të ISSAI-ve dhe të aktiviteteve të parashikuara në Strategjinë e Menaxhimit të Financave Publike 2014-2016, shtylla 6 e së cilës, i përket auditimit të jashtëm publik dhe tashmë, kemi hartuar manualin e auditimit të përputhshmërisë dhe manualin e auditimit financiar (tërësisht në përputhje të plotë me standardet ndërkombëtare), rregulloren e re të brendshme të institucionit, indikatorët e performancës dhe ata të të Auditimit të Performancës.

Draft-manualet iu dërguan Delegacionit të Bashkimit Europian dhe SIGMA-s për dhënie mendimi apo DG Budget-it. KLSH ka marrë vlerësimin nga se këto manuale janë hartuar në përputhje me kërkesat e standardeve ISSAI dhe praktikat më të mira të fushës. Ne do të vijojmë t'i përmirësojmë këto manuale, duke i testuar në praktikë nëpërmjet auditimeve pilot që do të zhvillojmë gjatë periudhës 2016-2017 për forcimin e kapaciteteve tona audituese.

Mandatin më të gjerë auditues që na ka garantuar ligji i ri, gjatë vitit 2015 jemi përpjekur ta konkretizojmë, duke u orientuar drejt diversifikimit të llojeve të auditimeve, duke zgjeruar aktivitetin edhe në certifikimin e pasqyrave financiare të përgatitura nga institucionet publike, apo edhe në auditimet e sistemeve të informacionit, që kanë marrë një shtrirje të gjerë sot në ofrimin e shërbimeve publike, si dhe duke minimizuar pengesat që hasim në auditim.

Po i bie shkurt. Kryesore në punën tonë ka qenë dhe është profesionalizmi, mosqenia pjesë e politikës. Këtu dua të përsëris një thënie të zotit Dodaro, Kontrollori i Përgjithshëm i GAO-s amerikane në përshëndetjen e tij drejtuar KLSH-së me rastin e 90 vjetorit të institucionit: "Institucionet Supreme të auditimit sot janë pozicionuar si kurrë më parë, për të bërë diferencën. Ne nuk bëjmë politika. Ato i ka Kongresi. Ne auditojmë realizimin e politikave dhe programeve të qeverisë."

Edhe ne, si KLSH, përpiqemi ta zbatojmë këtë thënie, që nuk është thjesht një postulat i një personaliteti, por është një standard ndërkombëtar auditimi.

Kolona e tretë e kornizës së matjes së performancës së SAI-t, ka të bëjë me aftësinë e SAI-t, me menaxhimin institucional të tij dhe përfshin:

Kolonën “C”, “Strategjia për menaxhim dhe zhvillim”; Kolonën “D”, “Standardet e auditimit dhe metodologjinë”; Kolonën “E”, “Menaxhimi dhe strukturat ndihmëse”; Kolonën “F”, “Burimet njerëzore dhe lidhësit”; Kolonën “G”, “Komunikimin dhe menaxhimin e palëve të interesuara”, të cilat konsiderohen nën kontrollin e SAI-t.

Për efekt kohe po i përmend shkurtimisht:

Kolona “C”, “Strategjia për Menaxhim dhe Zhvillim”. Rishikimi i Strategjisë së Zhvillimit Institucional 2013-2017 dhe i planit të veprimit për periudhën 2015-2017, synoi vendosjen e prioriteteve dhe alokimin e drejtë e të përshtatshëm të burimeve, duke u fokusuar në arritjen e objektivave dhe menaxhimin e risqeve, në përputhje me detyrimet që burojnë nga ligji organik. Gjatë viti 2015 kemi ecur më shumë me auditimet e performancës, si dhe me rritjen e kapaciteteve audituese dhe të cilësisë së auditimit. Objektivat strategjike, si zhvillimi i kapacitetit institucional të KLSH-së, rritja e kapaciteteve audituese dhe e cilësisë së auditimit, shtimi i numrit dhe i cilësisë së auditimit dhe të performancës, forcimi i rolit antikorrupsion të institucionit, zhvillimi i komunikimit dhe bashkëpunimit me veprimtarë të tjerë brenda dhe jashtë vendit, janë arritur në një nivel të kënaqshëm në 3 vjetët e parë të zbatimit të strategjisë. Në unison me këtë strategji, më 12 mars 2013, nënshkruam me vullnetin tonë një projekt me IDI-n, “Për përdorimin e teknikave të vlerësimit të përputhshmërisë”, i cili na mundësoi të identifikonim kërkesat e ISSAI-ve për çdo lloj auditimi, duke hapur kështu rrugën për një analizë SWOT për secilin lloj auditimi që kryen KLSH. Këtë analizë ne e kemi edhe në fillim të raportit, që kemi përgatitur për Kuvendin.

Në qershor të vitit 2015, raportuam pranë IDI-t mbi përmbushjen e detyrimeve tona dhe ky raportim është ende në proces.

Standardet e organizatës INTOSAI janë futur në KLSH gjatë këtyre viteve, jo vetëm si tema të trajnimeve profesionale të trupës audituese, por shërbejnë më shumë (unë jam i bindur për këtë), si referime të qëndrueshme të përditshme në gjetjet, vlerësimet dhe rekomandimet e secilit grup auditues dhe audituesi të veçantë.

Kolona “D”, Standardet e auditimit dhe metodologjia. Një nga faktorët që ka ndikuar pozitivisht në sigurimin e cilësisë të punës audituese për vitin 2015, është edhe përmirësimi i metodologjisë, përgatitja e studiuar e programit vjetor të veprimtarisë së KLSH-së, që lidhet me përcaktimin e prioriteteve të mundshme,

argumentimin dhe përfshirjen në programin e auditimit, të subjekteve të auditimit mbi bazën e vlerësimit të riskut dhe përcaktimit të materialitetit, duke i kombinuar këto auditime edhe me detyrimet kushtetuese e ligjore që ka KLSH, për auditimin periodik të tyre. Gjatë vitit 2015, kërkuam nga SAI-et e zhvilluara të EUROSAT-t dhe INTOSAT-t dhe arritëm që Gjykata e Auditimit të na jepte asistencë në procesin e “Peer Review” (proces rishikimi mes kolegëve), bazuar në Memorandumin e Mirëkuptimit të nënshkruar, gjatë vitit 2015. Gjykata Austriake e Auditimit realizoi në shkurt 2016 një proces vlerësimi “Peer Review” dhe aktualisht, jemi në pritje të rezultateve të këtij vlerësimi (konstatimeve dhe rekomandimeve të tyre), të cilat do t’i përcjellim menjëherë në Komisionin e Ekonomisë.

Po në vitin 2015 “Qendra për Transparencë dhe Informim të Lirë” (QTIL), në bashkëpunim me USAID-in kanë realizuar projektin “Forcimi i ligjit përmes zbatimit të rekomandimeve të KLSH-së”, i cili mund të konsiderohet padyshim një Mini Peer Review i mirëfilltë, në bazë të rekomandimeve të të cilit ne përgatitëm edhe një plan veprimi.

Në zbatim të ISSAI-t 40 “Kontrolli i cilësisë”, grupi i shqyrtimit të auditimit, gjatë vitit 2015 arriti në një shifër të konsiderueshme të shqyrtimit në të ftohtë dhe përzgjedhi në mënyrë rastësore 44 dosje auditimi (shqyrtimi “në të ftohtë”) ose thënë ndryshe 27% të auditimeve të kryera. Kjo ishte një rritje e konsiderueshme krahasuar me vitin 2012, kur u kontrolluan 10% e auditimeve.

E veçanta e këtij viti ishte që në grupet e shqyrtimit të cilësisë u përfshinë auditues me përvojë nga çdo departament auditimi, si dhe u angazhuan ekspertë të jashtëm, të drejtuar nga një personalitet i fushës në vendin tonë, Prof. Dr. Jorgji Bollano, i cili është njëkohësisht, edhe Kryetar i Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit. Ende ekzistojnë probleme në dosjet tona të auditimit. Këto raporte janë të hapura për cilindo që dëshiron t’i lexojë, konsultojë dhe të japë opinionet, mendimet dhe sugjerimet e tij për KLSH- në.

Kolona “E”, Menaxhimi dhe strukturat ndihmëse. Nuk po zgjatem, se edhe kjo kolonë është në vijim të këtyre. Përfitoj nga rasti të sjell në vëmendje, që viti 2015 përkoi me 90 vjetorin e krijimit të Kontrollit të Lartë të Shtetit, dhe padyshim, në këtë vit ne vijmë si një institucion që është përpjekur ndër vite nga të gjithë kryetarët dhe audituesit që kanë punuar nga viti 1925 e deri sot, duke ndërthurur më mirë traditat dhe vlerat e përcjella në kohë të institucionit, pozicionimet me qasjen moderne në auditim, përshtatjet që kërkon koha me standardet ndërkombëtare të fushës ISSAI, etj.

Filozofia e re menaxheriale e institucionit e shikon performancën e secilit auditues si të pandarë nga niveli i njohurive mbi standardet ndërkombëtare të auditimit, nivel, i cili krahas integritetit, aftësive profesionale dhe eksperiencës në punë, konsiderohet në institucion si përcaktues në cilësinë e gjetjeve që audituesi realizon dhe të rekomandimeve që jep.

Kolona “F”, “Burimet njerëzore dhe lidërshipi”. Ne tashmë po përpiqemi që të rekrutojmë në punë auditues, të cilët kanë dy diploma në fushën e tyre. Jemi duke kërkuar, edhe me ndihmën tuaj, auditues të diplomuar në financë; auditues të brendshëm të certifikuar; auditues me titull “Ekspert kontabël”, ekspertë të miratuar e të tjerë.

Treguesi i trajnimit të stafit në këta 4 vjet, nga një nivel i ulët, nga 2.1 apo 3 ditë trajnim në vit që ishte në vitet 2010-2011, tashmë është një tregues i qëndrueshëm, që krahasohet me nivelin e institucioneve moderne. Gjatë vitit 2015 ne realizuam 27 ditë trajnimi të audituesve në vit.

Gjykojmë se kjo është një shifër që nuk duhet të na bëjë të vetëkënaqemi apo ta kthejmë qëllim në vetvete, por jemi përpjekur dhe po përpiqemi që këto auditime t’i kanalizojmë dhe t’i orientojmë drejt nevojave për plotësimin e mangësive që ne kemi në forcimin e kapaciteteve audituese.

Format e trajnimit profesional janë: trajnimi përmes kurseve on-line apo e-learning; trajnimi face to face me kontakt direkt me trajnuesin; trajnimi përmes shkëmbimit të eksperiencave të përbashkëta me ekspertë të SAI-ve partnere dhe SIGMA-s, nëpërmjet pjesëmarrjes në seminare dhe workshop-eve të ndryshme.

G) Komunikimi dhe menaxhimi i palëve të interesuara. Strategjia e komunikimit dhe komunikimi i brendshëm. Në fakt, ne kishim planifikuar që për vitin 2015 të zhvillonim strategjinë e komunikimit, mbështetur në projektin IPA, në bashkëpunim me NIK-un polak dhe me SAI-n kroat.

Fakti që IPA duhet ta fillonte para dy vjetësh, në vitin 2014, kjo strategji startoi në mars të vitit 2016 dhe do të zhvillohet gjatë këtij viti. Shumë nga treguesit dhe manualët që ne kishim parashikuar, në kuadër të projektit të fuqizimit të kapaciteteve, i zhvilluam dhe i hartuam vetë për arsye se projekti u vonua.

Si institucion jemi të ndërgjegjshëm se komunikimi efektiv është nxitësi më i rëndësishëm ndaj përkushtimit të punonjësve. Jemi përpjekur që informacioni të rrjedhë lirisht në rrugët vertikale dhe horizontale të komunikimit, duke i krijuar

mundësi secilit punonjës të KLSH-së të shprehet hapur për problemet që sheh në punën e tij dhe brenda institucionit.

Lidhur me komunikimin me palët qeveritare, gjatë vitit 2015, jemi përpjekur të bashkëpunojmë me Ministrinë e Financave, mbi bazën e Standardit ISSAI 9150 “Koordinimi dhe bashkëpunimi ndërmjet SAI-t dhe audituesve të brendshëm në sektorin publik”. Pavarësisht mirëkuptimeve dhe bashkëpunimeve që kemi pasur, jemi të ndërgjegjshëm që mund të bëjmë më shumë. Mbështetur në një rekomandim të fundit të raportit progresit të BE-së, kemi menduar të nënshkruajmë edhe një marrëveshje bashkëpunimi me Drejtorinë e Inspektimit Financiar në Ministrinë e Financave.

Komunikimi me mediat, me qytetarët dhe me shoqërinë civile, gjatë vitit 2015, kemi marrë 382 ankesa nga qytetarët. Ne u jemi përgjigjur të gjitha këtyre kërkesave, por nga këto 252 kërkesa dhe ankesa kanë qenë në kompetencë të KLSH-së, 143 prej tyre janë verifikuar dhe u është dhënë përgjigjja përkatëse, ndërsa 109 janë në procesin e verifikimit. Në këtë drejtim jemi përmirësuar ndjeshëm. Mjafton të kujtojmë se në vitet 2010-2011 KLSH-ja u përgjigjej 10 ose 14 ankesa nga qytetarët.

Institucioni ka rritur gradualisht transparencën e veprimtarisë së tij dhe prezencën në media, duke arritur në fund të vitit 2015 që të jetë i pranishëm me 6.6 herë më shumë me informacione dhe mesazhe në median e shkruar, si dhe të pesëfishojë prezencën e tij në median audiovizive, krahasuar me vitin 2010.

Në rritje të konsiderueshme, krahasuar me vitet 2012-2014, kemi vendosur vendimet e plota të kryetarit mbi auditimet në faqen tonë në internet www.klsh.org.al, që në thelb është raporti ekzekutiv dhe rekomandimet.

Gjatë këtij viti unë kam marrë një vendim që këto do të vendosen në harkun kohor të një jave ose një muaji pas përfundimit të auditimit për çdo auditim që zhvillon KLSH-ja.

Ne jemi të ndërgjegjshëm që transparenca sjell besim te qytetari, sikurse e ka cilësuar edhe Standardi 12, ku thotë: “Për të qenë në gjendje që të përmbushin funksionet e tyre dhe për të siguruar vlerën e tyre të mundshme për qytetarët, SAI-t duhet të jenë krejtësisht transparente, që të shihen si të besueshëm. SAI-t meritojnë besim vetëm nëse ata vetë janë gjykuar objektivisht si të besueshëm, kompetentë dhe të pavarur dhe që mund të mbahen përgjegjës për veprimet e tyre.”

Gjatë vitit të kaluar shtypi i shkruar ka pasqyruar raportet dhe deklaratat për shtyp të KLSH-së me 922 artikuj, njoftime, editoriale dhe komente analitike, përkundrejt 867 të vitit 2014, ose 7% më shumë.

Në vitin 2015 rreth 50 nga audituesit tanë kanë realizuar 116 shkrime në gazetat e përditshme shqiptare.

Institucioni ka lidhur marrëveshje bashkëpunimi edhe me dy organizata jofitimprurëse, me Komitetin Shqiptar të Helsinkit dhe me Organizatën Integrimi Urban, duke e çuar në 18 numrin e partnerëve të shoqërisë civile. Kuptohet se gjithë këtë transparencë ne e kemi bërë duke u treguar shumë të kujdesshëm që të mos përfshihemi në debatet politike dhe të mos involvohemi si institucion, gjë që do të jetë shumë e rrezikshme për ne. Kjo na ka bërë që në ndonjë rast të dalim dhe të prezantohemi më të urtë se çfarë jemi në të vërtetë.

Më shumë vlerë ka qenë pjesëmarrja në grupin e punës në KLSH të INTOSAI -it për rishikimin e ISSAI 30 (Kodi i Etikës), ku institucioni ka qenë aktiv në të gjitha takimet.

ISSAI 30 është rishikuar dhe në kongresin e fundit të EUROSAI-it, që do të zhvillohet në dhjetor të këtij viti, do të marrë një formë përfundimtare. Ky është një version i punuar i ISSAI-it të mëparshëm dhe natyrisht është kënaqësi që edhe ne kemi dhënë një kontribut modest.

Në vitin 2015 ne kemi dërguar 5 auditues për bashkëpunim afatgjatë në një projekt intershipi në Gjykatën Europiane të Audituesve dhe një auditues tjetër në GAO-n amerikane.

Si dhuratë, për ju të nderuar deputetë, në sekretarinë e komisionit kemi sjellë kolonën e botimeve të vitit 2015, ku janë 16 tituj librash, që u shtohen 35 botimeve të publikuara për periudhën 2012-2014.

Ne tashmë kemi krijuar një traditë modeste, kemi një kolonë me 51 botime, e cila u shtohet 12 botimeve të periudhës 1990-2011.

Ndër titujt e 2015-ës më lejoni të veçoj: Standardet e Auditimit të Zyrës së Auditimit të Qeverisë së Shteteve të Bashkuara të Amerikës (GAO); Manualin e Departamentit të Auditimit të Performancës “Indikatorët e Performancës”; Manualin e Auditimit të IT-së; Kodin e Etikës së INTOSAI-t (ISSAI 30); Kodin e Etikës së Gjykatës Europiane të Audituesve (ECA) dhe Kodin e Etikës së KLSH, botimin “90 vjet KLSH”, e të tjerë, si dhe tre numra të revistës shkencore “Auditimi Publik”, e

cila arriti në edicionin e 11-të të saj. Kuptohet që në këtë revistë kanë shkruar personalitete e të tjerë.

Të nderuar deputetë, në mbyllje të fjalës sime, më lejoni modesisht të sjell në vëmendjen tuaj materialin që kemi paraqitur në Kuvendin e Shqipërisë në fund të marsit 2016, i cili hapet me një analizë SWOT, që përfshin: fuqitë, dobësitë, mundësitë dhe kërcënimet ndaj institucionit, duke e vënë theksit te dobësitë dhe kërcënimet. Ky material është shumë transparent dhe në varësi të kohës që ju do të keni për ta lexuar, do të shikoni se ne jemi përpjekur që t'i shikojmë të metat tona drejt e në sy me qëllimin e mirë që t'i reflektojmë dhe t'i përmirësojmë në të ardhmen.

Natyrisht, rekomandimet e rezolutës suaj do të na vlejné shumë në të ardhmen, ashtu siç vepruam në vitin 2014. Menjëherë pas miratimit të rezolutës ne do të miratojmë një plan, i cili do të përfshijë harkun kohor të një viti për implementimin e tij.

Së dyti, duke ju falenderuar për raportin shumë të mirë, për marrëdhëniet konstruktive që institucioni i KLSH-së ka me Komisionin e Ekonomisë dhe për ndihmën që ju keni dhënë, në veçanti këta vjet që unë drejtoj KLSH-në, mendoj se ka ardhur koha që këto marrëdhënie të zhvillohen më tej, sikurse janë edhe eksperiencat e shumë SAI-ve europiane.

Unë ju kam përcjellë edhe një material modest të përgatitur disa ditë më parë. Ndoshta duhet krijuar një nën komision brenda Komisionit të Ekonomisë, që të mund trajtojë, në mënyrë permanente, problematikën e auditimit të jashtëm publik në strukturat e Kuvendit, brenda Komisionit të Ekonomisë dhe më gjerë.

Në cilësinë e titullarit të KLSH-së do t'ju garantoj që ne do jemi shumë bashkëpunues dhe tejet të hapur.

Unë e kam theksuar edhe më parë, që sot janë dy tendenca të institucioneve supreme të auditimit, të cilat interferojnë, ecin mbi dy shina, por ndonjëherë e kalojnë njëra-tjetrën apo intrerferohen me njëra-tjetrën, pavarësisht se dy shina janë vija paralele dhe nuk priten kurrë. Më mirë për këtë rast po them dy shtylla, jo shina hekurudhore, se e zgjodha gabim krahasimin, që Institucioni Suprem i Auditimit të shërbejë si agjent i Kuvendit dhe në shërbim të qytetarëve dhe taksapaguesve shqiptarë. Në këta vjet ne jemi përpjekur që t'i zhvillojmë të dyja.

Unë, personalisht, e kam për nder të shërbej, në kuptimin e mirë të fjalës, si agjent i Komisionit të Ekonomisë, i të gjithë deputetëve të komisionit, veçmas apo në

mënyrë integrale, por kuptohet edhe bashkëpunëtorët e mi, por mbi të gjitha, t'u shërbejmë qytetarëve në këtë objektiv madhor që ne kemi, kuptohet ju po aq sa ne, ndoshta edhe më shumë, sepse jeni përfaqësues të popullit, do të jetë më mirë që veprimtaria jonë të ndiqet nga një nën komision ose në mungesë të kësaj, unë mendoj se ne duhet të paraqitemi më shpesh pranë Komisionit të Ekonomisë.

Unë kam sjellë në formë boceti një material të përgatitur për auditimet e performancës, që janë risi në institucionin tonë gjatë viteve 2012-2015 dhe janë 30 të tilla. Kam zgjedhur në mënyrë simbolike kryetarin, zëvendëskryetarin dhe sekretarin e komisionit për t'ju dhuruar. Pse jo, ne prezantimin e ardhshëm edhe brenda këtij sesi, brenda muajit korrik, ta kemi për auditimet e performancës. Ne e kemi të nevojshme të vijmë edhe për auditime të veçanta, të marrim nga rekomandimet tuaja dhe të përpiqemi t'i implementojmë ato.

Ju kujtoj që një nga auditimet më të rëndësishme që ne kemi bërë në performancë për liberalizimin e shërbimit të kontrollit fizik të automjeteve, shmanget nga rekomandimet e deputetëve të Komisionit të Ekonomisë, nga shqetësimi i tyre.

E fundit, ju përsëris kërkesën për auditimin e llogarive tona. Gjatë vitit 2015, pas kërkesave tona të stërpërsëritura, ju e morët vendimin si komision, e morët vendimin si Kuvend i Shqipërisë, tashmë mendoj se duhet ta ndiqni. Kjo është në të mirë të asaj që edhe ne t'i japim përgjigje pyetjes po audituesin kush e auditon dhe do të shkojë njëherazi me konkluzionet dhe me përfundimet e raportit Peer Review, të zhvilluar me Gjykatën Austriake të auditimit, si dhe vlerësimi i audituesve të pavarur që do të vlerësojnë financat tona.

Faleminderit për vëmendjen dhe ju kërkoj ndjesë nëse u zgjata më tepër se çfarë duhet!

Erion Braçe – Faleminderit, zoti Leskaj!

Fjalën e ka zoti Ervin Koçi, si relator për këtë çështje.

Ervin Koçi – Faleminderit, kryetar!

Në zbatim të Kushtetutës, të Rregullores së Kuvendit dhe të ligjit organik “Për organizimin dhe funksionimin e KLSH-së”, kryetari i KLSH-së ka paraqitur në Kuvendin e Shqipërisë raportin vjetor të veprimtarisë së institucionit gjatë vitit 2015, për të cilin Kuvendi ka detyrimin ligjor ta shqyrtojë dhe të miratojë një rezolutë vlerësimi për aktivitetin vjetor të këtij institucioni.

Nga muaj mars i vitit 2015, KLSH-ja funksionon në zbatim të ligjit të ri organik “Për organizimin dhe funksionimin e KLSH-së”. Ajo ka detyrimin ligjor të kontrollojë veprimtarinë ekonomike të institucioneve shtetërore dhe të personave të tjerë juridikë-shtetëror, përdorimin dhe mbrojtjen e fondeve shtetërore nga organet e pushtetit qendror dhe atij vendor, si dhe veprimtarinë ekonomike të personave juridikë, në të cilën shteti ka më shumë se gjysmën e pjesëve ose të aksioneve, ose kur huat, kreditë dhe detyrimet garantojnë nga shteti.

KLSH-ja ka paraqitur një raport të detajuar, i cili përmban veprimtarinë audituese dhe dobinë e rezultateve, gjetjet kryesore të auditimeve me rekomandimet përkatëse, burimet njerëzore të institucionit dhe përdorimi i tyre, si dhe bashkëpunimi ndërinstitucional, i shoqëruar me vlerësimin e aktiviteteve audituese.

Raporti vjetor i KLSH-së për veprimtarinë e vitit 2015 fokusohet në dy shtylla kryesore: së pari puna audituese dhe së dyti, menaxhimi institucional, ku kryesisht trajtohen auditimet dhe ecuria e tyre, shkeljet financiare, dobishmëria, numri i rekomandimeve, impaktet dhe niveli i zbatimit të tyre, kallëzimet penale, kuadri ligjor dhe zbatimi i ligjit të ri, si dhe rekomandimet për ndryshimet ligjore në legjislacione të ndryshme, strategjia e KLSH-së, zhvillimi institucional dhe bashkëpunues me partnerët, si dhe transparenca dhe kërkimi shkencor, si dhe botimet.

Vlen për t’u theksuar se në fillim të raportit paraqitet në mënyrë të detajuar analiza SWOT, që ka bërë vetë institucioni, si një nga instrumentet menaxheriale që përdoret në identifikimin e faktorëve që ndikojnë në performancën dhe në përmbushjen e misionit të institucionit, përveç 16 fuqive dhe 8 mundësive nga analiza SWOT vetë institucioni ka nxjerr 10 dobësi, si dhe 4 kërcënime, që nëse trajtohen në mënyrë profesionale, do të rrisin më tej performancën e institucionit.

Lidhur me veprimtarinë audituese të vitit 2015, janë ushtruar 174 auditime në total, nga të cilët 158 janë përfunduar dhe janë evaduar, 5 auditime janë përfunduar, por pa evaduar dhe 11 auditime janë në proces.

Për vitin 2015, auditimet që janë evaduar kanë këtë strukturë: 120 auditime janë në përputhshmëri ligjshmërie dhe rregullueshmërie financiare, 12 auditime financiare, 12 auditime tematike, 12 auditime performance dhe 2 auditime IT-je.

Krahasuar me vitin 2014 konstatohet një ulje e auditimeve të përputhshmërisë, por kemi rritje të auditimeve të performancës dhe atyre tematike, përkatësisht me 50%

dhe me 33 %. Lidhur me auditimet financiare, konstatohet i njëjti numër me ato të vitit 2014.

Për herë të parë, në vitin 2015, KLSH-ja dha opinion për pasqyrat financiare, të përgatitura nga institucionet publike, auditim që u realizua në disa njësi varësie, të vogla, të institucioneve qendrore, si dhe ka filluar të kryejë auditime për sistemet informatike.

Veprimtaria e audituesve është ushtruar në 211 institucione sipas niveleve të administrimit shtetëror, administratës fiskale dhe shoqërive me kapital shtetëror.

Veprimtaria audituese e KLSH-së, e strukturuar sipas institucioneve, gjatë vitit 2015 rezulton se për auditimin e performancës janë 31% e institucioneve; në auditimin e administratës së qeverisjes vendore dhe të njësive të tjera të nivelit vendor, janë 29% e institucioneve. Ministritë dhe institucionet qendrore përbëjnë 16% të auditimeve; doganat dhe degët e tatimtaksave janë 8% të auditimeve, duke vazhduar me radhë e duke përfunduar në subjektet e mbrojtjes së mjedisit me 2% të auditimeve.

Sipas KLSH-së, nga auditimet e realizuara gjatë vitit 2015 janë konstatuar shkelje financiare në vlerë rreth 125.76 miliard lekë. Konstatohet se për vitin 2015, 84% e shkeljeve financiare janë në sektorin e energjisë dhe në sektorin e hidrokarbureve, që e kanë periudhën e kontrollit nga viti 2008.

Rekomandimi që ka dhënë KLSH-ja për dëmin efektiv të zbuluar për të zhdëmtuar, është 46.7% e vlerës së konstatuar shkelje financiare.

Indikatori i dobisë së rezultateve të auditimit për vitin 2015 rezulton të jetë që për çdo lek të shpenzuar nga buxheti i shtetit për KLSH-në, janë kërkuar për t'u zhdëmtuar 180.1 lekë.

Dhënia e rekomandimeve, shkalla e zbatimit të tyre dhe ndjekja e zbatimit nga KLSH-ja është një nga objektivat kryesorë të veprimtarisë së këtij institucioni.

Raporti referon se për vitin 2015 konstatohet një nivel relativisht i ulët i zbatimeve të rekomandimeve në masën 50%, me përjashtim të masës disiplinore “vërejte”, të gjitha masat e tjera rezultojnë nën nivelin 50% të zbatimit.

Gjatë vitit 2015, KLSH-ja ka dhënë 4135 rekomandime nga të cilat 35 janë propozime për ndryshim legjisllacioni, kurse rekomandime për masën ndëshkuese janë 4100.

Në rend krahasimor në vitin 2014, konstatohet se masat ndëshkuese janë pothuajse në të njëjtin nivel, por ka ndryshim strukturor, që masat organizative dhe masat administrative janë ulur, sepse ka rritje në masat disiplinore me rreth 200 masa. Ndërkohë që masa e zhdëmtimit në lekë është pesëfishuar.

Kallëzimet penale janë një tjetër pikë, që KLSH-ja ka përdorur gjatë aktivitetit të saj, ku nga auditimet e realizuara gjatë vitit 2015, KLSH-ja raporton se janë konstatuar një sërë shkeljesh të dispozitave ligjore e nënligjore në fuqi nga një numër nëpunësish dhe ish-nëpunësish të administratës shtetërore të të gjitha niveleve, me pasojë jo vetëm shkaktimin e dëmit ekonomik e financiar ndaj buxhetit të shtetit, por edhe dëmtimin e interesave të ligjshme të shtetit shqiptar, për të cilët KLSH-ja ka depozituar pranë organeve të prokurorisë 51 kallëzime penale dhe numri i personave të kallëzuar është 159.

Tashmë, auditimi i performancës është një nga shtyllat kryesore të aktivitetit të KLSH-së, si një instrument që vlerëson përgjegjshmërinë publike, por edhe si një instrument parandalimi, korrigjimi dhe këshillimi për institucionin që auditohet.

Gjatë vitit 2015 janë evaduar 12 auditime performance, në fusha, ku edhe impakti publik është më i gjerë.

Auditimi i performancave është zhvilluar në fusha, si: mjedisi, bujqësia, trashëgimia kulturore, efienca e energjisë për barazinë gjinore, për performancën e Inspektoratit Qendror Teknik, respektimi i të drejtës së autorit, performanca e autoritetit mbikëqyrjes financiare, kurrikulat universitare dhe avancimi në karrierat akademike, për efektivitetin dhe ekonomikitetin e ambienteve të marra me qira nga administrata doganore apo edhe nga liberalizimi i shërbimit të kontrollit fizik të mjeteve, koncesion që rriti çmimin dhe uli nivelin e shërbimit.

Një vend i rëndësishëm në raport i kushtohet menaxhimit institucional, i cili përfshin ecurinë e reformës në institucion lidhur me rritjen e kapaciteteve profesionale, etike dhe të performancës së burimeve njerëzore të KLSH-së.

Ndër të tjera, raporti informon edhe për strukturën e re organizative, e cila është përshtatur me ligjin e ri, si dhe me objektivat strategjike të institucionit, sipas strategjisë së zhvillimit dhe të standardeve ndërkombëtare të auditimit.

KLSH-ja ka miratuar një sërë aktesh të rëndësishme në zbatim të ligjit dhe në zbatim të standardeve ndërkombëtar përtej vitit 2015, si miratimi i Kodit të Etikës, Rregullorja e re institucionale, strategjia e menaxhimit të kontrollit të riskut dhe rishikimi i strategjisë së zhvillimit institucional 2013-2017 dhe plani i veprimit,

hartimi i manualeve të auditimit financiar dhe të përputhshmërisë, ndryshime strukturore në funksion të ligjit të ri. Cilësia e raporteve, e rekomandimeve të dala nga një grup i audituesve, tashmë është një nga kriteret për vlerësimin e performancës së institucioneve. Ndaj edhe trajnimet e vazhdueshme profesionale, konferencat, workshop-et, plane e zhvillimet profesionale, trajtimi në analizë i nevojave të institucionit, përbëjnë një element të rëndësishëm që mbështesin progresin dhe performancën institucionale në vijimësi.

Ndërkohë, përfitimi i statusit të vendit kandidat në BE, solli për KLSH-në edhe intensifikimin e marrëdhënieve dhe bashkëpunimi konkret në Gjykatën Europiane të audituesve.

Për vitin 2015 nuk u bë efektiv përfitimi i programit IPA prej 2.1 milionë eurosh, por, tashmë, ka nisur në mars të këtij viti dhe që ka pritshmëri për të dhënë efekt në të gjithë progresin e performancës së KLSH-së zbatimi i ligjit të ri, si dhe efektivitetin e auditimeve.

Marrëdhëniet me publikun kanë qenë një element tjetër i aktivitetit të KLSH-së, ku veç botimeve, buletineve statistikore ka trajtuar edhe letrat e ankesat e qytetarëve.

Duke vlerësuar raportin e performancës së KLSH-së konstatohet se për veprimtarinë audituese KLSH ka planifikuar dhe realizuar pothuajse një numër të njëjtë auditimesh të krahasuar me vitin 2014; rekomandimet e bëra nga KLSH-ja për shkeljet financiare në masën 46,7% të totalit të shkeljeve.

KLSH duhet të bëjë vlerësime të plota mbi ecurinë e sektorëve, që kanë ndikim të konsiderueshëm mbi ekonominë dhe të lidhura me buxhetin e shtetit, siç është rasti i marrëveshjes me CEZ-in, e cila do të fillonte auditimin nga mënyra e privatizimit dhe vendimet në vazhdimësi, që ka marrë organi shtetëror, që ka ndikuar në sektorin energjisë. Pra, të mos trajtohet si një proces i shkëputur apo edhe në marrëveshjet hidrokarbure, ku institucionet publike dhe zbatimi i marrëveshjes duhet të apdejtohen që nga data e nënshkrimit të marrëveshjes hidrokarbure.

KLSH-ja ka nisur të auditojë tregjet ku ka koncesione, siç është rasti i kontrollit fizik të mjeteve, por për të qenë transparent me publikun, duhet të apdejtohen edhe koncesioni si proces dhe auditimet të vazhdojnë në të gjithë koncesionet e privatizimit strategjike të dhëna nga entet publike në 25 vjet.

Lidhur me rekomandimet në vitin 2015 indikatori i propozimeve të rekomandimeve është pothuajse i njëjtë me vitin 2014, duke reflektuar në total 4135 rekomandime.

Indikatori i performancës në lidhje me zbatimin e rekomandimeve për vitin 2015 ka një trend uljeje për të gjitha kategoritë e rekomandimeve. Vijon të përbëjë problematikë për zgjidhjen shkalla e zbatueshmërisë së rekomandimeve të dhëna.

Lidhur me rekomandimet për masat me karakter parandalues dhe shkallën e zbatimit të tyre, masat disiplinore të propozuara: pezullim, ngritje në detyrë, kalim në një nivel më të ulët, largim nga shërbimi civil, largim nga detyra, largim nga puna, kanë përqindje të ulët zbatueshmërie.

Lidhur me kallëzimet penale në luftën kundër korrupsionit dhe shfaqjeve që rrezikojnë standardet e qeverisjes, gjatë vitit 2015 kanë një rritje të numrit të çështjeve të kallëzuara 51 nga 41 në vitin 2014.

Gjatë vitit 2014 KLSH-ja ka realizuar dhe evaduar 12 auditime performance. Ka ardhur duke u rritur numri i gjetjeve, konkluzioneve rekomandimeve për çdo auditim performance si numri i subjekteve të përfshira.

Analiza SWOT garanton zhvillimin e qëndrueshmërisë së institucionit dhe ndihmon në marrjen e masave për të minimizuar efektet negative.

Lidhur me menaxhimin institucional, i cili përfshin ecurinë e reformës në institucion, lidhur me rritjen e kapaciteteve profesionale, etike dhe të performancës së burimeve njerëzore të KLSH-së, janë bërë trajnime të posaçme brenda dhe jashtë vendit në të gjithë stafin, me qëllim zhvillimin e këtyre kapaciteteve.

Në kuadër të rritjes së transparencës institucionale të KLSH-së rezulton se i është kushtuar vëmendje e veçantë përbushjes së nën objektivit rritja e ndikimit të KLSH-së përmes komunikimit dhe bashkëpunimit. Në këtë aspekt konstatohet veprimtari e gjerë, për sa u përket botimeve të KLSH-së në zbatim të standardeve profesionale INTOSAI, publikimeve informuese për raportin vjetor të institucionit udhëzuesit të auditimeve të ndryshme.

Mbi bazën e gjetjeve, konstatimeve dhe përmbajtjes së raportit, por edhe të vlerësimit të raportit i sugjeroj komisionit të përfshihen në rezolutën e Kuvendit këto rekomandime:

KLSH-ja duhet të vijojë implementimin dhe rritjen e cilësisë së shërbimit në përputhje me legjislacionin të miratuar në vitin 2014.

Ligji i ri, organizimi i ri strukturor, si dhe format e reja bashkëkohore të kontrollit të analizës duhet të vihen në shërbim të korrigjimit të problematikave të vërejtura gjatë vitit 2015.

Pavarësisht përmirësimit të kuadrit ligjor e rregullativ, implementimi i standardeve ndërkombëtare të auditimit, studimi i kujdesshëm dhe integral i-site, interpretimi i tyre brenda kontekstit shqiptar të auditimit të aktivitetit ekonomik publik, si dhe aksesit të kufizuar të informacionit që shpeshherë ofron subjekte nën auditim, mbetet prioritet për vitin në vazhdim dhe në vijim.

Në drejtim të veprimtarisë audituese KLSH duhet të vijojë rritjen e cilësisë dhe konsolidimin e mëtejshëm të auditimeve të përputhshmërisë, të teknologjisë së informacionit financiar dhe veçanërisht në auditimet e performancës.

KLSH duhet të rrisë efektivitetin e kapaciteteve kontrolluese dhe monitoruese. KLSH në ushtrim të kërkesave të ligjit dhe standardeve ndërkombëtare të auditimit duhet të rrisë forcën e rekomandimeve të adresuara, subjekteve të audituara, si dhe të kërkojë ndjekjen e zbatimit të tyre në mënyrë konsistente.

KLSH duhet të vijojë punën që deri në vitin 2017 të përfundojë planin e auditimeve jo vetëm auditim performance për privatizimet dhe kontratat koncensionare të realizuara në 20 vjetët e fundit në vendin tonë në sektorë strategjikë, por të gjithë procesin duke vlerësuar ndikimin e tyre në buxhetin e shtetit dhe në publik.

Për të realizuar objektiva strategjike dhe institucionale me synim realizimin e konsolidimit e reformave KLSH do të punojë për përsosjen e mënyrës së organizimit dhe drejtimit të institucionit, për të përçar praktikë më të mira të institucioneve homologe europiane.

KLSH duhet të minimizojë dobësitë e kërcënimet që vijnë nga analiza SWOT që ka bërë vetë si institucion, si dhe të shfrytëzojë maksimalisht mundësitë që ka si institucion.

KLSH duhet të vijojë me përmbushjen e objektivave për rritjen e kapaciteteve audituese, të burimeve njerëzore dhe forcimit të kapaciteteve institucionale, duke përqasur metodologjinë moderne për auditim për t'iu përgjigjur nivelit të parametrave të kërkuara nga INTOSAI.

KLSH në kuadër të bashkëpunimit institucional për intensifikimin e luftës kundër korrupsionit dhe formave të shfaqjes së tij duhet të rishikojë marrëveshjet dhe memorandumet e bashkëpunimit me institucionet dhe organet e tjera ligjzbatuese,

që i kanë tejkaluar afatet e kohëzgjatjes së tyre për t'iu përgjigjur sfidave dhe kërkesave të kohës.

KLSH-ja duhet të angazhohet për të rritur bashkëpunimin institucional me prokurorinë e Përgjithshme. Pavarësisht se nga cili institucion për pjesën ligjore penale KLSH-ja duhet të monitorojë ecurinë e padive penale dhe të ketë një analizë fundor të saj në rastet e pushimit të çështjeve ose mos fillimit të çështjeve të referuara nga KLSH-ja në organin e akuzës.

Për respektimin në vijimësi të parimit të transparencës institucionale KLSH-ja duhet të çojë më tej përvojën pozitive të fituar në komunikimin me publikun, organet e administratës, organizatat e shoqërisë civile dhe median.

Në përmbushje të rekomandimeve adresuar në kuadër të procesit të integritetit evropian KLSH-ja dhe Kuvendi duhet të rrisin shkallën e ndërveprimit gjithëpërfshirës me institucionet ligj zbatuese, me qëllim përmbushjen e zbatimit të rekomandimeve të KLSH-së.

Në çdo proces të auditimit në përfundim të procedurave të shqyrtimit të rekomandimeve nga institucioni i kontrolluar dhe të marrjes së vendimeve përkatëse, duhet të shqyrtohet analiza e brendshme. Rrezja duhet të fokusohet në trajtimin e argumenteve dhe sidomos referencave ligjore të përdorura nga personat përgjegjës, e cila brenda vetë institucionit të kontrolluar ka përgjegjësinë e shqyrtimit dhe marrjes së vendimeve në lidhje me rekomandimet.

Perspektimi në vijimësi i parimit të transparencës institucionale. KLSH-ja duhet të vazhdojë të përmirësojë pasurimin e metodologjisë dhe cilësinë e përmbajtjes së raportit vjetor të KLSH-së, që paraqet për shqyrtim në Kuvend duke i kërkuar organit të prokurorisë përcjelljen e statistikave të sakta nga ky institucion në lidhje me gjendjen në të cilën ndodhet kallëzime penale të dërguara nga KLSH-ja, në mënyrë që të bëhet e mundur edhe analiza e post-fakteve në kuotën e ecurisë së politikës së luftës kundër korrupsionit e ndjekur nga KLSH-ja të jetë indikator dhe i vetë performancës së KLSH-së në kohën kur raporton në Kuvendin e Shqipërisë, si dhe të bëjë pjesë integrale të raportit vjetor të KLSH-së dhe një raport që përfshin shkallën dhe mënyrën e zbatimit të rekomandimeve të shoqëruara me raport të kontrollit të cilësisë mbi aktivitetet dhe raportimet të auditimeve të cilësisë në vlerësim periodik të pavarur.

Në funksion të detyrimeve të tij kushtetuese, por edhe në zbatim të rekomandimeve të progres-raportit 2015 për ngritjen e një mekanizmi me efikas

nga Kuvendi për zbatimin e rekomandimeve të KLSH-së, Kuvendi i Shqipërisë bazuar në metodologjinë e cilësisë së përmbajtjes së raportit të KLSH-së, që paraqitet për shqyrtim në Kuvend, të angazhohet në drejtimet si më poshtë për të përmirësuar bashkëpunimin dhe ushtrimin e kontrollit parlamentar për zbatimin e rekomandimeve të KLSH-së.

Në përmbushje të rekomandimeve adresohen në kuotat e procesit të integritetit evropian, KLSH-ja dhe Kuvendi duhet të rrisin shkallën e ndërveprimit gjithëpërfshirës me institucionet ligj zbatuese, me qëllim përmbushjen e zbatimit të rekomandimeve të KLSH-së.

Për rekomandimet në aspektin e përmirësimit të legjislacionit sugjerohet që Kuvendi dhe KLSH-ja të organizojnë të paktën dy herë në vit seanca dëgjimore me institucionet përkatëse dhe me grupet e interesit, me qëllim vlerësimin e situatës ligjore dhe finalizimin e nismave ligjvënëse. Kuvendi, në përmbushje të detyrimeve ligjore dhe në ushtrim të kontrollit parlamentar, duhet të angazhohet në realizimin e auditimit të llogarive financiare të KLSH-së dhe t'i bëjë ato publike. Kuvendi dhe qeveria të nxisin institucionet e administratës publike, për zbatimin e rekomandimeve të KLSH-së, duke promovuar dhe nxitur bashkëpunimin mes institucioneve të kontrollit dhe atyre të zbatimit të ligjit në luftën kundër korrupsionit. Duke u fokusuar te progres-raporti i vitit 2015, i cili thekson se: "Raporti vjetor për auditimet që KLSH-ja dorëzon në parlament diskutohet në Komisionin për Ekonominë dhe Financat, por sërish nuk ka një ndjekje sistematike parlamentare". Unë kam mendimin që ka kryetari i KLSH-së, pasi tashmë është mundësia që ne të krijojmë një komision parlamentar te Komisioni i Ekonomisë dhe Financës, për të ndjekur zbatimin e buxhetit të shtetit, rekomandimet e KLSH-së, por edhe raportin e performancës në mënyrë sistematike.

Faleminderit!

Erion Braçe – Faleminderit, zoti Koçi!

Kalojmë te pyetjet. A ka pyetje nga kolegët deputetë për raportin e prezantuar nga kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit?

Po, zoti Bode.

Ridvan Bode – Në materialin e paraqitur jepen shumë detaje, por një gjë nuk e gjeta dot, lidhur me zhdëmtimin e shumave që ju i keni konsideruar të detyrueshme për zhdëmtim. Konkretisht për vitin 2013 ka qenë 15 miliard, 11 miliard në vitin

2014, 58 nga 125 që është dëm efektiv i konstatuar, janë çmuar që të vendosen si masë zhdëmtimi 58 miliard. Në qoftë se për gjithë të tjerat qeveria e hedh fajin gjetiu duke thënë gjykata dhe prokuroria dhe për këtë arsye kemi masa të ulëta të ndëshkimit, po t'u referohemi dy treguesve që ju i keni krahasues këtu, që janë masat disiplinore dhe masat administrative, ato janë respektivisht 29% për masat administrative dhe 46% për masat disiplinore dhe kjo mund të konsiderohet si një e drejtë administrative që i marrin apo nuk i marrin në konsideratë propozimet tuaja lidhur me personelin. Po rekomandimet për dëmet efektive që ju keni adresuar sa janë zbatuar, sa janë adresuar nga ana e drejtuesve të institucioneve për t'i zhdëmtuar përmes një vendimi? Sa nga këto janë ekzekutuar dhe arkëtuar? Sepse, përndryshe, ne këtu do të ngelemi vetëm thjesht në bërjen e llogarive të punëve tuaja, por jo të nxjerrjes, apo të zhdëmtimit, apo të rivendosjes të ligjit në drejtim të administratës.

Pra, lidhur me këtë, sa është masa e këtyre zhdëmtimeve edhe ndër vite? A janë të adresuara të gjitha në bazë ligjore, pra janë nxjerrë aktet e zhdëmtimit nga institucionet dhe drejtuesit e tyre? Sa nga këto janë hequr përmes proceseve gjyqësore, pra janë anuluar dhe sa kanë mbetur? Sa është masa e arkëtimit të këtyre që kanë mbetur, sepse në fund të fundit ne jemi të interesuar që çdo dëm i shkaktuar të zhdëmtohet.

Erion Braçe – Po, urdhëroni zoti Leskaj!

Bujar Leskaj – Mbështetur në parimet më të mira të auditimit të jashtëm publik detyra jonë si Kontrolli i Lartë i Shtetit, si institucioni suprem i auditimit mbështetur edhe në Kushtetutën e vendit dhe në ligjet në fuqi, është të evidentojmë dëmin ekonomik, të evidentojmë shkeljet, parregullsitë gjatë ushtrimit të detyrës në administratën publike, në institucionet e ndryshme shtetërore të pushtetit qendror dhe vendor dhe të japim rekomandimet përkatëse. Po në këto korniza, që unë thashë, të ligjet dhe të standardet e auditimit apo edhe në rekomandimet e progres-raportit detyra është që ne të vazhdojmë të kërkojmë, të insistojmë dhe zbatimin e rekomandimeve tona.

Për sa i përket dëmit, konkretisht dëmit të zbuluar nga ne që është konsideruar dëm ekonomik, i cili është pranuar në masën më të madhe nga subjektet përgjegjëse, ne nuk mund të japim një përqindje të saktë sesa ky dëm është kthyer në buxhetin e shtetit apo jo, sepse mendoj që ky është një proces që del tej resurseve dhe burimeve tona, ndoshta mund të rrezikojë të dalë edhe tej parimeve tona. Asnjëherë ne nuk mund të pretendojmë të futemi në vendimet e gjykatave në

një formë apo në një tjetër, të lejojmë veten të paragjykojmë ose të prapa gjykojmë vendimet e gjykatave. Ne i ndjekim rekomandimet tona dhe tashmë edhe me ligjin e ri ju vutë edhe një kërkesë shtesë dhe për këtë përpqemi shumë, më besoni në këtë drejtim, për ndjekjen dhe zbatimin e rekomandimeve tona. Por në këtë drejtim dhe kontekst që ju e shtroni me të drejtë si deputet i Kuvendit, ju falenderoj, por nuk nxjerrim dot një tregues të saktë. Ndoshta, nëse ju e vendosni si Kuvend, na e lini si detyrë apo ngrini një komision ad hoc, në këtë mund ta bëjmë për një periudhë 10 apo 20-vjeçare, gjë e cila më pas do të shtrojë diskutime të tjera që prapë nuk mendoj se do të finalizohen. Edhe standardet tona, edhe kur ne flasim për “ISAI 12” vlerat dhe dobitë e saj në dobishmëri të qytetarëve, edhe standardet e tjera këtë kërkojnë, po ashtu edhe progres-raportet ndjekje sistematike të rekomandimeve tona, por asnjëherë nuk thuhet që ne të ndërhyjmë në vendime e të tjera.

Unë mendoj që në rast se ne do të futeshim në një auditim të tillë, do të cënoheshim si institucion, do cenonim raportet tona me pushtetet e tjera në Shqipëri. Shqetësimi juaj është i drejtë dhe unë ju mirëkuptoj, por nuk kemi pasur mundësi dhe nuk kemi mundësi për ta bërë. Ne mund t’ju sjellim një raport më të hollësishëm të paktën për zbatimin e rekomandimeve, ku çdo departament në KLSH zhvillon një auditim në vit. Tani ne kemi kaluar edhe dy auditime, për arsye se me kërkesat e ligjit të ri janë që pas ditësh subjekti duhet të sjellë dhe të hartojë masat dhe pas 6 muajsh ne duhet të kërkojmë se si janë zbatuar këto masa. Jo gjithmonë kjo zbatohet, prandaj dua të ritheksoj se unë jam përpjekur të zbatoj tërësisht ato kompetenca që kam, mbi ato parime mbi të cilat ushtrohet veprimtaria e Kontrollit të Lartë të Shtetit. Ne nuk jemi institucion ekzekutiv, jemi auditues të jashtëm publik.

Sa për masat disiplinore dhe masat administrative, unë mendoj që Kuvendi i Shqipërisë duhet të na ndihmojë më tepër. Edhe progres-raportet kur shtrojnë çështjen e ndjekjes sistematike të rekomandimeve të KLSH-së, në këtë kontekst janë, megjithatë nëse ju do ta gjykoni që do na e lini si detyrë, ne mund të zhvillojmë një auditim të gjerë, por do të jetë detyra e lënë nga Kuvendi, përmes një rezolute apo një komisioni, ju e dini, sepse nuk mund t’ju mësoj unë ju, por ju mua si kryetar i KLSH-së, që ne të kemi mundësinë të hyjmë në institucione të caktuara, të auditojmë në lidhje me vendimet e tyre, gjë që do të jetë shumë e gabuar, por ndoshta të përpilojmë të dhënat. Mund t’ju japim të dhëna konkrete për njësitë e pushtetit vendor në një kohë të dytë nëse ju do ta gjykoni, sa janë zbatuar rekomandimet tona dhe në vlerë financiare.

Unë mund t'ju sjell një raport këtu, ndoshta edhe brenda 10 ditëve apo 1 muaji, që ju do të na lini si afat, por mund t'ju sjellim raportin për 3-4 vitet e fundit. Një kërkesë tjetër informacioni do të jetë jashtë atyre mundësive, kapaciteteve dhe resurseve tona njerëzore.

Erion Braçe – Faleminderit, zoti Leksaj!

A ka pyetje të tjera? Jo.

Kalojmë në diskutime? Kush e do fjalën?

Po, zoti Bode.

Ridvan Bode – Raportimi para këtij komisioni në emër të detyrimit të Kontrollit të Lartë të Shtetit për të raportuar para Kuvendit, mendoj që përbën një moment shumë të rëndësishëm për aktivitetin parlamentar. Kontrolli i Lartë i Shtetit është audit i jashtëm, është pjesa që Kuvendi auditon ekzekutivin dhe institucionet e ngritura prej tij në mënyrën e nxjerrjes së të ardhurave, përdorimit të fondeve, zbatimin e legjislacionit në përgjithësi që lidhet me aspektet financiare. Si e tillë mendoj që interesi për të dëgjuar rreth punës që ka bërë ky institucion, rritjes së kapaciteteve, performancës së tij është i madh, edhe nga ato që dëgjuam dhe vlerësimet në tërësi. Kontrolli i Lartë i Shtetit, kryetari së bashku me stafin e tij, përbëjnë një arritje për t'u lavdëruar, sepse në morinë e problematikave dhe sfidave që shtohen përpara këtij vendi po përpiqen të gjejnë këndvështrimin e tyre për të qenë kontributor në forcimin e zbatimit të ligjit dhe në rritjen e efikasitetit dhe të efektivitetit të përdorimit të fondeve publike. Sigurisht, sfidat janë shumë të mëdha, ato janë disa edhe të renditura numerikisht, por mendoj se përtej kësaj është thelbi i performancës së këtij institucioni, që në raport me të gjithë administratën e zbatimit të ligjit, duhet të jetë kriteri i vlerësimit të punës dhe performancës së këtij institucioni.

Natyrisht, nëse do të kishte një gjë ku do të ishim të gjithë bashkë si parlamentarë, duhet të ishte pikërisht unifikimi i kërkesave dhe i interesit që Kontrolli i Lartë i Shtetit, gjithnjë e më shumë, të ngrejë punën e tij në nivelin më të lartë cilësor, që Kontrolli i Lartë i Shtetit të bëjë realisht misionin që ka për të qenë një audit i këtij Kuvendi, i institucionit më të lartë ligjvënës në vend, përballë, së pari, qeverisjes dhe institucioneve të tjera. Por këtu, shumica dërrmuese dominohet nga interesat politike, kryesisht të qeverisjes, dhe shpeshherë vendimet apo konsideratat që lidhen me këtë auditim konsiderohen shpeshherë si tendencioze, të qëllimshme, nuk merren në konsideratë, madje gjejnë mbështetje dhe shtrat edhe nga Kuvendi i

Shqipërisë në debatet që bëjmë qoftë për ekzekutimin e buxhetit apo për çështje të tjera të ngritura në mënyrë të veçantë nga Kontrolli i Lartë i Shtetit, për të cilat nuk jemi në të njëjtën kahje dhe nuk jemi në të njëjtën valë. Kjo do të thotë që vetë Kuvendi duhet të performojë në kahjen e duhur.

Unë dëgjova raportin e relatorit të maxhorancës lidhur me veprimtarinë e Kontrollit të Lartë të Shtetit, e konsideroj që ishte një relacion i përshtatshëm, por, po nga kjo maxhorancë kemi dëgjuar sulme dhe mospranime për një pjesë apo numër jo të vogël të akteve që ka nxjerrë Kontrolli i Lartë i Shtetit. Atëherë, ose ka punuar mirë dhe këto akte duhet të jenë në qendër të vëmendjes së këtij Kuvendi për t'i kërkuar qeverisë ndryshimet, reagimet, reflektimet, përgjegjësitë që lindin prej tyre, ose Kontrolli i Lartë i Shtetit nuk ka vepruar konform ligjit, dhe duhet ta thoshit aty, që nuk ka vepruar, meqenëse ju keni kundërshtuar një pjesë të mirë të akteve të Kontrollit të Lartë të Shtetit. Pra, këtë po analizojmë sot, punën e Kontrollit të Lartë të Shtetit në raport me misionin që ka ai si instrument i Kuvendit të Shqipërisë.

Unë mendoj se kjo është një sfidë shumë e madhe e Kontrollit të Lartë të Shtetit, sepse nga njëra anë duhet të bëjë atë që i kërkohet me ligj dhe që ka për mision, nga ana tjetër, duhet të përballet me tifozeritë politike, që shpeshherë dalin në mbrojtje të qeverisë apo institucioneve, edhe në rastet kur gjërat janë të dukshme.

Për sa u takon rekomandimeve apo asaj që thashë pak më parë, u përmendën një pjesë e rekomandimeve unë mendoj se janë korrekte, por duhen parë për t'u përmbledhur dhe për të mos u thënë nga 2-3 herë. Çështja e parë, ku unë dua të ndalem, ka të bëjë me drejtimin e punës së Kontrollit të Lartë të Shtetit. Është e vërtetë që vitet e fundit në të gjithë botën, por edhe për ne, rritja e auditimit të përgjithshëm në raport me eficiencën e fondeve publike, pra me performancën, po merr prioritet. Kjo është një gjë shumë e mirë, fondet që harxhohen të jenë me përfitime sa më të mëdha për ekonominë dhe qytetarët.

Nga ana tjetër ne jemi një vend me konsiderata jo të vogla që lidhen me abuzimin, me mungesën e transparencës dhe të korrupsionit, madje korrupsioni dhe shpërdorimi i fondeve publike e ka, të themi, personalizuar ekzekutivin më shumë se çdo tipar tjetër në Shqipëri. Janë një sërë prioritetesh qoftë në kuadër të integritetit, por edhe konsiderata të tjera të të gjitha institucioneve ndërkombëtare, të raporteve të tyre që lidhen me nevojën për të dominuar mbi këtë fenomen, i cili po vjen në përhapje të shpejtë dhe që ka përfshirë çdo qelizë, aq sa e ka bërë një çështje strukturore sipas konsideratave të vetë Bankës së Shqipërisë, pas shumë vitesh përmend edhe një herë korrupsionin strukturor.

Atëherë, në këto rrethana unë mendoj se Kontrolli i Lartë i Shtetit duhet të vijojë të mbetet i përqendruar te drejtimi që ka të bëjë me zbatimin e ligjshmërisë. Shkalla e zbatimit të ligjit në të gjitha institucionet që ju auditoni merr një prioritet të madh, sepse kjo është mënyra më e mirë për të dhënë një kontribut për të dominuar mbi fenomenin e korrupsionit, ç'ka e ka bërë Kontrolli i Lartë i Shtetit edhe në përqindje, edhe në numra, por mendoj se, pavarësisht se në rekomandimet dëgjova që vetëm për çështjen e auditimeve të performancës, unë mendoj se auditimet e zbatimit të ligjit duhet të jenë në qendër të vëmendjes edhe për një kohë shumë të gjatë. Sado që do të na pëlqente të adresoheshin drejt performacës për bllokime të abuzimeve masive me fondet, që vijnë nga moszbatimi i ligjit, nga shkelja e barazisë në tenderë, nga, të themi, klientelizmi, akte apo vendime që lidhen me përfitime personale e të tjera, mendoj se çështja e zbatimit të ligjit duhet të jetë në qendër të vëmendjes së punës së Kontrollit të Lartë të Shtetit dhe në vijimësi. Pra, çështjet që lidhen me efektivitetin e fondeve dhe jo me eficiencën do të dominojnë për një kohë shumë të gjatë, duam apo nuk duam ne.

Çështja tjetër ka të bëjë me atë që unë përmenda pak më parë dhe mbase kryetari, zoti Leskaj, e kuptoi jo drejt atë që thashë. Unë mendoj se është shumë e rëndësishme kur nxjerrim shifra në dalje publike, të mund t'i adresojmë ato ligjërisht dhe të mund të këmbëngulim që të adresohen. Unë mendoj se kapacitetin ligjor në dorë e ka Kontrolli i Lartë i Shtetit. Unë nuk po them që të futemi në auditime që as nuk lidhen me gjykatën as me prokurorinë. Ju përcaktoni ato që ju i konsideroni në bazë të ligjit si shkelje, të cilat duhet të zhdëmtohen dhe këtë ua adresoni përmes raporteve tuaja të kontrollit të gjitha institucioneve, të cilat kanë detyrimin që ose të pranojnë dhe të fillojnë ekzekutimin e zhdëmtimit, ose të kundërshtojnë, nëse ato nuk janë të bindura ligjërisht, sikurse çdo njeri që i ngarkojnë një detyrim ka të drejtën e tij personale që të shkojë në gjykatë dhe të kërkojë të drejtën e tij sipas asaj që gjykon ai. Por të përcaktohen masa dëmi, dhe pas kësaj mbaron puna, askush nuk merret, as në gjykatë nuk shkojnë, dhe përsëri nuk ekzekutohen, unë mendoj se kjo nuk është normale. Ky është abuzim ose të luajmë me veten tonë. Ne themi që kemi nxjerrë një dëm të madh, por të zhdëmtuar, zero. Pra, auditet tuaja, kontrollet tuaja ju i monitoroni, një vit më vonë shkoni dhe i shikoni si i kanë evaduar dhe mbi këtë bazë mund t'u kërkonti institucioneve si i kanë shlyer. Unë nuk po them të futeni në evadimin e gjykimeve të gjykatës, jo, kjo nuk ju takon, por ekzekutivit dhe institucionet që janë në varësi të këtij parlamenti, kur ju në emër të detyrave që ju ngarkon parlamenti, u kërkonti të merren masa, qoftë masa disiplinore, por në radhë të parë masa për

zhdëmtimet, kjo është një çështje që, unë mendoj se nuk duhet lënë në heshtje, sepse edhe ju do të mësoni më shumë nga trajtimi ligjor që u bëjnë qoftë institucionet qoftë gjykatat, çështjeve që ju ngrini dhe me këtë punë edhe do të vetë korrigjoni standardet tuaja të punës dhe, nga ana tjetër, jepni mesazhin më të fortë që jep Kontrolli i Lartë i Shtetit: “Kush dëmton, të zhdëmtojë”. Kjo mendoj është një gjë që ne duhet ta zgjidhim. Nuk po them të futemi në auditimet e përgjithshme e të tjera, por ato që keni nxjerrë një vit më parë, auditimet e zbatimit të rekomandimeve tuaja, janë pjesë e standardeve të punës. Kjo mendoj se duhet të jetë pjesë e rekomandimeve.

Për sa u përket të tjerave, unë mendoj se Kontrolli i Lartë i Shtetit është në rrugën e duhur, me ambiciet e veta për të kontribuar në një sektor që është shumë delikat dhe shumë problematik për vende që kanë të bëjnë me transparencën, konkurrencën, zbatimin e ligjit, pra me korrupsionin në tërësi.

Faleminderit!

Erion Braçe – Zoti Leskaj, tani është debati mes deputeteve, ju do të flisni në fund. Unë kam një sqarim, zoti Leskaj.

Zoti Bode, relatimi është në emër të komisionit. Pra, relatori paraqiti një raport mbi raportin e veprimtarisë së KLSH-së. Natyrisht që ishte profesional, i balancuar, dhe në referencë të të gjitha çështjeve që ngrihen në raportin e veprimtarisë së KLSH-së. Pra, raporti i relatorit nuk është raport i maxhorancës, i partisë apo i qeverisë. Kjo është e para.

E dyta, në rast se doni qëndrimin e partisë dhe të qeverisë, kjo maxhorancë e ka të materializuar qartësisht me ligjin që miratoi për KLSH-në. E kishte gjithkush mundësinë që më përpara të shprehte vullnetin në raport me KLSH-në, duke miratuar një ligj, që i jep tërësisht trajtë tjetër KLSH-së. Nuk e bëri. Kjo maxhorancë e bëri dhe e mbylli këtu këtë histori.

Edhe një herë tjetër, raporti i relatorit, është i komisionit. Qëndrimet e tjera, gjithsecili është i lirë t’i mbajë në mënyrë individuale, ose edhe në grup.

Ervin Koçi – Faleminderit, kryetar!

Doja të sqaroja diçka dhe të jepja dy opinione. Raporti mbështetet në tre pika: së pari, është përmbajtja e raportit të KLSH-së, që jep të gjithë elementet që paraqet ajo vetë; së dyti, është një vlerësim i raportit në përgjithësi për komisionin; së treti, janë rekomandimet.

Nuk mund të heq shifrat që ka shkruar vetë KLSH-ja, por te vlerësimi kam thënë që të kalojmë te pika e shtetëzimit të CEZ-it. Auditimi është bërë shumë pjesor. Ai duhet të ishte më i plotë, që nga mënyra e privatizimit, vendimet që janë marrë me ndryshimin e çmimit të energjisë elektrike, dhe në fund fare të kosto-përfitimit që u bë nga procesi i shtetëzimit të aksioneve të CEZ-it.

Mendoj se sugjerimit tim i bashkohen edhe opinionet tuaja, për të pasur një vlerësim të plotë, ashtu siç keni për marrëveshjet e hidrokarbureve. Pra, në qoftë se marrëveshjet e hidrokarbureve, janë lidhur që në vitet 2003-2004, AKBN-ja që e monitoron këtë proces, si edhe Ministria e Energjetikës, bashkë ju duhet ndiqni procesin e vitit 2004, cila ka marrë vendimet, përse janë ndryshuar disa nga vendimet, për të parë çfarë impakti kanë te publiku, te qytetarët, si edhe te buxheti i shtetit.

Ne vlerësojmë ato që janë për t'u vlerësuar, por ju thoni që është rritur dëmi financiar. Sigurisht është rritur tatimi, sepse, për sa kohë ishit në qeveri, ju nuk lejonit që Kontrolli i Lartë i Shtetit të shkonte në tatime.

Raporti ishte diçka që paraqiste arritjet, disa shtesa që ne kërkojmë, si, për shembull: përse të mos kërkojmë që të gjitha koncensionet që janë dhënë, të kenë një auditim për mënyrën si janë dhënë?

Pardje, Këshilli Ekonomik i OKB-së deklaroi se koncesioni për skanimin e automjeteve duhet të anulohet. Pa diskutim, ne kërkojmë ekspertizën e KLSH-së që të bëjë një auditim të plotë nëse ka ndonjë akt korrupsioni, në mënyrë që kjo të anulohet dhe të mos fitohet në Gjykatën e Strasburgut. Mendoj se qeveria, deputetët apo relatori nuk duhet të bëjnë diversion, por të mbajnë qëndrime profesionale për aktivitetin e KLSH-së.

Faleminderit!

Erion Braçe – Zoti Leskaj, mundet që deputetët të bëjnë debatin e tyre?

Bujar Leskaj – Ju lutem, nuk e kam debat, e kam sqarim.

Erion Braçe – Po, urdhëroni!

Bujar Leskaj – U krijua një keqkuptim. Zoti Bode, unë ju kuptova shumë mirë dhe përgjithësisht jam dakord me ju. Së pari, në rast se ne duam të flasim për një institucion suprem auditimi modern dhe për një Shqipëri, të cilën ju politikanët për 5 apo 10 vjet do ta fusni në Europë, edhe ai institucioni suprem i auditimit duhet të jetë modern dhe duhet të zhvillojë auditime performance me çfarëdolloj kostoje, pa

hequr dorë nga auditimet e pajtueshmërisë në këtë drejtim. Kjo është një sfidë e jona, të cilën ne do ta realizojmë duke bashkëpunuar më mirë dhe në mënyrë eficiente me strukturat e audituesve të brendshëm publik.

Ju kujtoj se në sistemin e auditimit të brendshëm publik, janë rreth 400 auditues dhe kompanitë e ndryshme sh.a. në Shqipëri angazhojnë edhe 70 auditues të tjerë në raport me 130 auditues të jashtëm publik që jemi ne. Mendoj se, duke rritur punën, si audituesit e brendshëm, si ne, do të jemi më mirë dhe në të ardhmen të përqendrohemi tërësisht tek auditimet e performancës. Por numri i tyre duhet të vijë në rritje. Ato nuk janë qëllim në vetvete, por janë tregues i modernizimit, janë tregues i përshtatjes së institucionit me metodologjitë e reja, gjithashtu janë tregues i përshtatjes me të renë. Jo më kot një nga ato 4-5 kërkesat që kisha për Komisionin e Ekonomisë, ishte të na dëgjoni për auditimet e performancës që kemi zhvilluar. Ne tashmë kemi zhvilluar 30 të tilla. Ju kam sjellë një bocelë kryetarit, ju si zëvendëskryetar dhe sekretarit të komisionit.

Së dyti, ne do të vazhdojmë në këtë drejtim, sepse këto janë politika që përcaktohen, edhe në bazë të ligjit, nga kryetari i KLSH-së, dhe ai, edhe për disa kohë, jam unë.

Së treti, jam dakord me shqetësimin që keni, ajo vërtet është sfidë. Dua të jem i kujdesshëm në atë se si ne do ta kërkojmë sa është arkëtuar ky dëm ekonomik. Te subjektet që auditojmë, ne shkruajmë çdo vit zbatimet e rekomandimeve. Ju u shprehët gabim, nuk është e vërtetë që këto probleme nuk adresohen, përgjithësisht shumica e këtyre problemeve pranohen nga institucionet, dhe institucionet vazhdojnë në gjykata. Vetë procedurat, koha e çështjeve në gjykata, për të cilat unë kam respekt dhe besim, është kohë relativisht e gjatë dhe nuk na jep mundësi për ta realizuar.

Treguesi i dobishmërisë që unë përmenda se në këto dy vjet 2013-2014, jemi tre-katër herë më shumë se në vitet 2010-2011, dhe dy herë më tepër sesa në vitet 2013-2014, është tregues që flet për dobishmërinë e institucionit, dhe realizimi i tyre, në rast se do të bëhet nga një komision i ngritur nga Kuvendi, ngriheni ju një të tillë, mos e ngrini vetëm për shërret politike që keni me njëri tjetrin, ngriheni dhe do të shikoni që përsëri institucioni i KLSH-së do të rezultojë me efektivitet dhe dobishmëri. Jam i bindur që nga ai “një lekë” që taksapaguesit shqiptarë shpenzojnë për KLSH-në, do të dalë përfitimi.

Unë, si kryetar i KLSH-së, nuk mund ta bëj, sepse interferoj dhe marr një pozicion që nuk më takon. Ju vetë folët për riskun e institucionit, natyrisht që është risk si i institucionit, ashtu edhe i kryetarit. Nuk mund të marr barrë më të madhe mbi supe, detyra ime dhe e institucionit që përfaqësoj, edhe me Kushtetutë, është që ne jemi auditues të jashtëm publik. Ne japim rekomandimet tona. Është ekzekutivi, është pushteti vendor, janë institucionet vendore që i zbatojnë këto. Po ju them me përgjegjësi, kur për shkak të ambientit politik, e cila nuk është përgjegjësi e imja, përjashtuar rastet kur nuk mund të jenë pranuar të gjitha dëmet që ne kemi rekomanduar për zhdëmtim, në përgjithësi janë pranuar nga subjektet.

Vijmë edhe te një çështje tjetër që unë kam tre vjet që e ngre. Në Komisionin e Ekonomisë, në ato shkrime modeste që bëjmë në media, në analizat vjetore apo kudo ku ka mundësi, ju lutem shumë, zotërinj deputetë, hartoni ligjin për përgjegjësinë materiale të zyrtarëve publikë siç e kërkon edhe raport progresi i BE-së. Kur ai ligj të hartohet nga ju, do të jetë çelësi i shpëtimit që do ta bëjë shumë më të dobishëm KLSH-në, por do t'i bëjë edhe zyrtarët shumë më të përgjegjshëm, pasi do të kontribuojë drejtpërsëdrejti në menaxhimin e mirë të financave publike. Të paktën në dy-tre raportet e fundit të buxheteve faktike të viteve në vijim, në cilësinë e kryetarit të kontrollit të KLSH-së, e kam trajtuar çështje më vete dhe sot në këto 20 minuta që mirësia juaj, fati i mirë na i lini edhe 30, 40 minuta, ju falenderoj përsëri, e trajtova këtë, kjo është nga ato rekomandime, nga ato kërkesat tona që ne e kemi konsideruar si më të dobishmet për forcimin e financave publike.

Erion Braçe – Ne e kemi marrë kërkesën tuaj, mund t'i lëmë mundësinë për t'u shprehur edhe deputetëve të tjerë për raportin e veprimtarisë së KLSH-së?

Bujar Leskaj – Dhe e fundit, këtu do ta them shkurtimisht, meqenëse kryetari më ndërpreu, mund të shikoni në faqen 25. Politika do të bëjë punën e saj, por natyrisht, për sa kohë unë të jem kryetari i KLSH-së, do të realizoj detyrën time. Auditimit, për sa i përket problemit të ÇEZ-it, nuk i heq asnjë presje. E kam zhvilluar tërësisht mbështetur mbi standardet ndërkombëtare të auditimit dhe Kuvendi të vazhdojë të auditojë edhe si u privatizua sepse kjo është edhe puna juaj. Unë, po të kisha qenë atëherë kryetar i KLSH-së, do ta bëja.

Erion Braçe – Nuk mund të flasim kështu, zoti Leskaj, megjithatë, ka mundësi që të flasin deputetët tani?

Urdhëroni, zonja Gjylameti.

Blerina Gjylameti – Faleminderit kryetar!

Ju faleminderit, zoti Leskaj, për prezantimin tuaj.

Gjithashtu, do të doja t'ju falenderoj për sugjerimet që na bëni për të përmirësuar punën tonë si deputetë dhe besoj se është momenti që edhe unë të bëj disa vlerësime dhe sugjerime për punën tuaj në raportin që na keni sjellë për veprimtarinë e Kontrollit të Lartë të Shtetit.

Së pari, nga analiza që i kam bërë raportit tuaj, disa nga momentet që do të doja të vija në dukje kanë të bëjnë me faktin e auditimit të marrëveshjes së zgjidhjes me mirëkuptim të CEZ-it. Sinqerisht, nga leximi që bëra, pavarësisht edhe deklaratës suaj të fundit, vë re një element që ndoshta duhet ta përmirësoni si një mënyrë tuajën, për të mos treguar anshmëri politike. Meqenëse ju flisni për standarde të larta, dhe unë besoj në këto, diskutoni për faktin e të mos prekurit nga politika të KLSH-së, atëherë ndoshta do të duhej të kishit bërë një auditim më të gjerë, jo vetëm për pasojën, por edhe për shkakun. Pra, duke mos i hequr asnjë pikë dhe presje auditimit, do të doja që në punën tuaj të kishte një auditim që niste që nga privatizimi, pra që nga shkaku, dhe më pas të kalonte te marrëveshja e zgjidhjes me mirëkuptim për të parë çfarë kostosh apo dëmsh mund t'i shkaktoni shtetit shqiptar.

Gjithashtu në auditim, besoj që duhet të kishim edhe elemente të tjera, ku auditimi nuk fokusohet vetëm te kostot që ka nga zgjidhja e marrëveshjes, por gjithashtu edhe te përfitimet. Nëse do të hynim t'i shikonim gjerësisht si përfitimet, ashtu edhe kostot që ka shteti shqiptar, në fund do të dilte që shteti shqiptar ka përfitime me mbi 200 milionë euro dhe nuk ka dëme. Në këtë mënyrë edhe ju nuk do të dilnit të anshëm, por të paanshëm, ashtu siç jeni dhe siç duhet të jeni. Nga ana tjetër, shikoj edhe elemente të tjera që kanë të bëjnë me faktin që auditimi bazohet në të dhëna sekondare dhe jo në të dhëna primare. Standardet e Kontrollit të Lartë të Shtetit ju detyrojnë që auditimi të bazohet në të dhëna primare dhe jo sekondare.

Një element tjetër, që ka të bëjë me dëmin më të madh që është shkaktuar, lidhet me marrëveshjet e hidrokarbureve. Përsëri do t'ju sugjeroja që, ashtu siç e vuri në dukje edhe relatori në raportin e tij, të mos shikojmë vetëm auditimin për vitin 2015, por auditimi të shtrihet edhe më gjerë, pra t'i shikojmë në detaje që në momentin kur janë nënshkruar këto marrëveshje për të parë se çfarë dëmi kanë shkaktuar dhe pse është shkaktuar. Pse keni bërë vetëm auditimin e vitit 2015 dhe nuk keni kaluar edhe në vitet e tjera? Besoj se kështu do të kishim një pasqyrë më të plotë dhe më pas do të dilnim në rezultate, të cilat do të na jepnin një situatë më të saktë.

Nga ana tjetër, para dy vjetësh këtu në komision ju është kërkuar një auditim për eficiencën e privatizimeve në Shqipëri. Ende sot ne nuk kemi një auditim. Unë besoj se, duke lënë mënjanë debatin politik, qëndrimet, sepse e tha edhe kryetari pak më parë, kjo forcë politike e ka treguar këtë gjë duke ju mbështetur ju për ligjin e ri dhe për mënyrën si u votua ai, duhet të shikojmë nga ana juaj një punë, e cila nuk mbetet vetëm në një vit, por për të treguar edhe një herë paanshmërinë tuaj, duhet të kalojë ndër vite dhe të tregojë rezultate dhe pasqyra më të plota të dëmit ekonomik të shkaktuar.

Ju faleminderit!

Erion Braçe – Faleminderit, zonja Gjylameti! (Reagim pa mikrofon.)

Zoti Leskaj, nuk ka kuptim që ta kthejmë në replikë ndërmjet jush dhe deputetëve. Secili prej deputetëve ka të drejtë të japë mendimin e tij.

(Ndërhyrje pa mikrofon.)

Zoti Leskaj, edhe një herë tjetër, nuk jemi në seancë pyetjesh dhe përgjigjesh nga deputetët në adresën tuaj dhe invers. Seanca e pyetjeve ishte pak më parë. Pati një pyetje, iu përgjigjët. Pati një reagim, iu përgjigjët përsëri. Tani secili nga deputetët ka të drejtë të japë mendimin e tij për raportin e KLSH-së. Ju, në rast se doni, në fund fare mund të bëni reagimin tuaj në referencë të të gjitha opinioneve të kolegëve deputetë, por mos reagoni pas secilit prej tyre, sepse kjo nuk është një seancë debati ndërmjet jush dhe komisionit. Në rast se e doni një seancë të tillë, mund ta bëjmë kur të doni, se nuk ka asnjë lloj problemi. Propozimet tuaja ishin valide. Relatori e vlerësoi njërin prej propozimeve tuaja, atë të ngritjes së një nën komisioni që mban marrëdhënie më të ngushta se një herë apo dy herë në vit me KLSH-në. Besoj se do të jetë edhe në rezolutë, por, ju lutem, se kanë të drejtë edhe kolegët deputetë të flasin. Për fat të keq, mua, që më duhet të flas në fund, më bie barra t'i dëgjoj të gjithë, si ditën e enjte, edhe në çdo mbledhje të komisionit, dhe të mos e marr asnjëherë fjalën.

A ka diskutime të tjera nga kolegët deputetë? Zoti Leskaj, përpara se ta mbyll, urdhëroni!

Bujar Leskaj – E para, unë i falenderoj të gjithë deputetët e Komisionit të Ekonomisë dhe ju në veçanti! Unë përpiqem që edhe në pyetjet, edhe në sugjerimet, edhe në vërejtjet tuaja të marr atë që është rationale dhe nuk ngatërrohem më interesa të tjera, të cilat kam kohë që i kam lënë mënjanë, për sa kohë ushtroj këtë detyrë.

Në respekt të deputetes Blerina Gjylameti dhe pa dashur ta kaloj në debat, dua t'ju them se ne, kur audituam marrëveshjen e zgjidhjes me mirëkuptim të marrëveshjes ndërmjet qeverisë shqiptare dhe MEI-it, audituam veprimtarinë e Ministrisë së Energjisë dhe Industrisë për vitin 2014 dhe unë të paktën dhe cilido kryetar i një institucioni suprem auditimi, në cilindo vend evropian, nuk mundet që, kur bën një auditim, të kalojë edhe në vitin 2007 apo edhe në vitin 2008, kur ka ndodhur privatizimi i kësaj. Domethënë, në këtë drejtim, arsyen e mos auditimit të procedurave të privatizimit ju duhet t'ia kërkon pasardhësit tim.

E dyta, zoti kryetar, prezencën time në Komisionin e Ekonomisë e konsideroj si një ngjarje të veçantë për vetë standardet që ne kemi, por edhe për raportet që kam me Komisionin e Ekonomisë dhe përpiqem të mësoj, por, për të shmangur debatet, unë ju kam kërkuar zyrtarisht, si Kuvend i Shqipërisë, të vij të flas në Kuvendin e Shqipërisë dhe të bëjmë debate për këtë auditim që kemi zhvilluar. Natyrisht që kjo është e drejta juaj të mbron kolegun tuaj. Në rast se prokuroria do ta kalojë në gjyq, mund ta kaloni këtë mbrojtje atje në gjyq dhe të shkoni si dëshmitarë. Auditimet tona nuk bazohen në të dhëna primare dhe sekondare. Ne bazohemi në standardet ndërkombëtare të auditimit. Ky auditim, krahas standardeve të tjera, që unë nuk po i citoj, mbështetet (e keni në faqen 25) edhe në standardet ISAI 1620, i cili është "Përdorimi i punës së një eksperti auditimi me qëllim dhënie opinionit dhe konkluzione auditimi me një siguri të arsyeshme të mbështetura mbi evidenca kompakte". Në atë material ku jemi mbështetur ne, e nderuara deputete, janë ekspertë të kontaktuar nga shteti shqiptar. Megjithatë, dua t'ju them se i marr me sens shumë pozitiv vërejtjet tuaja. Unë e di që jam përpjekur të jem i paanshëm dhe i depolitizuar. Këtë gjë unë e konsideroj arritje të KLSH-së. Natyrisht që këto auditime nuk mund ta kënaqin qeverinë apo maxhorancën.

Për sa i përket problemit të auditimit të shoqërive hidrokarbure, në AlbPetrol, në AKBN, të mos ju lodh, për sa kohë të paktën gjatë vitit 2013, unë, KLSH-ja është pënguar të zhvillojë auditim. Por unë kam qenë gjithmonë i kujdesshëm dhe kam thënë edhe rrjedhojë e cilave vite të veprimtarisë apo e ushtrimit të këtyre marrëveshjeve janë këto detyrime. Asnjëherë nuk kam thënë që janë të vitit 2014 apo të vitit 2015. Madje, në një moment debati politik që ju keni pasur, kryetari i Komisionit të Ekonomisë në Kuvend ka bërë një sqarim shumë të mirë, jo se e bëri për të mbrojtur KLSH-në, por e bëri për të mbrojtur partinë e tij, luftëtar i mirë, i ndershëm dhe i drejtë i së cilës është.

Erion Braçe – A ka diskutime të tjera? Nuk ka.

Zoti kryetar i Kontrollit të Lartë të Shtetit, unë e çmoj shumë respektin që ju keni për këtë komision. Natyrisht, duke thënë këtë, kam parasysh edhe përgatitjen apo komunikimin e vazhdueshëm tuajin si kryetar i KLSH-së me Komisionin e Ekonomisë, natyrisht edhe me deputetët e këtij komisioni. Do t'ju kërkoj që në seanca të tilla publike të ruani etikën deri në fund. Kjo do të thotë se deputetët janë këtu për të dhënë mendimin e tyre dhe nuk janë për të mbrojtur filan ministër apo për të mbrojtur kryetarin fistek. Askush në këtë sallë, për sa kohë do ta drejtoj unë këtë komision, nuk do të lejohet të japë opinione për rolin apo për detyrën e deputetit. Në këtë komision secili prej deputetëve ka të drejtë të japë opinionin e tij, po të dojë në referencë të raportit të KLSH-së, po të mos dojë mund të mos i japë fare, por ka mendimet e tij. Për më tepër, kur është i fushës, ka mendimet e tij profesionale në respekt të ligjit dhe të dijeve që ka marrë. Kjo do të thotë se ministrat e kësaj qeverie apo e cilësdo qeveri nuk janë objekt mbrojtje apo sulmi, të paktën në këtë komision, apo më tutje. Në gjykatë, secili prej tyre e ka mbrojtësin e tij, që quhet avokat dhe jo deputet, që të jemi të qartë për herë të tjera këtu në komision.

Së dyti, natyrisht, ashtu si edhe kolegët e mi, siç është shprehur qartësisht edhe në relacion në mënyrë të përsëritur, dua të them se ky komision ka bërë një hap të rëndësishëm përpara, duke miratuar ligjin e ri “Për organizmin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”. I ka dhënë institucionit që ju drejtoni dhe juve personalisht, që jeni në krye të këtij institucioni, një instrument shumë të rëndësishëm për të bërë gjithçka në zbatim të atij ligji dhe misionit që Kontrolli i Lartë i Shtetit, si audit i jashtëm, dhe i ka përcaktuar fare qartë në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë dhe në atë ligj. Natyrisht që marrëdhënia mes këtij komisioni, në emër të Kuvendit, dhe jush do të vazhdojë të jetë gjithnjë dhe më intensive, por më një fokus: përmbushjen e detyrimit kushtetues në raport me... (Ndërprerje e incizimit.)

MBYLLET MBLEDHJA

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KUVENDI

Komisioni për Ekonominë dhe Financat

REZOLUTË

PËR VLERËSIMIN E VEPRIMTARISË SË KONTROLLIT TË LARTË

TË SHTETIT PËR VITIN 2015

Kuvendi i Shqipërisë,

- Duke njohur dhe vlerësuar rolin e Kontrollit të Lartë të Shtetit, si institucioni kushtetues i pavarur i kontrollit të jashtëm ekonomiko-financiar, që auditon procedurat dhe zbatimin e ligjeve që rregullojnë menaxhimin me eficiencë dhe dobishmëri të fondeve dhe pronës publike e shtetërore;
- Duke vlerësuar rëndësinë e funksionimit të këtij institucioni mbi bazë të garantimit të parimeve të pavarësisë, integritetit, objektivitetit, përgjegjshmërisë, interesit të publikut, profesionalizmit, bashkëpunimit dhe transparencës;
- Duke mbështetur dhe nxitur Kontrollin e Lartë të Shtetit për të punuar dhe kontribuar për një qeverisje të mirë, nëpërmjet parandalimit dhe luftës pa kompromis kundër korrupsionit dhe abuzimeve në administrimin e pronës publike, rritjes së besimit të publikut dhe nxitjes së përdorimit me ekonomicitet, eficiencë dhe efikasitet të fondeve publike, në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi dhe praktikat më të mira të BE-së e standardeve ndërkombëtare INTOSAI;

- Duke pranuar se përmbushja e prioriteteve dhe objektivave të procesit të integritetit në Bashkimin Europian, kërkon standarde më të larta dhe rezultate më të qëndrueshme e në rritje progresive, në funksion të përmirësimit të shtetit ligjor përmes koordinimit të punës me strukturat e tjera shtetërore dhe atyre të pavarura që ushtrojnë veprimtari në fushën e mbikëqyrjes dhe të zbatimit të ligjit në drejtim të zbatimit të rekomandimeve të KLSH-së;
- Duke besuar se analiza vjetore e veprimtarisë së këtij institucioni, në funksion të ushtrimit të rolit mbikëqyrës të Kuvendit, i shërben vlerësimit të arritjeve dhe evidentimit të mangësive, si dhe administrimit sa më të mirë të burimeve të veta njerëzore dhe financiare, me qëllim realizimin e objektivave, në përputhje me Planin Strategjik 2015-2017 dhe Strategjinë e Zhvillimit të KLSH-së;
- Duke vlerësuar angazhimet për zbatimin e Ligjit organik nr. 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”.

Pas analizës, shqyrtimit dhe diskutimit të raportit të Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015, Kuvendi i Shqipërisë konstaton se:

- **Në drejtim të kuadrit ligjor**, KLSH-ja gjatë vitit 2015:
  - Ka zhvilluar veprimtarinë e saj në bazë të një kuadri të ri ligjor dhe të përputhur me standardet ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit;
  - Me miratimin e ligjit të ri organik, u angazhua tërësisht për hartimin e kuadrit rregullator të menaxhimit institucional e metodologjik dhe orientoi veprimtarinë drejt modernizimit dhe reformimit institucional;
  - Me ligjin e ri siguroi një platformë solide për vijueshmërinë në të ardhmen të veprimtarisë së saj, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit Publik (ISSAI), si dhe u përball me sfida institucionale për të implementuar ISSAI-n;
- **Në drejtim të veprimtarisë audituese**, KLSH-ja gjatë vitit 2015:
  - Ka planifikuar dhe realizuar pothuajse një numër të njëjtë auditimesh, krahasuar me vitin 2014;
  - Ka evaduar gjithsej 158 nga 174 auditime të kryera, nga ku vërehet trend rritës në auditimet e performancës, si dhe kryerja për herë të parë e auditimit në teknologjinë e informacionit, si dhe dhënies së opinionit për pasqyrat financiare;

- Ka realizuar dhe evaduar 12 auditime performance, ku ka ardhur duke u rritur numri i gjetjeve, konkluzioneve dhe rekomandimeve, si dhe numri i subjekteve të përfshira;
- Ka ushtruar veprimtarinë audituese në 211 institucione, sipas niveleve të administrimit shtetëror, administratës fiskale dhe shoqërive me kapital shtetëror;
- Ka zbuluar një shumë totale të dëmit efektiv të përgjithshëm për parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhurat dhe në shpenzimet e kryera në vlerën 125,76 miliard lekë. Këto shkelje financiare i përkasin veprimtarisë ekonomike-financiare për periudhën kohore 2008-2015;
- Ka rekomanduar për zhdëmtim 46.7 për qind të totalit të shkeljeve financiare;
- Ka pasur rritje të indikatorit të dobisë së rezultateve të auditimit, ku rezultoni se për çdo një lek të shpenzuar nga Buxheti i Shtetit, nga ana e KLSH-së, janë kërkuar për t'u zhdëmtuar 180.1 lekë;
- Ka pasur pothuajse të njëjtin trend me atë të vitit 2014 në rekomandimet e auditimeve të kryera gjatë vitit 2015. Në total janë 4100 rekomandime që përfshijnë masa organizative, masa administrative dhe masa disiplinore;
- Ka pasur ulje të indikatorit të performancës në lidhje me zbatimin e këtyre rekomandimeve për të gjitha kategoritë;
- Ka rekomanduar për ndryshime legjislative në 35 raste, me spektër të gjerë, që përfshijnë amendime kushtetuese, ndryshime të ligjeve bazë, si dhe ndryshime të vendimeve të Këshillit të Ministrave apo dhe akte të tjera rregullative;
- Ka kryer kallëzimet penale, në kuadër të luftës ndaj korrupsionit dhe shfaqjeve që rrezikojnë standardet e qeverisjes. Për 2015 KLSH i ka adresuar organit të Prokurorisë 51 kallëzime penale për 159 zyrtarë.

● **Në drejtim të menaxhimit institucional, KLSH-ja gjatë vitit 2015:**

- Ka vijuar reformimin institucional,
me strukturën e re organizative, e cila është përshtatur me ligjin e ri, si dhe me objektivat strategjike të institucionit;

me hartimin e akteve dhe udhëzimeve të domosdoshme, në kuadër të zbatimit të ligjit, strategjisë së zhvillimit institucional dhe implementimit të standardeve dhe praktikave më të mira ndërkombëtare;

me forcimin e kapaciteteve audituese dhe zhvillimin e burimeve njerëzore përmes trajnimeve profesionale brenda dhe jashtë vendit;

- Ka rritur transparencën institucionale, duke vijuar komunikimin dhe bashkëpunimin me palët e interesuara, publikun, median, publikimet, si dhe ka zhvilluar dhe ka marrë pjesë në veprimtari shkencore;
- Ka analizuar veprimtarinë administrative të KLSH-së nëpërmjet analizës SWOT, e cila garanton zhvillimin e qëndrueshëm të institucionit;
- Ka zhvilluar më tej marrëdhëniet me partnerët ndërkombëtarë INTOSAI dhe EUROSAI. Në kuadër të projekteve IPA, KLSH-ja ka filluar të zbatojë projektin IPA “Forcimi i kapaciteteve të auditimit të jashtëm” me vlerë 2.8 milion euro;
- Në kuadër të bashkëpunimit institucional me Kuvendin e Shqipërisë, marrëdhëniet kanë qenë bashkëpunuese, me raportime dhe informacione të raporteve zyrtare për komisionet e Kuvendit, si dhe në implementimin e ligjit të hyrë në fuqi në muajin shkurt të vitit 2015.

- Raporti shoqërohet edhe me raportin e auditimit të brendshëm dhe zbatimin e buxhetit për KLSH.

Për vitin 2016 dhe për 6-mujorin e parë të vitit 2017, Kuvendi i Shqipërisë kërkon nga Kontrolli i Lartë i Shtetit fokusimin, në mënyrë të veçantë në këto drejtime:

1. Të vijojë implementimin dhe rritjen e cilësisë së shërbimit, duke konsideruar që ligji i ri, riorganizimi i ri strukturor, si dhe format e reja bashkëkohore të auditimit dhe analizës duhet të vihen në shërbim të zgjidhjes konstruktive të problematikave të vërejtura gjatë vitit 2015.
2. Pavarësisht përmirësimit të kuadrit ligjor e rregullativ, prioritet në vijimësi duhet të jetë implementimi i standardeve ndërkombëtare të auditimit, studimi i kujdesshëm dhe integral i ISSAI-eve, interpretimi i tyre brenda kontekstit shqiptar

të auditimit të aktivitetit ekonomik publik, si edhe aksesit të kufizuar në informacion që shpeshherë ofrojnë subjektet nën auditim.

3. Në drejtim të veprimtarisë audituese, Kontrolli i Lartë i Shtetit duhet të vijojë me rritjen e cilësisë dhe konsolidimin e mëtejshëm të auditimeve të ligjshmërisë e përputhshmërisë, të teknologjisë së informacionit, dhe veçanërisht në auditimet e performancës.

4. KLSH-ja në vijimësi duhet të konsolidojë kryerjen e auditimeve financiare (certifikimin e pasqyrave financiare) të qeverisjes së përgjithshme deri në arritjen e objektivit final të dhënies së opinionit për pasqyrat financiare të gjithë Qeverisë.

5. KLSH-ja nxitet që për 3 vjet të auditojë të gjitha privatizimet dhe kontratat koncensionare të realizuara në sektorët strategjikë në 25 vitet e fundit, për të vlerësuar ligjshmërinë, efektivitetin dhe ndikimin e tyre në Buxhetin e Shtetit dhe te publiku.

6. KLSH-ja të vijojë me përmbushjen e objektivave për rritjen e kapaciteteve audituese të burimeve njerëzore dhe forcimit të kapaciteteve institucionale, duke përqasur metodologji moderne për auditim, për t'iu përgjigjur nivelit të parametrave të kërkuar nga INTOSAI dhe rekomandimeve të dhëna nga kjo rezolutë.

7. KLSH-ja gjatë vitit 2016 e në vijim të zbatojë strategjinë e menaxhimit të kontrollit të riskut, me qëllim identifikimin, analizimin dhe monitorimin e risqeve kryesore që shoqërojnë përgjegjësitë e KLSH-së në funksion të minimizimit të ngjarjeve negative të paparashikuara dhe maksimizimin e mundësive gjatë veprimtarisë audituese.

8. KLSH-ja, në zbatim të kërkesave të ligjit dhe standardeve ndërkombëtare të auditimit, duhet të rrisë adresimin e rekomandimeve në sektorë me impakt në publik, duke synuar që të jenë vlerë e shtuar në mirëqenien qytetare, si dhe të kërkojë ndjekjen e zbatimit të tyre në mënyrë të vazhdueshme.

9. KLSH-ja të fuqizojë procesin e kontrollit të sigurimit të cilësisë, në zbatim të ISSAI-40 si një proces, i cili synon të garantojë shqyrtimin dhe analizën e brendshme të çdo procesi auditimi, në përfundim të procedurave të shqyrtimit të rekomandimeve nga institucioni i audituar dhe të marrjes së vendimeve përkatëse. Analiza duhet të fokusohet në trajtimin e argumenteve dhe sidomos referencave ligjore të përdorura nga personat përgjegjës, të cilët, brenda institucionit të

audituar, kanë përgjegjësinë e shqyrtimit dhe marrjes së vendimeve në lidhje me rekomandimet.

10. KLSH-ja duhet të angazhohet për të rritur bashkëpunimin institucional me Prokurorinë e Përgjithshme, nëpërmjet monitorimit të ecurisë së padive penale dhe të zhvillojë një analizë fundore të saj në rastet e pushimit të çështjeve ose mos fillimit të çështjeve të referuara nga KLSH-ja në organin e akuzës. Kjo do të shërbejë për të kryer një analizë përfundimtare më të plotë, si dhe kontrollin e cilësisë së vetë raporteve të auditimit.

11. KLSH-ja, duke filluar nga viti i ardhshëm e në vijim, duhet të bëjë pjesë integrale të raportit vjetor që paraqitet në Kuvend, edhe një raport që përfshin shkallën dhe mënyrën e zbatimit të rekomandimeve, si dhe një raport mbi kontrollin e sigurimit të cilësisë së veprimtarisë audituese.

12. KLSH-ja, duke filluar nga viti i ardhshëm, të bëjë pjesë integrale të raportit vjetor të performancës së KLSH-së, analizën e shkallës së evadimit dhe zbatimit të rekomandimeve që kanë në përmbajtje të tyre masa zhdëmtimi.

13. KLSH-ja, në kuadër të bashkëpunimit institucional, për intensifikimin e luftës kundër korrupsionit dhe në funksion të miradministrimit të fondeve dhe pasurive publike, duhet të rishikojë marrëveshjet/memorandumet e bashkëpunimit me institucionet dhe organet ligjzbatuese, për t'iu përgjigjur sfidave dhe kërkesave të kohës.

14. KLSH-ja të vijojë përqendrimin e punës në intensifikimin e procesit auditues për të parandaluar, zbuluar dhe denoncuar aktet korruptive, në funksion të forcimit të kulturës së ndëshkueshmërisë dhe të mirëqeverisjes.

Kuvendi i Shqipërisë,

Në funksion të detyrimeve të tij kushtetuese, por dhe në zbatim të rekomandimeve të Progres raportit 2015 për ngritjen e një mekanizmi më efikas nga Kuvendi për zbatimin e rekomandimeve të KLSH-së, shpreh angazhimin e tij maksimal në këtë drejtim, me qëllim përmirësimin e bashkëpunimit dhe ushtrimin e kontrollit parlamentar për zbatimin e rekomandimeve të KLSH-së sa më poshtë:

- Të bashkëpunojë me KLSH-në dhe Qeverinë, që të rritet shkalla e ndërveprimit gjithëpërfshirës me të gjitha institucionet e administratës publike për zbatimin e rekomandimeve të KLSH-së;

- Për rekomandimet në aspektin e përmirësimit të legjislacionit, sugjerohet që Kuvendi dhe KLSH-ja të organizojnë, të paktën 2 herë në vit, seanca dëgjimore me institucionet përkatëse dhe grupet e interesit, me qëllim vlerësimin e situatës ligjore dhe finalizimin e nismave ligjvënëse;

- Në përmbushje të detyrimeve ligjore dhe në ushtrim të kontrollit parlamentar, duhet të angazhohet që të realizojë auditimin e llogarive financiare të KLSH-së dhe t'i bëjë ato publike;

- Të shikojë mundësinë e krijimit të nën komisionit parlamentar brenda Komisionit për Ekonominë dhe Financat për të monitoruar në mënyrë sistematike aktivitetin e KLSH-së dhe zbatimin e rekomandimeve.

Miraturar në datën 20.10.2016

Shënim1: “Raporti Vjetor i Performancës, KLSH 2015” u dorëzua pranë Komisionit për Ekonominë dhe Financat në Kuvendin e Shqipërisë më 04.04.2016. Seanca dëgjimore në këtë komision u zhvillua më 28.6.2016. Në datën 26 shtator 2016, Komisioni për Ekonominë dhe Financat në reflektim edhe të diskutimeve të seancës dëgjimore të zhvilluar, prezantoi dhe miratoi me votat e të gjithë anëtarëve të pranishëm draftin final të projekt-rezolutës për vlerësimin e punës së KLSH-s për vitin 2015, me rekomandimet përkatëse për vitin 2016. Kjo projekt-rezolutë u miratua në seancën plenare të datës 20.10.2016, me 91 vota pro, asnjë kundër dhe asnjë abstenim.

Shënimi 2:

(Dokument Parlamentar) RAPORT PËR VLERËSIMIN E VEPRIMTARISË SË KONTROLIT TË LARTË TË SHTETIT PËR VITIN 2015

Komisioni Parlamentar për **Ekonominë dhe Financat**, në cilësinë e komisionit përgjegjës, në mbledhjen e zhvilluar në datë 28 Qershor 2016, mori në shqyrtim raportin vjetor të performancës së KLSH për vitin 2015. Këtë raport KLSH e paraqet në zbatim të nenit 164, pika 2 të Kushtetutës, si dhe nenit 31 të ligjit organik për organizimin dhe funksionimin e KLSH-së.

Komisioni, bazuar në nenin 103 pika 2 të Rregullores së Kuvendit, shqyrtoi raportin në përputhje me rendin e ditës dhe kalendarin e punimeve të tij duke konkluduar pas diskutimeve me hartimin e një rezolute vlerësimi për aktivitetin vjetor të këtij institucioni.

Relator për raportin e KLSH u caktua z. Ervin Koçi.

Komisioni, organizoi një seancë dëgjimore me Kryetarin e Kontrollit të Lartë të Shtetit , z.Bujar Leskaj.

Kryetari i Kontrollit të Lartë të Shtetit prezantoi drejtimet kryesore të aktivitetit institucional, veprimtarinë audituese dhe dëmin ekonomik të zbuluar, si dhe një përmbledhje të rekomandimeve të adresuara përfshirë propozime për përmirësim të legjislacionit, impaktin e nivelit të zbatimit të tyre, propozime për masa disiplinore e kallëzime penale, si dhe aspekte të menaxhimit institucional.

Që prej muajit mars 2015 KLSH funksionon në zbatim të Ligjit Organik, Nr. 154/2014 “Për organizimin dhe funksionimin e KLSH-së”.

Aktiviteti institucional pas miratimit të Ligjit të ri 154/2014, është fokusuar në hartimin e akteve të reja për funksionimin dhe menaxhimin institucional e metodologjik duke synuar një reformimin institucional në përshtatje me ligjin e ri dhe implementimin e standarteve dhe praktikave më të mira ndërkombëtare.

Gjatë kësaj veprimtarie audituese, KLSH ka zbuluar një shumë totale të dëmit efektiv të përgjithshëm për parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhurat dhe në shpenzimet e kryera në vlerën 125.76 miliard lekë. Këto dëme e shkelje financiare i përkasin veprimtarisë ekonomike-financiare për periudhën kohore 2008-2015.

Në një analizë edhe krahasimore, KLSH për vitin 2015, ka përfunduar dhe evaduar 158 auditime, ose 8.8% më shumë nga viti 2014. Ka orientuar punën tek auditimi i performancës, për arsye se ai i shërben vlerësimit të përgjegjshmërisë publike. Për herë të parë në vitin 2015, gjatë 12 auditimeve financiare, KLSH dha opinion për pasqyrat financiare të përgatitura nga institucionet publike.

Veprimtaria e audituesve është ushtruar në 211 institucione sipas niveleve të administrimit shtetëror, administratës fiskale dhe shoqërive me kapital shtetëror

Raporti referon se për vitin 2015 konstatohet një nivel relativisht i ulët i zbatimit të rekomandimeve në masën 50%. Gjatë vitit 2015, KLSH ka dhënë 4135 rekomandime; nga të cilët propozime për ndryshim legjislacioni 35 si dhe rekomandime për masa ndëshkuese 4100. Krahasuar me vitin 2014, ka një rritje të numrit të çështjeve të kallëzuara (51) nga 41 në vitin 2014, rrjedhimisht edhe një rritje të numrit të numrit të personave të kallëzuar (159) nga 149 vitin 2014. Këto kallëzime penale janë kryesisht për veprat penale të “shpërdorimit të detyrës” dhe të “shkeljes së barazisë në tendera dhe ankande publike.

Në fjalën e tij, relatori i komisionit vlerësoi angazhimet institucionale të KLSH për zbatimin e shpejtë të ligjit të ri në të gjitha aspektet institucionale të tij si dhe në përmbytjen e planit strategjik të KLSH të ripunuar 2015-2017 duke u përballur me sfidat për implementimin e plotë të ISSAI në aktivitetin auditues.

Gjatë diskutimeve të deputetëve, u theksua roli primar i këtij institucioni për të punuar dhe kontribuar për një qeverisje të mirë, nëpërmjet parandalimit dhe luftës pa kompromis kundër korrupsionit dhe abuzimeve në administrimin e pronës publike, rritjes së besimit të publikut dhe nxitjes së përdorimit me ekonomicitet, efikasitet dhe efikasitet të fondeve publike, në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi dhe praktikën më të mira të BE-së e standarteve ndërkombëtare INTOSAI. KLSH nxitet të rrisë adresimin e rekomandimeve në sektorë me impakt në publik, dhe auditimin e të gjitha privatizimeve dhe kontratat koncensionare të realizuara në sektorët strategjikë në 25 vitet e fundit, për të vlerësuar ligjshmërinë, efektivitetin dhe ndikimin e tyre në buxhetin e shtetit dhe të publiku;

Analiza vjetore e veprimtarisë së këtij institucioni, në funksion të ushtrimit të rolit mbikëqyrës të Kuvendit, i shërben vlerësimit të arritjeve dhe evidentimit të mangësive, duke nxitur KLSH të vijojë implementimin dhe rritjen e cilësisë së shërbimit, në zbatim të ligjit të ri, me konsolidimin e mëtejshëm të proceseve të analizës së riskut dhe diskutimeve të ligjshmërisë e përputhshmërisë, të teknologjisë së informacionit, dhe veçanërisht në auditimet e performancës e ato financiare.

Mbledhja u përqendrua në nevojën për fuqizimin e bashkëpunimit institucional të KLSH me institucionet e tjera ligjzbatuese duke promovuar dhe nxitur bashkëpunimin mes institucioneve të kontrollit dhe atyre të zbatimit të ligjit në luftën kundër korrupsionit por në veçanti edhe me Kuvendin dhe me Komisionin parlamentar për Ekonominë dhe Financat me të cilin kërkohet një raportim më i thelluar i lidhur me analizën e nivelit të zbatimit të rekomandimeve të KLSH nga organet e administratës publike, ku u sugjerua dhe ngritja e një nën komisioni të posaçëm pranë Komisionit për Ekonominë dhe Financat, për të monitoruar në mënyrë sistematike aktivitetin dhe çështjet e KLSH si dhe zbatimin e rekomandimeve të tij, të cilat u bënë pjesë përfshirëse e projekt rezolutës së paraqitur nga relatori.

Në datën 26 shtator 2016, Komisioni në reflektim edhe të diskutimeve të seancës dëgjimore të zhvilluar më datë 28.6.2016, prezantoi draftin final të projekt-rezolutës për vlerësimin e punës së KLSH për vitin 2015 me rekomandimet përkatëse për vitin 2016.

Komisioni miratoi me votat e të gjithë anëtarëve të pranishëm projekt-rezolutën dhe ja përcjell seancës plenare për miratim.

EVIDENCA PËRMBLEDHËSE E SHKELJEVE ME DËM EKONOMIK TË KONSTATUAR GJATË AUDITIMEVE TË USHTRUARA
PËR TË ARDHURAT DHE SHPENZIMET, GJATË VITIT 2015

në 000/lekë

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		Në sektorin e tatishtaksave	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë inventari e materiali	Të tjera	Gjithsej	Për zhvendëtim
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	"ALBAFILM", sh.a.					5,536		14,359		6,457	1,319		27,671	27,671
2	Gjykata e Rrethit Gjyqësor Durrës							13					13	13
3	Spitali Civil, Burrë										62	3,954	4,016	4,016
4	Autoriteti Mbikëqyrjes Financiare							819					819	819
5	Ajencia Kombëtare e Kontrollit të Barnave, Tiranë	72,103						370				198	72,671	72,671

vazhdon...

në 000/lekë

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		Në sektorin e tatum taksave	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë inventari	Te tjera	Gjithsej	Për zhdëmtim
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
6	Drejtoria Menaxhimit të Tokave-Ujërave									4,574			4,574	4,574
7	Qendra Spitalore Universitare "Nënë Tereza", Tiranë									10,803			10,803	10,803
8	Ajencia Kombëtare e Turizmit							2,188		179			2,367	2,367
9	Ministria e Energjitikës, Kones.Hidrokarb.AKBN	11,503,500											11,503,500	11,503,500
10	Ministria e Brendshme					1,176		580		85,039		5,134	91,929	91,929

vazhdon...

në 000/lekë

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
		Në sektorin e taksave	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë e inventarit	Të tjera	Gjithsej	Për zhvendëtim
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
11	Ministria Arsimit dhe Sportit									108,803			108,803	108,803
12	Ministria e Kulturës							1,819		3,388	898		6,105	6,105
13	Shtypshkë letrave me vlerë									78		2,304	2,382	2,382
14	Instituti i Sigurimeve Shoqërore					90	16,329	606		312			17,337	17,337
15	Banka e Shqipërisë	11,453								33,435		542,000	586,888	586,888
16	Shërbimi Social Shtetëror											685	685	685
17	Ministria e Mbrojtjes				1,633					129,700			131,333	131,333
18	Ministria e Energjisë dhe				67,170,917								67,170,917	110,917

vazhdon...

në 000/lekë															
Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)												Rekomanduar	
		Në sektorin e tatim taksave	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë inventari	Të tjera	Gjithsej	Për zhdëmtim	
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	Industrië														
19	Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor							427		130		31,175	31,732	31,732	
20	Drejtoria e Shërbimeve Qeveritare									208			208	208	
21	Spitali Universitar i Traumës				19,344					707			20,051	20,051	
22	Drejtoria e Administratës Publike, MZHTTS											16,238	16,238	16,238	
23	Avokati i Popullit					240							240	240	
vazhdon...															

vazhdon...

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)												Rekomanduar	
		Ne sektorin e tatim taksave	Ne sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Ne sistemin e pagave	Ne fushën e shpërblyeve	Ne shpenzime operative	Ne fushën e urbanistikës	Ne fushën e prokurimeve	Ne mungesë inventari e	Të tjera	Gjithsej	Për zhvendëtim	
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
24	Bashkia Himarë	42,984			8,929	707		1,004	10,379	21,370			85,373	85,373	
25	ZVRPP, Sarandë				6,304			117					6,421	6,421	
26	Komuna Gradisht, Lushnje									1,363			1,363	1,363	
27	Komuna Fan, Mirditë	15					107	105		130			357	357	
28	Ujësjellës-Kanalizime Sh.a, Berat					2,177	4,361	671		1,509			8,718	8,718	
29	Komuna Bradasheh, Elbasan							740		1,102			1,842	1,842	
30	ALUIZNI Qarku Korçë	1,552				26			391				1,969	1,969	
31	ZVRPP, Pogradec	303											303	303	
32	Komuna				5,282								5,282	5,282	

vazhdon...

në 000/lekë

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		Në sektorin e tatim taksave	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë materiali e inventari	Të tjera	Gjithsej	Për zhdëmtim
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Çeravë, Pogradec													
33	Bashkia Kuçovë				12,130	336	259	495	11,108	613			24,941	24,941
34	Bashkia Mamurras							8					8	8
35	Bashkia Ersekë						445	685		13,639			14,769	14,769
36	Bashkia Fushë Krujë							9		2,437			2,446	2,446
37	Komuna Dajç	601								340			941	941
38	Bashkia Pogradec				58				12,557	10,277			22,892	22,892
39	Bashkia Fier	74			3,584	1,712	805			604		3,329	10,108	10,108
40	Bashkia Pukë						239			64			303	303
41	Komuna Vllahinë	331			224	216				3,869		5,024	9,664	9,664

vazhdon...

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Gjithsej	Për zhvendëtim
a	b												12	13
42	Komuna Pustec	96			450			126		569			1,241	1,241
43	ZVRPP Krujë													
44	Bashkia Memaliaj							80		5,035			5,115	5,115
45	ALUIZNI Fier	5,547							27,737				33,284	33,284
46	Komuna Armen	2,277								35,511			37,788	37,788
47	Komuna Perondi					769		633		6,035			7,437	7,437
48	Bashkia Durrës				13,725				1,150	23,840		13,660	52,375	52,375
49	Komuna Livadhja				585	765							1,350	1,350
50	Bashkia Orikum							64		2,743			2,807	2,807
51	Bashkia Tiranë	3,721			37,622					49,014			90,357	90,357

vazhdon...

në 000/lekë

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)												Rekomanduar	
		Në sektorin e tatim taksave	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë inventari e	Të tjera	Gjithsej	Për zhdëmtim	
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
52	Bashkia Divjakë					18		271		1,359			1,648	1,648	
53	Komuna Dropull i Sipërm									3,379			3,379	3,379	
54	Bashkia Selenicë	36			31,560	96				326			32,018	32,018	
55	Bashkia Kukës	403			17,637					2,883		122	21,045	21,045	
56	Komuna Kotë	6,559			2,527					892			9,978	9,978	
57	Komuna Prezë	22					214					4,500	4,736	4,736	
58	Bashkia Kavajë	5,026			618	1,765		878		24,534			32,821	32,821	
59	Komuna Novoselë				3,314		221	1,900		13,249			18,684	18,684	
60	Bashkia Patos	374				924		436		6,577			8,311	8,311	

vazhdon...

në 000/lekë

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		Në sektorin e taktim	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblymjeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë e materialit e inventarit	Të tjera	Gjithsej	Për zhvendëtim
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
61	Komuna Xarë, Sarandë					2,644				99			2,743	2,743
62	Prefektura Shkodër							69					69	69
63	Komuna Shengjin, Qarku Shkodër	9,185			6,950	7,600		428		897			25,060	25,060
64	ZVRPP Fier	72			80								152	152
65	Komuna Otlak, Berat	2,888				90				1,184			4,162	4,162
66	Komuna Grykë-Çajle Kukës							130					130	130
67	Shkollat e Mesme P.Sota Fier	16				86				11			113	113
68	Komuna Velipojë	193,942			38,526	1,516		550		8,826			243,360	243,360

vazhdon...

në 000/lekë

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		Në sektorin e tatim taksave	Në sektorin e dognave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë e materialit e inventarit	Të tjera	Gjithsej	Për zhdëmtim
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
69	Komuna Mbrostar, Fier					1,535		2,292		1,603			5,430	5,430
70	Komuna Bushat, Shkodër				6,196	121		124		28,837			35,278	35,278
71	Komuna Petrele	757				968		20		4,260			6,005	6,005
72	Aluizni Gjirokastër	3,584						346		30		7,355	11,315	11,315
73	Komuna Balldre Lezhë	23			424,935	1,844		1,972		1,347			430,121	430,121
74	Komuna Gostimë, Cërrik	522					1,350	187		7,744			9,803	9,803
75	Aluizni Durrës							47				164,398	164,445	164,445
76	Bashkia Gjirokastër	3,391			475	1,218				8,986			14,070	14,070
77	ZVRPP, Tiranë											229,856	229,856	229,856

vazhdon ...

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		Në sektorin e tatim taksave	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë materiali e inventari	Të tjera	Gjithsej	Për zhdëmtim
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
78	ZVRPP, Shkodër											5,868	5,868	5,868
79	Bashkia Korçë					150		3,800					3,950	3,950
80	Ujësjellës Kanalizime sh.a., Korçë					3,081		8,177		71,297			82,555	82,555
81	Ujësjellës Kanalizime sh.a., Fier				71	652		265		6,151			7,139	7,139
82	Ujësjellës Kanalizime sh.a., Vlorë					2,184		1,064		4,199			7,447	7,447
83	Shoqëria "Elber" sh.p.k., Elbasan					3,443		6,695		4,286		6,571	20,995	20,995
84	Projekti "Furnizimi me ujë" Shkodër									29,219			29,219	29,219
85	Inspektorati Shtetëror i							150		1,848			1,998	1,998

vazhdon...

në 000/lekë

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		Në sektorin e tatim taksave	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë e materialit e inventarit	Të tjera	Gjithsej	Për zhvendëtim
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Mjedisit, Pyjeve dhe Ujërrave, Tiranë													
86	Hekurudha Shqiptare, Tiranë				7,069					16,415		302,394	325,878	325,878
87	Posta Shqiptare, Tiranë					888		271		20,107		345	21,611	21,611
88	Projekti “Ndërtimi i By pass Durrës”									3,982			3,982	3,982
89	Projekti Siguria e Digave KESH sh.a.				85,396	2,827							88,223	88,223
90	Albkontroll sh.a.						160,393	4,904		80,192			245,489	245,489

vazhdon...

në 000/lekë

vazhdon...

Nr.	EMËRTIMI I SUBIEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		Në sektorin e taksave	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë materiali e inventari	Të tjera	Gjithsej	Për zhvendëtim
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
91	Agjencia Kombëtare e Mjedisit							225		2,086			2,311	2,311
92	KESH sh.a.				2,876		38,917			23,282		74,764	139,839	139,839
93	Projekti "Linja unazore 110 kv"									4,251			4,251	4,251
94	Porti detar sh.a. Vlorë							1,403		2,305			3,708	3,708
95	Trajtimi i Studenteve Elbasan				324		20						344	344
96	Ujesjelles sh.a. Bulqizë							40		6,890		37	6,967	6,967
97	Qendra dispecer									868,711		31,171	899,882	899,882
98	Albpetrol sh.a.				32,570,650			862		7,088		54,333	32,632,933	32,632,933
99	OSHEE sh.a.						47,040			612,676		3,823,867	4,483,583	4,483,583
100	Drejtoria e				3,931					431			4,362	4,362

në 000/lekë

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		Në sektorin e tatishtakave	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë e materialit e inventarit	Të tjera	Gjithsej	Për zhdëmtim
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Shërbimit Pyjor Elbasan													
101	MADA							637		16,318			16,955	16,955
102	Ujësjellës Kanalizime Pogradec					113	838	1,996		3,716			6,663	6,663
103	Projekti “Rikonstruksi oni dhe zhvillimi i rrugëve lokale dhe sekondare në Bashkinë Tiranë”							96		4,654			4,750	
104	Projekti “Menaxhimi dhe Administrimi i									24,030			24,030	24,030

vazhdon ...

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		Në sektorin e tatum taksave	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shija dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë inventari	Të tjera	Gjithsej	Për zhvendëtim
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Tokës"													
	Dega Rajonale e Inspektoratit Shtetëror Të Mjedisit Dhe Pyjeve Fier							792					792	
105	Ujësjellës Kanalizimet Sh.a, Lushnjë				138			262		123,808		10,316	134,524	134,524
106	Ujësjellës Kanalizimet sh.a., Rrëshen (Tematik)													
107	Njësitë e qeverisjes së përgjithshme, shoqëritë tregtare, autoritetet e						5,183						5,183	5,138
108														

vazhdon...

në 000/lekë

Nr.	EMËRTIMI I SUBJEKTEVE	SHKELJE TË LIGJSHMËRISË ME EFEKTE FINANCIARE (DËM EKONOMIK)											Rekomanduar	
		Në sektorin e tatim taksave	Në sektorin e doganave	Nga dividendi	Nga shitja dhe dhënia me qera e pasurisë	Në sistemin e pagave	Në fushën e shpërblyemeve	Në shpenzime operative	Në fushën e urbanistikës	Në fushën e prokurimeve	Në mungesë materiali e inventari	Te tjera	Gjithsej	Për zhdëmtim
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	përbashkëta, të cilat zotërohen kontrollohen financohen ose garantohen nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme, njësi të tjera që shpenzojnë fonde publike sipas një marrëveshje ndërkombëtare													
109	Spitali Rajonal Durrës				152			914		2,752			3,818	3,818
110	INSIG Maqedoni							4,958					4,958	4,958
	TOTALI - 2015	11,871,357			100,484,212	47,513	276,721	73,079	63,322	2,621,594	2,279	5,339,598	120,779,675	53,714,088

EVIDENCA E KALLËZIMEVE PENALE TË PËRCJELLA NË PROKURORI NGA KONTROLLI I LARTË I SHTETIT, PËR VITIN 2015

Nr	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot., data e kallëzimit	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi i shkaktuar në mijë lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
1	Albafilm, sh.a.	Nr. 735/13 06.03.2015	Tre ish administrator.	Për shpërdorim detyre dhe falsifikim të dokumente zyrtare, neni 248 dhe 186 i kodit penal.	Në hetim	17,976	Departamenti i Auditimit të Buxhetit Qëndror, Administratës së Lartë Publike, Menaxhimit Financiar dhe Auditimit të Brendshëm
2	Ministria e Arsimit dhe Sportit, Tiranë	Nr. 1217/6 27.03.2015	- Kryetar i KVO dhe Sekretari i përgjithshëm; - Një Anëtar i KVO dhe përgjegjësi i Sektorit të Financës.	Për shpërdorim detyre dhe shkelje të barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike, neni 248 dhe 258 i kodit penal	Në hetim	78,745	
3	Ministria e Arsimit dhe Sportit, Tiranë	Nr. 1217/14 10.07.2015	Drejtor i Shërbimeve Juridike.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës".	Në hetim	29,275	
4	Qendra Spitalore Universitare "Nënë Tereza", Tiranë	Nr. 40/9 30.04.2015	- Kryetar i KVO dhe Përgjegjësi i Sektorit Hotelierisë; - Një Anëtar i KVO dhe përgjegjësi i Sektorit të Prokurimeve; - Anëtar i KVO dhe Specialist i Sektorit të Financës.	Për shkelje të barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike, neni 258 i kodit penal.	Në hetim	10,803	
5	Ajencia Kombëtare e Zhvillimit të Turizmit, Tiranë	Nr. 1012/14 30.04.2015	Drejtoresh e AKZHT/Kryetare e AK.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	15,533	
6	MEI – AKBN KONCESIONET HIROKARBURET	Nr. 850/14 18.05.2015	Përcjellja materiale e Auditimit për vlerësim prokurorisë. (Drejtorët e AKBN)	Përcjellja materiale e Auditimit për vlerësim prokurorisë. (Drejtorët e AKBN)	Për vlerësim	11,503,500	

vazhdon...

Nr	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot., data e kallëzimit	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi i shikuar në mijë lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
7	Ministria e Punëve të Brendshme	Nr. 1074/14 10.06.2015	- Drejtori i Drejtorisë së Prokurimit Publik; - 11 Koordinatorë/ Drejtorja e Prokurimit Publik.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	42,137	
8	Ministria e Punëve të Brendshme	Nr. 1074/15 10.06.2015	Indicie	Indicie	Për vlerësim		
9	Qendra Kombëtare e Rregjistrimit	Nr. 845/9 10.07.2015	- Titullar i Institucionit; - Drejtore e IT në QKR.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	8,208	
10	Drejtorja e Shërbimit Diplomatik	Nr. 890/9 13.01.2015	Përcjellë materialet e Auditimit për vlerësim prokurorisë.	Përcjellë materialet e Auditimit për vlerësim prokurorisë.	Për vlerësim		
11	Ajencia Kombëtare e Kontrollit të Barnave	Nr. 1039/26 20.06.2015	Përcjellë materialet e Auditimit për vlerësim prokurorisë.	Përcjellë materialet e Auditimit për vlerësim prokurorisë.	Për vlerësim		
12	Instituti i Sigurimeve Shoqërore	Nr. 276/12 27.08.2015	- Kryetar i njësisë së prokurimit; - Dy anëtarë i njësisë së prokurimit.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"		544	
13	Ministria e Energjisë dhe Industrisë dhe Avokatura e Shtetit	Nr.118/13 12.10.2015	- Ministër i Energjisë dhe Industrisë, në cilësinë e Kryetarit të Grupit Punës; - Avokate e Përgjithshme e Shtetit, në cilësinë e Anëtarit të Grupit të punës.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"		67,060,000	
14	Ministria e Mbrojtjes	Nr.125/36 Datë 18.10.2015	- DDP të standardeve të NATO-s; - Shef i Sektorit të Hartimit të projekteve; - Shef i Logjistikës/Policia Ushtarake; - Shef Shtabi; - Komandant i Kompanisë Operacionale; - Dy anëtarë të grupit.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"		30,800	

vazhdon...

Nr	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot., data e kallëzimit	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi i shkaktuar në mijë lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
15	Ministria e Mbrojtjes	Nr.125/37 Datë 18.10.2015	- Zv.Komandant i KFA; - Përgj. Sekt. Financës së KFA; - Dy ish Komandant i Repartit Ushtarak nr.3006; - Një shefe e Financës e Repartit Ushtarak nr.3006.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"		89,571	
16	Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor	Nr. 487/13, date 30.10.2015	- Ish Drejtor i Përgjithshëm; - Ish N/Drejtor i Përgjithshëm; - Ish Drejtor i Kontrollit Parësor; - Drejtor Drejtorisë së Informacionit dhe Analizës.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"		30,710	
17	Shtypshkronja e Letrave me Vlerë	Nr. 1220/17, date 03.12.2015	Administrator i shoqërisë.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"		43,172	
18	ZVRPP, Sarandë	Nr. 673/7 30.01.2015	- Dy Ish hartograf; - Një Ish specialiste.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	6,242	
19	ZVRPP, Elbasan	Nr. 767/18 30.01.2015	- Një Ish Regjistruese ZVRPP; - Dy Jurist; - Një Hartograf.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		
20	ALUIZNI, Korçë	Nr. 1063/15 24.03.2015	- Dy ish drejtorit të Drejtorisë rajonale të ALUIZNI-t; - Një ish përgjegjës i sektorit të legalizim/urbanizim, në Drejtorinë Rajonale të ALUIZNI-t.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	1,485	Departamenti i Auditimit të Buxhetit të Pushtetit
21	ZVRPP, Pogradec	Nr. 1040/13 07.04.2015	- Tre ish regjistruese ZVRPP; - Një Jurist; - Një hartograf.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		Vendor, Kontrollit të Territorit,

vazhdon...

Nr	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot., data e kallëzimit	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi i shkaktuar në mijë lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
22	Aluizni Fier	Nr. 269/10 07.07.2015	- Një ish Drejtor Drejtorisë Rajonale të ALUZIONI-t; - Një specialist në Sektorin e Urbanizimit; - Një ish Përgjegjëse e Leglizimit.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		Administrimit dhe Privatizimit të Pronës Shtetërore
23	Bashkia Fier	Nr. 1201/11 10.07.2015	- Një Zv.Kryetar i Bashkisë; - Një Drejtor i Zyres Juridike; - Një Drejtor e Drejtorisë Programim Zhvillimi; - Një specialist në Drejtorinë e Shërbimeve Publike.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"; Neni 258, ligji nr. 7895 datë 27.01.1995	Në hetim	36,137	
24	Bashkia Memaliaj	Nr. 111/9 30.06.2015	- Kryetar i Bashkisë Memaliaj; - Një Inxhinier ndërtimi i kontraktuar.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	5,035	
25	Bashkia Pogradec	Nr 1204/13 10.07.2015	- Tre Kryespektor i Inspektoriatit Mbrojtjes Territorit Vendor; - Dy specialiste e Njësise së Prokurimit; - Një Juriste e Njësise së Prokurimit.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	7,981	
26	Bashkia Rreshen	Nr. 621/17 10.07.2015	- Një titullar i Bashkisë Rreshen; - Një Kryetarit të KVO-së; - Dy anëtarit të KVO-së.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	726	
27	Bashkia Kuçovë	Nr. 32/12 10.07.2015	- Nënkyetar i Bashkisë; - Drejtor i Drejtorisë Juridike; - Drejtorit të Urbanistikës; - Dy specialist të Urbanistikës.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	9,847	
28	Komuna Armen, qarku Vlorë	Nr. 239/12 10.07.2015	Një Mbikëqyrës punimesh	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	6,177	

vazhdon...

Nr	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot., data e kallëzimit	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi i shkaktuar në mijë lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
29	Komuna Perondi	Nr. 240/8 10.07.2015	- Një ish Kryetar Komune, në cilësinë e Kryetarit të KRRT-së; - Një ish Drejtor i Urbanistikës dhe Sekretar i KRRT-së; - Një Kryetar Komune Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	14,340		
30	Bashkia Kavajë	Nr. 266/13 31.08.2015	- Drejtori i Kontrollit të Territorit dhe Zhvillimit Urbanistik të Pronave; - Drejtor i Drejtorisë së Taksave dhe Tarifave Vendore; - Një Përgjegjës i Sektorit të Menaxhimit të kontratave; - Një Jurist; - Një Inxhinier Mekanik; - Një Përgjegjës i Sektorit të Prokurimeve; - Një Specialiste në Sektorin e Prokurimeve. Neni 258 "Shpërdorim i detyrës", parashikuar nga Ligji nr. 7895, datë 27.01.1995 "Kodi penal i Republikës	Në hetim	9,605		Departamenti i Auditimit të Buxhetit të Pushtetit Vendor, Kontrollit të Territorit, Administrimit dhe Privatizimit të Pronës Shtetërore
31	Bashkia Kavajë	Nr. 266/14 31.08.2015	- Kryetar i Bashkisë Kavajë - Tre ish drejtorit të Planifikimit të Territorit; - Përgjegjëse e Sektorit të Urbanistikës. Neni 248 "Shpërdorim i detyrës", parashikuar nga ligji nr. 7895, datë 27.01.1995 "Kodi penal i Republikës	Në hetim			
32	Bashkia Kavajë	Nr. 266/15 31.08.2015		Për vlerësim (Indicie)			

vazhdon...

Nr	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot., data e kallëzimit	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi i shkaktuar në mijë lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
33	Bashkia Kukës	Nr. 267/20 07.09.2015	- Drejtor i drejtorisë Juridike; - Drejtor i drejtorisë së Planifikimit Urban; - Përgjegjës Sektori i Kadastrës.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"			
34	Bashkia Patos	Nr. 31/14 08.09.2015	- Kryetar i Bashkisë; - Një Kryetar e vlerësimit të Bashkisë ofertave; - Dy jurist.	Neni 258 "Shpërdorim i detyrës", parashikuar nga Ligji nr. 7895, datë 27.01.1995 "Kodi penal i Republikës Për vlerësim specialistë të njësisë së prokurimit	903		
35	Komuna Gryk-Cajë	Nr. 578/8 30.10.2015	Tre anëtar i KVO-së.	Neni 281, Ligji nr. 7905, datë 21.03.1995 "Kodi i Procedurës Penale", i ndryshuar,		18,256	
36	ZVRPP Fier	Nr. 503/28 27.11.2015	- Një Regjistruer; - Një ish Regjistruer; - Një ish hartograf; - Tre jurist.	Neni 281, Ligji nr. 7905, datë 21.03.1995 "Kodi i Procedurës Penale", i ndryshuar.		101,125	Departamenti i Auditimit të Buxhetit të Pushtetit Vendor, Kontrollit të Territorit, Administrimit dhe Privatizimit të Pronës Shtetërore
37	Komuna Novoselë	Nr. 501/10 30.11.2015	- Një mbikëqyrës punimesh. - Ish llogaritarë e parë dhe Kryetarë e degës së Financës, - Shef Administrate.	Neni 248 dhe 258 i KP "Shpërdorim detyrë" dhe "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike".			
38	Komuna Velipojë	Nr. 550/12 04.12.2015	- Një ish drejtor i Drejtorisë së Tatim Taksave; - Tre ish kryetarë Komune; - Shtatë Krytar i Komisionit Ndërrjes së Tokës.	Neni 281, Ligji nr. 7905, datë 21.03.1995 "Kodi i Procedurës Penale", i ndryshuar.			

vazhdon...

Nr	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot., data e kallëzimit	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi i shkaktuar në mijë lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
39	Ujësjiellës-Kanalizime, sh.a., Korçë	Nr. 687/12 06.01.2015	Drejtor i Ujësjiellës kanalizimeve Korçë sh.a.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Investimeve dhe Projekteve dhe Financime të Huaja, Shoqëriave Publike dhe Mbrojtjes së Mjedisit
40	Posta Shqiptare, Tiranë	Nr. 1053/25 06.05.2015	Ish drejtorit të përgjithshëm të Posta Shqiptare sh.a.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës" e 164 i kodit penal	Në hetim		
41	Posta Shqiptare, Tiranë	Nr. 1053/26 06.05.2015	Administratori i përgjithshëm i Interposta sh.p.k.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		
42	Rezidenca Studentore Universitare Nr. 1. sh.a., Tiranë	Nr. 688/18 13.05.2015	- Administrator i Përgjithshëm i Shoqërisë; - Ish zv.Administrator.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	16,452	
43	Projekti "Programi i fuqizimit të digave" KESH sh.a.	Nr.106/11 13.07.2015	Ish drejtorë së Njësisë së zbatimit të Projektit.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	85,396	
44	Projekti i ndërtimit të Qendrës dispecer, OST	Nr. 516/13 22.09.2015	- Ish shefes së PIU; - Një Mbikëqyrëse kryesore të sistemit SCADA.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	868,711	
45	OSHEE sh.a.	Nr.498/21 25.09.2015	- Ish administrator i shoqërisë; - Ish drejtor i departamentit të shërbimeve mbështetëse.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim	5,532,546	
46	Albpetrol Fier	Nr. 494/12 03.02.2015	Drejtor i QPNG Patos.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Në hetim		vazhdon...
47	Spitali Rajonal Durrës	Nr. 107/26 17.12.2015	- Drejtor; - Ish Drejtor;	Neni 258 i KP "Shkelje e barazisë së pjesëmarrësve në tendera apo ankande publike"	Në hetim	3,390	

Nr	Subjekti ndaj të cilit është bërë kallëzimi	Nr. prot., data e kallëzimit	Detyra funksionale	Referenca ligjore për kallëzim penal	Gjendja e kallëzimit	Dëmi i shkaktuar në mijë lekë	Departamenti që ka konstatuar veprën penale
48	Drejtoria Rajonale Tatime Berat	Nr. 180/17 16.07.2015	- Drejtor i DRT, Berat; - Dy-Drejtor i DRT, Berat.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës" dhe 181/a të kodit penal.	Në hetim		Departamenti i Auditimit të Ardhurave të Buxhetit të Shtetit
49	Dega e Doganës Tiranë	Nr. 409/15 08.09.2015	- Ish Kryetar DDT; - Ish Jurist DDT.	Neni 248 i Kodit Penal "Shpërdorim i detyrës"	Pushuar Nr.8572 Datë 08.01.16		
50	Drejtoria e Përgjithme e Doganave	Nr.510/30 04.12.2015		Për vlerësim (Indicie) (Zv. Drejtor DPD)			
51	Drejtoria e Përgjithme e Doganave dhe dega doganore Berat	Nr.510/31 04.12.2015	- Kryetar DOB; - Dy doganier; - Tre Specialist DPD.			152,405	
	Gjithsej 51 kallëzime penale		Për 159 persona			85,837,736	

**EVIDENCA E SHQYRTIMIT TË ANKESAVE DHE KËRKESAVE
DREJTUAR KONTROLLIT TË LARTË TË SHTETIT,
PËR VITIN 2015**

Klasifikimi dhe mënyra e zgjidhjes së tyre	Nr.	Verifikuar rezultat		Vazhdon verifikimi	Ardhur jashtë kompetencave të KLSH (nuk verifikohet)
		e drejtë	e padrejtë		
Për administrim financiar dhe prokurime	142	20	32	51	37
Privatizim e kthim prone	111	19	18	43	32
Taksa, tatime e dogana	6	0	0	0	6
Të tjera	123	18	36	15	55
TOTALI	382	57	86	109	130

PASQYRIMI NË MEDIAN I ANALIZËS VJETORE DHE I RAPORTIT TË PERFORMANCËS SË KLSH-së, PËR VITIN 2015

Më datë **1 dhe 2 shkurt 2016** në median elektronike dhe në shtypin e përditshëm u pasqyruan mesazhet e dhëna nga të ftuarit në Analizën Vjetore të KLSH-së, për vitin 2015, si dhe pjesë nga Raporti i paraqitur nga Kryetari i KLSH-së, z. Bujar LESKAJ.

- **Gazeta “Panorama”,** faqe 7:
  - Analiza e KLSH për 2015, Leskaj: Kontroll koncesioneve dhe borxhit. Nga Zamir Alushi.
- **Gazeta “Shqip”,** faqe 5:
  - Leskaj: Do të tregojmë zyrtarët e korruptuar që i mbron qeveria. Kreu i KLSH-së: U qëndrojmë kallëzimeve dhe rekomandimeve. Në fokus për 2016, koncesionet dhe borxhi.
  - Presidenti dhe Kryeprokurori i japin mbështetje KLSH-së për luftën ndaj korrupsionit.
  - Llalla: Falë punës së KLSH u arrestua ish- ministri Ksera.
  - Nishani: Të jeni të ashpër!
- **Gazeta “Koha Jonë”,** faqe 8-9:
  - Presidenti flet në analizën e veprimtarisë së Kontrollit të Lartë të Shtetit për vitin 2015.
  - Nishani: KLSH e ka ngritur në shkallën më të lartë besimin. Kreu i Prokurorisë së Përgjithshme, Llalla: Prokuroria mbetet aleat i KLSH-së kundër korrupsionit.
  - Guvernatori Sejko: Auditimi, kjo levë e rëndësishme. Manjani: Në qeveri administrohen shuma marramendëse financiare. Për forcimin e besimit të qytetarit tek qeverisja.
  - Fjalimi i kreut të Kontrollit të Lartë të Shtetit në Analizën Vjetore të këtij institucioni.
- **Gazeta “Telegraf”,** faqe 2-3:
  - Kreu i KLSH, Bujar Leskaj: Kemi kallëzuar në prokurori ministra dhe zyrtarë të lartë. Igli Totozani: Të korruptuarit nuk duhet të mbeten pa u ndëshkuar.

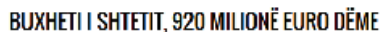
- **Gazeta “SOT”,** faqe 6 -7:
  - Lista me zyrtarët e korruptuar në Kuvend, KLSH dërgon edhe një herë në prokurori të gjitha kallëzimet penale ndër vite. Nga Kliti Topalli.
  - Kryeprokurori: Falë punës se KLSH u arrestua Spiro Ksera, askush nuk është i paprekshëm.
  - Leskaj: Krerët e institucioneve nuk shkarkojnë zyrtaret e gjetur me shkelje.
  - Sejko: Të ndjekim shembujt e Kroacisë e Rumanisë. Shkëlqim Ganaj: Qytetaret kërkojnë qeverisje të mirë. KLSH: Është e nevojshme ngritja e Këshillit Fiskal.
  - Ministri i Drejtësisë thirrje prokurorisë dhe KLSH: Hetoni aferat e qeverisë “Rama”.
  - Të gjitha koncesionet nën hetim, audituesit e KLSH gati të zbarkojnë nëpër ministri, pas Beqajt hapen letrat e Ahmetajt, Canit dhe Gjikhurit. Nga Adriatik Doçi.
  - Kreu i shtetit vlerëson punën e KLSH.
- **Gazeta “55”,** faqe 2:
  - Bujar Leskaj: “Dëmi i buluar gjatë 2012-2015, 8 herë më i madh se gjatë 2008-2011”.
- **“Gazeta Shqiptare”,** faqe 7:
  - KLSH: Dëmi në buxhet, 1 miliardë euro. Gjatë periudhës 2012-2015 janë kallëzuar penalisht 527 zyrtarë. Nga Ornela Manjani.
- **Gazeta “DITA”,** faqe 4:
  - Koncesionet e dhëna në sitën e KLSH-së.
- **Gazeta “Standard”,** faqe 8:
  - Bujar Leskaj: Kallëzimet në Prokurori do të përsëriten, audit gjithë koncesioneve. Nga Ervin Kaduku.
- **Gazeta “Shqiptarja.com”,** faqe 6:
  - Leskaj: Kërkesat për shkarkimin e shkelësve nuk zbatohen.
  - Llalla: Hetimi ndaj Kserës nisi pas kallëzimeve të KLSH. Nishani: Përgjegjësitë për shkeljet janë individuale.
- **Gazeta “Ballkan”,** faqe 2:
  - Leskaj: Në 4 vjet, 128 mld lekë dëm shtetit.
- **Gazeta “Rilindja Demokratike”,** faqe 10:
  - Leskaj: Kontroll koncesioneve të qeverisë, është sfida e KLSH-së. Nga Entela Vrapi.

- Shumë prej denoncimeve të KLSH janë kthyer në akuzë penale.
- **Gazeta “Integrimi”, faqe 2:**
  - Analiza vjetore e KLSH, Ylli Manjani: Bashkëpunim për të luftuar sa më shumë korrupsionin e zyrtareve të lartë.
- **Gazeta “Shekulli”, faqe 3:**
  - Bujar Leskaj: Në 4 vitet e fundit janë zbuluar shkelje me vlerë 128 miliardë lekë. Dëmi ekonomik është 8 herë më i madh se në periudhën paraardhëse.

Më datë **28 dhe 29 qershor 2016** në median elektronike dhe në shtypin e përditshëm u pasqyrua diskutimi i Raportit të Performancës së KLSH-së për vitin 2015, mbajtur në Komisionin për Ekonominë dhe Financat nga Kryetari i KLSH-së, z.Bujar LESKAJ.

- **Gazeta “Sot”, faqe 5:**
  - “Ekonomia” diskuton sot raportin e KLSH për institucionet
- **Gazeta “Panorama”, faqe 7:**
  - Raporti i Leskaj, debatet me deputetët e PS për CEZ. Kreu i KLSH: Nuk i heq asnjë presje raportit të KLSH. Në komision ikin dritat, Leskaj: Ministrat nuk largojnë të korruptuarit.
- **Gazeta “Sot”, faqe 7:**
  - Leskaj akuza ministrave se nuk shkarkojnë zyrtaret e korruptuar, përplasjet me socialistet për kallëzimin e Gjyknurit, ja debatet në Kuvend. Kreu i KLSH i kërkon Kuvendit ligj te ri për ndëshkimin e abuzuesve.
- **Gazeta “Shqip”, faqe 4:**
  - KLSH, Leskaj: Ligj të posaçëm, zyrtaret duhet të paguajnë dëmet.
- **Gazeta “Dita”, faqe 11:**
  - Leskaj: Autoritetet të mbajnë përgjegjësi për dëmet që i shkaktojnë shtetit.
- **Gazeta “Koha Jonë”, faqe 9:**
  - Gjetjet e KLSH 2015, sipas Kornizës së Matjes së Performancës së SAI-ve.
- **Gazeta “Shqiptare”, faqe 17:**
  - Buxheti i shtetit, 920 milion euro dëme.
- **Gazeta “Shqiptarja.com”, faqe 7:**
  - Bujar Leskaj: Koncesionet dhe qiratë dy burimet e korrupsionit. Raporti: Institucionet 1 miliard USD dëm ekonomik për 1 vit.
- **Gazeta “55”, faqe 2:**
  - Bujar Leskaj: “I sugjeroj qeverisë hartimin e ligjit për përgjegjësinë materiale, ku autoritetet dhe institucionet të mbajnë përgjegjësi”. Raporti i KLSH: Për vitin 2015, 919 mln euro dëmi ekonomik i shkaktuar nga qeveria.
- **Gazeta “RD”, faqe 2:**
  - Rekordi i vjedhjeve në 2015, KLSH: Dëmi 919 milion euro.
- **Gazeta “RD”, faqe 2:**
  - 123 milion euro vjedhjet nga tatimet e doganat.
- **Gazeta “RD”, faqe 2:**
  - Prokurimet publike rritjet e dëmit ekonomik 3.8 herë në 2015.

LISTA E SHKRIMEVE TË STAFIT TË KLSH-së, BOTUAR NË SHTYPIN E SHKRUAR GJATË VITIT 2015

Nr.	Titulli i shkrimit	Autori	Botuar në gazetën	më datë
1	Si të bëhemi auditues të teknologjisë së informacionit.	Kozma Kondakçiu	Telegaf	05.01.2015
2	Auditimi i riskut në menaxhimin e Buxhetit Vendor, kontribut i KLSH për forcimin e financave të NJQV.	Selfo Zeneli	Telegaf	06.01.2015
3	Menaxhimi i rrezikut të mashtrimit dhe roli i audituesve (auditimit) të jashtëm publik.	Bajram Lamaj	Telegaf	12.01.2015 13.01.2015
4	Mbrojtja e të Drejtës së Autorit ose dështimi i shtetit ligjor.	Sali Agaj	Tirana Observer Telegaf	18.01.2015 19.01.2015
5	Për një llogaridhënie dhe transparencë të financës.	Bujar Leskaj	Panorama	25.01.2015
6	Problematika e projekteve me financime të huaja.	Artan Topjana	Koha Jonë	03.02.2015
7	Sugjerimet e KLSH për reformimin e Laboratorit Doganor.	Albana Agolli	Telegaf	06.02.2015
8	IntoSAINT dhe auditimi publik.	Xhaferr Xhoxhaj	Telegaf	09.02.2015
9	Auditimi i të ardhurave të Buxhetit të Shtetit në KLSH në frymën e IntoSAINT.	Albana Agolli	Rilindja Demokratike	11.02.2015
10	Vetëvlerësimi si risi dhe përgjegjësi në KLSH.	Bajram Lamaj	Koha Jonë Telegaf	11.02.2015 12.02.2015
11	Shteti është “roja i natës”.	Muhamet Kavaja	Koha Jonë	13.02.2015
12	Vetëvlerësimi si risi dhe përgjegjësi në KLSH.	Bajram Lamaj	Tirana Observer	15.02.2015
13	KLSH dhe bashkëpunimi me partnerët ndërkombëtar gjatë 2014.	Dëshira Huqi	Telegaf	25.02.2015
14	Kontrolli i Shtetit për institucione më të mira.	Evis Kreshpaj Ina Sokoli	Koha Jonë	01.04.2015

Nr.	Titulli i shkrimit	Autori	Botuar në gazetën	më datë
15	Praktikat bashkëkohore të trajnimit në funksion të përmirësimit të cilësisë audituese të KLSH.	Gjovalin Preçi	Tirana Observer	04.04.2015
16	Mungojnë hapësirat në Bibliotekën Kombëtare. Arkivi pa kushte sigurie.	Alfred Zylfi Elfrida Agolli	Shqiptarja.com	15.04.2015
17	Përgjegjshmëria dhe transparenca në Institucionet Supreme të Auditimit.	Albana Agolli	Telegaf	18.04.2015
18	Burimet e rinovueshme të energjisë dhe auditimi i KLSH.	Gjovalin Preçi	Koha Jonë	18.04.2015
19	Administrimi Vendor dhe këshillimi nga KLSH..	Bajram Lamaj	Shqiptarja.com	24.04.2015
20	Përgjegjshmëria dhe transparenca e drejtuesve vendorë dhe këshillimi nga KLSH.	Bajram Lamaj	Tirana Observer	25.04.2015
21	Abuzimet e kryetarëve në ikje.	Bajram Lamaj	Koha Jonë	26.04.2015
22	Mesazhi i Kryekontrollorit LESKAJ për Bibliotekën Kombëtare.	Elfrida Agolli Alfred Zylfi	Telegaf	27.04.2015
23	I lirë dhe i papunë nga këndvështrimi i një auditimi.	Redina Karapici	Gazeta Shqiptare Fryma e Re	02.05.2015
24	Auditimi i Performancës në strategjinë e KLSH.	Alma Shehu Amantia Patozi Melina Kabo	Shqip	03.05.2015
25	KLSH dhe partnerët ndërkombëtar të teknologjisë së informacionit.	Kozma Kondakciu	Telegaf	04.05.2015
26	KLSH dhe zhvillimi i shoqërive publike.	Xhaferr Xhoxhaj	Telegaf	05.05.2015
27	Auditimi i Lartë shtetëror, shteti që lufton anti shtetin.	Albana Gjinopulli	Telegaf	06.05.2015
28	Bashkëpunimi Institucional pjesë e rëndësishme e procesit të auditimit.	Nikoleta Piranjani	55	07.05.2015

Nr.	Titulli i shkrimit	Autori	Botuar në gazetën	më datë
29	Auditimi suprem dhe përmirësimi i qeverisjes.	Selime Bregu	Telegaf	07.05.2015
30	KLSH merr pjesë aktivisht në grupet e punës së EUROSAT-t.	Irena Islami Amantja Patozi	Telegaf	08.05.2015
31	Ligji i prokurimit publik në Njësitë e Qeverisjes Vendore.	Mimoza Lloji Shefki Jaupi	55 MAPO	08.05.2015
32	Konsolidimi i Pasqyrave Financiare në nivel kombëtar domosdoshmëri për Shqipërinë.	Aulona Jonuzi	Tirana Observer	08.05.2015
33	Vlerat e audituesve të KLSH.	Luljeta Shtylla	Telegaf	09.05.2015
34	KLSH dhe auditimi i prokurimeve publike.	Alush Zaçe	Shqip	09.05.2015
35	Projekte me objektiva të qarta, garanci për mbarëvajtjen e tyre.	Artan Topjana	Tirana Observer	09.05.2015
36	Kontrolli i Lartë i Shtetit, kontributor aktiv në hartimin e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit	Luljeta Nano	Telegaf	11.05.2015
37	Drejt humnerës së borxhit.	Yllka Pulashi	DITA	11.05.2015
38	Sa minerale tregton Shqipëria?	Brunilda Zeneli Artan Mirashi	Koha Jonë	13.05.2015
39	Shërbimi bibliotekar dhe mungesa e hapësirave.	Elfrida Agolli Alfred Zylfi	Telegaf	15.05.2015
40	Roli i Institucioneve Supreme të auditimit në zhvillimin e qëndrueshëm.	Irena Islami	Tirana Observer	16.05.2015
41	“Korrupsioni” - Kështjelle rëre, dilemë mes fenomeneve të një vendi në zhvillim dhe gjenezës humane.	Miranda Haxhia	55	16.05.2015
42	Buxheti Shtetëror Publik dhe auditimi i shpenzimeve nga KLSH.	Alush Zaçe Bexhet Zeqiri	Telegaf	16.05.2015
43	Perse gjithë kjo “uri” për të marr borxh?	Yllka Pulashi	TEMA	18.05.2015
44	Gropa e kasave fiskale.	Niko Nako	Telegaf	18.05.2015
45	Aeroportet e reja: mundësi dhe	Idlir Dervishi	Shqip	19.05.2015

Nr.	Titulli i shkrimit	Autori	Botuar në gazetën	më datë
	kosto.			
46	Mbi problematikat e konstatuara në auditimet e KLSH-së në entet mjedisore.	Mimoza Lloji	55	22.05.2015
47	90 vjet KLSH, histori reformash dhe arritjesh.	Bajram Lamaj	Tirana Observer	22.05.2015
48	KLSH drejt Europianizimit Institucional.	Aldona Sylaj	Koha Jonë MAPO	24.05.2015 25.05.2015
49	90 vjet Kontrolli i Lartë i Shtetit.	Bujar Leskaj	Panorama	27.05.2015
50	Auditimi i BE dhe aeroporti rajonal.	Idlir Dervishi	Telegaf	29.05.2015
51	KLSH, partner i rëndësishëm i financave publike.	Luljeta Nano	Telegaf	02.06.2015
52	Sistemet virtuale, aplikimi dhe auditimi i tyre.	Kozma Kondakçiu	Telegaf	04.06.2015
53	KLSH, interesi publik dhe qëndrimi i zyrtareve.	Albert Thoma	Telegaf	05.06.2015
54	Perse duhet konsolidimi i Pasqyrave Financiare?	Aulona Jonuzi	Panorama	07.06.2015
55	KLSH dhe ndryshimi, sfida dhe arritje.	Albana Gjinopulli Sali Agaj	Tirana Observer	07.06.2015
56	Auditimi i Performancës në 90 vjetorin e KLSH-së.	Alfred Zylfi	Telegaf	10.06.2015
57	Auditimi dhe sfida ndaj korrupsionit.	Albana Gjinopulli Sali Agaj	Koha Jonë	12.06.2015
58	KLSH dhe fondet publike.	Nikoleta Piranjani	Telegaf	16.06.2015
59	Kryetarët dhe sfidat menaxheriale që presin bashkitë e reja në zbatimin e reformës administrative.	Bajram Lamaj	Telegaf	19.06.2015
60	BE, KLSH dhe sfidat e prokurimit publik.	Luljeta Shtylla Valentina Golemi	Telegaf	25.06.2015
61	KLSH mbyll me sukses pjesëmarrjen në Auditimin Paralel të Performancës me vendet e Ballkanit Perëndimor.	Gjovalin Preçi	55	26.06.2015

Nr.	Titulli i shkrimit	Autori	Botuar në gazetën	më datë
62	EUROSAI/OLACEFS, frytet e një bashkëpunimi 25-vjeçar.	Bujar LESKAJ	Telegraf	04.07.2015
63	Domosdoshmëria e bashkëpunimit mes KLSH dhe Prokurorisë.	Irena ISLAMI Albana AGOLLI Amantja PATOZI	Telegraf	10.07.2015
64	KLSH dhe sfida e llogaridhënies publike.	Bujar LESKAJ	SHQIP	15.07.2015
65	Koha për transparence dhe përgjegjshmëri!	Aulona JONUZI	Telegraf	25.07.2015
66	Takim me Prof. Ismet Elezin, një figurë e spikatur në shkencën juridike...Kultura juridike, si pjesë e kulturës shpirtërore.	Gëzim ZILJA	Telegraf	28.07.2015
67	Si ndikuan analizat e specialisteve në perceptimin e njerëzve për transparencën e institucionit.	Irena ISLAMI Amantja PATOZI	SHQIP	01.08.2015
68	Llogaridhënia-transparenca, lufta kundër korrupsionit, kyçi i suksesit në procesin e auditimit.	Aldona SYLAJ	Koha Jonë	02.08.2015
69	Auditimi i jashtëm dhe llogaridhënia publike e zyrtareve.	Bajram LAMAJ	Tirana Observer Telegraf	28.08.2015
70	Për një përgjegjshmëri më të lartë të bordeve mbikëqyrëse në entet publike.	Gjovalin PREÇI	Telegraf	31.08.2015
71	KLSH, Ligji i ri dhe Transparenca me publikun.	Niko NAKO	Tirana Observer	03.09.2015
72	KLSH në minimizimin e risqeve financiare.	Albana AGOLLI	Telegraf	11.09.2015
73	Faktorët kryesore në rritjen e cilësisë së auditiveve të KLSH.	Elfrida AGOLLI Alfonc GABILI	Koha Jonë	13.09.2015
74	Qeveria, Parlamenti, KLSH dhe buxheti.	Fatos ÇOÇOLI	Telegraf	21.09.2015
75	Dhuna në familjen shqiptare dhe roli i shtetit në trajtimin e saj.	Blerina KËRÇUKU Artur HASANBELLIU	Tirana Observer	24.09.2015
76	Kontributi i KLSH-së në	Amantja PATOZI	Tirana Observer	10.10.2015

Nr.	Titulli i shkrimit	Autori	Botuar në gazetën	më datë
	rishikimin e Kodit të Etikës së INTOSAI-t.			
77	Korrupsioni sistematik dhe informaliteti.	Bujar LESKAJ	Panorama	11.10.2015
78	Trashëgimia kulturore pasuri brezash, detyrimi ynë kundrejt të shkuarës dhe së ardhmes.	Yllka Dede	Tirana Observer	17.10.2015
79	Edukimi profesional i punonjësve të KLSH, garanci suksesi në zbatimin e ligjit.	Besim BILERI Shefki JAUPI	Telegraf	22.10.2015
80	Alergjia ndaj fakteve.	Rinald MUÇA	Panorama	30.10.2015
81	Mbetjet spitalore, rrezik për jetën e qytetareve dhe për mjedisin.	Yllka PULASHI	Telegraf	03.11.2015
82	Shteti hesht kur flet KLSH.	Ago NEZHA	Telegraf	09.11.2015
83	Një eksperience trajnimi ndryshe, pranë Gjykatës Franceze të Llogarive.	Xhuljeta ÇELAJ	Telegraf	18.11.2015
84	Të përfitosh nga përvoja Franceze.	Melina KABO	SHQIP	23.11.2015
85	Komunikimi ndërmjet Institucioneve Supreme të Auditimit, medias dhe qytetarëve.	Armina BUSHI Ermira VOJKA	Telegraf	27.11.2015
86	Mbi strategjinë e menaxhimit të financave publike.	Bujar LESKAJ	SHQIP	02.12.2015
87	Rëndësia e ndihmave shtetërore, eksperience nga Gjykata Evropiane e Audituesve.	Redina KARAPICI	Telegraf	02.12.2015
88	Një qasje e re në shërbim të qytetarit.	Elfrida AGOLLI Alfred ZYLFI	Telegraf	03.12.2015
89	Borxhi publik dhe nevoja e rritjes ekonomike.	Bujar LESKAJ	Panorama	04.12.2015
90	Ç'po ndodh me naftën Shqiptare?	Fatos ÇOÇOLI	SHQIP	04.12.2015
91	Për rritjen e besueshmërisë së Buxhetit të Shtetit.	Bujar LESKAJ	Gazeta Shqiptare	06.12.2015
92	KLSH, pjesëmarrës në	Alma SHEHU	Telegraf	07.12.2015

Nr.	Titulli i shkrimit	Autori	Botuar në gazetën	më datë
	seminarin e SAI të Holandës.	Armanda BEGAJ Amantja PATOZI		
93	KLSH, me ekip dhe ekspertizë të lartë profesionale në takim pune në Institutin e Revizoreve Shtetërore (DRI) të Malit të Zi.	Albana GJINOPULLI Sali AGAJ	Telegraf	15.12.2015
94	Transparenca, institucionet dhe lufta kundër korrupsionit.	Bujar LESKAJ	SOT	16.12.2015
95	KLSH, Ambasadori Lu dhe “demi” korrupsion.	Fatos ÇOÇOLI	Telegraf Ballkan	17.12.2015 20.12.2015
96	Sfidat e asimetrisë së informacionit midis audituesit dhe të audituarit.	Ina SOKOLI	Telegraf	18.12.2015
97	Auditimi dhe debati publik.	Blerina KËRÇUKU	Koha Jonë	19.12.2015
98	Njësitë e prokurimit në institucionet publike.	Erion MUHO	Telegraf	21.12.2015
99	Hidrokarburet, kjo pasuri që po shfrytëzohet keq.	Artan TOPJANA	Tirana Observer	22.12.2015
100	Bashkëveprimi KLSH-media, një përjasje mes institucionit dhe publikut.	Jonild HOXHAI	Telegraf	23.12.2015
101	Për rritjen e përgjegjshmërisë së administratës sonë publike.	Bujar LESKAJ	Koha Jonë	26.12.2015
102	Analizë: A duhet të Shqetësohemi për ekonominë Shqiptare.	Bujar LESKAJ	Revista Monitor	28.12.2015
103	Performanca dhe impakti i veprimtarisë audituese përballë publikut.	Bajram LAMAJ	Telegraf	28.12.2015
104	Performanca dhe impakti i veprimtarisë audituese në KLSH.	Bexhet ZEQRIRI	Koha Jonë	29.12.2015
105	Sjellja institucionale e KLSH-së tregues i një vlere të shtuar i një shteti që pretendon të bëhet.	Muhamed KAVAJA Alush ZAÇE	Telegraf	29.12.2015
106	KLSH mbi auditimin e riskut të menaxhimit dhe administrimit të aseteve nga njësitë e Qeverisjes Vendore problemet,	Selfo ZENELI	55	29.12.2015

Nr.	Titulli i shkrimit	Autori	Botuar në gazetën	më datë
	këshillimi dhe rekomandimet.			
107	Bashkëpunimi universitar në analizat vjetore të KLSH-së.	Gjovalin PREÇI	Koha Jonë	30.12.2015
108	Për projekte të huaja, shoqëri publike dhe mbrojtje mjedisi më eficiente.	Yllka PULASHI	SOT	30.12.2015
109	Puna audituese e Kontrollit të Lartë të Shtetit në drejtim të mbrojtjes së mjedisit.	Nikoleta PIRANJANI	Telegraf	30.12.2015
110	KLSH dhe auditimi financiar i pasqyrave të konsoliduara.	Manjola NAÇO	SHQIP	30.12.2015
111	A ndikojnë “marrëveshjet e fshehta” në prokurimet publike?	Miranda HAXHIA	Telegraf	30.12.2015
112	Auditimi i të ardhurave të Buxhetit të Shtetit – Detyrë e KLSH-së.	Albana AGOLLI	55	30.12.2015
113	Mbi disa çështje për projektligjin “për administrimin e fondit pyjor dhe kullësor në Republikën e Shqipërisë”.	Pullumb BEQIRAJ	55	30.12.2015

FJALORI I SHKURTIMEVE

ALSAI	Albanian Supreme Audit Institution (Institucioni Shqiptar Suprem i Auditimit - KLSH)
ALUIZNI	Agjencia e Legalizimit, Urbanizimit dhe Integritetit të Zonave/Ndërtimeve Informale
AKBN	Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore
APP	Agjencia e Prokurimit Publik
AMF	Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare
a.s.	anonymous society (shoqëri anonime)
ARABOSAI	Arab Organisation of Supreme Audit Institutions (Organizata Arabe e Institucioneve Supreme të Auditimit)
BCP	Business Continuity Plan (Plani i Vazhdueshmërisë së Biznesit)
CAAT	Computer Assisted Audit Tools (Teknikat Kompjuterike Ndihmëse të Auditimit)
CEZ	Ceske Energeticke Zavody
DRP	Disaster Recovery Plan (Plani i Rimëkëmbjes nga Katastrofat)
DRT	Drejtoria Rajonale e Tatimeve
DP	Drejtoria e Përgjithshme
DPT	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve
DPD	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave
ECA	European Court of Audit (Gjykata Europiane e Auditimit)
EEF	Extended Fund Facility

EPSAS	E uropean P ublic S ector A ccounting S tandarts (Standardet Europiane të Kontabilitetit në Sektorin Publik)
ESA	E uropean S ystem of A ccounts (Sistemi European i Llogarive)
EUROSAI	E uropean O rganisation of S upreme A udit I nstitutions (Organizata Europiane e Institucioneve Supreme të Auditimit)
FSDKSH	F ondi i S igurimit të D etyrueshëm të K ujdesit S hëndetësor
GAO	G overnment A ccountability O ffice (Zyra Qeveritare e Llogarive)
IDI	I NTOSAI D evelopment I nitiative (Iniciativa për Zhvillim e INTOSAI-t)
INCOSAI	I nternational C onference of S upreme A udit I nstitutions (Konferenca Ndërkombëtare e Institucioneve Supreme të Auditimit)
INTOSAI	I nternational O rganization of S upreme A udit I nstitutions (Organizata Ndërkombëtare e Institucioneve Supreme të Auditimit)
IntoSAINT	Mekanizmi i vetëvlerësimit të integritetit të Institucioneve Supreme të Auditimit
ISA	I ntuticioni S uprem i A uditimit
ISSH	I nstituti i S igurimeve S hoqërore
ISSAI	I nternational S tandards of S upreme A udit I nstitutions (Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit)
IPA	I nstrumenti P ara A socimit
IPSAS	I nternational P ublic S ector A ccounting S tandarts (Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik)
IT	T eknologjia e I nformacionit

JWGAA	Joint Working Group on Audit Activities (Grupi i përbashkët i punës për aktivitetet audituese)
KESH	Kooperata Elektroenergjetike Sh qiptare
KKK	Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit
KLSH	Kontrolli i Lartë i Shtetit
KVO	Komisioni i Vlerësimit të O fertave
Ltd	Private Limited Company (Kompani private me përgjegjësi të kufizuar)
LMH	Licencë Marrëveshje Hidrokarbure
MF	Ministria e F inancave
MEI	Ministria e E nergjetikës dhe I ndustrisë
MH	Marrëveshje Hidrokarbure
NAO	National Auditor Office (Dhoma Kombëtare e Auditimit)
NIK	Zyra Kombëtare e Auditimit e Polonisë
NjP	Njësia e P rokurimit
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik)
OLACEF	Organización Latinoamericana y del Caribe de Entidades Fiscalizadoras Superiores (Organizata Latinoamerikane dhe e Karaibeve e Institucioneve Supreme të Auditimit)
OKB	Organizata e Kombeve të Bashkuara
OJF	Organizata Jo Q everitare
OST	Operatori i Sistemit të T ransmetimit

OSHEE	O perator i S hpërndarjes së E nergjisë E lektrike
PMF	P erformance M easurement F ramework (Kudri i Matjes së Performancës)
Prof. Dr.	P rofesor D oktor i Shkencave
Prof.As.Dr.	P rofesor A sistent D oktor i Shkencave
QSUT	Q endra S pitalore U niversitare, Tiranë
QKR	Q endra K ombëtare e R egjistrimit
QTL	Q endra për T ransparencë dhe I nfomim të L irë
RSH	R epublika e S hqipërisë
SAI	S upreme A udit I nstitution (Institucioni S uprem i A uditimit)
SHBA	S htetet e B ashkuara të A merikës
SNISA	S tandardet N dërkombëtare të I nstitucionit S uprem të A uditimit
SNAO	S wedish N ational A udit O ffice (Dhoma K ombëtare e A uditimit e S uedisë)
sh.a.	shoqëri anonime
SWOT	S trengths, W eaknesses, O pportunities and T hreats (Pikat e forta, Dobësitë, Mundësitë dhe Kërcënimet)
UNCTAD	U nited N ations C onference on T rade and D evelopment (Konferenca e Kombeve të Bashkuara për Tregtinë dhe Zhvillimin)
USAID	U nited S tates A gency for I nternational D evelopment (Agjencia e Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar)
t.v.sh.	tatimi mbi vlerën e shtuar
TCA	T urkish C ourt of A ccounts (Gjykata Turke e Llogarive)

TFA&E	T ask F orce for A udit and E thics (Task Forca për Auditin dhe Etikën)
ZAP	Z yra e A udituesit të P ërgjithshëm
ZVRPP	Z yra V endore e R egjistrimit të P asurive të P alujtshme
VKM	V endim i K ëshillit të M inistrave

CIP - Katalogimi në botim - BK Tiranë

RSH. Kontrolli i Lartë i Shtetit.

Raporti vjetor i performancës i KLSH 2015 /
RSH. Kontrolli i Lartë i Shtetit; Përgatiti botimin:
Irena Islami, Armanda Begaj.
Tiranë: KLSH, 2016

274 f. : me il. ; 16.0x23.8 cm.

ISBN 978-9928-159-52-6

1.Kontrolli i Lartë i Shtetit   2. Raporte vjetore

351.95(496.5) "2015" (047)

